

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG3364	ImageGroup:	I1KG3572
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	མཁས་འཇུག་གི་སྒོམ་བྱང་དང་བསྟན་བཅོས་ mkhas 'jug gi sdom byang dang bstan bcos
Author:	མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་ mi pham rgya mtsho
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	bylakuppe, mysore
Publisher:	ngagyur nyingma institute
Date:	1998
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2009

༡༡། །ཀྱུ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མའི་སོར་སྤྱ་འགྱུར་མཐོ་སྒྲོབ་མདོ་སྤྲུགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་གཙོ་བོ་ལོ་རིམ་དགའི་སྒྲོབ་ཆོན་ཀྱུ་བོད་མཁས་དབང་གིས་
མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ཕྱོགས་བཞུགས་སོ། །

༥ ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་ལའད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ལའད་གྲུས་དཔར་སྐྱོན་ཁུས།

༡༩༩༨

Published by Ngagyur Nyingma Institute.

THEGCHOG NAMDROL SHEDRUB DARGYELING MONASTERY

BYLAKUPPE-571104

MYSORE, SOUTH INDIA

1998

Printed at 31 New Tibetan Colony Majnu-ka-tilla Delhi-110054 INDIA

ལྷོ

པྱི

ལྷོ

༄༅། །མཁས་འདུག་གི་སྒྲིམ་བུང་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །བཞི་བཅོམ་དུག་ལྡན་མཐའ་ལས་འདས། །ཞི་འཇམ་གྲགས་རྗེའི་དཔལ་ལྡན་པ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་བརྟུང་ནས། །མཁའ་འགྲུག་སྒྲིམ་བྱང་འཛིན་ཆོས་སྟེལ། །
 གང་ལ་མཁའ་པར་བྱ་བ་ཡི། །གནས་བརྟུང་ག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། །ཕུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་གནས་མིན་དབང་པོ་དུས། །བདེན་པ་དང་ནི་ཐེག་པ་
 དང་། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་བརྟུང་། །གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྟ། །གཟུགས་ནི་དབང་ལྡོན་ལྟ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་
 གཟུགས་བཙས་སོ། །མིག་ན་སྒྲིམ་ལུས་དབང་ལྟ། །གཟུགས་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་དཔྱད་ལ། །སྒྲིམ་དཀར་དཀར་ཆུ་བའི་མདོག་ །སྒྲིམ་དང་དུ་

༄༅། །བརྟུལ་ཁུག་སྒྲ། ཉི་གྲིབ་སྒྲུང་མུན་ཡན་ལག་བརྒྱད། །རིང་ཐུང་ལྷམ་རྒྱམ་མཐོང་མའ་དང་། །ཕྱ་རགས་ཕྱལ་དང་ཕྱལ་མིན་དབྱིབས། །གཞན་ཡང་བཟང་
 ངན་བར་མ་སོགས། །ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར། །སྒྲ་ཡི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ། །ཟིན་འབྱུང་རྒྱས་བྱུང་མ་བྱུང་དང་། །གཉིས་ཀ་ལས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་
 རོན་རྫོང་བྱེད། །དེ་རྒྱེག་དང་གཉིས་རོན་རྫོང་ལ། །འཛིག་རྟེན་འཕགས་པས་བཏགས་གཉིས་དང་། །གཞན་ཡང་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ། །ནང་གི་དབྱེ་བ་ཆོད་མེད་དོ། །དྲི་
 ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཆ་མཉམ། །ལྷན་སྐྱེས་སྐྱུར་བྱུང་སོགས་དབྱེ་འོ། །མངར་སྐྱུར་ལན་ལྷ་ཁ་ཆ་བསྐྱ། །རོ་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །གཞན་ཡང་ཡིད་འོང་མི་འོང་དང་། །བར་མ་

གསུམ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། །རེག་བྱ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། །སྤྲ་གཤེར་དྲོ་གཡོ་རྒྱ་འབྱུང་རེག་ །འཇམ་རྩལ་ལྷི་ཡང་བགྲེས་སྒྲོམ་གྲང་། །མཉེན་སྦྲོད་དམ་ཚིམ་ན་ཆ་འཆི། །ངལ་སོས་པ་དང་སྤྱངས་ཆེ་སོགས། །འབྲས་
 བུའི་རེག་བྱའི་དབྱེ་བ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་པ་ཡི་གཟུགས་ལྟ་ནི། །བསྐྱུས་ལས་བྱུར་དང་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་དང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་གཟུགས་དང་ནི། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་དབང་འབྱོར་གཟུགས་ལྟ་
 འོ། །སྤྲ་རབ་རྩལ་དང་རྩལ་སྤན་དང་། །ལྷགས་རྩུ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྤང་། །ཉི་ཟེར་སྒོམ་ཤིག་ནས་སོར། །གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འབྱུར་ཏེ། །སོར་མེ་ཉེར་བཞི་བྱུག་པ་ལ། །བྱུ་བཞི་གཟུ་འདོམ་གང་ཞེས་བྲ། །གཟུ་འདོམ་
 ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུང་གྲགས་ཏེ། །རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱད་ནི་དཔག་ཆད་དོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ། །བདེ་དང་ཡིད་བདེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ལྟ། །
 མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས། །བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་རྩུག་ །དེ་ལ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཆོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུར། །ཡང་ན་ལྷུས་ཆོར་སེམས་ཆོར་གཉིས། །ཟང་ཟིང་བཅས་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །
 ཞན་པ་ཉེན་དང་ངེས་འབྱུང་ཉེན། །ལ་སོགས་དབྱེ་བས་རུ་མར་འབྱུར། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས། །བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་རྩུག་ །དོན་དང་ཐ་སྙད་འཛིན་པས་གཉིས། །ཡང་ནི་

ལྷོ་། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དང་། རྒྱུ་དུ་ཆེ་དང་ཆེད་མེད་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དུག། དེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། མཚུངས་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་མིན་གཉིས་
ལས། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ལྷ་བཅུ་དག་ཅིག་སྟེ། ཆོར་འདུ་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། དེག་པ་ལྷ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ལོ། འདུན་པ་མེས་པ་དྲན་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡུལ་དེས་ལྷ། ཆོར་
བའདུ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས། གཞན་ཀུན་འདུ་བྱེད་ཕུང་པོས་བསྐྱུས། དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། བཏང་སྟོམས་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་དང་། མཆགས་མ་སྤང་གཏི་མུག་མེད། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བརྩོན་འགྲུས་ནི།
དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། རོ་བོ་དགོ་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་དགོ། མ་དེག་འདོད་ཆགས་ཁོང་བྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ལྷ་བ་ལ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་ཅེས་བྱ། ལྷ་བ་དེ་ལ་ལྷ་ར་ཕྱེན། འཛིག་ཆོགས་ལྷ་དང་རྟག་
ཆད་གྱི། མཐར་ལྷ་དང་ནི་ལོག་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནོ། ལྷ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལྷ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་ཞེས་བྱ། བྲོ་བ་འཁོན་འཛིན་འཆོག་པ་དང་།
རྣམ་འཆོ་ཕྱག་དོག་གཡོ་དང་སྤྱ། རོ་ཆ་མེད་དང་བྲེལ་མེད་དང་། འཆབ་པ་སེར་སྤྱ་རྒྱགས་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་བརྗེད་དེས་ཤེས་བཞིན་མིན། རྟུགས་པ་རྟོད་པ་རྣམ་གཡོང་བཅས། ཉེ་བའི་

ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་འོ། ཉོན་མོངས་སུམ་ཅུ་དེ་དག་ལས། །འཛིག་མཐར་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་དང་། །མཚུངས་ལྡན་མ་རིག་མ་གཏོགས་གཞན། །འདོད་ཁམས་འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཡིས། །མི་དག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་དག་དང་། །འབྲེལ་
 བའི་ལས་རྣམས་མི་དགོར་འགྱུར། །གཉིད་དང་འགྱོད་པ་རྟོག་དང་དཔྱོད། །གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་བཞི་ནི། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་དང་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་དང་དེའི་སྒྲིམས་
 འདུག །འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་སྟོག་དབང་དང་། །སྐྱེ་གནས་རྒྱ་དང་མི་རྟག་དང་། །མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། །སོ་སྐྱེ་འདུག་པ་སོ་སོར་ངེས། །འབྱུར་འབྲེལ་མགྱོགས་པ་གོ་རིམ་དུས། །ཡུལ་དང་གངས་དང་
 ཚོགས་པ་སྟེ། །འདིས་མཚོན་གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། །ཡིད་ཤེས་བར་གྱི་ཚོགས་དུག་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ནི། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བཅས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །འདུས་བྱས་ཚོས་ཀུན་ཕུང་པོ་ལྔར། །འདུས་ཕྱིར་དེ་དག་གཏམ་གཞི་དང་། །རྒྱ་བཅས་འཛིག་རྟོན་ལྟ་གནས་དང་། །སྤྱིད་པ་དག་ཏུ་རང་བཟོད་པ་ཡིན། །འདུན་པ་དང་
 ནི་འདོད་ཆགས་གྱི། །ཉེར་ལེན་ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་དེ། །འཐབ་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་དག་ཏུ་བཟོད། །ཕུང་ལྔའི་རབ་དབྱེལ་མཁམས་ན། །བདག་ལ་གཅིག་ཕུར་འཛིན་པ་ཡི། །ལྟ་བུ་ན་པ་

ལྷོ་གཤམ་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཆོས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་ཁམས། རྣ་བ་སྒྲ་དང་རྣ་ཤེས་ཁམས། སྒྲ་དང་རྩི་དང་སྒྲ་ཤེས་ཁམས། ལྟེ་དང་རོ་དང་ལྟེ་ཤེས་ཁམས། །
 ལྟས་དང་རེག་བྱ་ལྟས་ཤེས་ཁམས། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཤེས་ཁམས། སྤབ་དུག་ཡུལ་དུག་ཤེས་དུག་སྟེ། རེ་ལྟར་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། སྤག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དབང་། །
 ཆོས་ཁམས་དབྱེ་བ་བཅུ་དུག་སྟེ། བརྟགས་འགོག་བརྟགས་མིན་ནམ་མཁའ་དང་། སྤག་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་དང་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི། སེམས་མེད་གཉིས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས། རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དང་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ནི། སྒྲིམ་ཆེད་གཟུགས་ལྷ་དང་བཅས་སོ། རེ་ལྟར་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འདུས་པས་ན། རེ་ལ་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་སོགས། སྤྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་
 ཤེས་པར་བྱ། ཡུལ་དུག་གཟུང་བྱའི་རྒྱ་དང་ནི། སྤབ་དུག་འཛིན་དང་ཤེས་དུག་གིས། རེ་འཛིན་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ན། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བུ་ལྟོག་པར་འགྱུར། མིག་རྣ་སྒྲ་ལྟེ་ལྟས་ཡིད་དང་། གཟུགས་སྒྲ་རྩི་རོ་རེག་ཆོས་
 ཀྱི། སྒྲིམ་ཆེད་དག་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ནས་ཡིད་ཆོས་བར། སྒྲིམ་ཆེད་ཅེས་པའི་མིང་སྤྱར་རོ། རྣམ་ཤེས་ཁམས་བདུན་ཡིད་དུ་བསྐྱས། ཡིད་ནི་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་

རྣམས་ལ། རྩམ་བཅུགས་སྤང་སེལ་འགལ་འབྲེལ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི། བྲ་སྒྲིབ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱས་པ་ཡིས། ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མི་ཆོངས་འགྱུར། ཡུལ་ལ་སྤང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དང་། བེན་ཡུལ་
 འཇུག་ཡུལ་རྣམས་པ་བཞི། ཡུལ་ཅན་སློལ་དབྱེ་བ་ལ། སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིད་དཔྱོད་དང་། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་དང་། མ་ངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས། བཅད་ཤེས་དང་ནི་བདུན་དུ་དབྱེ། སློ་ཀུན་མ་རྟོགས་
 ལོག་རྟོག་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཡང་དག་རྟོགས་བཞིར་འདུ། སེལ་བར་དོན་དང་སློའི་རྣམ་གཉིས། རྣམ་གཅོད་དང་ནི་ཡོངས་གཅོད་གཉིས། མི་སྤྱིད་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་གཅོད། འོན་ལྟོག་གཞི་ལྟོག་རང་ལྟོག་གསུམ། རེ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད། འགལ་ལ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་དང་། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་རྣམས་པ་གཉིས། རང་པོར་སློ་འགལ་དོན་འགལ་གཉིས། གཉིས་པར་དངོས་འགལ་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། འབྲེལ་ལ་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་བ་དང་། རེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་རྣམས་གཉིས་སོ། བྲ་སྒྲིབ་རང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། ཤེས་བཟོད་འཇུག་པའི་བྲ་སྒྲིབ་གསུམ། མ་ཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། ཟློང་བའི་བྲ་སྒྲིབ་རྣམས་པ་བཞི། ཡིན་ཡོད་སྒྱུ་བ་དང་མེད་
 མིན་དགག། རྟག་ག་སྒྱུ་བ་བྲ་སྒྲིབ་ཡན་ལག་བཞི། ཆོས་ཀུན་བསྐྱུན་སྤང་བ་གཟུགས། གཅོད་བོ་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་བྱས། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟོག་རང་འདུ་འོ། བྱི་ཡི་ཡུལ་དུག་ལོངས་

སེང་མིན། རྒྱ་རྒྱུ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ། རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་མཐུན་ཉིད་དུ་ཤེས། རྒྱ་མིན་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྤང་བས་ན། བདག་ལ་བྱེད་པོར་ལྷ་བ་ལྷོག་ རྒྱ་རྒྱེན་
 རྟེན་འབྲེལ་སྤང་བ་ཀུན། མ་སྐྱེས་རང་བཞིན་ནི་བར་མ་ཐོང་། དེ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་རྟོགས་ལ་མི་རྫོངས་ཤིང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ལྡན་ཆོས་དང་ཤེས་བྱ་ཀུན། ཡང་དག་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཐོང་བ་དེས་མ་ཐོང་ངོ་། གང་ལས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་གནས་དང་གནས་མིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆོད་མེད་ཀྱང་། གཞན་དབང་བདུན་གྱིས་མ་ཆོན་ནས་བསྟན། མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་
 དག་དང་། མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། འཕྲོ་བ་པ་དང་ནི་ཀུན་སྟོང་གི། གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྗོད། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་བྱེད་པ་འི། རིག་པ་འི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། བཟོད་གསོ་བ་སྐྱ་
 ཆོད་མ། རྣང་དོན་རིག་པ་གནས་ཆེན་ལ། མངོན་བརྗོད་རྒྱུས་གར་སྐར་ཅིས་དང་། སྟེན་སྟོར་སྟན་ངག་གནས་རྒྱུད་ལྷོ་། ཕྱི་རོལ་ཏྭ་སྟེ་ལྷོ་ནི། གྲངས་ཅན་བྱེད་བྲག་གཅིར་བུ་པ། སྟོང་པ་པ་དང་རྒྱུད་འཕེན་ཏེ།
 བསྐྱས་ན་རྟག་ཆད་སྟེ་གཉིས་སོ། བྱེད་བྲག་སྐྱ་དང་མདོ་སྟེ་པ། བཅས་ཅམ་དབུ་མ་གྲུབ་མཐར་བཞི། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་རྒྱུན། དེས་བསྐྱེད་སྟོན་ནི་རྣམ་བཅས་ཏེ། རང་རིག་གཞན་རིག་རྣམ་པ་གཉིས། །

ལྷོ་ ༡༡། ཁྱིམ་བཅས་ཁྱིམ་མེད་ལ་སོགས་སོ། ། གཏུག་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ལ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་ཉིད་དཔྱད་པའི། རྩི་རྩེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་འགོག། གཅིག་དང་དུ་
བྲལ་རྣམ་པ་གསུམ། གཏུག་དཔྱད་ཁྱིམ་འབྲེལ་ཆེན་མོ་འོ། ། ལྷོ་ཆོགས་དངོས་པོའི་གཞན་དབང་གིས། གནས་དང་གནས་མིན་རྒྱུ་ལེས་ན། བདག་ནི་གཏུག་ལ་དབང་སྐྱུར་བར། འཛིན་པའི་རྩོངས་པ་རབ་བསལ་ནས། །
ལེས་བྱ་གཏུག་ལ་མ་རྩོངས་པའི། ལེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ནི། མིག་ན་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་དབང་། སོ་དབང་མོ་དབང་སྒྲིག་དབང་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་དང་ནི་ཡིད་མི་བདེ། བདེ་དང་ཡིད་
བདེ་བཏང་སྒྲིམས་དབང་། དད་བརྩོན་དྲན་ཉིད་ལེས་རབ་དང་། གཏུག་ལེས་བྱེད་དང་གཏུག་ལེས་པ། གཏུག་ལེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་འོ། རྩི་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི་ལས་དང་དབང་བྱེད་རྩི་གཏོང་སོགས། དབང་པོའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག། གཞུང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ལེས་བྱ། དབང་པོའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ཁྱིམ་པ་ཡིས། བདག་ནི་ཡུལ་ལ་བདག་པོ་རུ། འཛིན་པའི་རྩོངས་སོགས་རབ་སྤངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་མ་ཁས་པར་འགྱུར། འདས་
དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པ། དུས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད། རྩི་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། བྱ་བ་རྩི་གས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུར། རྩི་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དུག་ཏུར། ཐང་ཅིག་ཅིས་བྱེད་སུམ་

ཅུར། ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བཛོད། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་གཅིག་སྟེ། ལོ་ལ་དུས་བཞི་དུག་སོགས་དབྱེ། དབྱགས་དུག་ཅུ་སྤང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁུ་
 སྤང་དུག་ཅུ་ཅོད་གཅིག་ ཁུ་ཅོད་དུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ ཉིན་ཞག་ཆེས་ཞག་བྱིམ་ཞག་གསུམ། དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་དུས་བཞི་དང་། དགུན་སྟོན་དགུན་སྤང་དབྱིད་སོས་ཀ། དབྱར་སྟོན་ཞེས་བྱ་དུས་དུག་གོ།
 བསྐྱལ་བ་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོང་བཞི། བར་བསྐྱལ་དང་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་གཉིས། བྱིས་གཞོན་ལང་ཆོ་དར་བབ་རྒྱད། ལ་སོགས་ཕྱིན་དངོས་པོ་ལ། འྟོས་ཏེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད། དུས་ལ་མ་བས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིས། རྒྱུ་ལ་ཁྱུ་མི་རྟག་གཡོ་བར་ཤེས། བདག་ལ་རྟག་འཛིན་རང་ལོག་ནས། རོན་དང་ཐ་སྐྱད་ཀུན་ཤེས་འགྱུར། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་རུ་འདོད། བདེན་བཞི་ལྷན་པ་བཅུ་
 དུག་ནི། བདེན་པ་རེ་ལ་བཞི་རེ་སྟེ། མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྟོང་བདག་མེད། ཁྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་ནི། འགོག་ཞི་བྱ་མོམ་ངེས་པར་འབྱུང་། ལམ་རིགས་སྤྱུག་པ་ངེས་འབྱིན་ནོ། སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལི་གཞིར་
 བྱུར་པ། མ་དག་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟོན་ནི། འོག་གཞི་རྒྱུ་ཅུ་ས་དྲུག་ལ་གསུམ། རི་རབ་རི་བདུན་མཆོ་བདུན་དང་། སྦྱིང་བཞི་སྦྱིང་ཕྱན་བརྒྱད་དང་ནི། སོ་སོ་ལི་གཞི་དང་གནས་རྣམས་སོ། སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟོན་

ལྷོ། ༡༡། མི། ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱས་འཛམ་ས་དང་། རུ་འབོད་རུ་འབོད་ཆེ་ཆ་བ། རབ་ཆ་མནར་མེད་ཆ་བ་བརྒྱད། ཤལ་ཁྱི་རྩུང་སོ་ཐམ་པ། ཁུ་བུར་ཙན་དང་ཁུ་བུར་རྡོལ། པར་པ་ད་ཆེན་ལྷར་གས་པ། ཤལ་ལྷར་གས་གང་དཔྱལ་བརྒྱད། རྒྱལ་མ་ལི་སྒྲོང་སྐྱ་གྱི་རི་ཆ་ལ། རོ་ཐུག་འདམ་དང་ཐལ་ཆན་ཁུ། རྩོགས་བཞིར་བཅུ་དུག་ཆ་དཔྱལ་གྱི། ཉི་ལའོར་གནས་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད། ཉི་ཆེ་བ་དང་བཙས་པ་ལ། དཔྱལ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཅེས་སུ་བཞེད། ཡི་དུགས་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་གཉིས། རང་གི་ལས་སྒྲོང་སྒྲོང་ཆུ་ལ་གྱིས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད། རུང་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ར་འཐོར་བ་ཡི་རིགས་གཉིས་ཏེ། རྒྱང་མེད་རྒྱང་གཉིས་རྒྱང་བཞི་དང་། རྒྱང་མང་ལ་སོགས་དབྱེ་མཐའ་ཡས། མི་ལ་བྱིང་བཞི་བྱིང་ཕྱན་བརྒྱད། ལུས་འཕགས་འཛམ་བྱིང་ལ་སོགས་སོ། རོ་མོ་མ་ཞིང་རིགས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། ལྷ་མིན་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་གཙན་དང་། རྒྱར་ཕྱེང་མགུལ་ཕྱེང་ཐགས་བཟང་རིས། ལྷ་མིན་ནང་གི་རིགས་ལ་ནི། ཆོ་དཔལ་ལྷ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སུམ་ཅུ་གསུམ། རྩམ་བྲལ་དགའ་ལྷན་འཕྱལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་དུག་པོ་ལ། འདོད་ལྷ་རིས་དུག་ཅེས་སུ་བཞེད། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནི། ཁས་མ་གཏན་བཞི་སྟེ་འོག་ནས་གྱེན

རིམ་གྱིས། །དང་པོར་ཚངས་རིས་མདུན་འདོན་ཚངས་ཆེན་གསུམ། །གཉིས་པར་འོད་ཚུང་ཚད་མེད་འོད་འོད་གསལ། །གསུམ་པར་དགོ་ཚུང་ཚད་མེད་དགོ་དགོ་རྒྱས། །བཞི་པ་སྤྱིན་མེད་འོད་དང་བསོད་ནམས་སྦྱེས། །
 འབྲས་བུ་ཆེ་གསུམ་དེ་སྟོང་གནས་གཙང་ལྔ། །མི་ཆེ་མི་གདུང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། །གྲོམ་སྒྲུང་དང་འོག་མིན་དང་བཙས་པ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་རིས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་དང་། །ཅི་ཡང་མེད་དང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་བཞི། །གཟུགས་མེད་སྦྱེ་མཆོད་ལུ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྤིད་པ་རྣམ་པར་བཞག། །དེ་ལ་སྦྱེ་སྤིད་དང་ནི་འཆི་སྤིད་དང་། །བར་སྤིད་སྤོན་དུས་སྤིད་པ་
 རྣམ་བཞིར་གསུངས། །དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་ངན་སོང་གསུམ། །མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ། །དེ་དག་བསྐྱེམས་ན་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་སྟེ། །ལྷ་མིན་ལྷར་བསྐྱེས་གཞན་ལྔ་རྒྱད་ལྷར་བཟོད། །དེ་ལ་ཡང་
 དག་ངེས་པ་དང་། །ལོག་པར་ངེས་དང་མ་ངེས་པའི། །ཡུང་པོ་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་རིས། །ནང་གི་དབྱེ་བ་སྒྲ་ཆོག་པ་ཡོད། །ཐུས་སྦྱེས་དང་ནི་དྲོད་གཤེར་སྦྱེས། །མངལ་སྦྱེས་སྟོང་སྦྱེས་སྦྱེ་གནས་བཞི། །ཁམ་གྱི་ཟས་
 དང་རིག་པའི་ཟས། །སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ཟས་བཞི་འོ། །ཟས་དང་གཉིད་དང་ལེགས་བྱ་བ། །ཉིང་འཛིན་ལུས་རྒྱས་རྒྱ་བཞི་འོ། །སྦྱེས་མཐའ་འཆི་དང་འདུས་མཐའ་འབྲལ། །བསགས་འཛད་མཐོ་ལྷང་མཐའ་བཞི་འོ། །

ལྷོ་ ༡༡། ལེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་དག་གི་ ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཙམ་བཟློང་། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགོད་དང་། ཆོ་རིང་ལྷ་དང་ལྷ་གྲོད་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་དང་ལྷ་གསལ་པ་དང་། ལངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོངས་མི་
 ཁོམ་བརྒྱད་། མིར་གྱུར་དབང་ཚད་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་དད་རང་འབྱོར་། རྒྱལ་བྱོན་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས་། དེར་འཇུག་ལའེས་ཟེན་གཞན་འབྱོར་ལྷ་འོ། མི་ཁོམ་བྲལ་བའི་དལ་བརྒྱད་
 དང་། འབྱོར་བཅུ་ཚད་བ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོན་གྱི་། སྦྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ལའད་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བརྟེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་པ་
 དང་། རྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས་རྒྱ་ཡོད་། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྟེན་ཚད་བས་ན། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས་། ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ལ། སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་བཞིར་བཟློང་། ཆོ་རིང་ནད་མེད་
 གཟུགས་བཟང་དང་། སྐྱལ་པ་བཟང་དང་རིགས་མཐོ་བ། ཁོར་མང་བ་དང་འེས་རབ་ཆེ། འདི་དག་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། རྟོན་བདེ་གྲགས་བསྟོད་འདོད་གྱུར་ཅིང་། མ་རྟོན་སྤྱུག་བསྟུལ་མི་སྟན་དང་། སྟོན་པ་དག་
 བློ་མི་འདོད་པ། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་སུ་ལའད་། ཆོ་དང་དུས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ལྷ་དང་སེམས་ཅན་སྟོགས་མ་ལྷོ། ལེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྟུལ་རྣམ་གྲངས་ལ། ཆོད་མེད་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟུན། སྤྱུག་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཉི་མུག་བསྐྱེད་དང་། །འགྱུར་བའི་ཉི་མུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་དང་། །བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཉི་མུག་བསྐྱེད་གསུམ། །ཅུ་བའི་ཉི་མུག་བསྐྱེད་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྒྲིལ་ན་འཆི་ཉི་མུག་པ་འབྲེལ། །མི་འདོད་ཐོག་བབ་འདོད་མི་རྟེན། །
 ཉེར་ལེན་སྤྱད་ལྷ་ཉི་མུག་བསྐྱེད་བ། །ཉི་མུག་བསྐྱེད་རྣམས་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས། །ཀྱུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཏེ། །ཐོག་མར་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །སྤྱང་འགྱུར་སྤྱིང་འགྱུར་ལས་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་དང་། །རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་གཉིས་དང་། །སྟོབས་ཆེ་བ་དང་སྟོབས་ཆུང་གཉིས། །བྱས་ལ་བསགས་དང་མ་བསགས་གཉིས། །འཕེན་བྱེད་དང་ནི་ཐོག་མ་བྱེད་གཉིས། །ལེགས་སྤྱད་དང་ནི་ཉེས་སྤྱད་གཉིས། །
 སེམས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་དང་། །ལྷུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། །དགོད་དང་མི་དགོ་ལྷུང་མ་བསྟན། །བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་ཉི་མུག་བཏང་སྟོམས་སྤྱིང་འགྱུར་གསུམ། །ཡོན་པོ་སྟོན་
 ཅན་སྟོགས་མ་གསུམ། །དཀར་དང་གནག་དང་འདྲེས་མ་གསུམ། །མཐོང་ཆོས་དང་ནི་སྟེས་ནས་དང་། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་གསུམ། །སྤྱིང་བར་མ་དེས་དང་བཅས་བཞི། །ཟག་བཅས་ལས་ཟད་ཟག་མེད་
 ཉིད། །སྤྱོམ་དང་སྤྱོམ་མིན་བར་སྤྱོམ་གསུམ། །བར་མའི་དགོད་དང་མི་དགོ་གཉིས། །སྤྱོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། །བསམ་གཏན་ཟག་མེད་རྣམས་གསུམ། །དགོ་སྤྱོད་པ་དང་དགོ་སྤྱོད་མ། །དགོ་ཚུལ་པ་མ་དགོ་སྤྱོད་མ། །

ལྷོ་ ༡༡། །དགོ་བསྐྱེན་པ་མ་བསྐྱེན་གནས་ནི། །སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། །བསམ་གཏན་བསམ་གཟུགས་ཏིང་འཛིན་ལས། །ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པས་སོ། །དགོ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་། །དོ་བོ་
 ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་སྒྲོང་བ་དོན་དམ་སོགས། །དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞུང་དུ་བལྟ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒྲུམས་ལས་བྱུང་། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། །བརྒྱབ་སེམས་གཞོན་
 སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ། །ཚིག་རྩལ་ཕྱ་མ་ངག་ཀྱལ་རྩུན། །སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ། །མི་དགོ་བ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྤང་བ་ནི་དགོ་བ་བཅུ། །སྟོག་སྦྱབས་ལ་སོགས་བྱུང་པར་ཙན། །རྣམ་སྦྱིན་དང་ནི་བྱེད་པ་
 དང་། །སྦྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་དང་། །སྦྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་བཙས་ལྡས། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད། །པ་མ་དགྲ་བཙམ་གསོད་པ་དང་། །མངས་རྒྱས་སྦྱལ་བྲག་འབྱིན་དང་། །དགོ་འདུན་འཁོར་
 ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ། །མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་ལྟའོ། །མ་དགྲ་བཙམ་མ་སུན་བྱས་དང་། །བྱང་སེམས་ངེས་གནས་བཀུམ་པ་དང་། །འཕགས་པ་སྦྱོབ་པ་གསོད་པ་དང་། །དགོ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ། །མཚོད་རྟེན་
 འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལྟ། །ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཅེས་སུ་བཤད། །བདེ་གཤེགས་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། །དགོ་འདུན་སྡེ་ལ་གཙུག་ལག་ཕུལ། །དགོ་འདུན་དབྱེ་བ་བསྐྱུམ་པ་དང་། །བྱམས་བསྒྲུམ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་

བཞིའོ། རྟེ་སོགས་དག་དང་མི་དགའི་ལས། རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་ལ། གང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ། སྤྱུངས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་གསུམ། རྟེ་གས་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། གང་གིས་འཁོར་བར་བྱ་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡིན་དེ་དག་ནི། གང་ལ་འབྲོད་ཅིང་རྒྱས་རུང་བ། རྟེ་དག་བྱ་བ་ཅས་ཆོས་ཞེས་གསུངས། རྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་དུག་ལས། ལྟ་དང་ཐེ་ཆོས་མ་རིག་པས། རང་རིས་ཀུན་དང་གོང་མར་དམིགས། རྟེ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེ་ཡང་སྤྱུག་བསྤུལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོས་དང་། ཀུན་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བའི། ལོག་ལྟ་ལྟ་བ་ཐེ་ཆོས་གསུམ། རྟེ་རྣམས་མཚུངས་ལྟན་མ་རིག་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས། རང་གི་རིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི། ལྟ་ཆར་ཀུན་ལ་རྒྱས་པ་ཡིན། རྟེ་ལས་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས། རྟེ་ཕྱོད་པོ་གོང་མའི་ས་ལ་འང་དམིགས། འགོག་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བའི། ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོས་གཉིས། རྟེ་རྣམས་མཚུངས་ལྟན་མ་རིག་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དུག ཟག་མེད་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་གིར་མ་བྱས་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོ་མིན་རྣམས་རང་རིས་ཀྱི། སྤང་བྱ་ལྟ་པོ་གང་དེ་ལའོ། ཉོན་མོངས་དེ་

<p>ལྷོ་</p>	<p>༄༅། རྣམས་སེམས་སེམས་བྱུང་། གང་ལ་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལ་རྒྱས། ཟག་པའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་རྣམས། དེ་འབྲེལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོགས། དེའི་རྟེན་མིག་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྟེན། ཟག་བཅས་</p>	
<p>ལྷོ་ལྷོ་</p>	<p>དགོ་ཡང་ཟག་པས་བཅིངས། ཟག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གནས་ངན་ལེན། འཕྲོད་ཅིང་དམིགས་རྒྱས་རྗེས་མཐུན་ཏེ། ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བས། འདི་རྣམས་ཟག་བཅས་ཚོས་ཞེས་བྱ། རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་ དང་། ཁ་རིག་ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་དང་། བེ་ཚོམ་ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་ལ། གུན་ཏུ་སྦྱར་བ་དགུ་ཞེས་ལའད། འདོད་ལ་འདུན་དང་གཞོད་སེམས་དང་། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བེ་ཚོམ་དང་། རྒྱལ་བྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་ མཚོག་འཛིན་ནི། བམ་འི་ཆ་མཐུན་གུན་སྦྱར་ལ། འཛིག་ལྟ་རྒྱལ་བརྟུལ་མཚོག་འཛིན་དང་། བེ་ཚོམ་གུན་སྦྱར་གསུམ་དུ་གསུངས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འདོད་ཆགས་གཉིས། རྟོན་པ་དང་ནི་རྟོན་པ་དང་། ང་ རྒྱལ་གྱི་ནི་གུན་སྦྱར་ལ། གོང་མ་འི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ཞེས་གསུངས། སྒྲུ་གཡོ་རྒྱགས་དང་འཚོག་པ་དང་། འཁོན་འཛིན་རྣམ་འཚོ་བྲི་མ་དུག འདོད་དང་སྲིད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་དང་། ཁ་རིག་ལྟ་བུ་བེ་ཚོམ་བག་ཉལ་ བརྟུན། ལྷགས་གཉིད་རྟོན་འཕྲོད་ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་དང་། རོ་ཆ་མོད་དང་ཁྲེལ་མེད་གུན་དགྲིས་བརྒྱད། འདོད་པ་དང་ནི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་རིག་པ་ཡི་རྒྱ་བོ་རྣམ་པ་བཞི། འདོད་དང་ལྟ་དང་རྒྱལ་བྲིམས་བརྟུལ་</p>	
<p>ལྷོ་</p>		<p>19</p>

ལྷགས་དང་། །བདག་ཏུ་སྤྲོ་བཏེ་བར་ལེན་པ་བཞི། །བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་རྩལ་བྱེམས་བརྟུལ་ལྷགས་དང་། །བདེན་པར་མངོན་ཞེན་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་བཞི། །འདོད་ལ་འདུན་དང་གཞོད་སེམས་རྩལ་གཉིད་གཉིས། །
 ཞོད་འགྱོད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་པ་ལྷ། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་ལ། །འཆིང་བ་ཐ་བ་དྲི་མ་སོགས་སུ་གསུངས། །འདོད་པ་སྤྱིད་པ་མ་རིག་ཟག་པ་གསུམ། །འདོད་སྤྱིད་མ་རིག་ལྟ་བའི་ཆུ་སྤྱོར་བཞི། །
 འདོད་སྤྱིད་ལྟ་དང་རྩལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་བཞི། །བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས། །སྒྲོམ་ལམ་དགུས་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞིར་འདོད། །སྤྱན་འབྱེན་པ་དང་སྤྱོད་བ་དང་། །གཞི་དང་ཐག་སྤྱིད་གཉིན་པོ་བཞི། །
 འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མའི། །སྤྱག་ཀུན་དང་ནི་འགོག་ལམ་གྱི། །སྤང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དུག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤང་པ་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཡོངས་ཤེས་
 དགའོ། །འགོག་པ་རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་དང་། །བརྒྱ་དང་དོན་དམ་འགོག་པ་དང་། །དབྱ་བཅོམ་རྒྱན་བཅས་རྒྱན་མེད་དང་། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་རྣམ་གཉིས་སོ། །དབྱ་བཅོམ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆ། །རིག་པ་གསུམ་དང་
 གྲོལ་བ་གཉིས། །མངོན་ཤེས་དུག་དང་ཤེས་པ་བཅུ། །སྒྲོམས་འདུག་དགུ་དང་ཉིང་འཛིན་གསུམ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་བེལ་གཞོན་བརྒྱད། །མི་སྒྲོལ་ཆོས་བཅུ་ཟད་པར་བཅུ། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྒྲོན་ནས་ཤེས། །ཟག་

ལྷོ་ ༡༡། མེད་ལུང་པོ་ལྷ་ལྷན་ནོ། ལམ་བདེན་ཞེས་པ་ལམ་ལྷ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ། ཚོགས་ལམ་རྩུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྦྱར་ལམ་དྲོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞི། ཚོས་ཉིད་བདེན་མཐོང་
 མཐོང་ལམ་གྱི། ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། ལྷུག་བསྐལ་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི། རྟེན་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ་གྱི། བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་འདོད། སྟོམ་ལམ་ས་དགུར་
 བྱེ་བ་ནི། འདོད་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞི་འོ། བསམ་གཟུགས་ཉིད་འཛིན་སྐྱབ་པ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བདུན་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་དབེན་ལས་བྱུང་། དག་འབ་སྦྱད་
 དང་དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱར་མཐོང་སྦྱར་འབྲས་ཡིད་བྱེད་པ་འོ། བསམ་གཏན་སོ་སོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིད་ངེ་འཛིན། ཐོབ་པའི་ཆོན་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ནི། དང་པོར་རྟོག་དཔྱོད་དག་འབདེ་སེམས་གནས་ལྷ། གཉིས་པར་རབ་
 དྲུངས་དག་འབདེ་ཉིད་འཛིན་བཞི། གསུམ་པར་བཏང་སྟོམས་དྲན་ཤེས་བདེ་གནས་ལྷ། བཞི་པར་བཏང་། འདུ་བྱེད་ཆོར་བ་། སྟོམས་གཉིས་དྲན་ཉིད་འཛིན་བཞི། རྟོག་དཔྱོད་འབྱིན་རྒྱལ་བདེ་གཉིས་སྦྱག་བསྐལ་གཉིས། སྦྱོན་
 བརྒྱད་བྲལ་བ་བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། བྲིད་ལྷ་དང་རྒྱལ་མ་རིག་བཞིས་བསྐྱད་པའི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་དེ་བྲལ་དག། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟེལ་དང་མ་

སྤེལ་དབྱེ། ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྤྱོགས་མེད་པ་དང་། །དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱུང་གཉིས། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་བཅས་པ། །བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་སྟེང་གཟུགས་མེད་སྤྲུལ་གསུམ། །བསྐྱོན་ན་
 བསམ་གཏན་ས་དགུ་ཡིན། །སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ། །བྱུང་པར་ལམ་ཞེས་བཞི་རུ་བཤད། །མདོན་ཤེས་སྦྱར་བུལ་ལམ་དཀར་སྤྲ། །པན་ཚུན་སྦྱོར་བ་བཞི་ཡང་ཡོད། །བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་། །
 དན་དང་ཉིང་འཛིན་ཆོས་གནས་བཞི། །ཞི་ལྷག་ཐོབ་ཚུལ་ལྟ་བཞི་དང་། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་ལམ་གཞན་དག །སྦྱང་ལ་དབང་བྱེད་ལམ་ཞེས་སོགས། །ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྣ་ཆོགས་ཡོད། །སྦྱོར་བ་གང་གི་མཛུགས་ཐོགས་
 སྤྱ། །ཁར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོག་ཉིང་གིས། །སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཐར་ཕྱིན་མི་སྦྱོབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོད་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཤེས། །མི་སྦྱོབ་ཆོས་བརྩ་དང་ལྷན་ཏེ། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྣམ་གྲོལ་
 དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བཅས་སོ། །ཚུལ་བྱིས་ས་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལ། །ཟག་མེད་ཕུང་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་ལམ་དང་དེ་ཐོབ་པའི། །
 ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་བཟོད་པ། །ཉོན་མོངས་ཕུང་པོ་འཆི་བདག་དང་། །ལྟའི་བུའི་བདུད་བཞི་བཙོམ་རྒྱལ་བ། །དབང་ཕུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་

[illegible]

འཕྲོག་། རྒྱང་སེམས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལྔ་། །སེམས་ཅན་འཛིན་རྟེན་ནམ་མཁའ་ཆོས་། །ལྷུང་འདས་སངས་རྒྱས་དེའི་ཡེ་ཤེས་། །སེམས་དམིགས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །འཛིན་རྟེན་ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་། །
 མཐའ་ལ་ཐུག་མེད་གནས་བཅུ་པོ་། །དེ་སྤྱིད་སྤྱོད་དུ་སྒྲོན་འགྲུབ་པའོ་། །འགྲོ་ཀུན་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ་སྒྲུལ་དང་། །དེ་བཞིན་འབྱུང་པར་འཛིན་སྒྲུལ་དང་། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱར་འདོད་དང་། །དཔྱུལ་གནས་གཞན་ལ་
 མན་འདོགས་འདོད་། །སྤྱོད་འབྱུང་གཞན་མན་ཆེ་འདོད་དང་། །བདག་གཞན་བདེ་སྤྱུག་བརྗེ་འདོད་དང་། །འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་རྗེས་སྤྱུང་དང་། །གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་འགྲུར་སྒྲུལ་པ། །འདི་དག་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་དུ་ལའད། །སྤྱོད་པ་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་བསམ་གཏན། །བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ། །མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། །མི་སྤྱུག་འཆི་བ་སྤྱང་བ་དང་། །ཆགས་བྱལ་མི་འཕྱོད་མཛོད་མི་དགའ། །འགོག་
 པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་བཅུ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཡང་། །བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས། །སྤྱོད་ཉིད་མཆོད་མེད་སྒྲོན་མེད་ཀྱི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འདོད་ཆགས་སྤྱོད་དང་ཤེས་རབ་ཐོབ། །མཐོང་
 ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཞིར་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་ལ་སྤྱར་མི་སྤྱོད་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗེས་དང་གཤེས་དང་། །ཁྱོས་ལ་སྤྱར་མི་ཁྱོས་ནི། །དགོ་སྤྱོད་དག་གི་ཆོས་

ལྟོ། ལའི་ལ་སྤངས། ལྟོ་སྤྱོད་སེན་རྒྱལ་ཤི་མ། ལའང་གཅི་མཆི་སྤྱབས་མཆི་ལ་རྒྱས་པ། ལགས་ལ་ལྟག་རུས་ཆེ་ལ་རྒྱ་ཆ། ལྟོ་སྤྱོད་མཆིན་མཆོར་མཁལ་མ་དང་། ལོ་ལོང་རྒྱལ་མཉེ་མ་སྤང་། ལག་དང་
 རྒྱ་སེར་རྒྱ་བད་ཀན། ལའི་སྤྱོད་པ་སྤང་པ་སྤང་རྒྱས་ཏེ། ལི་གཙང་རྒྱས་ནི་སོ་རྒྱལ་གོ། ལྟོ་པར་བམ་དང་འབྲས་གཞིག་དང་། ལམར་དང་སྤྱོད་དང་གནག་པ་དང་། ལོས་དང་འཕྱར་དང་ཆོག་དང་རུལ། ལི་སྤྱོད་པ་ཡི་འདྲ་
 ལེས་དགུ། ལོང་རུས་ཀྱི་ནི་རྒྱལ་པར་ཡང་། ལྟོ་ལིང་བསྤྱད་མིགས་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་། ལྟོ་གས་གཅིག་དང་ནི་མཐར་དག་དང་། ལྟོ་གས་གཞོན་སྤང་བའི་ཆགས་བྲལ་ལྟ། ལོ་བོ་ཉིད་དང་གཞོན་ཉེར་བསྟེན། ལུལ་བྱུང་
 ལྟོངས་དང་གཉེན་པོས་དང་། ལོངས་ལེས་སྤང་དང་གོང་མར་བཅས། ལོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྲལ་བཅུ་ལྟོ། ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུ་བྱུ་ལོ། ལཉེན་དང་གཉེན་མཆོམས་བལེས་གྲོགས་ཀྱི། ལུལ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་བཞག་
 ལྟོ། ལུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་བྱུང་བྱ། ལེས་ནི་བདག་གམ་མཛེས་ལ་འདིས། ལུས་གསུམ་གཞོན་སྤྱོད་རྒྱལ་དུག་དང་ནི། ལྟོ་ལ་པན་བཏགས་གསུམ་རྒྱལ་ཀྱི། ལམར་སེམས་དགུས་བྱུང་ཞེས་ཞེ། ལྟོ་མི་བྱམས་དང་
 ལི་ལིན་རྒྱལས་ཀྱང་སྤྱོད་། ལུས་སེམས་བདེ་མང་དུག་དང་མཆོན་མི་རྒྱལས། ལབད་མེད་དོན་ཐོབ་ཆངས་གནས་སྤྱོད་བསྟེ། ལུམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྟོ་ཙེང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་

བསྐྱེམས་ན། །གཏི་མུག་མུན་སེལ་ཤེས་རབ་སྒྲུང་བ་ཐོབ། །ལུས་སེམས་ཁམས་གྱི་ཚྭ་ས་པ་རབ་དབྱེནས། །སོ་སོར་བརྟག་བསྐྱེམ་ང་རྒྱལ་ཞི་བར་བྱེད། །ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། །ང་རྒྱལ་ལས་གྲང་ང་རྒྱལ་དང་། །
 ང་འོ་སྒྲུལ་དང་མངོན་ང་རྒྱལ། །ཅུང་ཟད་སྒྲུལ་དང་ལོག་ང་རྒྱལ། །ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དག། །རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བའི། །གཉིན་པོ་འབྱིན་རྒྱུ་དྲན་པ་དུག། །བགྲང་དང་རྗེས་འགོ་
 འཛོག་པ་དང་། །ཉིར་རྟོག་བསྐྱུར་དང་ཡོངས་དག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་པ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །བདེན་བཞི་འདི་དོན་ལ་མཁས་པ་དེས། །ཀུན་ཉོན་རྣམ་གྲུང་དོན་ཤེས་པས། །བདག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་། །རྣམ་གྲུང་གནས་སུ་ལྟ་བ་ལྟོག། །གང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་འགྱུར་ལ། །གང་ཞིག་གིས་ནི་ལྟོག་པ་དང་། །རི་ལྟར་སྒྲུང་དང་རི་ལྟར་གནས། །མ་ལུས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མཐར་ཡས་གྲང་། །བསྐྱེད་ཐེག་པ་རྣམ་ལྟར་གསུངས། །ལྟ་མིའི་ཐེག་དང་ཆོངས་པའི་ཐེག། །ཉན་རང་གྲུང་སེམས་ཐེག་པའོ། །སྤྲུལ་གཉིས་པོ་མངོན་མཐོང་དང་། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ངེས་ལེགས་ཐེག། །ཉན་རང་གཉིས་ནི་ཐེག་
 དམན་དང་། །བྱང་སེམས་ཐེག་པ་ཐེག་ཆེན་ནོ། །རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། །དགྲ་བཙུམ་ཉན་ཐོས་འབྲས་བུ་བཞི། །དེ་དག་ཞུགས་གནས་སོགས་དབྱེ་བས། །དགོ་འདུན་ཉི་ཤུར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། ཤེས་ཀུན་ཐོབ་ཤེས། ཤེས་ཤེས་སྤྱུག་ཀུན་འགོག་ལམ་ཤེས། ཟད་ཤེས་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ལ། ཤེས་པ་བརྩུ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་མེད་པར་རང་ཉིད་གྱིས། ཁྱིམ་འབྲེལ་འབྲུང་ཕྱོག་དོན་མཐོང་
 ནས། ཁ་དེན་པ་བཞི་རྟོགས་བདག་མེད་ནི། བྱེད་གཉིས་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱུས། དམིགས་པ་ཆེ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་ཐབས་མཁས་དང་། ཡང་དག་འགྲུབ་དང་ཕྱིན་ལས་ཆེ། ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ་
 ཐེག་ཆེན་ནོ། སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། སྒྲ་མེད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་འཕགས་སོ། ཤེས་སྤངས་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆེན་པོ་གསུམ། ཆེད་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་། གོ་ཆ་འཇུག་པ་ཆོག་སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཆེན་པོ་གསུམ་
 དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཤེས་སྤངས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། མཐའ་འདས་ཀུན་ཐོབ་ཀུན་མཛོད་མཁྱེན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། དེས་འབྲུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྔ་འབྲས། ཐེག་ཆེན་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན། མི་
 ཟེ་ཟད་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུར་གསུངས། འདུན་བསམ་སྦྱོར་བ་ལྷག་བསམ་བཞི། ཤེས་ཕྱིན་དུག་དང་ཆད་མེད་བཞི། མཛོད་ཤེས་ལྡན་དང་བསྟུན་དོས་བཞི། ཡང་དག་རིག་བཞི་རྟོན་པ་བཞི། ཆོག་སྤྱོད་གཉིས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་ཅུ་
 བདུན། ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་གཟུངས་སྤོབས་གཉིས། ཆོས་གྱི་སྤྱོད་བཞི་གཅིག་བཟོད་ལམ། ཐབས་མཁས་དང་བཅས་བརྒྱད་ཅུ་འོ། སྤྱིན་དང་ཚུལ་བྱིས་སྤོབས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་དུག །

ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི། །བསྐྱེད་པས་ཕ་རོལ་སྤྱིན་བཅུར་བཞིད། །བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྦྱོམས་དག་ནི་ཚད་མེད་བཞི། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །གཞན་སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་
ཤེས། །རྩུ་འཕུལ་གྱི་ནི་མངོན་ཤེས་ལྷ། །ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱུ་གོ། །སྤྱིན་དང་སྦྱོན་པར་སྦྱ་བ་དང་། །དོན་སྦྱོད་དོན་མཐུན་བསྦྱ་དངོས་བཞི། །དོན་ཆོས་ངེས་པའི་ཆོག་སྟོབས་པ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། །
གང་ཟག་དག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་རྟོན། །ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། །དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་རྟོན། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་རྟོན། །རྟོན་པ་བཞི་འདིས་ལུང་དང་རྟོགས་ཆོས་ལ། །ཁྱུད་མི་བྱ་བར་
དགོངས་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད། །བསོད་ནམས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་པོ། །བྱུང་འཕྱུག་ལམ་གྱིས་དོན་ཀུན་ཡོངས་རྩོགས་བྱེད། །ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། །འདི་བཞི་ངོ་བོ་
ཤེས་རབ་སྟེ། །ཡང་དག་དོན་ནི་མཐོང་བྱེད་པའོ། །དགོ་བ་སྦྱོད་དང་སྦྱེལ་བ་དང་། །མི་དགོ་ནི་དང་མི་སྦྱེ་སྦྱིར། །ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི་ཡི་ནི། །བརྩོན་འགྲུས་རབ་རྩུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདུན་བརྩོན་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་
ནི། །རྩུ་འཕུལ་རྒྱང་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞི་ངོ་བོ་ཉིང་འཛིན་ཏེ། །གུས་འབད་སེམས་གནས་དཔྱོད་ཤེས་སོ། །དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དབང་སྟོབས་ལྷ། །དྲན་དང་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་

ལྷོ་	༄༅། །དང་། །བརྩོན་འགྲུས་དག་འདང་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ལྷ་དང་རྟོག་པ་དང་། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཛོལ་དང་། །རྩོལ་བ་དྲན་	
ལྷོ་	པ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བཟློང་། །ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྩོན་པའི་རྒྱས་བྱུང་ཞི་གནས་ཏེ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་དག་བཟློང་། །བྱིང་རྟོན་འདུ་མི་བྱེད་འདུ་བྱེད། །ལྷ་ནི་ཉེས་པའོ་ དེ་སྟོང་བྱེད། །དད་འདུན་རྩོལ་བ་ཤིན་ཏུ་དང་། །དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །འཛོག་དང་རྒྱན་འཛོག་སྒྲན་ཏེ་འཛོག་ །ཉེར་འཛོག་དུལ་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད། །རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་ མཉམ་པར་འཛོག་ །སེམས་གནས་པ་ཡི་ཐབས་དགུ་འོ། །ཐོས་པ་བསམ་པ་དྲན་ཤེས་བཞིན། །བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་སྟོབས་དུག། །བསྐྱེམ་འཇུག་ཆད་འཇུག་ཆད་མེད་འཇུག། །རྩོལ་བ་མེད་འཇུག་ཡིད་བྱེད་ བཞི་འོ། །ཡུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་ཐོབ་ནས། །ཞི་གནས་ཐོབ་པས་གཡེང་བ་སྟོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱིད་དང་ནང་། །མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་དང་ནི། །རྒྱུད་དུ་འཁོར་སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་དུག། །ལེགས་སྤང་ཞི་གནས་མཆོག་ བརྩོན་ནས། །རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་ཆོས། །འབྱེད་དང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཡི། །ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །མི་བཟློང་པ་ཡི་གཟུངས་ལྷ་ནི། །བཟོད་ཐོབ་སྟོང་དང་ཆོག་དང་དོན། །	
ལྷོ་		༢

ལྷགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་རྣམ་བཞིར་བཟོད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །རྣམ་སྟོན་ཐོས་དང་ཏིང་འཛིན་སྟེས། །སོ་སྟེ་ས་བདུན་དག་པ་པའི། །གཟུངས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བཤད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་ལ། །སྒྲིང་བྱུངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས། །མི་བཅད་བཅ་ཏྲི་ག་གི་གཟུངས། །དེ་བཞིན་འབྱེལ་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ་པ་བླ་བཤོད། །ཆགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཏོན་མི་བ། །སངས་རྒྱས་བྱིན་
 སྐབས་གཟུངས་བརྒྱད་གསུངས། །མི་འཛིགས་པ་ཡི་སྟོབས་པ་ནི། །རི་ལྷ་རི་སྟེད་གནས་རྣམས་ལ། །ལྷུང་གསལ་ལ་རྟོ་ཞིང་བཅ་རྒྱ་ཆེ། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྟོབས་པ་སྟེ། །དཔྱེག་ཏྲི་གསལ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །གཟུངས་ཀྱིས་
 གྲོགས་བྱས་སྟོབས་པའི་མཚོག། །ཆོས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྷན་ཞིང་། །བཅོད་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་ཅིང་། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་
 དེ། །རྒྱུང་འདས་ཞིབ་སྟོམ་བཞི་འོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བགྲོད་གཅིག་ལམ་སྟེ་གཅིག་བགྲོད་ཀྱང་། །ཁྲོགས་སྟོན་སྤྱངས་དང་མངོན་ཤེས་ལྷུང་། །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད། །ཐབས་ཤེས་བྱང་
 འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀུན། །ལམ་གྱི་གྲོགས་ལྷུང་ཐབས་མཁས་སོ། །དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྫོང་རི་སྟོན་ལེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་ཉི་མ་སྟུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་

ལྟོ། ལམ་པོ་ཆེ། བཞེན་པ་བཀོད་མའི་རྩ་དང་ནི། སྒྲ་སྒྲན་རྩ་བོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་བཞེན་སེམས་ནི་སྦྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་
 དང་། སྦྱོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་གྱེད་དང་། བེད་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་སྤྱང་ན་འདས་པ་དང་། བྱང་རྩལ་མཆོག་དང་སྦྱོན་པ་འོ། རིགས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྦྱོང་བོ་
 སྟེ། སྦྱོང་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དབྱེད་ས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས། ཀྱུན་བྱུང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་འོ། རང་བཞེན་རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་དེ། སྦྱོབ་ཕྱི་མའི་སྦྱབས་ཞུགས་པ། སའོག་གཏེར་ལ་སོགས་པ་ཡི། འ
 དཔེ་དགུས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བས་འཇིགས་དང་སེམས་ཅན་འདོར། རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ཡིན་ལ། རྟེན་གསུང་བར་གྱེད་པ་ནི། ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འ
 ཉིད་འཇིན་སྦྱོང་བ་ཅེ་བཞི་ཡིན་ནོ། རང་བཞེན་གནས་དང་རྒྱས་འགྱུར་རིགས། སང་པས་ཆོས་ལ་མོས་པ་འབྱུང་། རྟེན་ཡིས་སྦྱི་ཡི་ཡོངས་འཇིན་ལས། ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། ཤེར་སྦྱིན་གདམས་དག་ལེགས་
 རོས་ནས། རྟེན་གྱི་ཡོངས་འཇིན་ལྟར་པར་བྱ། སེམས་བསྦྱེད་ལྟར་པས་སྦྱོན་སོགས་བསྦྱབ། རྟེན་ལ་ཞུགས་གྱུར་ནས། སྦྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཞིང་དག་སྦྱོར། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བས་ཇོགས་སྦྱིན་སྦྱངས། རྟེན་སྦྱང་

श्रीमान् श्रीगुरुभ्यो नमः।

རྩལ་མཆོག་ཐོབ་ནས། བློ་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་འོ། བློ་ལ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལུ་པོ། དཔེ་སྤྱོད་བཞི་རྒྱུ་ལ་བཞིས། ཆོག་ས་གྱི་ལམ་གསུམ་བགྲོད་གྱུར་ནས། དབང་སྟོབས་གཉིས་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་བགྲོད། བྱང་རྩལ་
 ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་པ། མཐོང་ལམ་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་ནས། འཛིག་ས་པ་ལུ་བྲལ་ཡོན་ཏན་ནི། བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དག་གྱུང་ཐོབ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་པས། སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན། །
 དེ་མེད་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོད་དང་། སྦྱང་དག་འཛིན་གྱུར་རིང་དུ་སོང་། མི་གཡོ་ལགས་སྒྲོ་ཆོས་གྱི་སྒྲིན། སྒྲོབ་པའི་ས་ནི་བརྒྱ་པོ་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་རིམ་སྤངས་ནས། ས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བརྩོན། ཇི་ལྟ་ཇི་
 སྟེད་ཡེ་ཤེས་ནི། གོང་འཕེལ་ས་བརྒྱའི་རྒྱུ་མཐའ་ལ། ཆོས་ཀུན་སྤྱང་ལ་མཉམ་པ་ཡི། ཇི་ཇི་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལས། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱུར་ས་བརྒྱ་གཅིག་ ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད། གནས་གྱུར་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཐོབ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ས་དེ་ནི། སྦྱོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུ་ཡིས་བསྟུས། ཇོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་སྦྱུང་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་ཇོག་ས་དང་སྦྱལ་སྦྱུ་བཞི་འོ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཟག་མེད་
 དབྱིངས་། གཞི་རིགས་མཛོན་གྱུར་ཇོ་བོ་ཉིད། དེ་ཡི་མཁྱེན་ཆ་ཆོས་གྱི་སྦྱ། ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག་ལྟན། དག་པའི་གདུལ་གྱུར་སྤྱང་བ་ཡི། གཟུགས་སྦྱུ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སྦྱོང་ཇོག་ས། གནས་དང་སྦྱུང་དང་

ལྷོ་	༡༡། འཁོར་དང་ཆོས། འུས་ཏེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟོན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟོན་པ་འདི། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ནི་བསམ་	
ལྷོ་	མི་བྱུང་། བྱང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཟིལ་གཞོན་ཟད་པར་ཉོན་མོངས་མེད་སྟོན་མ་བྱེན། མཛོན་ཤེས་ཡང་དག་རིག་བཞི་དག་པ་བཞི། དབང་བཅུ་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་རྣམ་པ་བཞི། མཁའ་དྲེས་	
ལྷོ་	བཅོ་བརྒྱད་བསྐྱེད་མེད་དྲན་ཉེ་གསུམ། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ། བྱུགས་རྩེ་ཆེ་དང་རྣམ་ཀུན་མ་བྱེན་ཉིད་དེ། ཟག་མེད་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐྱུག་པ་འདི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐར་ཡས་ལ་སོགས་བཞི། འགོག་པ་འདི་སྟོམས་འཇུག་དང་བཅས་པ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། རང་ནི་གཟུགས་སུ་འདུ་	
ལྷོ་	ཤེས་པས། ཆེ་རྒྱུད་དབྱིབས་ནི་ཟིལ་གཞོན་གཉིས། རང་གཟུགས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཉིས། སྡོ་སེར་དཀར་དམར་ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་རྣམ་མཁའ་དང་། སྡོ་སེར་དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། ཀྱུན་ཏུ་	
ལྷོ་	བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཟད་པར་དག་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་སྟོམས་དང་བཅས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྟོན་ཁམས། མོས་དང་དབང་པོ་བསམ་	33

གཏན་དང་། །ལམ་དང་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་དང་། །ཟག་པ་ཟད་མ་བྱེན་སྟོབས་བཅུ་འོ། །ཆོ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་དང་། །ལམ་དང་སྐྱེ་བཅོས་པ་དང་། །སྟོན་ལམ་ཐུ་འཕུལ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆོས་ལ་དབང་བ་དབང་བཅུ་
 འོ། །རྟུ་ས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཡེ་ཤེས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་འོ། །རྟོགས་དང་སྤངས་པ་ལམ་དང་གོགས། །སྟོན་ལ་མི་འཛིགས་རྣམ་པ་བཞི། །འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་བྲན་པ་ཉམས། །མཉམ་བཞག་མིན་དང་འདུ་
 ཤེས་ཆོགས། །མ་བརྟགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ། །སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །འདུན་བཙོན་བྲན་དང་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་དག་ །མི་མངའ་རྟོགས་
 པས་བསྐྱུས་པ་དུག །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ལས་གསུམ་པོ། །ཡེ་ཤེས་རྗེས་འབྲང་སྟོད་པ་གསུམ། །འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པར། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་འདུག་དུས་བསྐྱུས་གསུམ། །དེ་ལྟར་དུག་ཆོན་གསུམ་པོ་ནི། །མ་
 འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཆོས་ཉན་མི་ཉན་གཉིས་བཅས་ལ། །ཆགས་སྤང་གཉིས་མེད་བྲན་ཉེ་གསུམ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་སྤངས་པས། །བཙུང་བྱ་མེད་པ་བསྐྱུང་མེད་གསུམ། །ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆོན་
 དང་ཞབས་མཐིལ་མཉམ། །རྟིང་པ་འཕགས་པའི་ཞབས་ཡངས་འབྱར་མི་མངོན། །བྱིན་པ་ཨོན་ཡ་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །ཕྱག་ཞབས་སོར་མོ་རིང་ཞིང་ །བས་འབྲེལ། །བསྐྱུ་རེ་རེར་གཡས་སྟོགས་གྱེན་དུ་སྐྱེས། །པགས་

ལྷོ། ༡༡། །པ་གསེར་མདོག་སྒྲུབ་ལ་འཇམ་པ་དང་། །དབྱང་པའི་མགོ་བྱུང་རེ་སྟོང་སེའྲེ་འདྲ། །ཕྱག་ཞབས་གཞོན་འཇམ་སྒྲུལ་ཡི་གནས་བདུན་མཐོ། །འགྲམ་པ་བྱུང་ཞིང་ལྷགས་རིང་རེ་མཆོག་སྒྲུང་། །ཆོམས་དཀར་
 ཆོད་མཉམ་ཐགས་བཟང་བཞི་བཅུར་ལྷན། །མཐོན་མཐིང་སྒྲུན་མཛེས་བྱུང་མཆོག་ཇི་འདྲ་བ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་བཅས་སྒྲུ་ནི་ཆེ་ཞིང་དྲང་། །ཁུ་ཞིང་གཤ་སྒྲུ་གསང་བ་སྒྲུབས་སུ་རུབ། །མཛོད་སྒྲུས་མཛེས་ཤིང་གཙུག་ཏྲར་བལྟར་
 མི་མདོན། །ཆོངས་པའི་དབྱངས་ལྷན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཆོན། །གང་མཐོང་དགའ་སྒྲུད་སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོར་མཆོན། །སེན་མོ་བཟངས་མདོག་མདོག་སྒྲུམ་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་བྱུང་ལ་རྒྱས་ཤིང་བྱིན་བྱིས་པ། །ཅ་རྣམས་མི་
 མདོན་རྩ་ཡི་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་གོམ་པ་སྟོམས། །སེའྲེ་སྒྲུང་ཆེན་བྱུང་མཆོག་ངང་པའི་འགོས། །དྲང་དྲང་གཡས་སྟོགས་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། །དབྱུ་བྱུང་སྒྲུ་མཆོམས་ལེགས་འབྲེས་
 དབྱལ་དབྲེས་རྒྱས། །དབྱུ་སྒྲུ་གནག་ཅིང་སྟག་ལ་འཇམ་པ་དང་། །མ་འཛིང་མི་གཤོར་མཆོག་ཏུ་བྲི་ཞིམ་ལྷན། །ཤྱུང་ལ་འདབ་འདྲ་དཀར་ནག་འབྲེས་པའི་སྒྲུན། །ར་རི་མེད་ཅིང་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག །ཇིམ་སྟག་ཅིང་
 སྟོན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། །སྒྲུ་འཇམ་མདོག་སྒྲུམ་སྒྲུ་རྣམས་རིང་བྱང་མཉམ། །སྟོན་གཉིས་ཆོད་མཉམ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད། །ཞལ་དཀྱིལ་འཆོམས་མཛེས་བེམ་པ་ལྷ་

མཁའ་འགྲུ་

བུའི་མཆུ། །པར་ལྟར་མཉེན་སྒྲུབ་ལ་དམར་བའི་ལྷགས། །མཆེ་བ་བཞི་ལྷུ་ཅེ་ཚོ་མདོག་དཀར་ཞིང་། །རིང་ཐུང་ཆད་མཉམ་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་ཞིང་མཛེས། །འབྲུག་སྒྲུ་ལྟར་བཟིང་མཉེན་འཇམ་ལྟན་པའི་གསུང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་
ཤིང་ཤིང་བལ་འདབ་ལྟར་འཇམ། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་ཅིང་རིང་དུ་དོད། །འབྲིལ་བག་ཆགས་པ་རིམ་པར་འཆོམས་པའི་སྒྲུ། །ཆེ་གས་ཀུན་རྒྱུགས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །འཇམ་ཞིང་གཞིན་ལ་ཅན་གྱུར་ཞུམ་
མེད་རྒྱས། །ཤིན་ཏུ་གྱིམས་ལྟན་ཡན་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས། །སྟེ་བ་གནག་བག་མེད་ཅིང་སྟོན་གྱིས་དག །དྲི་མས་གཙང་ཞིང་བྱེད་ཀྱིས་པ་འདྲ། །དཀྱུ་ལྷུ་སྒྲུབས་བྱིན་མ་རྟོང་ཐུང་དེ་བ། །སྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་རི་མོ་གཡས་སུ་
འབྲིལ། །ཀུན་སྟོད་གཙང་ཞིང་ཀུན་ནས་ལྟན་སྒྱུག །བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་མཆོན་ཞིང་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག །དེ་དག་ཐུབ་ཆེན་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། །ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བསྐྱུགས་འོས་ཉིད། །མཉེན་འཇམ་ཡིད་འོང་ཡིད་
འཐད་དག་དྲི་མེད། །གསལ་ལ་སྟན་འཛེབས་མཉེན་འོས་མི་ཚུགས་པ། །སྟན་ཞིང་འདུལ་བ་མི་རྩལ་མི་བརྒྱུད་ཞིང་། །རབ་དུལ་རྣམ་སྟན་ལུས་དང་སེམས་ཆོམ་བྱེད། །སྟེང་དགའ་བདེ་སྦྱིད་གདུང་མེད་ཀུན་ཤེས་པ། །རྣམ་
པར་རིག་བྱ་རྣམ་གསལ་དགའ་བར་བྱེད། །མདོན་དགའ་ཀུན་ཤེས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད། །རིགས་པ་དང་ནི་འབྲེལ་དང་མ་རྟོགས་པ། །སེཛེ་སྒྲུང་ཆེན་འབྲུག་དང་གྱུ་རི་དབང་པོ། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པི་རྟ་ཆདས་པའི་དབྱངས། །

ལྷོ་

ལྷོ་ཕྱོད་

ལྷོ་

༡༡། །གཉིས་བྱང་འཇུག་རྟོགས་རྩལ་གྱི། །ཟབ་མེད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་སྦྱོང་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་

ཉིད། །འདུས་བྱས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལས། །ཐར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་ཕྱིར། །བདག་ནི་གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་བའི། །གཞི་རུ་ལྟ་བའི་རྩོད་ས་པ་སེལ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་ན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མཁས་ཞེས་

བརྗོད། །བྱང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་ན། །བདེན་དོན་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཉིད། །རྩལ་སྤྱོད་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །སྐྱོད་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་སྟེ། །སྐྱོད་ཅིག་དང་པོ་མ་འགྱུར་ན། །མཐར་ཡང་འཇིག་པར་མི་

འགྱུར་རོ། །འབབ་རྒྱུ་མར་མེད་མེསོགས་བཞིན། །སྐྱོད་ཅིག་རིགས་འདྲ་བར་མེད་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་སྟེམ་ནས། །དངོས་པོ་རྟག་པར་སྦྱོར་དོགས་སོ། །སྦྱོག་དང་རྒྱ་བུར་སྦྱོར་སོགས་ནས། །ལྟན་པོའི་བར་གྱི་

དངོས་པོ་རྣམས། །སྐྱོད་ཅིག་མ་རུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འཇིག་རྒྱུ་གཞན་མེད་དང་གིས་འཇིག་ །བྱི་རོལ་སྦྱོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྦྱོར་བཞིན་དུ། །ཆགས་ཤིང་

གནས་ལ་མཐར་འཇིག་གོ། །འདི་ལྟར་གནས་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་། །རྟེན་གྱིས་འཕེལ་དང་འགྱིབ་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་སྤྱང་བས་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས། །མི་རྟག་དེ་ཡང་སྐྱོད་ཅིག་མ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆོད་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །

ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱན་གནས་ན་འདྲ། ཁང་ལ་གནས་བཅས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། གནས་སྐབས་རིམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། ཁམས་གསུམ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ངི་སྤྱིད་དུ། ཆོ་ཡི་འཕེན་
 པ་རྫོགས་ཀྱི་བར། སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡི་སྤྱེད་བར་གནས། ས་བོན་ལས་ནི་སྤྱུག་སོགས་བཞིན། རྒྱུ་ལས་གང་སྐྱེས་དངོས་པོ་རྣམས། སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་རིམ་སྐྱེ་བས། ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་མ་རུ་ཤེས། དངོས་རྣམས་མི་རྟག་
 པར་ཤེས་ན། འདུས་བྱས་ཀུན་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྫོངས་པ་བྲལ། ཡང་དག་དོན་ལ་འརྱུག་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཆོས། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྐྱེ་ཆ་ན་
 འཆི་མི་འདོད་པས། དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས། རི་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ། རྣམ་པ་མང་པོ་དག་དང་ལྡན། གནས་སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། སྐྱེད་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་། ཐམས་རྒྱུན་ཡང་
 འགག་འགྱུར་བས། འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས། བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། ཟག་བཅས་ལུང་པོ་ལྷ་ཡི་རྒྱན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་གྱུར་པས། རྒྱུ་པ་འདུ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད། རི་
 ཕྱིར་འཁོར་བ་མཐུན་དག་ཀུན། སྤྱུག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མེ་འོབས་མ་རྩུངས། རི་ཤེས་ཡང་དག་སྟོ་ལྡན་རྣམས། སྤྱིད་ལས་ཆགས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ཟག་མེད་ལྷུང་ན་འདས་པར་འགྱོ། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ལུང་པོའི་

[illegible]

བོས་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོའི་རྒྱན་དང་ཚྭ་སྤུང་པ་ལ། །ངའོ་སྒྲུལ་དུ་རྫོལ་པར་ཟད། །དཔུང་ན་ཕུང་པོ་བདག་མིན་ལ། །ཕུང་ལས་གཞན་དུ་འང་བདག་མེད་དོ། །རྒྱུད་དང་ཚྭ་སྤུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྱིང་བ་དམག་ལ་སོགས་
 བཞིན་བརྒྱན། །རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་སྤུང་རྒྱུ་སྤུང་ལ། །ཤིང་རྩ་ཞེས་སུ་བརྟགས་མེད་ཀྱི། །ཡན་ལག་རེ་རེ་ཤིང་རྩ་མིན། །ཡན་ལག་རྒྱུ་སྤུང་ལས་གཞན་དུ་འང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཤིང་རྩར་ཡན་ལག་དང་། །ཡན་ལག་ལ་ཡང་ཤིང་
 རྩ་མེད། །དེ་གཉིས་པོ་ལྟར་ལྟར་ཡིན། །ཚྭ་སྤུང་པ་དཔུང་པ་ཤིང་རྩ་མིན། །རྒྱུ་སྤུང་པ་བདག་དུ་དཔུང་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །རྩེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྤྲོད་བ་བསྒྲུ་མེད་ལ། །བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྩས་འཛིག་རྩེན་ན། །བྱ་
 བ་བྱེད་པ་བསྒྲུ་ན་མི་རྒྱས་ལྟར། །རྒྱུ་སྤུང་པ་བདག་མེད་ཀྱང་། །ཕུང་པོའི་རྒྱན་དང་ཚྭ་སྤུང་པ་ལ་བརྩེན་ནས། །མ་བརྟགས་བདག་གོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་འབྱུང་བས། །རྒྱུ་སྤུང་པ་བདག་སྤྲོད་མི་ལམ་ལྟར་བྱུང་སྟོང་། །
 གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་ །གཟུགས་དང་མི་ལྟར་གཟུགས་ལ་བདག་ཡོད་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཕུང་པོ་ལྟར་མ་བཞི་ལ་སྤྲོད་བར་བྱ། །ལྟར་བདག་མེད་རྩེན་པའི་རྩེ་
 རྩེ་ཡིས། །བཙུང་བདག་གང་དང་ལྟར་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ། །འཛིག་ཚྭ་སྤུང་ལྟར་བརྩེན་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཅེ་མོ་མཐོར་བྱུང་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེ་རྩེན་པ་དང་། །བྱུང་དང་གཅིག་ཕུང་དབང་སྤྲོད་སོགས། །

ལྷོ་	༄༅། །གང་སྐྱུ་སྐྱོངས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། །གཞི་མེད་བྱང་ཆོས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ། །རྟག་ན་གནས་སྐབས་མི་འཕོ་ཞིང་། །གཅིག་ན་བྱང་པར་སྐྱོ་ཆོགས་མེད། །བྱབ་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །དབང་
ལྷོ་	བསྐྱར་མི་འདོད་འབྱུང་བ་ཅི། །དེའི་དངོས་ཆོད་མས་མ་དམིགས་བཞིན། །དེ་ཡི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་གིས། །དེ་སྐྱབ་འབྲུལ་པ་འབར་ཞིག་སྟེ། །མོ་གཤམ་བུ་ཡི་གོས་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་ཐུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ། །ཕན་དང་
ལྷོ་	གནོད་པ་སྐྱུ་མེད་ཕྱིར། །སྤང་དོར་ཇི་བཞིན་བྱེད་པ་ནི། །བདག་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིགས། །བདག་ཡོད་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད། །མི་སྲིད་དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ། །བདག་མེད་ཆགས་པ་ཀུན་བྲལ་ཏེ། །ཐར་པ་ཉིད་དུ་འགོ་བར་
ལྷོ་	འགྱུར། །གང་ཐག་དག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི། །གང་གས་གཞི་ཐུང་སོགས་གིས་མཆོན་པས། །ཕྱིན་པ་འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་གྱང་། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །སྐྱུ་མ་མི་ལམ་གཟུགས་བརྒྱན་དང་། །སྒྲིག་རྒྱུ་དང་ནི་རྒྱུ་
ལྷོ་	ཟླ་བ། །མིག་ཡོར་བྲག་ཆ་སྐྱུ་ལ་པ་སྟེ། །སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དག་དང་མཚུངས། །རྟོན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྐྱང་བ་འདིར། །སྐྱང་གཞི་ཐུར་བ་གཉིས་དག་གམ། །གཞན་དབང་ཤེས་པ་མི་སྟོང་སོགས། །འདོད་པ་དབུ་མའི་
ལྷོ་	ལམ་ལས་གོ་ལ། །གང་ཡང་དབྱུང་བཟོད་མི་འགྲུབ་པས། །རང་གི་དོ་བོས་མི་སྟོང་པ། །ཅུང་ཟད་མེད་གྱང་སྟོང་བཞིན་དུ། །སྐྱང་བ་ཆོས་ཉིད་རིགས་པས་ཤེས། །གལ་ཏེ་བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་ན། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་

འགྱུར། གཞན་ལས་གཞན་དག་འབྱུང་ན་ཡང་། གཞན་ལས་གཞན་གྱི་འབྱུང་བར་འགྱུར། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱེད་པ་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་བྱིས་གཞི། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འཇ་
 མེད་པར་འགྱུར། ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མ་དམིགས་ན། གནས་པ་ལ་སོགས་གལ་ཡོད། སྐྱེ་འགག་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི། མ་བརྟགས་ཐ་སྟངས་ཅུ་འདོད། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དམིགས་ན་ནི། ཐ་སྟངས་བདེན་པ་དཔྱད་བཟོད་
 དང་། རྟོག་དམ་སྐྱེ་བ་མི་ལོགས་དང་། འཕགས་ལམ་དངོས་དེའི་འཛིག་རྒྱུར་འགྱུར། རྟོག་གཞི་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐྱེ་བའི་ཆོ་འབྱུང་མི་འགག་པ། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པའི་དོན། དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་
 བར་འགྱུར། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྒྱ་མེད་འགྱུར། དུ་མས་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ན། འབྲས་བུ་འདི་དོ་བོ་གཅིག་མི་སྟོད། གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ན། ཐ་དད་འབྲས་བུ་མི་སྟོད་འགྱུར། གཅིག་
 གིས་གཅིག་ལུ་སྐྱེད་པ་ན། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལ་དགོས་མེད་འགྱུར། རྟོག་རྒྱ་འབྲས་རྟོག་འབྲེལ་འདིར། གཅིག་བདེན་བྱུང་ཕྱིར་ཐ་དད་མེད། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ཅུ་ལས། ཡང་དག་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད། འབྲས་
 བུ་ཡོད་ན་རྒྱ་མི་དགོས། མེད་ན་རྒྱ་ཡིས་སྐྱེད་མི་རུས། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་མི་སྟོད་པས། དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་གོ། རྟོག་ཞིན་སྐྱེ་དང་འགག་པ་དང་། གནས་དང་མི་གནས་བདག་ཡོད་མེད། རྟོག་མ་གྲུབ་

ཕྱི

ཕྱི
ཕྱི

ཕྱི

༡༡། བཏགས་པ་ཙམ། བཀ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་པ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲག་མོད་ཀྱི། ལོ་སོ་རང་རིག་ཐ་སྐད་བྲལ། སྒྲོས་བྲལ་མཐོང་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ། འུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྒྱུར་བན། བྲམ་བ་རྩལ་ཆ་རྩལ་ཏུ་འགྱུར། འུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། ལོང་བུར་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཏུ་འགྱུར། འདི་ཕྱིར་གཟུགས་ཙན་ཐམས་ཙད་ནི། ཡན་ལག་ཆོགས་པར་ལའི་གནས་སུ། བྲམ་བའི་རྩལ་གྱང་མི་འགྱུར་པ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད། སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་འི་ཆ་ཙན་ཕྱིར། འདུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་བཙས་འགྱུར། འདི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་གྱུར་ན། བསྐྱལ་པ་འང་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཏུ་འགྱུར། འདི་ལྟར་དབྱེད་ན་རྩལ་དང་ནི། རྩལ་མཐོང་ཆ་མེད་མི་འགྱུར་པས། འདོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུམ་གཞི་ཞིག་བདེན་གྱུར་འདོད་པ་ཀུན་བཏགས་ཙམ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྒྲུང་བ་ཡང་། རྒྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་མི་རྟག་ལ། རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཆ་བཙས་པས། གཅིག་ཕུར་བདེན་པ་གང་ཡང་མེད། བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ཤེས་པ་ཡང་། འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུར་སྟེ། འམིགས་སུ་རུང་ན་གཅིག་བདེན་མེད། མི་རུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བྲལ། འདི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཉིད། བདེན་གྱུར་འདོད་པ་འང་ཀུན་བཏགས་ཏེ། རྟོན་འབྱུང་དབང་གིས་གང་སྒྲུང་རྣམས། འོ་བོས་བདེན་པ་མི་སྟོན་དོ། ལྷན་མིན་གནས་སྐབས་བཏགས་པ་ཙམ། འདུས་མ་གྱུས་གྱང་འོ་བོས་དབེན། འདི་ཕྱིར་འདུས་

བྱས་འདུས་མ་བྱས། གང་ལའང་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་པོ། གཅིག་མེད་ཕྱིར་ནདུ་མ་མེད། གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་གྱུར་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་བདེན་པ་ཞིག་ ཁྱི་སྤྱིད་ལུང་གསུམ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་གང་སྤྱང་བ། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། བཅོས་མ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ཉིད། སྤྱང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། རྟག་ཆད་སྤྱེ་འགག་ལ་སོགས་བྲལ། སྤྱོད་དང་རྟེན་འབྱུང་འབྲལ་
 མེད་ལ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཉིད། བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། སྤྱང་སྤྱོད་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ཞེས་མཐར་ཐུག་དོན། བསམ་བཞེད་བྲལ་བའི་དེ་
 ཁོན། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་བྱའོ། གང་གིས་ཡང་དག་དོན་འདི་རྟོགས། དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན། རི་བཞིན་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི། ཤེས་བྱའི་
 དོན་ལ་མ་རྗེད་ས་ཤིང་། སློ་ལྡན་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དེས། མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཆད། མདོ་སྤྱིད་བྱུང་ས་བསྟན་ལུང་བསྟན་ཆོག་ས་སུ་བཅད། ཆེད་བཞེད་སྤྱོད་གཞི་རྟོགས་བཞེད་དེ་ལྟར་བྱུང་། སྤྱེས་རབས་
 རྒྱས་དང་ཆད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། འདི་དག་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། འདུལ་བ་མདོ་སྤྱི་མདོན་པ་སྟེ། རྫོང་བྱེད་སྤྱེ་སྤྱོད་གསུམ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡི་བཞེད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ། རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་

ལྷོ། ༡༡། །རབ་བོ། །དེ་དག་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། །ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ། །དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པ་ཡིས། །ཁམས་བརྟམ་དོན་རྟོགས་གྲོལ་བར་བྱེད། །མིང་དོན་དོ་བོ་བྱུང་པར་དུ། །འདོད་པའི་ཀུན་ཏུ་
 ཆོལ་བ་བཞི། །ཅུ་བའི་སེམས་དང་རབ་དབྱེད་དང་། །དོན་དང་ངེས་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་དང་། །སྒྲོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་དུག་གིས། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་འཕུག། །རྟོག་དཔྱད་བཅས་དང་དཔྱད་པ་དང་། །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
 ལྷོ། བྲལ་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འཕུག་གསུམ་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆོལ་བར་བྱ། ༥ །རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་ནི། །ཡི་གེ་མིང་དང་ཆོག་གི་ལམ། །རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ། །དེ་ལས་བརྒྱམ་
 ལྷོ། སྟོན་མེད་བྱེད་ངེས། །དབྱུངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་ཆོག་ས། །སྒྲོན་རྗེས་མིང་གཞིར་འཕུག་པ་རྣམས། །འདུས་ལས་མིང་འབྱུང་དེ་ལ་ཡང་། །འདོད་རྒྱལ་རྗེས་སྒྲུབ་སོགས་སུ་དབྱེ། །ཆོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་། །
 ཆེད་དོན་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་པ་དང་། །རྟོག་གནས་བོད་པ་རྣམ་དབྱེ་བ་རྒྱུད། །གཞན་ཡང་ལྷག་བཅས་སྒྲུབ་སོགས་སོ། །ལས་འཛིན་པ་གཉིས་གྲངས་མེད་པ། །འབྱུང་མང་པོ་དང་དེའི་སྒྲེས་བུ། །ཟླས་དབྱེ་ཞེས་བྱ་ཆོག་སྒྲུབ་
 ལྷོ། དུག །དེ་སོགས་སྒྲུབ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཤེས། །བཅད་ལྷག་སྟེལ་མའི་རང་བཞིན་དག །ཡིད་འཕྲོག་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལྷན་ཞིང་། །དོན་གསལ་ཆང་ཞིང་ངེས་པ་ཡི། །ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཐོབ། །བདེན་གཉིས་དཔྱད་པའི་

ཚད་མ་གཉིས། དབྱེན་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྟོལ་པ་ཆོས་ཉིད་འཐད་སྒྲུབ་གྱི། རིགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས། དབང་པོ་ཡིད་དང་རང་རིག་དང་། རྣམ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་རྣམས་པ་བཞི། རྟོགས་ཆོས་རྗེས་འགོ་ལྷོག་
 བྱེད་ལ། རྟོགས་སུམ་ཞེས་བྱེད་ཆོད་ན། ཡང་དག་རྟགས་ཡིན་གཞན་ལྟར་སྒྲུབ་། དེ་ཡང་རྟོག་གཏི་ཆོག་དོན་བརྒྱུད། མཛོད་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། རྟོགས་པ་དང་ནི་སུན་འབྱོར་
 པ། ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་པ་གཞན་གོ་བྱེད། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདི། རྟགས་གསུམ་ནང་གི་དབྱེད་བཅས། རྟོག་པ་འདི་གཞི་ནི་གང་ཞིག་ལ། རྟོག་པ་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ཡིས། རྟོག་དང་སུན་འབྱོར་ལེགས་སྒྲུབ་
 པ། རྟོག་པ་འདི་གཞི་མ་གྱིས་དོན་གསལ་བྱེད། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོག་པ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ། དྲང་ངེས་ལེགས་པར་བྱོབ་ཡིས། མ་རྟོགས་ལེག་རྟོག་
 ཐེ་ཆོམ་གྱི། རྟོག་པ་རྣམས་པར་བསལ་བྱས་ནས། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བར་བརྒྱས་པས། རྟོགས་པ་འདི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱུད་གྲོལ་ཏེ། དཔྱད་དང་སྒྲོ་གྲོས་རྟོགས་པ་དང་། གཟུངས་སྒྲོ་བས་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། རྟོགས་པ་བརྒྱུད་
 ལྷན་སྒྲུབ་བྱེད་འདི། དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། རྟོག་པ་འདི་ཆོས་མཛོད་ལ་མཁས་ཕྱིར། རྟོག་བྱུང་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུབ། འདི་ཡི་དགོངས་འགོ་ཀུན་གྱིས། ཟབ་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག ཅེས་

ཕྱི

༄༅།

ཁམས་མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པས་བཀོད་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ མཆོལྟོ། །

ཕྱི

ཕྱི

མཁས་

གཞི་

འདུག་

༄༅། མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འདུག་པའི་སྒྲིམ་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། ཁྱུ་གར་སྐད་དུ། པཱིཏ་སྤྱན་ལྟ་བུ་ར་མུ་ཁ་རྒྱ་མ་ལུ་སྤྱ། བོད་སྐད་དུ། མཁས་པའི་ཚུ་ལ་ལ་འདུག་པའི་སྒྲིཞིས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། འོན་བཅུ་ཡང་དག་ཕྱགས་སུ་ཚུད་གྱུར་ཅིང་། ཕྱག་ཁྱུ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོན། ཆོག་དོན་དྲི་མེད་ཆོས་རབ་སྒྲུང་བའི་གཏེར། སྤྱི་བའི་ཉི་མ་སྟོང་ལ་
འདུག་པར་མཛོད། འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན་སྤུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆོད་དང་། ཉེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་

༡། ཁ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཏུས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཐེག་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅུ་འོ། །འདི་བཅུ་གཏན་ལ་ཕབ་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་ལྟོག་པ་སོགས་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚོངས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ནི་ལྟ་
 རྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་འོ། །གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཏུས་
 གསུམ་དང་། དུལ་ཉེ་རིང་སོགས་དང་། རྣམ་པ་བཟང་ངན་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཚོར་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དུམ་སྤྱངས་པས་ན་ཕུང་པོ་ཞིས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སྤྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དབྱེན། རྩ་གཟུགས་བཞི། འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ། རྩ་མི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། སའི་ཁམས་ནི་སྤྱ་ཞིང་གཞི་
 འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་པ། རྩ་ཁམས་གཤེར་ཞིང་སྤྱད་པ། མེ་ཁམས་དྲོ་ཞིང་སྒྲིན་པ། རྩྱང་ཁམས་གཡོ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་དང་བཅུ། མཛོད་ལྟར་ན་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། གཟུགས་ཕུང་འདི་དག་རེག་པ་དང་དབྱུང་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སྤྱ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ལག་
 པ་དང་དབྱུག་པ་དང་རྩྱང་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་རེག་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་མ་བཞག་པའི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཀྲ་བར་བཟུང་བས་སོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ནི།
 མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འོ། །དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ཐོང་མིན་པ་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཟུར་མའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་དང་།
 རྩ་བའི་དབང་པོ་གྲོ་གའི་འཛིན་བུ་གཟུས་པ་ལྟ་བུ། ལྟེ་དབང་པོ་ཟུར་ས་ཀྱི་མོ་ཁབ་གཤེབས་པ་ལྟ་བུ། ལྟེ་དབང་པོ་རྩྱ་བ་བཀས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱ་རེག་ན་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྤྱ་

ལྷོ་མཆོག་

ལྷོ་མཆོག་

ལྷོ་མཆོག་

༡༡། ཁྱིའི་རིག་བྱུང་། གཟུགས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེན་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་མེར་དཀར་དམར་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི། དེའི་ཡན་ལག་དྲུ། སྤྱིན་དང་དུ་བ། རྩལ་དང་
ཁྱུག་སྒྲུ། ཉི་འོད་གྱི་བ་མ། སྤྱང་བ་སྤྱན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་མཛོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་དེ་གཞན་ལ་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱུང་དང་བྲལ་བ་བར་སྤྱང་སྒྲུ་སིང་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་
འདྲའོ། རྒྱུག་འཆའ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། སྤྱིང་གི་རྣམ་མཁའ་སྤྱིན་པོ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྣམས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་བསྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་དོ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་གི་ཆ་ཤས་འདྲེས་པ་ལས་བྱེད་བྲག་གི་
ཡན་ལག་མང་དུ་འགྱུར་རོ། དབྱིབས་གཟུགས་ལ། རིང་པོ། ཐུང་དུ། ལྡུམ་པ། རྒྱུམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། སྤྱ་བ། རགས་པ། ཐུལ་ལེ་བ། ཐུལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། རང་གི་དབྱེད་ལ།
གྲུ་གསུམ། རྒྱ་གམ། འཛོང་མོ་སོགས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དེ་དག་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ་དུ་འདྲའོ། སྤྱི་ནི་རྩ་བའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་བེན་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་དང་སེ་
གོལ་གྱི་སྤྱ་ལྟ་བུ། མ་བེན་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། རྒྱ་སྤྱང་དང་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བ་རྩ་བའི་སྤྱ་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་དུ་སྤྱིན་པ་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྤྱིན་པ་དོན་

རྫོང་པར་མི་བྱེད་པ། དོན་རྫོང་བྱེད་ལ་འཛིག་རྟེན་པས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ། འཕགས་པས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་བར་མའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། བྲི་ནི་སྤྱི་ལྷུ་ལ་ཏེ།
 དེ་ལ་བྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ། ཆ་མཉམ་པ། ལྷན་སྐྱེས། སྦྱར་བྱུང་ངོ་། བྲི་ནི་སྤྱི་ལྷུ་ལ་ཏེ། མངར་བ། སྦྱར་བ། ལན་ཆ་བ། ཁ་བ། ཆ་བ། བསྐྱར་བ་དུག་དང་། དེ་དག་འདྲེས་པ་ལས་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། ཡང་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྦྱར་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་ཏེ། རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རེག་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ། འཇམ་རྩུབ་སྤྱི་ཡང་བཀའ་སྐྱོམ་གྲང་བ་བདུན་
 དང་། མཉེན་པ། ལྷོད་པ། དམ་པ། ཆེམ་པ། ན་བ། སྐ་བ། འཆི་བ། ངལ་སོས་པ། སྦྱངས་ཆེ་བ་ཞེས་མི་འཛིགས་པ་སྟེ་ལུས་སྟོབས་དང་ལྷན་ནས་མ་ཞུམ་པའོ། འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ནང་གི་རེག་
 བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྷ་སྟེ། བསྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དུལ་ཤར་བ་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་མོ། མའོན་པར་སྐབས་ཡོད་
 པའམ་གསལ་བ་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་གཞན་ལ་མི་ཐོགས་པའོ། ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། གྲུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་མི་ལམ་ཀྱི་གཟུགས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །ལྷ་བུ་ལོ། །དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་གཟུགས་ཟད་པར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་ལོ། །དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ལྷ་བུ་སེམས་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་ནི་དུ་ལ་ཕྱན་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་འདི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནེ་ན། །འདི་ནི་སྟོམ་སྟོམ་མིན་བར་སྟོམ་ཐོབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མིན་པ་དང་། དང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྟེ་ཞིང་། ཟེན་འབྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཇི་སྟོང་ཏེན་ཉམས་པ་འམ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་དེས་གཟུགས་སུ་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་བས་ཕྱག་འཆེལ་བའམ་མདོ་འདོན་པ་དང་། སྤང་བས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཆོག་རྒྱུ་སྤྲོ་བ་ལྷ་བུའི་ལས་ནི། རྒྱུ་ལུས་ངག་གི་དུ་ལ་རྣམས་ལས་ཡན་གར་དུ་མེད་ཀྱང་། ལུས་ངག་གཡོ་བ་དང་བཀོད་པའི་རྣམ་འབྱུར་བྱེད་པར་བ་དེ་ལ་ལས་སུ་འཛོགས་དགོས་སོ། །ལས་དེས་ནི་རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ལུས་ངག་གི་དུ་ལ་གྱི་ཆོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་རིག་པར་

གྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྟུ་དུ་མ་རྟ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་མཐོང་བ་ན། རྟུ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མཐོང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། རྟུ་རྣམས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྟུ་རྣམས་བཀོད་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་
 ཡང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་གྱེད་མིན་གཟུགས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་ལ་རིག་གྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་ཡང་། དེས་རང་ཀུན་ནས་སྒོར་གྱེད་ལུས་ངག་གི་ཆ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་
 གྱེད་དེ། སྒོ་མ་ལུན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་མ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དེའི་ལུས་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་རྣམ་པར་རིག་གྱེད་མིན་པ་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་
 རོ། །རྒྱལ་དོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྟུ་ལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱར་བ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟུ་ལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྟུ་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྟུ་ལ་ཕྱར་བ་བདུན་ལ་རྟུ་ལ་ཕྱན་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བདུན་
 འགྱུར་གྱིས། ལུགས་རྒྱ་རི་བོང་ལུག་གླང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྟུ་ལ་དང་། སྒོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། རས་དང་སོར་ཆོགས་ཀྱི་ཆོད་ཀྱི་བར་དུའོ། །སོར་མེ་ཉིར་བཞི་ལ་བྱུ་གང་ངོ། །བྱུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་གང་ངོ། །གཞུ་འདོམ་ལ་
 བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཆོད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆོད་གཅིག་སྟེ། དཔག་ཆོད་དེས་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཆོད་འཇལ་བར་གྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་ནད་བང་པོ་དང་སྒྲ་མེད་པའི་རྟུ་ལ་གོང་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་དང་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །གཟུགས་དྲི་རི་ལ་གི་རྩལ་བརྒྱུད་ཡོད་ལ། སྒྲ་ཡོད་ན་སྒྲ་རྩལ་དང་དགྲ། ལུས་དབང་ཡོད་ན་དེའི་རྩལ་དང་བཅུ། དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ན་ལུས་དབང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པས་རྩལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་དོ། །ཆོར་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མམ། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་སུ་སྒྲིང་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
དང་དེ་ལྟའོ། །རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མིག་ན་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དུག་དང་། དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་ཆོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་སྒྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ལུས་ཆོར། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྟན་སེམས་ཆོར། ལུས་ལ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཆོར་བ་བྲང་བྲིང་བཅས་པ། སྤེད་པ་དང་མི་ལྟན་པ་བྲང་བྲིང་མེད་པའི་ཆོར་བ།
འདོད་ཡོན་ལྟེ་ལ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཞེན་པ་རྟོན་པའི་ཆོར་བ། ཞེན་པ་མེད་པ་མངོན་འབྱུང་རྟོན་པའི་ཆོར་བ་སོགས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མིག་གི་
འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཡིད་གྱི་བར་གྱི་དུག་གོ། །ཡང་དོན་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ་སེར་སོགས་སྤྲང་བ་འཛིན་པ། ཐ་སྙད་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ་ས་པ་བྱུང་མེད་སོགས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། རང་གི་

དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་གྲངས་སྟེང་དོ། །ཡང་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཐ་སྟོན་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ་ག་ཟུགས་མཐོང་ཡང་བཟ་ལ་མ་བྱང་བས་བཟ་མི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མེད་གྱི་དབྱེངས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གོ། །རྒྱང་དུ་འུམ་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་འདོད་ཁམས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ནི་ག་ཟུགས་ཁམས་ཤེས་པ། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཤེས་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་
 སོགས་སོ། །འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་པ་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་དག་ཅིག་ཡོད་ལ་ལྔ་བ་ལྔ་སོ་སོར་བརྩེན་དང་ལྔ་ར་འབྱུར་རོ། །སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ལྔ་ནི། སེམས་པ་དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རེག་པ་ལྔ་ལས་ཆོར་འདུ་གཉིས་གོང་དུ་བཞག་ཟིན་ལ་དེ་དག་སེམས་བྱུང་ཡིན་གྱང་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོར་མི་བསྐྱེད་སྟེ་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་སྟེ།

ལྷོ

ལྷོ

ལྷོ

༡༡། ཁྱོད་གྱི་སྒོ་ནས་མི་ག་གི་འདུས་ཏེ་སེམས་པ་སོགས་དུག་གོ། ཡིད་བྱེད་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ། རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཆོར་བའི་ཁྱོད་པའོ། འདི་
 ལྷོ་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་ཀུན་འགོ་ཞིས་བྱའོ། ཡུལ་ངེས་བྱེད་ལྷོ་ནི། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གོ། ཏིང་ལ་འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 པའི་ཁྱོད་པའ། མོས་པ་ནི་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཕྲོག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ། དྲན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དོན་མི་བརྟེན་པ་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་པ་ཤེས་པའི་ཁྱོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཤེས་རབ་ནི་བརྟག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་སོམ་ཉི་ལྔ་ག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། གོང་གི་བརྩུ་པོ་འདི་ལ་སེམས་གྱིས་མང་བརྩུ་ཞིས་ལའད་དོ། འདག་བའི་སེམས་བྱུང་
 བརྩུ་གཅིག་ལས། དད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་ཁྱོད་པའོ། བག་ཡོད་པ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གཟོབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྤྱིད་ཞིའི་ལེགས་པ་སྦྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཤིན་ཏུ་སྤྱང་
 བ་ནི་ལུས་སེམས་དགོངས་ལ་བཀོལ་བརྟུབ་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་འཛུམས་པའོ། བཏང་སྟོམས་ནི་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་མེད་པར་སེམས་རྣམ་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་

ཅན་ནོ། རྩོམ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ནམ་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། མ་ཆགས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཡོ་བྱེད་ལ་མ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་
 མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། གཏི་ལུག་མེད་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་ལ་མ་ཆོངས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་རྩེ་བའི་སེམས་ཏེ།
 གཞན་ལ་ཐོ་མི་བརྩམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགོ་བའི་གནས་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབས་འཇུག་པ་སྟེ། དགོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། མི་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་རྩ་ཉོན་དུག་གི་མ་རིག་པ་ནི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དགོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་བླ་
 བཅས་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། འདི་ལ་འདོད་ཁམས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་

༡༡། །གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ། བདེ་བར་རེག་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་
འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་ཁེངས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དབྱེན་བདུན་ཡོད་དོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བ་སྟེ། དགོ་བའི་ཕྱོགས་
ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཅ་ཉོན་དུག་གོ། །ལྟ་བུ་དེ་ལ་དབྱེན་ལྟ་སྟེ། འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་
ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་གཞན་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ནི། བདག་གམ་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
ལས་ཅན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོ་ཅ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ནི་གོང་གི་ལྟ་བུ་ངན་པ་གསུམ་དང་ལྟ་བུ་བའི་གནས་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་མཆོག་དང་དམ་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་ངན་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། དག་གྲོལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དེའི་གནས་ཕྱང་ལྟ་ལ་དག་

གྲོལ་ངེས་འབྱེན་དུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མཆོག་འཛིན་གཉིས་པོ་འདིས་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལྟ་ངན་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མིན་པའི་ལམ་ངན་ལ་ཞེན་པ་ཀུན་
 ཀྱང་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་ཅུ་ཉོན་བཅུ་པོ་དེ་ལས། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་བཞི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་མ་ལྟ་
 ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟ་སྟེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལས་ཁྱོ་བ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་འཕེལ་ཏེ་བརྟེན་པ་སོགས་གཞོད་པ་དངོས་སུ་ཤོམ་པར་བྱེད་པའོ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་གཞོད་པའི་བསམ་པ་
 རྒྱན་མི་གཏོང་ཞིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །འཆོག་པ་ནི་ཁྱོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་མི་བཟོད་པར་ཆོག་རྩལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་འཆོ་བ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྒྲིང་བརྟེན་བཟོད་པར་རྣམ་པར་ཐོ་བརྩམ་
 པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཕྱག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ། རང་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ། ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་ལ་ཉེས་
 པའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །གཡོ་ནི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རང་གི་ཉེས་པ་སྤྲས་ཏེ་ཉེས་རྒྱན་སྦྱོང་བའི་སེམས་བྱ་བྱ་བ་ཆགས་སྤང་གཏི་ལུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྟེན་པའི་བར་དུ་གཅོད་

ཕྱི

ཕྱི

ཕྱི

༡༡། ལའོ། སྐྱེ་ཆེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་འཆོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པས་གཞན་སྤྱི་བྱེད་མེད་ས་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་ལོག་འཆོ་
སྤྱི་བའི་ཉོན་བྱེད་པའོ། རྒྱུ་ཆ་མེད་པ་ནི་བདག་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། བྲེལ་མེད་པ་ནི་གཞན་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགོ་བའི་
སྤྲིགས་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། འཆབ་པ་ནི་གཏི་མུག་དང་ཆགས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ལོགས་པར་བསྐྱུལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་རང་གི་ཉེས་པ་
སྤྱི་བ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འགྱོད་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་ཉོན་བྱེད་པའོ། སེར་སྒྲི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཡོ་བྱེད་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡོ་བྱེད་མི་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའོ། རྒྱགས་པ་ནི་ནད་
མེད་པ་དང་ལང་ཆོ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྲག་བཙས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དག་འཁྱིང་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་མགུས་འཐིགས་འགྱེད་ས་པའི་དོན་ཏོ། ལ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ཉོན་བྱེད་
པའོ། ཁྱད་དཔ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་དང་དགོ་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ་ལེ་ལོའི་ཉོན་བྱེད་པའོ། ལེ་ལོ་ནི་ཉལ་སྟེལ་འཕྲས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་དགོ་བའི་སྤྲིགས་ལ་མི་

སྤྱི་ཞིང་འཇུག་པ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །བག་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པའི་རྩུ་ལས་དག་སྤྲིག་སྤང་དོར་ལ་གཞོབ་པ་ལྟར་མི་ལེན་པ་བག་ཡོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ། མི་དག་
 འཕེལ་ཞིང་དག་བ་འགྲིབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བརྗེད་ངས་ནི་དག་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་བརྗེད་པ། དྲན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་དྲན་པ་འཆལ་བ་སེམས་གཤེད་བའི་རྟེན་
 བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་མིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་གཤེད་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྒྲོག་སུམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་བབ་བབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཐུགས་པ་ནི་
 གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལུས་སེམས་སྟེ་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་མི་རྣམས་པར་ནང་དུ་སྤྱད་ཅིང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཁོད་པ་ནི་སྤྱུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའོ། །རྣམ་པར་གཤེད་བའི་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་གཤེད་ཞིང་འཕྱུན་ཏེ་
 དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱི་དང་ནང་དང་མཚན་མའི་གཤེད་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་དེ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་

ལྷོ

ལྷོ

ལྷོ

༡༡། །འགྱུར་བཞི་ལས་གཉིད་ནི་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་མི་དགོ་རིགས་མི་རིགས་དུས་དུས་མིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་སྒོ་ལྗེ་ལེས་པ་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོ། །འབྱོད་པ་ནི་སྤར་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བཅག་པ་སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རྟོག་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ལེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ། དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་རྩེད་བའི་རྣམ་པ་ཙན། རྒྱུད་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་ཁམ་པོར་དང་བུམ་པའི་བྱུང་མ་ཕྱེ་བར་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ལེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེའི་བྱུང་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞིག་ནས་བཟུང་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་ཏེ་བུམ་པ་གསར་པ་མ་གས་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་སྒྲོང་དང་བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དགོ་སྤྱི་ག་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བྱུང་འདི་དག་གིས་སྤྱིར་སེམས་ཀྱིས་མང་དང་། དགོ་སྤྱི་ག་གི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་དང་འདུ་ལེས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པ་ལས། སྒྲོ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བ། དཀའ་བ་དང་མི་དཀའ་བ། བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་བ་ལེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་

ལྷན་གྱི་འདུ་བྱེད་དོ། །སེམས་བྱུང་ལྷ་བུའི་འདུ་བྱེད་མིན་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ནི་གཏོགས་དགོས་ཤིང་བཅའ་ཤེས་གང་རུང་དུ་བསྐྱབ་བར་མི་འོས་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཅའ་ཤེས་ལྷན་མིན་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཅའ་པོ་འོ། །གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པ་འོ། །དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་དོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཞེན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱུན་ལྷན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་
 འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱལ་པ་མཉམ་པའི་ཆོས་
 དེ་ལ་སྐྱལ་མཉམ་མམ་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་དགོ་རྒྱུས་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་སེམས་
 བྱུང་རྒྱུན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཁེགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་སྟོམས་འཇུག་གི་རུས་པས་སྟོན་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ཕྱངས་ཏེ་འགག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཅའ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམས་འཇུག་དེས་འཕངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
དུ་སྐྱེས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ནི་སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་ལས་བྱེད་དུ་བསྐྱོད་དེ་བདག་མེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བས་སེམས་བྱུང་བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་ལས་ཁ་
ཅིག་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ཁེགས་པ་ལོ། །འདི་གསུམ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཛིག་པའི་སྐབས་ན་ངེ་སྤྱིད་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རུས་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་
དང་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རུང་ངོ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རིས་མཐུན་པར་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་ཅི་མ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྤྱར་མ་བྱུང་བ་ལས་ད་ལྟར་བྱུང་བའོ། །གནས་པ་ནི་དེའི་རྒྱན་གནས་པའོ། །ཁ་བ་ནི་རྒྱན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་རྒྱན་འཛིག་པ་སྟེ་འདི་བཞི་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་
མཆོན་ཉིད་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །མིང་གི་ཆོག་ས་ནི་ཀ་བུ་མ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅི་མ་བརྗོད་པའི་བཅའོ། །ཆོག་གི་ཆོག་ས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སྤྱར་ཏེ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་ས་སོ། །ཡི་གེའི་ཆོག་ས་ནི་མིང་ཆོག་གཉིས་

གྱི་རྩུ་མ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡིག་འབྲུག་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་གསུམ་སྐད་གདངས་གྱིས་བསྐྱུས་ན་ཡང་སྒྲ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་སེམས་གྱི་བརྟུར་བཏགས་ནས་བརྗོད་བྱ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འདྲ་བྱེད་གྱི་
 ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས་བརྩུ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གསུངས་སོ། །མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་སྒྲ་མ་བརྩུ་བཞིའི་སྟེང་དུ། སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་བཅ་ཤེས་ལྡན་པ་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེད་བྱ་གོ། །འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐད་པའོ། །འབྱོར་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མགྱོགས་པ་
 ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལྷུར་བར་བྱུང་བའོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྩེ་རེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་ཡུན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་ནི་སྤྱོད་པ་བརྩུ་བོ་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལས་བཏགས་པའོ། །གངས་ནི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སོ་སོ་ཐད་པ་ལ་བགངས་ཏེ་བཞག་པའོ། །ཆོག་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རི་རྒྱུན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །ཉིར་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་
 བཅ་ཤེས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་འདུས་བྱས་སུ་བསྐྱུད་གོས་ལ་བཅ་ཤེས་གང་དུ་བསྐྱུར་མི་འོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པར་

ཕྱི	༄༅། བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱེན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཚྲིག་སྤྱད་ཀྱི་མེད། བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་གིས་གཟུགས་ཤེས་པ་ནས། བདག་	
ཕྱི	རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་གིས་རང་ཡུལ་ཐུན་མིན་ཚེས་ཁམས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བར་དུ་འོ། །སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ལས་ཚྲིག་སྤྱད་དུ་བཞེད་དེ། ཡིད་ཤེས་	
ཕྱི	ཀྱི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྟོན་སེམས་པ་གང་ཞིག་ནང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ངའི་སྟོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། མ་དེག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་པར་	
ཕྱི	ལྟ་བའི་སེམས་དེ་ནི། འཕགས་ལམ་མདོན་གྱུར་དང་། འགོག་པའི་སྟོན་སྤྱད་ཀྱི་མེད་དང་། མི་སྟོབས་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །	
ཕྱི	ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་གསལ་ལ་དེག་ཙམ་དེས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྤྱང་བ་འབྱུང་རུང་གིས་བོན་ཙམ་དུ་	
ཕྱི	གནས་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གྱུར་བྱ། གནས་དོན་ལུས་སུ་སྤྱང་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེར་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཀུན་གཞི་འམ་	21

དེའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིད་ལ། ཡང་སེམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་གི་
 མིང་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གཞག་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས། ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དུས་
 དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བེར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་དང་ལྟ་བའི་གནས་དང་སྤྱིད་པ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་བྲག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ནི་འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཡུང་པོའི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་སྐྱབས་སོ། ། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལས་ཁམས་བཙུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེ་
 ན་མིག་གི་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལྔ་དང་། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་ཁམས་ལྔ་སྟེ་བཙུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུག་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་ཆ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་སྒྲིད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་

མཁའ་འགྲུ་

མཁའ་འགྲུ་

མཁའ་འགྲུ་

༡༡། །གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་རྣམ་མཁའ་དང་གསུམ་དུ་མཛོད་ལས་ལའད། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཁམས་བདུན་དུ་འདོད། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒྲུན་ཏེ་བཞེར་བཞེད། ཀུན་བདུས་སུ། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྒྲུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲུལ་ས་འཕྲུག་གི་དུས་གྱི་སེམས་ཁེགས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། གོང་གི་གསུམ་དང་བསྒྲུལ་ས་པས་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབས་སོགས་ལམ་གྱི་སྒྲུབས་ལས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་སོགས་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆའོ། །བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཁེགས་པ་མིན་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཆང་བའི་སྒྲུབས་གྱིས་གང་ན་གང་མེད་པ་སྟེ་ཉི་མ་གོ་ལ་རུ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབས་གང་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་བྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུའོ། །རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་རུང་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའོ། །དག་སོགས་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུལ་ས་འཕྲུག་གོ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ནི་འགོག་པའི་སྒྲུལ་ས་འཕྲུག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོས་གྱི་སྒྲུབ་ཆེད་

པའི་གཟུགས་ལྔ་དང་། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས།
 ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་ཚན་གསུམ་སྟེ་བཙེན་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་གཟུང་བའི་དང་།
 མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་ཡུལ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཏེ་ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུ་འཕྲུལ་རིགས་དང་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་བྱ་ཁམས་དྲུག་པ་ཞེས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་
 མཁའ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ནང་གི་བྱ་གསྟོང་པའི་ཆ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་
 དོན་གྱིས་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་ལས། གཟུགས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་དབང་ལྔ་དོན་ལྔའི་ཁམས་བཅུ་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་
 མིན་པའོ། །མིག་ལམ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་གཅིག་སྟེ། ལྷག་མ་བསྟན་མེད་དོ། །ཕན་རྒྱུན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དབང་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ལས་ལྷག་མ་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཟག་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

༡༡། མེད་ནི་ཁམས་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཡིན་ལ་དེ་ནམས་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་ནམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སོ། །འདོད་པ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་དང་སྒྲ་ལྟའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱ་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཁམས་ཐམ་གསུམ་གྱི་
 ཆ་ཤས་ཡོད་དོ། །སེམས་ཁམས་བདུན་དང་གཟུགས་སྐྱ་དང་ཆོས་ཁམས་བརྒྱ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་ཡོད། ལྷག་མ་ནམས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རིག་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དུག་སྤྱི།
 ལྷག་མ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ནང་གི་རོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་ནམས་སོ། །ལྷག་མ་ནམས་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་བཅས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་
 ཀྱི་ཆ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་གི་ཆ་རྟོག་བཅས་ནམས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བས་ཟེན་པ་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ནང་གི་གཟུགས་དྲི་རོ་རིག་དགུའོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་
 ཡིན་ལ། གཞན་ནམས་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའོ། །དབང་པོ་ལྟ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ནམས་གཟུང་བའོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྟའོ། །ཡིད་ཡིད་ཁམས་

སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་བཅས། གཉིས་མེད། རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གི་ལྷན་མ་རྣམས་རྟོག་དཔྱད་མེད་པ་འོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་འོ། །ལྷན་མ་ནི་མ་
 བསགས་པ་འོ། །གཙོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཙད་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་ཅི་རོ་རིག་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། སྟེག་འཇལ་གྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མཐོང་
 སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བྱེན། རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་ལྟ་འོ། །རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་སེམས་ཁམས་བདུན་
 དང་ཆོས་ཁམས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཆ་འགའོ། །སྤྱི་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ལ། དབྱངས་སྒྲན་མི་སྒྲན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དབྱིབས་སོགས་རྣམ་
 སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་འོ། །འདི་དག་གི་ལྷན་མ་དབང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱས་བྱུང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ཁོ་ན་ལས་སོ། །རྒྱས་བྱུང་ནས་པ་ལུས་རྒྱས་
 པའི་རྒྱ་བཞི་ནི། ཟས་དང་། བཀུ་མཉེ་དྲི་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་འོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སང་ཅིང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་མིག་

ॐ नमः

ਮੇ. ਡੀ. ਡੀ.

五

༡། དབང་གི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པ་གཉིད་ལོག་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མཚུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟན་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་
མིག་མཚོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་འོག་མའི་མིག་དབང་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་སྟེ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། རྣ་བའང་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་པས་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བུའི་མིག་རྣ་ཐོབ་ན། བསམ་
གཏན་དེ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་པོ་དྲུངས་པ་རང་གི་མིག་དང་རྣ་བའི་ཐོན་གོར་དུ་འབྱུང་སྟེ། དབང་པོ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟོན་བཅས་ཡིན་ལ། ཞར་འོན་ལྟ་བུའི་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་། ཐག་རིང་བ་དང་ཕྱ་
བའི་གཟུགས་དང་། སྒྲིབ་ཅིང་བར་ཚོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་པོས་རང་ས་དང་འདོད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཤེས་པ་སོགས་འགྲེལོ། །ལྟ་བུའི་མིག་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་
པ་ལ་ཡོད་པས་སྟོང་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་སྟོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ལྟ་བུའི་མིག་དེ་ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་ཀྱང་། སྟོན་བསྐྱེམས་
པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བར་སྤིང་མི་མཐོང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་འོག་གི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་འབྱུང་རྩལ་སྐྱེའོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་ཀྱི་སྐབས་

སོ།། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི། མིག་གི་ཁམས་དང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ཚུལ་ཙམ་སོ།། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཙན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་དེ་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟུས་པ་ལོ། །དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་མིག་
 ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དུག་པོ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་སྤྱིའི་དུག་ནི་གཟུང་བ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོར་གྱུར་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ལོ། །ཕྱང་པོ་ལྷས་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྟུས་ལ། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ནི་བསྟུས་པའི་སྤྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །གོང་དུ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་
 གྲིས་ཤེས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འབྲོས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འག་འཁྱིལ་བཟོད་པ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས། དབང་ལྡ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་
 རྒྱུ་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་པར་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ནང་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྟུས་ཤིང་རང་རིག་པའི་སྤྱིར་། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་རང་དང་

ལྟུང་།

ལྟུང་།

ལྟུང་།

༡༡། །བཅས་པ་ཡང་འགྱུར་བས། ཡིད་ནི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སོ་ཅག་ལ་ཐ་སྐད་བྱེད་དུ་རུང་ཞིང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་མ་རྟོངས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ནི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཡིད་དེ་དགོན་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་དགོན་པ་སོགས་དང་། ཡིད་དེའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་གིས་
ཤེས་པ་གཞན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །ཡིད་མགྲོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འདུའོ། །སྟོང་ལ་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི། ཡུལ་
དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ། རང་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་མིང་གི་སྒྲ་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བའོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བུམ་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོན་གྱི་སྒྲི་ཙམ་ཞིག་ཡིད་དོར་སྤང་བ་སྟེ། འདི་ནི་མིང་གི་སྒྲ་དང་
འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དོན་སྒྲི་ལམ་སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བར་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་སྒྲ་བསྐྱེས་ནས་བབྱང་བ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

ལྷ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་ལ་བཅའ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐད་དང་། དེ་དག་གོང་མ་གོང་མར་བསྐྱབ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་
 རི་བཅའ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྱི་ཡིན་པ་དང་། བཅའ་པོ་སོགས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་དང་། བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་མེད་
 ཤེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་སྒྲོན་ས་ཐུས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དེ་མིན་གཞན་རྣམ་པར་བསལ་བས། གཞན་སེལ་ལམ། རྣམ་བཅད་དམ། གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་ས་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བཏགས་པ་དེ་ལ་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་སེལ་དེ་ལ་དོན་རང་མཚན་དེ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཆ་ནས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། གཞན་སེལ་བ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སེལ་བའམ་རྣམ་བཅད་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཞན་བུམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན། བུམ་པ་རང་ཉིད་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་། བུམ་པའི་སྟེང་ན་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་བྱས་
 པ། རྟོག་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟོག་པ་སོགས་ལྟོག་པའི་ཚོས་དུ་མར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །ཡང་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ལ་རིགས་བཞི་སྟེ། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག་ ཐེ་ཚོམ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །མ་རྟོགས་

ཡུལ་

ཡུལ་

ཡུལ་

༡༡། ལའི་བྱེ་བྲག་ལ། མངོན་སུམ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་ནི། ཡིད་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། ལོག་རྟོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 འཛིན་པའོ། བློ་ཚིག་ནི་ཕྱི་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་མ་ཚད་པའོ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅད་ཤེས་ཏེ་ངེས་ཤེས་སོ། ཡུལ་ལ་
 སྒྲུང་ཡུལ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་སྦྱོལ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྦྱོས་བུའི་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་ཡུལ། སྒོས་གཟུང་བར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། འགལ་བ་གཉིས་ཏེ་རྒྱན་རུས་མཚུངས་སུ་མི་འགྲོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་འགལ་དང་། ཚ་རིག་གང་རིག་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་གཉིས་ཡོད། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ། བརྒྱད་འགལ་འགལ་སྒྲིའི་
 བྱེད་བྱེད་འགལ་སྒྲིའི་ཅིག་ཤེས་ཏེ། རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། འབྲེལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བུམ་པའི་ཚོས་སུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། མེད་ལྟ་བུ་དེ་བྱེད་འབྲེལ་

གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟགས་དོན་ལྟེ་ལྟེར་བ་བུམ་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་བཞག་པའི་བུམ་པའི་ཐ་སྐད་མཆོན་བྱ། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྐྱབ་པའི་གཞིར་མཆོན་བྱའི་བྱེད་བྱ་ལས་གསེར་གྱི་ལྟེ་
 ལྟེར་བའི་གོང་བུ་འཛིན་པ་མཆོན་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་དང་ལྟེ་བ་འདབ་མ་སོགས་དང་བུས་མི་རྟག་སོགས་
 ཆོས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་བཟོད་བྱེད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། བརྟག་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བརྟུ་རྣམས་དོན་ལ་
 འབྱོར་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལ་དབྱུང་ན་མིང་གི་སྒྲས་དངོས་གྱི་བཟོད་བྱེད་དོན་སྤྱི། ཞེན་པས་བཟོད་བྱེད་དོན་རང་མཆོན། དངོས་གྱི་ཟོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི། ཞེན་པས་ཟོད་བྱེད་སྒྲ་རང་མཆོན་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་རྟོག་བཙས་གྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྤྱི་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་ཟོད་བྱེད་དང་། དོན་དང་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཟོད་བྱུར་བཟུང་ནས། ཟོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལས་བཟོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མ་ཆོངས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྐད་དེ་ལ་ཤེས་བཟོད་འཇུག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་སེམས་དང་ལུས་གྱི་སྒྲོན་ས་སོ། །ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲོན་ས་དབང་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཐ་སྐད་

མཆོད་

མཆོད་

མཆོད་

༡༡། བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྐྱོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ལས་ཐོས་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་བྱེད་པ་དང་། རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞི་དང་།
 ཡང་ཡིན་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་འོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཐ་སྐྱོད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བརྩ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་འདི་ཕུང་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་
 སུ་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །གཟུགས་བརྒྱན་དང་སྐྱབ་རྒྱན་ལྟ་བུ་མིག་ནི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གཟུགས་སྐྱར་མཚན་པ་གང་
 ཡང་མེད་པས་མེད་པ་གསལ་སྤྱང་ཙམ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུ་ཡི། གཟུགས་སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་བསྐྱའོ། །ཡུལ་ལྔའི་བྱེད་པ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ། བསྐྱན་ཡོད་ཐོགས་བཙས་ནི་ཀ་བུ་མ་སོགས་ཀྱི་
 གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱན་མེད་ཐོགས་བཙས་ནི་དབང་རྟེན་མིག་སོགས་མཐོང་བྱའདིའི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ཉི་འོད་ལྟར་ཡོད་པ་ཕལ་པས་དབང་པོས་གཟུང་དུ་མེད་ཀྱང་ཐོགས་བཙས་སུ་འདོད་དོ། །བསྐྱན་མེད་ཐོགས་མེད་

རིན་མ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཙམ་གསུངས་གྲང་། གཟུགས་བརྒྱན་ལ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཙམ་འདོགས་རུང་བར་མངོན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཕུང་པོ་གཞན་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཕུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་
 བསྟུས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟར་འདུ་སྟེ། སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤར་རི་སྐྱད་ལག་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཁའི་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་གམ་བརྒྱད་པོ་དེའོ། །འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་ད་གཅིག་གོ། །ལྟན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ནི་སྤར་ལག་པ་བཞིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤར་ལག་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱབས་སོ། །ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྟུས་
 པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་མིན་པ་བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕུག་སོགས་བྱེད་པོ་རྟག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

༡༡། ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གུ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ལ། མང་གི་ཆོས་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མའི་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རི་ལྟར་ན་ཕྱི་རྒྱུ་རྟོན་འབྲེལ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་བདུན་དང་།
རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གུ་སོགས་འབྱུང་བའི་དཔེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ས་བོན་དང་སྒྱུ་གུ་དང་། འདབ་མ་དང་། སྤྲོང་བུ་དང་། སྒྱུ་གུ་དང་། སྒྲིང་པོ་དང་།
མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་ནམས་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིམ་བཞིན་སྟེ་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་དུས་དང་དྲུག་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རྟོན་པ་དང་སྒྱུད་པ་དང་སྒྲིན་
པ་དང་འཕེལ་བ་དང་གོ་བྱེད་པ་དང་རིམ་པས་འབྱུར་བར་བྱེད་དེ། ལྷན་གཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདི་དག་གིས་སྒྱུ་གུ་ནས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་བདུན་པོ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་བྱེད་ངོ་། །མང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཡན་
ལག་བརྩུ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞེན་མཛོད་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་བ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནམས།

འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་རེག་པ། ཚོར་བ། སྤྱེད་པ། ལེན་པ། སྤྱིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒྱུ་ཤིའི་བར་དུ་སྦྱར་ཞིང་། བྱ་ངན་དང་། སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་སོགས་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒྱུ་ངན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་སའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་རིལ་པོ་དང་གཅིག་ཕུ་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩོང་ས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྒྲུང་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསོད་ནམས་དག་བ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དག་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་འབྱུང་བས་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྤྱིད་གྱི་ས་བོན་འདེབས་པས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དག་བས་མཐོང་སྤྱི་རྟོན་དང་བདེ་བ། མི་དག་བས་ངན་སོང་གི་རྟོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ། མི་གཡོ་བས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུ་བྱེད་དེས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གནས་སུ་འགོ་བའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། ཡང་སྤྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཞིག་རྒྱུན་ཆོག་གས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གནས་སུ་བྱིན་པ་འཕངས་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་ཡང་སྤྱོད་འབྱུང་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཅིག་གོ། །རྣམ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་དེ་མིང་བཞི་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཏེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་མཐུང་བྱིས་ལྟར་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀུན་ནས་འཛིན་པ་འབྱུང་དོ། །དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་ཐོག་པ་ནང་གི་མིག་སོགས་སྤྱོད་མཆོད་དུག་འབྱུང་དོ། །དེ་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འབྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་སོགས་དུག་འབྱུང་བ་ནི་རིག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །རིག་པ་དེ་ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོར་བའི་ཡན་ལག་གོ། །ཆོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་སྤྱོད། མི་བདེ་བ་ལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་འཇིགས་སྤྱོད། བཏང་སྟོམས་ལ་རང་གར་གནས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དུག་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

སྟེ། མདོར་ན་ཆོར་བའི་རྒྱལ་ས་ཡུལ་གྱི་རོ་སྤང་བ་དང་དགའ་ཞིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་སྤྱད་པ་ནི་སྤོང་པའི་ཡན་ལག་གོ། འདི་ལ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤོང་པ་གསུམ་སོགས་སྤྱད་བྱེར་ཡོད་དོ། སྤོང་པ་དེ་ལས་
 བདག་སྤྱག་པ་དང་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལས་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་བསྐྱམས་ཆགས་གྱི་སྤོང་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་དངོས་སྤྱོད་བཞི་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདི་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ན། འདོད་པ་
 དང་ལྟ་བ་དང་རྩལ་བྱིམས་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། ལེན་པ་དེས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤོང་པ་བྱིམ་འགྲུབ་པའི་ལས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤོང་པའི་
 ཡན་ལག་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤོང་པ་གསུམ་སོགས་སྤྱད་བྱེར་ཡོད་དོ། སྤོང་པ་དེའི་མཐུས་ན་མ་ཞིག་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ན། ཡང་སྤོང་གྱི་སྐྱེ་གནས་དེར་དངོས་སྤྱད་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་རྒྱུགས་པ་དང་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་
 ནི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ནི་ཉེན་དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་སྤྱོད་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་བ་དེ་ལས་སྤང་བའི་རྒྱན་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱན་འགགས་པའི་ཤི་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་ནང་གི་ཡོངས་སྤྱད་དུང་
 བ་སྤྱང་ན་དང་། དེ་ལས་སྤང་བའི་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱུགས་འདོན་པ། སྒོ་ལཱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ། གཞན་ཡང་ཉམས་སྤྱོད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་

མཐུན་

ཕྱུ་ཐུང་

ལྷན་

༡༡། །འབྱུང་བ་འབྱུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་ཞིག་པོ་འདི་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་སྟུང་སྟུང་འདི་དག་ཡོད་
 པས་སྐྱིམ་སྐྱིམ་དག་ཡོད་པའི་ཐ་སྟོན་འབྱུང་ལ། སྟུང་དག་སྐྱེས་པས་སྐྱིམ་སྐྱེ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྟུང་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱིམ་འདི་མི་འབྱུང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགག་པར་འབྱུར་
 རོ། །རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གོགས་བྱས་ནས་སྐྱེ་ལ། ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མིང་ག་ཟུགས་སོགས་བདུན་ནི།
 ནང་གི་སའི་ཁམས་སྟབ་དང་། རྩ་གཤེར་བ་དང་། མེད་བས་ཟས་སོགས་འཇུ་བ་དང་། དབྱུགས་འབྱེན་རྩབ་སོགས་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་། གོ་འབྲེད་པའི་བྱ་ག་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་
 ཁམས་དྲུག་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །མིག་ཤེས་ནི་རྒྱུན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་པ་ག་ཟུགས་དང་། མདོན་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་པ་ནམ་མཁའ་དང་། བསམ་པ་ཡིད་བྱེད་ལྟས་ལྷན་ཅིག་
 བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ག་ཞན་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཇི་ཅི་ཆོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཆང་ན་མི་སྐྱེ་ལ། ཆང་ན་

དེས་པར་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་པ་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་དབང་ཕུག་སོགས་གང་ཡང་མེད་ལ། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་འདི་དག་སྐྱེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་
 མི་རྟོག་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འདིས་སྐྱེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་མི་རྟོག་གྲང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པར་ལཱ་ལཱ་ན་དུ་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡོད་བཞིན་ཕྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགགས་ནས་
 ཕྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མིན་པ་དང་། ས་བོན་འགགས་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགག་པ་དང་ཕྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྤང་མའི་མཐོང་མན་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་ཆད་པ་མིན་པ་དང་། ས་ཕྱུ་གུ་དེ་
 གཉིས་དོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་མིན་པས་སྤྲུལ་ཕྱི་མར་འཕོས་པ་མིན་པ་དང་། ས་བོན་རྒྱུང་དུས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་འབྱེན་པས་རྒྱུ་རྒྱུང་དུས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་དང་། གྲོ་ཡི་ས་བོན་ལས་གྲོ་ཡི་ཕྱུ་གུ་དང་།
 དག་བ་ལས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལྟ་ཡི་ཚུལ་དུ་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། ཁེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱར་དང་སྐྱས། ལུང་པོ་ཉིང་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་ཡང་། ཁྲི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཆོས་འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲུང་བ་བསྐྱེ་མེད་ཅི་མ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་

མཁའ་	༄༅། །མེད་ལས་མ་བྱུང་བས་མ་སྐྱེས་པ། དུས་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་བྱེད་པོས་མ་བྱས་པ། སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ། གསོག་དང་གསོབ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་	
ཉམས་	ཤེས་ནས། བདག་སྟོན་དང་དེ་ལྟ་སྤྱི་མར་ཅི་ལྟར་གྱུར་པའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་	
ལྟ་	རོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གྱིས་ནི་དེ་ལྟའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་རྟོན་མོངས་སྟེད་ལེན་གྱིས་	
ལྟ་	ཡང་སྟིད་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྟིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྤྲད་མའི་ཆོ་ལས་དང་མཐུན་པར་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་། རྟོན་དེས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆ་ཤི་སོགས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གྱུར་	
ལྟ་	པའི་རྟོན་དེ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྟིད་པའི་བར་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ནས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྟིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། གང་དང་གང་དུ་	
ལྟ་	སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་འབྱུང་སྟེ། སྤྲར་ཡང་ལས་རྟོན་གྱིས་འཕངས་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་པས། དེ་ལྟར་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་རྒྱུན་བྱུང་མོ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྟིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འཕུན་	41

ཕར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆོ་དུ་ལ་ཇོགས་དབྱུང་ན་སྟོན་དང་། ད་ལྟ་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཇོགས་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཆོ་སྟོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོས་
 བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྤེད་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་དག་གིས་འཕངས་པའི་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྤྱིད་པའི་བར་དང་རྒྱ་ཤི་ཡང་འབྱུང་བས་ཆོ་གཉིས་ཀྱིས་ཇོགས་པའང་ཡོད་དོ། །གང་
 ལྟར་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཆགས་པར་འབྱུང་བས་འདི་ལ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཇོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བརྩམས་ཆོང་ཚུལ་། སྟོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མི་ཤེས་
 པས་འཇུག་པ་མ་རིག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་འདུ་བྱེད་པ། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས། དེ་དུས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆོད་དུག་མཆོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཀྱི་རིག་པ། དེ་དུས་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་སྟོང་ཞིང་ཆོར་བ།
 དེ་ལ་དགའ་བས་འཇུག་ཅིང་སྤེད་པ། དེ་ལ་སྤྱི་མའི་ཆ་དང་དུ་ལེན་པ། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱིད་པ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་སྤྱི་མའི་ཆ་སྐྱེ་བ། དེ་འགྱུར་ཞིང་འགག་པ་རྒྱ་ཤི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་འདོད་དེ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལོ། །རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩམས་པོ་དེ་དག་བསྐྱུན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་

མཐུ་

མཐུ་

མཐུ་

༡༡། སྤྱི་ལོ་མཐུ་པ་གསུམ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་འབྱུང་རོ། །ཡང་གསུམ་དུ་སྤྱད་དེ་མ་རིག་པ་དང་སྤྱི་པ་དང་ལོན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྤྱི་པ་གཉིས་ནི་ལས་སོ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞི་བདུན་ནོ། །འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། མཛམ་སྟེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་འདོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞན་དབང་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞི་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་སྤྱར་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་ཉོན་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞི་པོ། སྤྱི་ལོ་མཐུ་གཉིས་སྤྱི་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྤྱི་པ་གཉིས་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ། ལས་ཞིང་ས། སྤྱི་པ་རྒྱན། མ་རིག་པ་འདེབས་བྱེད་དང་ལུང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིས་སྤྱི་པའི་སྟེ་གནས་རྣམས་སུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་འབྱུང་གི་རྟོན་

འབྲེལ་དེ་དག་བསྐྱུས་ན་ལས་ཉོན་ལྷན་ཀྱང་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྐྱུས་ལ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱུག་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །ལྷག་ས་ལྷོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོག་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་
 ནས། ལས་ཉོན་ལྷན་ལྷོག་པ་ལམ་བདེན་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགོག་པ་འགོག་བདེན་ཏེ་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ན་གཙུག་པ་ཟབ་མོར་གྱུར་པ་སྟེ། སུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་གྱིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་མཐོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱ་གང་ལས་གང་འབྱུང་མི་
 འབྱུང་གི་བྱུང་པར། དགོ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱུས་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་རང་གི་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ་ནས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
 གནས་ཡིན་ལ། བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཆ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་གྲང་བ་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་སྐྱོ་ཆོག་ས་ཡོད་དོ། །དེ་

མཆོད་

ཕྱི་ལོ་

ལྷ་

༡། མཆོད་བྱེད་ཙམ་དུ་གཞན་དབང་བདུན་གསུངས་ཏེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་མི་དགོའི་ལས་གྱིས་ངན་འགོར་འགོ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པ་གཞན་དབང་དགོ་བའི་ལས་གྱིས་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་དག་
པ་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་པ་མ་སྤངས་པར་རྣམ་དག་མི་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་འབྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་སྐྱུར་རེ་རེ་ལས་བྱུང་རེ་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། དབང་
བྱེད་པ་གཞན་དབང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་སོགས་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་འཕགས་
པས་སྤོག་གཅོད་སོགས་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གནས་དང་གནས་མིན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་བྱས་གྱིས། རང་གང་འདོད་དུ་ཅི་དག་བྱེད་དུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོཞེས་བསྟན་པ་འདིས་མཆོད་ནས།
ཆོས་རྣམས་ལ་གང་དང་ཅི་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྤྱུག་བསྤུལ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གནས་ཡོད་དང་། ལམ་ལས་སྤྱུག་བསྤུལ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་སོགས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་འདུག་ལྟོག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་

གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བཟོ་རིག་པས་གང་ལ་བྱ་བའི་དོན་ལེགས་པ་དང་མི་ལེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གསོ་དབྱུང་གི་རིག་པས་ནད་ནི་བ་དང་མི་ནི་བའི་གཉིན་པོ་སོགས་ཤེས་
 པ་དང་། སྐྱ་རིག་པས་མིང་སོགས་གི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་སྦྱར་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་གནས་གནས་མིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆད་མ་རིག་པས་བསྐྱབ་བྱ་གང་ནིག་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་
 འགྲུབ་མི་འགྲུབ་གི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་རིག་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་དང་འགོག་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་གིས་དོན་གང་ལ་མིང་སྒྲ་ཆོགས་
 འདུག་མི་འདུག་ ཕྱིས་གིས་གངས་སོགས་ཇི་ལྟ་བུའི་གནས། རྒྱུ་གར་གིས་སྐད་རིགས་སྒྲ་ཆོགས། སྒྲ་དག་གིས་བརྗོད་པ་མཛེས་མི་མཛེས། སྒྲེབ་སྦྱོར་གིས་ཆོགས་བཅད་གི་ལྷི་ཡང་སོགས་གི་གནས་གནས་མིན་ཤེས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་གི། འདིར་ནི་ནད་རིག་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་ནིག་ལའང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེས་ན་གནས་གནས་མིན་གི་དོན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྤང་བྱ་
 ཕྱི་རོལ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ནད་པ་གཉིས། ཕྱི་ནད་ཙམ་གི་བྱེད་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གིས་འབྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཆ་གཉིས་སོགས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་། བསྐྱུ་ན་ཏྭ་སྒེ་ལྷུ་འདུ་ཞིང་སོ་སོའི་འདོད་ཚུ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྐྱུས་ན་རྟག་ཆད་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་རྟག་སྒྲིབ་ན་མས་ཀྱིས་བདག་དང་དུས་དང་
 དབང་ཕུག་ཆངས་པ་བྱུང་འདུག་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ལྷ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འདོད། རྟག་པ་དེ་འདྲ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྒོ་མ་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་
 ཡོད་དོ། །ཆད་པར་སྒྲིབ་ན་མས་ཀྱིས་སྒོ་ན་གྱི་ལས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ད་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་འདི་རང་གི་དོ་བོས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྟོ་བྱུར་དུ་བྱུང་ཞིང་། འཆི་བའི་དུས་ན་རྒྱན་ཆད་པས་ཐར་པ་སྒྲིབ་ཕྱིར་
 ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། འདི་ཀུན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དབྱུང་ན། རྒྱ་རྟག་པ་དེ་འདྲས་འཛིག་རྟེན་སྟེད་པའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་
 བསྐྱེད་པར་མ་དམིགས་ལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ན་བྱེད་པོ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། མེད་ན་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྐྱུ་བ་དུ་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེས་བསམ་བཞིན་བྱེད་ན་བསམ་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་ཅན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་རང་དབང་མེད་པ་

དང་། དེ་མཆོད་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒོ་དུ་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། གཡ་ཏེ་འབྱུང་ན་དེ་འབྱུང་ཡུལ་དུས་ཀུན་ན་རྟག་ཏུ་བྱུང་མེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷ་གུ་སོགས་ཡུལ་དང་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་དང་རྒྱ་སོགས་ཆོགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གང་གིས་
 ཀྱང་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། མ་ཆོགས་པ་ན་མེད་པས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་བོ། །ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་
 ལས་རྣམ་ཤེས་གསལ་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་ན། རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་བྲལ་ས་པ་ཡང་ཉམས་ལ། ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱན་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་།
 སྤྲུལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་བཅའ་པོ་ལས་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། རྟོ་ལས་ལྷ་གུ་དང་། ལུན་པ་ལས་སྤྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་གསལ་ལ་རིག་གི་རྒྱན་འདི་གྲོག་སོགས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་འབྱུང་
 ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཐོང་ན་རྒྱ་ཆད་བཞིན་འཆི་བའི་ཆོ་འཕྲོ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་སྐྱེན་མེད་པ་ས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ལམ། གྲུང་ཆོན་པོའི་རྒྱན་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་

ལྟུན་

ལྟུན་

ལྟུན་

༡༡། ཁྱེད་ཀྱི་རང་རང་གི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྒྲུ་ལ་མེད་ན་མི་སྒྲུ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མེད་པར་ཡང་མིན་
ནོ། རྟེན་ལྟ་བུ་བས་ན་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ལ་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐང་དང་གང་དུ་ཡང་མ་དམིགས་པས་སོ། ཁྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེད་མཛོད་དཔུ་སེམས་བཞི་ལས། བྱེད་ཐུག་སྒྲུ་བས་ཤེས་
བྱ་གཞི་ལྟ་དང་དུས་གསུམ་སོགས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་སྒྲུ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལ་བཅོམ་པ་འམ་སྒྲོམ་གཞན་བས་ལ་ན་གཞིག་ཏུ་རུང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། གཞིག་ཏུ་མེད་པ་རྟུལ་ཕྱར་བ་དང་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིའོ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་རང་རང་གི་དོ་བོ་རྣམས་སྒྲུ་ཡོད་པས་
མི་སྟོང་པར་འདོད། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་གཅིག་ཐང་དང་དུ་མེད་པས་རྣམས་སྒྲུ་མེད་པ་དང་། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་རྟེན་ཅིར་དུ་འཛིན་པ་དང་།
རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་། སྒྲེ་སོགས་མཆོན་ཉིད་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་ཐང་དང་པར་འདོད་པ་སོགས། ཐང་སྒྲིད་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། མཛོད་སྟེ་པས་ནི་ཆ་མེད་གཉིས་དང་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ། ལྟན་

མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཐུག་གུ་བ་པ་མེད་དེ་ཀུན་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ལྷན་མིན་ནི་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་ལོགས་སུ་མེད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་
 དགག་བྱ་བ་ཅད་པ་ལས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །སྤྲུལ་འཛིན་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལས་ད་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ་
 ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲོག་ན་ཡོད་པའོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲིད་ཅིག་གིས་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དེའི་
 མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་གུ་བ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞལ་བའི་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གུ་བ་མཐའ་ལས་འཕགས་སོ། །ལྷན་མིན་རྣམས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་
 ཚོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་བྱེ་སྒྲུབ་ཀུན་བཏགས་འབར་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་མི་རྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡། །དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཚུལ་པས་ནི། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྣམ་རྟོག་སྒྲུ་ཚོགས་གོམས་པའི་བཀའ་ཆགས་ཉིད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་
 །སེམས་ཀྱན་གཞིའི་ཤེས་པ་ཉིད་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཚུལ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་
 །གྱི་དོན་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་པ་རྣམས་བསིལ་བའི་མཐའ་རྩོམ་གཞི་ཆ་མེད་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྩལ་ཆ་མེད་ཀྱིས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆོ། དབུས་རྩལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་རྩལ་དུག་གམ་བཅུས་
 །བསྐྱོར་བ་ན། རྩལ་ཐ་དད་ཀྱིས་རེག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཐ་རྩལ་ཅི་ཚུལ་ཚོགས་ཀྱང་རེ་ཆེར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་བཏགས་པ་ཚུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་
 །མཐའི་ཆ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སྒྲུ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་རྒྱན་རིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཚུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 །དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཚུལ་མོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ལས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་

མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་གི་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཆོག་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཏག་པ་པའི་བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་བཏག་པ་སོ། །ཀུན་བཏག་པ་པའི་སྒྲོང་ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་དེས་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་སྒྲོང་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་རང་གསལ་ཙམ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དབྱུ་མ་པས་ཇི་ལྟར་འདིར་ནི་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། སྒྲོས་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་རང་བཏག་པ་ཙམ་སྟེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་དམིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ན་ཆོད། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བཏག་པ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་སྒྲོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གྲོག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་སྒྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཆད་དང་སྒྲུང་སྒྲོང་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་

མཁའ་

ཕྱི་

ལྟུང་།

༡༡། རྟོགས་བྱ་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་བྱ་དེའི་ངང་ན་སྟོང་རྟོག་འབྱུང་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་པ་འཇམ། ཐ་དང་དུ་མེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་པས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས།
 ལམ་ལུས་བརྩུར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས། འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་སེམས་སོགས་ནང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་།
 འདིར་སྤྱིར་གནད་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇེ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་དང་གནས་མིན་ལའང་པའི་སྐབས་སོ། །དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུ་ག་གིས་རང་རང་གི་
 ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད། སྟོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཐོ་དབང་དང་མོ་དབང་གིས་སོ་སོའི་རྟོན་ཙན་དུ་བྱེད་པ་དང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཆོར་བ་བདེ་བའི་

དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད། དད་བརྩོན་བྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ས་འཛིན་རྟེན་
 པའི་དགོ་བའམ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ། ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་ནི་སྤར་ལའད་པ་བཞིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་དབང་པོ་དུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅོམ་ཡིན་ལ། འདིར་ལའད་པའི་ཡིད་དབང་ནི་རྟེན་དེ་ལས་
 སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་དུག་གིས་རང་ཡུལ་འཛིན་རྒྱུ་ནི། མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཡུལ་མ་སྤྱད་པར་རྒྱུ་ནས་འཛིན་ཅིང་། ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་རྒྱུ་དེས་མེད་འཛིན། ལྷ་ལྷེ་ལུས་དབང་གསུམ་
 ཀྱིས་སྤྱད་ནས་འཛིན་ལ་ཡུལ་ཆེ་རྒྱུ་རང་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཏེ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་རྒྱུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྱད་མ་སྤྱད་དཔུང་དུ་ཡོད་དོ། །ཡིད་དབང་ནི་རང་ཡུལ་ཆོས་ཁམས་ཅོམ་དུ་མ་
 ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ཡུལ་གང་དང་གང་བཟུང་བ་ལ་རེག་པའི་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱད་པས་ཆོག་གི་རེག་པ་ཞེས་གྲུང་བཞིན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་སྤྱད་མ་སྤྱད་དང་ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་རྒྱུ་

ཕྱི

ཕྱི

ཕྱི

༡༡། །དཔྱད་དུ་མེད་དེ། ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུང་སོགས་ནི་གཟུགས་ཆེ་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེ་རུང་ཡིན་ནོ། །ཁོ་དབང་དང་མོ་དབང་ནི། ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་མཐེ་བོང་ལྟ་བུ་དང་རྩེ་སྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་པོ་མོ་འདུ་འཕྲད་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱིར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པ་རོ། །ཆོར་བ་ལྟ་དང་དད་སོགས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱར་བ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཆོར་བ་བདེ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྒྲིམས་གསུམ་དང་ཡིད་དབང་དང་དགུ་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་རོ། །སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། གཙོ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་། སེམས་བྱུང་བཅུ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་གཅིག་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དགུ་ལས་བཏགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་སོ། །དབང་པོ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྤྱོད་དང་སྒྱུ་ག་བསྒྲུ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བཅས་བཅུ་པོ་སྒྲིམ་པས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེའི་ལྷན་མ་ཆོར་བ་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དགུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྦྱེས་པ། དད་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་

སྒྲིན་མིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་འདོད་གྱིས་འཇུག་པས་རང་ཉིད་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་རང་གིས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱེ་
 གྲུས་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་དགོས་པར་མངོན་ནོ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་བདུན་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 རྒྱས་བྱུང་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་མིན་གྱང་བེད། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས། དགོ་མི་དགོ་བླ་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མེད་
 པའོ། །དང་སོགས་ལྷ་བླ་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ། བླ་བེད་གྱི་ཡིད་དང་ཆོར་བ་དང་སོགས་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མེད་དོ། །རྣམ་སྒྲིན་ནི་འཁོར་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་འཛིན་དགོས་སོ། །དང་སོགས་ལྷ་དང་ཀུན་གཤམ་
 སོགས་གསུམ་དགོ་བའོ། །ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་སོགས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྟོག་དབང་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་དགུ་
 པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ན་ཡོད། དེ་ལས་ཕོ་མེའི་དབང་པོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡང་ཡོད། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་བཏང་སྟོམས་མིན་པའི་ཆོར་བ་གཞན་བཞི་མ་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡༡། །གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཟུགས་མེད་ན་ཡོད། ཟག་མེད་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཡང་། །ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་ཡིད་
 བདེ་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་ཡོད། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱའོ། །གོང་བཤད་ལྟར་གཟུགས་ཅན་བདུན་སོགས་བཅུ་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱའོ། །དད་སོགས་ལྟ་
 ཟག་བཅས་སྒྲོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཀྱིད་བང་པོ་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ནོ། །དབང་པོ་དེ་དག་རྒྱེད་ཚུ་ལ་ནི། །འདོད་ཁམས་སུ་མང་ལ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིད་བང་པོར་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱིད་བང་པོ་ལུས་སྒྲོག་གཉིས་རྒྱེད།
 རྩལ་སྐྱེས་མཆོན་མེད་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ལྟ་བུས་མིག་སོགས་ལྟ་སྒྲོག་དང་དུག་ཅིག་ཆར་རྒྱེད། མཆོན་གཅིག་པ་རྩལ་སྐྱེས་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུས་སྤྲུལ་དུག་གི་སྤྲེང་དུ་པོ་མའི་དབང་པོ་གང་རུང་སྤྲེ་བདུན་རྒྱེད།
 རྩལ་སྐྱེས་མཆོན་གཉིས་པ་དན་སོང་ལ་སྤྱིད་པས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་རྒྱེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་དེའི་མིག་སོགས་ལྟ་སྒྲོག་དང་དུག་རྒྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་སྒྲོག་དབང་གཅིག་ལུགས་ར་དུ་རྒྱེད་དོ། །ཡང་གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་
 བན་སྒྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིད་བང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་གོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྟ་སྤྲེ་བརྒྱུད་དུས་གཅིག་འགག་གོ། །རྩལ་སྐྱེས་རྣམས་ཅིག་ཆར་འཆི་བས། མཆོན་གཉིས་པ་

ལ་སྤྲུལ་བརྒྱད་ལ་མཚན་གཉིས་བསྟན་པས་བཅུ་འགག་གོ། མཚན་མེད་ལ་བརྒྱད་དོ། མང་ལ་སྤྲུལ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལྷས་ཡིད་སྤྲོག་བཏང་སྟོམས་བཞི་ཅིག་ཆར་འགག་གོ། དེ་
 རྣམས་ནི་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཆི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགོ་སོགས་སྤྲུལ་ཐོབ་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དད་སོགས་ལྷ་བསྟན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་བརྒྱད་འགག་པ་སོགས་སོ། །
 དབང་པོ་གང་གིས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཚུ་ལ་དབྱུང་ན། རྒྱན་ཞུགས་དང་དབྱུང་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྷ་སྤྲེད་ཀྱི་གི་སྤྲེད་དུ། རྒྱན་ཞུགས་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་
 མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིད་ཅིག་བཅོམ་ལྷ་པར་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པར་ཀུན་ཤེས་ཏེ་དགུས་ཐོབ་བོ། །དབྱུང་བཅོམ་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིར་བརྟེན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་
 བདེ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ། དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩོམ་ཏིང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པ་སྤྲེ་
 དགུས་ཐོབ་བོ། །ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ནི། ཡིད་དང་དད་སོགས་དྲུག་གི་སྤྲེད་དུ། ཕྱིར་འོང་རིམ་གྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་མི་ལྷོགས་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་བདུན། འདས་

༡༡། །ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེའི་དང་སོགས་ལྷ་ལ་ཀུན་ཤེས་གྱི་མིང་ཐོབ་པས་དེ་དང་བརྒྱད་གྱིས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་
 སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགུ་འོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྱོལ་དགུ་པའི་ཆོ་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས་མི་སྟོགས་མེད་གྱི་བཏང་
 སྟོམས་དང་བདུན་འོ། །ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དབང་རྟལ་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེ་སྟེང་ཀུན་ཤེས་དང་བརྒྱད། གལ་ཏེ་དབང་རྣོན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མདོན་དུ་བྱེད་རུས་ན་ཡང་དེ་དང་བརྒྱད་
 འོ། །དབང་རྣོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་དང་དགུས་ཐོབ་པོ། །ཡང་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཆོར་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་།
 ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགུས་ཐོབ་པོ། །ལྷན་རྒྱལ་ནི། བཏང་སྟོམས་དང་ཡིད་དང་སྟོག་གང་རུང་དང་ལྷན་ན། གསུམ་ཀའེས་པར་ལྷན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་དབང་ལྷན་ན། སྟེང་གི་གསུམ་སྟེང་རང་རང་
 དང་བཞི་ལྷན་ནོ། །མིག་སོགས་ལྷན་ན་གོང་གི་གསུམ་དང་ལུས་དང་རང་དང་ལྷ་ལྷན་ནོ། །ཡིད་བདེ་དང་ལྷན་ན་གོང་གི་གསུམ་ལུས་དང་རང་བཅས་ལྷ་ལྷན་ནོ། །སྟེང་གི་གསུམ་དང་ལུས་དང་བདེ་

ཡིད་བདེ་རང་བཙས་བདུན་ལྔ་ནོ། །པོ་མེ་འི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྔ་ན་པ་ལ་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་དང་བརྒྱད་ལྔ་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ཡང་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད། དད་སོགས་ལྔ་ལ་གོང་གསུམ་སྟེང་
 ལྔ་པོ་བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཀུན་ཤེས་ལྔ་ན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ན་ན། ཟག་མེད་དགུ་དང་སྟོག་དང་རང་བཙས་བཅུ་གཅིག་ལྔ་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས། གོང་གི་བཅུ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་ལུས་དང་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྔ་ནོ། །ཁང་ལྔ་ན་ཉུང་ལྔ་ན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། དགོ་ཅུ་མེད་པའི་ནང་ན་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྔ་ན་པ་དག་ལུས་དང་ཆོར་བ་ལྔ་སྟོག་དང་ཡིད་བཙས་བརྒྱད་དང་ལྔ་ནོ། །གཟུགས་མེད་གྱི་
 གྱིས་པ་ཡང་བཏང་སྟོམས་སྟོག་ཡིད་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེང་བརྒྱད་དང་ལྔ་ནོ། །ཁང་པོ་ལྔ་ན་པ་ལ་སོ་སྟེ་མཆོན་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་ལྔ་ནོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་ཆགས་བཙས་མཆོན་
 གཅིག་པ་ལ་དྲི་མེད་གྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་དགུ་ལྔ་ན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་སྐབས་སོ། ། །དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟིན་པ་ལ་འདས་པའི་དུས་ཞེས་སྟོན་བྱུང་ཟིན་ནས་
 འགགས་པའོ། །རྒྱ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བྱ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་ད་ལྟ་བའི་དུས་སོ། །རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་མཆོང་བས་འབྲས་བྱ་ཡང་སྤྱད་དུ་མེད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་

དང་ཉི་ཤུ་ཡོད། གྲོ་བའི་ལག་ལ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསལ། ལུས་དག་པས་ཀྱི་ཐང་ཅིག་རེ་ནི་ཆུ་སྤང་བཞི་འུ་མོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ནི་ཆུ་ལན་གཉིས་འཕར་ཡུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ལྔ་ན་ཆུ་རེ་རེ་འཕར་ཡུན་དང་སེ་གོ་ལ་རན་
 པར་གཏོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཡུན་ལ་ཤོ་མང་གི་འདབ་མ་དུག་ཆུ་ཐམ་པ་བཅུ་གསུམ་པ་འབ་གྱིས་ཕུག་པས་འདབ་མ་རེ་རེ་འབུགས་པའི་ཡུན་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདབ་མ་
 རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབུགས་པ་ལས་ཅིག་ཆར་འབུགས་མི་སྲིད་པས་རེ་རེ་འབུགས་པའི་ཡུན་དེ་ལས་ཇེས་སུ་དཔག་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་ཆུ་ཆུ་བཞི་དང་ཆུ་ལྟར་གསུངས་པ་བཅུ་ལྔ་ན་གཞུང་དང་མི་འགྲིགས་པས་
 དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། བྱེད་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དུས་གྱི་ཐུང་མཐའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མགོ་བརྒྱུ་མས་ནས་
 ཡོངས་སུ་ཇེད་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ལ་འཛོག་པས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་ཐུང་མ་ངེས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་དེ། ཐུང་བ་སེ་གོ་ལ་ཅམ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་ཇེད་གསུམ་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། རིང་བ་སངས་རྒྱས་གྱིས་དང་པོར་
 ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་མཐར་སྐྱེམ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་མཛོད་པའི་བར་ལ་ཡང་བྱ་བ་ཇེད་གསུམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དུས་སུ་བརྒྱ་

ལྟུང་།

ལྟུང་།

ལྟུང་།

༡། །འདོགས་པའི་ཕྱིར། རེས་ད་ལྟར་དང་དུས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ད་ལྟ་བ། དེའི་སྤར་བྱང་ཐམས་ཅད་འདས་པ། རེས་སྤོང་འབྱུར་མ་འོངས་པར་བརྗོད་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་དབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རེས་བསྐྱལ་
 པ་འདི་ཆགས་ནས་མ་སྟོང་གི་བར་ལ་ད་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྤར་བྱང་བ་འདས་མ་འོངས་སྤྱེད་དོ། །དེ་ནི་འདོགས་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒོམ་སྒོམས་ཏེ་ཐ་སྐད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱེད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འཛིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་ལ་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོང་གི་བསྐྱལ་པ་བཞི་དང་། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡ་ཐོག་དང་མ་ཐོག་དང་། བར་ཁྱལ་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་། མར་འགྱིབ་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཆོན་མུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་དང་། མེ་རྩ་རྩུང་གིས་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། ཡང་རྗོགས་ལྡན་དང་། སུམ་ལྡན་དང་། ཉིས་ལྡན་དང་། ཅོད་ལྡན་བཞི་དང་། བསྟན་པའི་དབང་དུས་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་།
 སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་དང་། རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་དུས་ཏེ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་སྟན་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། སྒྲོན་མའི་བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་སྒྲོལ་ལོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉི་ཟླའི་བཤོད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། ཉི་མས་རྩུང་འགོས་ཀྱིས་གྲིང་བཞི་འཁོར་བའི་ཡུན་ལ་རྩ་ཆོད་དུ་གཏུ་ཐམས་པར་རེས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། རང་འགོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་བཅོམ་ལྟ་འཕེལ་འགྱིབ་

དེའི་ཡུན་ལ་ཆོས་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་འཕེལ་འགྱེབ་རིང་ཐུང་ཡོད་ཀྱང་། དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་དོན་ལ་ཉིན་ཞག་གི་ཆོད་ལས་ཅུང་ཐུང་བ་དང་། ཉི་མས་རང་འགྲོས་གྱིས་བྱིམ་རེ་རེ་འཁོར་བའི་
 ཡུན་སུམ་ཅུར་བཅད་པ་ལ་བྱིམ་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་ཆོད་ལས་ཅུང་རིང་བའོ། །ཞག་འདི་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་རྒྱུས་བཞག་སྟེ། ཉིན་ཆོས་བསྟན་ནས་ཆོས་གྱི་ཆད་ལྷག་དང་། ཆོས་ཞག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཁྲི་བ་རེ་དང་བྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྲི་བ་གཉིས་རིང་ཐུང་མ་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་ཁྲི་བ་ཤོལ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉི་མ་བྱིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་།
 ཁྲི་བའི་ཆ་འཕེལ་འགྱེབ་གྱི་དབང་གིས་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། གོ་ལའི་རྒྱང་འགྲོས་གྱིས་ཉི་མ་འཆར་ཚུལ་ལས་ཉིན་ཞག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལེགས་པར་མ་བརྩིས་ན་མཐར་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། དཔྱིད་
 སོགས་དུས་བཞི་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐར་ཅིས་གྱི་གཞུང་ལས་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་ཁྲི་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེའི་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཟན་ཟའི་དུས་གཉིས་སུ་བརྩིས་
 པས་ཟམ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ལྷེས་དང་། ཡང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ། ཉིན་གཅིག་ལ་ཡང་ཐོ་རངས་དང་སྔ་དྲོ་སོགས་སུ་སྟེ་བས། ཐུན་བཞི་དང་། དུག་དང་། བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ་དང་། ཁྲི་བ་རེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡། རྒྱ་མཚོ་ལ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་བཞི་དང་། དགུན་སྟོན་དགུན་སྟོན་སོགས་དུས་དུག་དང་། ལྷོ་བྱང་གི་བགྱོད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གྱེད་དོ། །བྱང་བྱལ་དང་བསྐལ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་གཉིས་དང་བཅུ་དང་བརྒྱ་སོགས་བཅུ་འགྲུར་གྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་བཅིས་པའི་སྟོན་ལྷན་གྱི་ཆོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་
 སངས་རྒྱས་འདི་བྱོན་ནོ་ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་འདི་འདྲ་འབྱུང་དོ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལམ་ལས་རང་འབྲས་དུས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆོད་ཅི་ཙམ་ཡིན་པ་
 སོགས་ཤེས་པར་གྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་དུས་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱེ་འགག་གི་སྤྱིང་བ་རིམ་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་དང་། གྱིས་པ་དང་།
 གཞིན་རྒྱུ་དང་། དར་བབས་དང་། རྩོད་ཡོལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། འཁོགས་པ་དང་། ཤི་བའི་དུས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཕྱི་འཛིན་ལ། ས་བོན་དང་སྤྱུ་གུའི་དུས་སོགས་དང་། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ།
 བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་པལ་མོ་ཆེ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་རྒྱས་པ། སར་ཆེར་གཞོན་པ། སར་ཆེར་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང་། རང་དུས་གང་ཡིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྤྲེལ་གས་
 སུ་བྱུང་བ་རྣམས་འདས་པ། ཕྱི་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་འོངས་པར་འཛོགས་པ་ནི། རང་གི་སྤྲེལ་ཚུལ་ཙམ་ལས་དུས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དུས་ཞེས་ཇུས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་རྒྱུ་ལམ་ན་དུས་རིང་ཐུང་
 སྒྲུ་ཆོགས་སྤྲེལ་བ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཁ་ཅིག་འདས་པ། ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་མ་འོངས་པར་བཞག་ནས་སྤྲེལ་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྤྲེལ་འགག་པ་མེད་ལ། ད་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདྲ་མེད།
 མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་དུས་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དུས་གསུམ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དུས་བསྒྲུབ་ཏེ་བཞུགས་
 གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་འབྱུར་ལ། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འབྱུར་ཞིང་གནས་ལུགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འབྱུར་རོ། །དུས་གྱི་སྐབས་སོ། །བདེན་པ་ལ་མཁས་
 པར་བྱ་བ་ལ། སྤང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་བཞུགས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་འོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་གཞི་ནི་མ་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡། །དག་པའི་སྒོད་བཅུད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཟག་བཅས་འབྲས་བྱུར་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྒོད་ནི་འོག་གཞི་རྒྱུ་དང་རྩ་དང་ས་ཡི་དགྱེལ་ལ་ཁོར་དང་། སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཕྱན་བརྒྱུད།
 ལྷགས་རི་ལུ་བྱུད། ལན་ཚུའི་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་དང་། རི་རབ་དང་། རི་བདུན། མཚོ་བདུན་དང་། འདྲོད་ལྷ་དུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་རིས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆགས་པའི་བར་གྱི་འོག་གཞི་དང་གནས་ཁང་
 སོགས་ལ་སྒོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་སྒོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱུལ་བ་པ་ནི་ས་འོག་ས་དགྱེལ་གྱི་གནས་སུ་ཆགས། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་
 ལ་གནས། ཁ་འཐོར་གྱི་དུད་འགྲོ་པ་ལ་ཆེར་ས་རྒྱ་ཤིང་སོགས་དང་ལྷ་མི་ལྷ་ཡི་གནས་སོགས་ན་གནས། ཉི་ཚེའི་དཔྱུལ་བ་དང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་ས་འོག་དང་མི་ཡི་གནས་སོགས་མ་དེས་པ་ན་ཡོད།
 ལྷ་མིན་ནི་རི་རབ་གྱི་ཁོང་གསེང་དང་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཐུག་གི་བར་དུ་གནས། ལྷ་པ་ལ་ཆེར་རོལ་མཚོ་སོགས་རྒྱ་མཚོར་གནས་སོ། །ས་འོ་འོག་ན་གནས་པ་འདི་རྣམས་ལ། ས་འོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྣམས་ནི་སྒྲིང་བཞི་
 སྒྲིང་ཕྱན་བརྒྱུད་ལ་གནས། འདྲོད་ལྷ་དུག་གི་སུམ་རུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་རི་རབ་གྱི་སྟེང་ན་གནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་ནི་རི་རབ་གྱི་བང་རིམ་བཞི་དང་། རི་བདུན་གྱི་ཁ་བྱེར་དང་། གོ་ལའི་རྒྱུང་གི་གཞི་སོགས་ལ་

གནས་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སྟེང་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་ན་གྱེན་དུ་བརྟེན་པ་ཏེ་ཆང་ས་རི་ས་ནས་འོག་མིན་
 པའི་བར་དུ་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན་གནས་སོ། །གཟུགས་མེད་ལ་གནས་ཐང་མེད་ཀྱང་། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སྟེང་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱའོ། །གང་སྟེ་བ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་སྟེ།
 འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མནར་མེད་ནས་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཏེ། འདོད་ལྡན་ལ་མི་བཅུ་གཉིས། དཔྱུལ་བ་བཅུ་དྲུག་དུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་བཅས་གནས་རིས་སོ་དྲུག་གམ། ལྷ་མིན་ལོགས་སུ་བྱེད་སོ་བདུན་
 དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྒྲུ་ནམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷ་ལ་འང་གཏོགས་ལ། སལ་ཆེར་དུང་འགྲོར་གཏོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཆང་མེད་ཡོད་དོ། །དཔྱུལ་བ་ལ་ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱས་འཛོམས་
 དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེ་བ་ཆ་བར་བ་དུ་ཆ་བ་མནར་མེད་དེ་ཆ་དཔྱུལ་བརྒྱད། ཨ་ཁུ་ཟེར་བ། ཀྱི་རུད་ཟེར་བ། སོ་ཐམ་པ། རུ་བར་ཅན། རུ་བར་རྡོལ་བ། པརྩ་ལྟར་གས་པ། པརྩ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ། ལྷུང་ལ་ལྟར་གས་པ་སྟེ།
 གྲང་དཔྱུལ་བརྒྱད། ཆ་དཔྱུལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཉེ་འཁོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་དཔྱུལ་བའི་ཉེ་འཁོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ཉི་ཆེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡི་དྲགས་དང་། དུང་འགྲོ་ཡང་རིགས་བསྐྱས་པའོ། །མི་

ཨྲ

ཨྲ

ཨྲ

༡༡། །ལ་ལུས་འཕགས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་། བ་ལང་སྟོང་། སྒྲ་མི་སྒྲན་ཏེ་གླིང་བཞི། དེ་དག་ལ་གླིང་གཡོག་གཉིས་རེ་སྟེ། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་མིན་ནི། རྩ་མཆོམས་མན་ཆད་གྱི་
 རི་རབ་གྱི་ཁོང་གསེང་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ། སྟེང་ནས་མར་སྒྲ་གཙན། དཀར་འཕྲེང་། མགུལ་འཕྲེང་། ཐགས་བཟང་རིས་ཏེ་རྩལ་པོ་བཞིའི་རིས་སུ་གནས་པའོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ནི། རྩལ་ཆེན་བཞིའི་
 རིས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྷན། འཕྱལ་དགའ། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་དུག་སྟེ། དགའ་ལྷན་ན་བྱམས་པ་བཞུགས་ལ། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ན་བདུད་སྒྲིག་ཅན་གནས་པའོ། །རྩལ་ཆེན་
 བཞིའི་རིས་ནི། རི་རབ་བང་རིམ་བཞིའི་སྟེང་མ་ལ། རྩལ་ཆེན་བཞི་ལོར་དང་བཅས་ཏེ་གནས། དེའི་འོག་གི་བང་རིམ་ལ་ཡས་ནས་མར་རིམ་པ་ལྟར། ཏྲག་ཕྱོས་དང་། བྱེང་ཐོགས་དང་། གཞོང་ཐོགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཡོད་
 དོ། །རི་བདུན་གྱི་ཁ་ཁྱེར་དང་། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཁམས་ནི་གཞན་འཕྱལ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གསུམ་གྱི་འོག་མ་ཆངས་
 རིས་ཡོད་དོ། །དེའི་སྟེང་ན་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ལྷ། དེའི་སྟེང་ན་ཆངས་ཆེན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྟེན་པ་ཏེ་གནས་པས་མས་ནས་ཡར་བབྱངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འོད་རྒྱུད་ཆད་

མེད་འོད་འོད་གསལ་གསལ། གསལ་པར་དག་ཅུང་ཚད་མེད་དག་དག་རྒྱས་གསལ། བཞི་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱོད་མེད་འོད། བསོད་ནམས་སྤྱོད་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསལ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྤྱུག་གི་གནས་ཡིན་པས་
 གཙང་མ་ལྟ་ནི། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཤེན་ཏུ་མཐོང་བ། བྱ་ཚོམ་སྤང་བ། ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ན་འོག་མིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། ཡོད་མིན་
 མེད་མིན་ཏེ་སྤྱོད་མཆེད་ལུ་བཞི་འོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྤྱོད་མཆེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་མོའང་ཟེར་རོ། །གནས་རིས་སོ་སོའི་ཆེ་ཆད་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་པར། བདེ་སྤྱུག་གི་སྤྱང་བ་སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 རྩལ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་བཞི་རིམ་ལ་འདོད་ལྟ་དུག་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྤྱོད་ལ་དང་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྤྱོད་
 ལ་བར་མའི་སྤྱོད་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་གསལ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ན་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱ་སྟེ་ཐེར་འབྲུམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་གཅིག་གི་གདུལ་
 ཞིང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལག་པ་ནི་མི་མཛེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྤྱང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབང་གིས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། ཅད་དུ་ ཞིང་ལ་ལ་ཆགས་བཞིན་པ། ལ་ལ་གནས་པ། ལ་ལ་འཛིག་པ། ལ་ལ་དག་པ། ལ་ལ་མ་དག་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་དང་དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པས་བསྐུས་ལ། དག་པའི་ཞིང་གི་སྤོད་བཅུད་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གོང་དུ་སྤོད་
 བཅུད་ལག་པ་ལྟར་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཟུས་སྐྱེས་དང་། རྫོང་གཤེར་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་། སྒོང་སྐྱེས་བཞི་གང་རུང་དུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་གོང་མ་གོང་
 མ་བཟང་ངོ། །བཟུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་དང་པོར་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཅིག་ཆར་རྫོགས་ལ། མཐར་ཆིག་ཆར་འགག་སྟེ་རོ་མེད་ངོ། །གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་ལ་རོ་ཡོད་ངོ། །མི་དང་དུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་
 ཡོད། དཔྱུལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་སྤྱིད་པ་བར་མ་ནི་བཟུས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །ཡི་དྲགས་པ་ལ་མེ་ཆེ་བཟུས་སྐྱེས་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ངོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་སྤྱིད་དང་། དེ་ནས་འཆི་བ་མ་བྱུང་གི་བར་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་
 པ་དང་། འཆི་སྤྱིད་དང་། བར་སྤྱིད་བཞི་འོག་གནས་སྐྱབས་ཅན་ལོ། །སྤྱིད་པ་བར་མ་ཞེས་པ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གང་དུ་སྐྱེ་ཡང་སྤྱིད་པ་སྤྲུམ་འགགས་ལ་སྤྱི་

མར་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་ལུས། རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ལ། ལས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་དང་བཅས་པ། རྩི་བའི་རིགས་ཅན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་བྱད་སྤྱིད་པ་སྤྲུམ་པའི་གཟུགས་
 དང་། ཕྱི་མ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འང་གསུངས་ལ། ཡང་དང་པོར་སྤྲུམ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲར་གྱི་ལུས་ལྟར་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ནས་དེ་མི་གསལ་བར་ཕྱི་མའི་གཙུགས་སུ་སྤྲང་ཞེས་གཞུང་རྣམས་ལས་
 གསུངས། ཆོ་ཚད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་ཞེད་གུར་གསུངས་ཏེ། བདུན་རེའི་ནང་དུ་སྤྲང་མའི་མཐོང་མན་བཞིན་གྱི་ནས་ཡང་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་གསུངས། བར་སྤྱིད་གྲུབ་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལས་མི་ལྷོག་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 གཞུང་ལས་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་རྒྱུན་དང་ལྷན་ན་ལྷོག་པར་ཐེག་པ་གོང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས། དེའི་ཁ་དོག་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ན་ཕྱར་བ་ནག་པོ་འཇུག་ནས་ལྷ་བྱུང་། མཐོང་རིས་སུ་སྐྱེ་ན་སྤྲུམ་བྱུང་ཀར་པོ་དང་ཟླ་འོད་ལྷ་བྱུར་
 གསུངས། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤྲུལ་ཆོགས་མ་ངེས་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ན་གནས་བཞིན་ལས་བསགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་གང་གིས་མཐོང་ན་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་མཐོང་ལ་གཞན་
 བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་འི་མིག་རྒྱ་གཉིད་ཆོད་པ་ཐེ་ཆོམ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ངོ་། །སྐྱེས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་རིས་དེ་དག་ཏུ་བས་བཞིས་གནས་པར་བྱེད་དེ། ལམ་གྱི་བས་

ལྟོན་

སྐབས་

ལྟོན་

༡༡། །དང་། རེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་དག་སྒྲ་ལྟ་ལྟས་གྱིས་ཁམ་དུ་བྱས་ཏེ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །
གསུམ་འདུས་པའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད། ཡང་ན་ཆོ་འདིར་བརྟེན་པ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཁམ་ཟས། རྟོན་སེམས་
སེམས་བྱུང་རྒྱས་པ་རེག་པ། ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པ། སྲིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟས་ཏེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཟས་དེ་དག་ནི་སེམས་རྒྱ་བྱུང་བ་རྣམས་འཆོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་ལ།
སྲིད་པ་འཆོལ་བ་བར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་ཁམས་ཀུན་ན་ཡོད་དོ། །གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་མཐའ་འཆི་བ། འདུས་པའི་
མཐའ་འབྲལ་བ། འབྱེར་པའི་མཐའ་རྒྱད་པ། མཐོ་བའི་མཐའ་ལྷང་བ་སྟེ་མཐའ་བཞིས་མ་བསྐྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །དག་ཅུ་ཆད་པ་དང་། སྤྲུལ་མཆོམས་སྤྲུལ་བ། ཁམས་དང་ས་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྣམས། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་བྱེད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅེ

གཅིག་ཏུ་གནས་བཞིན་པ་དང་། སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་བཞིན་འཆི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་ལྔ་ལྟེ་འཆི་རོ། །སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གསུམ་ལྟ་བུ་རོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་རིགས་བསྟུས་ཏེ། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ་དང་བསྒྲིམས་པས་རིགས་དྲུག་གོ། །ཡང་ལྷ་མིན་
 སྟོད་རིས་ལྟ་དང་། སྤྲད་དུད་འགྲོར་བསྟུས་ཏེ། ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་ལམ་རྒྱ་ལྟ་ཞེས་བྱ་རོ། །ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་ཕུང་པོ། དག་ཅུ་ཆད་པ་དང་མཆོམས་མེད་ལྟ་བུ་དང་པ་ལོག་པར་ངེས་པའི་
 ཕུང་པོ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འག་འཁྱིལ་འདུག་པ་ལ། དམ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲོན་དུ་རུང་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ནི་དལ་འབྱོར་བཙེ་བ་རྒྱུད་ཆོང་བ་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བཞི། མཐའ་འཁོབ་ཀླ་གློ། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་རིགས། སངས་རྒྱས་
 མ་བྱོན་པའི་ཞིང་། དབང་ཤེས་སྤྱན་རླུག་བརྒྱ་མི་འཇལ་བ་སྟེ་མི་རི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་བྲལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། རང་མིར་གྱུར། དབང་པོ་ཆོང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབྱུས་སྒྲིམ། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ།

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །དད་པ་ཡོད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྷ། སངས་རྒྱལ་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན། ཆོས་གསུངས། བསྟན་པ་གནས། དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད། ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྷ་བཅས་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བའོ། །མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་འཕགས་ལམ་སྟེ་བའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི། རན་སོང་གསུམ་ལྷ་མིན་སྒྲིབ་མི་སྟོན་དུ་སྟེས་པ་ལྷ་བྱ་ཏེན་གྱིད་བང་གིས་ལམ་མི་སྟེ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་པ། མཆོམས་མེད་ལྷ་དང་ཆོས་སྟོང་སོགས་བྱས་པས་བདེན་པ་
 མཐོང་མི་རུས་པ་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་རྒྱན་ཆགས་པས་ལམ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །ལམ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི། འཕགས་ལམ་སྟེ་བ་དང་
 མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ། དགོ་བའི་ལཤེས་གཉེན་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བཏེན་པ། བདག་ཉིད་གྱི་སྟོ་ཆོས་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པ། ཆེ་རབས་སྟོན་དུ་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞི་འོ། །
 སྟེས་བྱ་རྣམས་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱ་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི། མངོན་མཐོངས་ལེགས་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་དང་། གནས་གྲོགས་གྲགས་ནོར་སྒྲིབ་པ་སོགས་དོན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གནས་སྒྲིབས་སུ་འདོད་པ་ལ་
 ཡོངས་སྟོན་པ། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་དོན་འདོད་ཐར་བཞི་འོ། །མཐོང་སྒྱིལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་ནི། ཆོ་རིང་བ། ཉན་མེད་པ། གཟུགས་བཟང་བ། སྐལ་པ་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། རོར་མང་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་

བ་བདུན་ཏེ། རིགས་མཐོ་ཞིང་བཙུན་པ་རིགས་བཟང་བའོ། ། གྲུན་གྱིས་བཙུ་ཞིང་དབང་ཆེ་བ་དང་དོན་གྲུབ་པ་སོགས་སྐལ་པ་བཟང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་འི་ནང་དུ་སྤྱད་རུང་ངོ་། ། འདི་དག་དགོ་བ་གང་ལས་
 གྲུང་འབྱུང་མོད་གཙོ་བོར་གཞན་ལ་སྟོག་གི་སྐྱབས་བྱེད་ཅིང་སྟོག་ལ་འཆོ་བ་ལས་སྟོག་པས་ཆེ་རིང་བ། ནད་པ་ལ་སྦྱན་དང་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སྤངས་པས་ནད་མེད་
 པ། བྱོ་བ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱས་པས་གཟུགས་བཟང་བ། དུག་དོག་སྤངས་པས་སྐལ་པ་བཟང་བ། དམ་པ་བཀྱར་ཞིང་ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་རིགས་མཐོ་བ། རྒྱ་བ་སྤངས་ཤིང་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་ནོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ།
 སྤང་དོར་འདི་བདང་ཆོས་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིན་པས་ཤེས་རབ་འཕྱོང་པར་གསུངས་སོ། ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། རྟེན་བདེ་གྲགས་བསྟོད་བཞི་འདོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ། དེ་དག་གི་སྟོག་སྟོགས་བཞི་མི་འདོད་པའོ། །
 དེའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྩོམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། རྩོད་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་པའི་ཆོས་སོ། ། རྩོད་དུས་གྱི་སྟོགས་མ་ལྟ་ནི། སྟོག་རྒྱུད་པ་ཆེའི་སྟོགས་མ་ཆེ་བྱུང་བ། ལོངས་སྟོད་རྒྱུད་པ་དུས་གྱི་
 སྟོགས་མ་འབྱུ་རྣམས་རོ་རུས་རྒྱུང་ཞིང་མི་སྦྱིན་པ་སོགས་སོ། ། བྱིས་པའི་དགོ་སྟོགས་རྒྱུད་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་མ། རབ་བྱུང་གི་དགོ་སྟོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ་སྟེ།

ལྷོ་	<p>༡༡། །གཟུགས་སྒོ་ནད་མེད་སོགས་ཉམས་པའི་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུའོ། །འཛིག་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། དགོ་བ་བརྩའི་ལམ། རིག་པའི་གནས། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྒོ་ད་བརྩད་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་གཞིར་སྟོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་ན། འདི་དག་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་དང་འབྲེལ་</p>	
ལྷོ་	<p>ཞིང་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེན་ལ་ཁོར་བའི་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཆ་གང་བཀྲེས་སྒྲོལ་ནད་སོགས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐར་དག་སྤིད་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་གསུམ་པོས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་དོར་ཟག་བཅས་</p>	
ལྷོ་	<p>རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱུད་དེ། སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ར་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དང་། འདོད་པ་བཅོལ་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་དང་། མཛོར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐལ་བ་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་གསུམ་དང་བསྒྲོལ་ན་རྣམ་གངས་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་འདི་བརྒྱུད་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གཞན་ཡང་གནས་རིས་</p>	77

སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔྱུལ་པ་ལ་ཚ་གང་། ཡི་དྲགས་ལ་བགྱེས་སྒྲིམ། དུད་འགོ་ལ་སྤྱན་མེད་ས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ། ལ་འཐོར་རྣམས་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་གསོད་པ། ལྷ་མིན་ལ་འཐབ་རྩེད། མི་ལ་སྤྱེ་ག་ན་འཆི་
 དང་ཡོངས་འཆོལ། ལྷ་ལ་འཕོ་ལྷ་དང་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་གྱི་ཆོས་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པར་གནས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་གང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཕྱང་པོ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་
 པ་དང་། བདག་དང་དུས་དང་དབང་སྤྱུག་སོགས་རྒྱ་མིན་པ་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཇི་ལྟར་བྱུང་ན། སེམས་ཙན་རྣམས་ལས་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སྤྱེ་སྟེ། གནས་རྣམས་ནི་སྤྱང་འབྱུར་ཐུན་མོང་བའི་ལས་དང་། སོ་སོའི་ལུས་དང་བདེ་སྤྱུག་ནི་སྤྱོད་འབྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ལས་དེ་དག་ལ་རྣམ་གངས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོང་སྤྱི་རྟོན་དང་བདེ་
 བསྐྱེད་བྱེད་དག་བའི་ལས་དང་། དན་སོང་གི་རྟོན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པ་མི་དག་བའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ལས་དེ་དག་སེམས་ཀྱིས་བསམ་ཞིང་ལུས་ངག་

མཐུན་

ཐུ་རྒྱུ་ཐུ་རྒྱུ་

ཐུ་

༡༡། །གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེ་རོ། །ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་དགོ་བ་ལ་ལེགས་སྤྱད་དང་གཙང་བྱེད། མི་དགོ་བ་ལ་ཉེས་སྤྱད་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་གྱི་ལས། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སྐྱེད་པའི་ལས་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཏེ་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་ཕྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་ཕྱོད་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དགོ་བའོ། །བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཕྱོད་འགྱུར་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ཕྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོད་འགྱུར་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བར་བྱེད་པའི་ལས་མི་དགོ་བའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་ནི་འདོད་པར་བདེ་བ་ཕྱོད་བྱེད་དགོ་བ། བསོད་ནམས་མིན་པ་འདོད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བའི་མི་དགོ་བ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དགོ་བ་སྟེ། དེ་དག་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད་དོ། །རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་ནི་སྒྲིམ་པ་

སྒྲུལ་མིན། བར་མའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མིན་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བྱ་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཟེན་འབྱུང་གི་རྒྱས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའོ། །འདི་དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ངེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་
 ཏོ། །སྒྲུལ་པ་ནི་ངི་སྟིང་འཆོའི་མཐའ་ཅན་དག་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །སྒྲུལ་མིན་ནི་ངི་སྟིང་འཆོའི་མཐའ་ཅན་མི་དག་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །བར་མའི་སྒྲུལ་པ་ནི་དུས་ངེ་འདོད་ཅིག་ཏུ་དག་བའམ་མི་དག་བ་གང་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་བར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་ཅིག་གི་བར་དུ་དག་བའི་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་བ་ཅིག་གི་བར་དུ་ལོག་པར་གཡེམ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་
 དམ་བཅས་པས་ཐོབ་པ་མི་དག་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་གོ། །བར་མའི་དག་མི་དག་ནི་དུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐད་ཁ་ཐད་ཀར་དག་མི་དག་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་
 སྒྲུལ་སྒྲུལ་མིན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དེ།
 དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དག་སྟོབ་མ། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། བསྟེན་གནས་སོ། །དེ་དག་ཆོག་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཐོབ་གོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་གྱི་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡༡། སྤྲོམ་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དེ་ལས་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་
 ངང་གིས་ཁེགས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་གཏན་དུ་སྤྲོག་པ་ཐོབ་པའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་དགོ་སྤྲོང་སོགས་ཇི་སྟེན་འཆོའི་མཐར་ཅན་རྣམས་།
 ཞིབ་དང་བརྟེན་འབྲེད་པའི་རྒྱུ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བས་གཏོང་ལ། གཞན་ཡང་དགོ་རྩ་ཆད་པས་བསྐྱུང་འདོད་གྱི་གཞི་རྟེན་མེད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་བྱུང་བས་སྤྲོམ་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་ཀྱང་གཏོང་དོ། །
 བསྟེན་གནས་ནི། དང་པོ་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་མཚན་འདས་ནས་གཏོང་དོ། །སྤྲོམ་མིན་ནི་ཤན་པ་སོགས་སྤྲོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་སྤྲོས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་ལས་འདིས་བདག་ཇི་སྟེན་འཆོ་བར་བྱའོ་སྤྲོམ་པ་ལས་སྤྲོམ་སེམས་
 མེད་པ་དག་བྱ་བ་དེ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། གཞན་དེ་འདྲའི་རིགས་སུ་སྤྲོས་པ་མིན་ཀྱང་། རྟོན་སོགས་བྱའོ་སྤྲོམ་དུ་ཁས་སྤང་བ་ལས་ཐོབ་ཅིང་། ཇི་སྟེན་སྤྲོམ་མིན་དེའི་གཉེན་པོ་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་གཏོང་ལ།
 ཞིབ་ན་ཡང་གཏོང་དོ། །མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤའ་དོ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲོམ་སྤྲོམ་མིན་འདི་དག་བྱ་བ་བྱེད་རུང་མི་བྱེད་རུང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཕེལ་བས་དགོ་མི་དགོ་ལྟག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོམ་མིན་སྤངས་ཏེ་སྤྲོམ་

བ་ལ་གནས་པར་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ། །བར་སྡོམ་ནི་བསམ་པའི་འཕེན་ལྷགས་ཆད་པའམ། ཁས་བྱུངས་ལས་སྡོག་པའམ། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པའམ། རོན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་སོགས་ལྟ་བུ་ཆད་པ་དང་། ཆོ་འཕྲོས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་ལ། དགོ་རྩ་ཆད་པ་ལས་དགོ་བའི་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ། །ཤོ་མོའི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བླ་མ། ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པ། སྤྱི་མི་སྟན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་
 མི་རྣམས་ལ་སྡོམ་མིན་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཡོད། འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་བར་སྡོམ་ཡོད། མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་
 སྤྱེས་པའི་སྡོམ་པ་སྤྱེ་བ་ཡོད། བླ་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་ལ་རང་ས་ན་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྡོམ་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་སྤྱར་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་བླ་མེད་སྡོམ་
 པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱེས་པ་ལ་ཡང་ལྟན་པར་འདོད་དོ། །ཆངས་ཆེན་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཅན་ཏེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱས་སོ་སྟུང་དུ་སེམས་པས་འཕགས་པ་དག་དེར་མི་སྤྱེ་བས་བླ་མེད་ཀྱི་སྡོམ་
 པ་སྤྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱེ་སྤྱོད་འདོད། ཐེག་ཆེན་ལས་བྱུང་སེམས་རྣམས་དེར་སྤྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ལ། ས་འཕྲོས་པ་ལས་རང་སའི་

ལྟུང་།

ལྟུང་།

ལྟུང་།

༡༡། །བསྐྱུས་པ་ཐོབ་ཅིང་ས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཏོང་བ་ཙམ་མོ། །ཟག་མེད་ལ་གཏན་ཉམས་མེད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཤེ་ཞིག་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་ཡང་དེ་ནི་རྩལ་པོ་ཆེ་ལྟོག་འདྲེད་པ་
 ལྟར་ལྟར་དུ་སོར་ཆུད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལག་དང་། ཉམས་པ་འདི་ནི་དམན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་སྐབས་ཉམས་ཆུལ་ཙམ་མོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་པོར་འཕྲོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲུལ་ས་བསྐྱུས་
 པ་གཏོང་ལ་ཕྱི་མས་བསྐྱུས་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། །ཡིད་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཙས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་སྒྲུལ་པ་འང་འཕྲོབ་པར་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་
 གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །ཡིད་དང་དབང་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་
 སྒྲོང་ལ། དང་པོར་ཡིད་གྱི་བསམ་པ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་། དེ་ནས་ལས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཤེས་ཆོག་ས་དུག་གིས་གྲོགས་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དེ་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལས་དེ་དག་ནམ་མཁུང་ཆུལ་ལས་མཐོང་ཆོས་
 མཁུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ཆེ་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འགོག་སྒྲུལ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ལང་མ་

ཐག་པ་ལ་ཕན་གོད་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཞིང་དང་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་ལས་སྟོབས་ལྡན་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་ནས་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྟ་
 བུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ཁོན་ལ་སྦྱིན་ངེས་པ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་དེ་ཕན་ཆད་དུ་སྤྱིང་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །སྤྱིང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་བསགས་ཀྱང་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་རྣམ་སྦྱིན་འབྲིན་པར་མ་
 ངེས་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཀུན་སྤྱིང་དྲག་པོས་བསམ་བཞིན་བྱེད་པ། དངོས་གཞིའི་ལས་དེ་ཚྭ་གས་པར་བྱས་པ། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་ཡི་རངས་པ། དེ་འཛུམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་
 པོ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྦྱིན་ངེས་གྱི་རུས་པ་ཡོད་པ་དྲག་ཆང་བ་ལ་བཟོད་དོ། །བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་གོང་གི་དྲག་མ་ཆང་བས་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྦྱིན་པར་མ་ངེས་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ནི་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །ཚྭ་གས་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྡུལ་གྱི་སྤྱིང་བ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཚྭ་གས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་
 སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དུ་མས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚྭ་གས་བྱེད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕེན་ཚྭ་གས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད།

༡༡། །གང་རུང་རེ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་དཀར་བ་གཟུགས་ཁམས་དང་གོང་མ་མྱོང་བྱེད་གྱི་ལས། གཉིས་ཀ་ནག་པ་འདོད་པར་སྟུག་བསྟུལ་
 མྱོང་བྱེད། འདྲེས་མ་འདོད་པར་བདེ་སྟུག་སྟེལ་མར་མྱོང་བྱེད་གྱི་ལས་ཏེ་ལས་གྱི་ངོ་བོ་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་མིན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ལས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ། །དཀར་ནག་གི་ལས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ནི་མི་
 དཀར་མི་གནག་པའོ། །དགོ་སྒྲིག་གང་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱིས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་དགོ་བ་ནི་དད་སོགས་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲེལ་བས་དགོ་བ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བ། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སྟོང་བའི་
 དགོ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མྱུང་འདས་ནི་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགོ་བ་དེ་དག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱས་ཆེ་འདིར་ངང་གིས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་བས་ཐོབ་པའི་དགོ་བ། སྟོར་བས་དགོ་བ་ནི་དམ་པ་
 བསྟེན་ཞིང་ཆོས་མཉན་བསམ་སྟུབ་པ་ལས་ཐོབ་པ། མདུན་དུ་བྱས་པས་དགོ་བ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཏེན་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ། བན་འདོགས་པའི་དགོ་བ་བསྟུ་དངོས་བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ། ཡོངས་

སུ་འཇིན་པའི་དགོ་བ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་སྦྱེད་པ། གཉིན་པོའི་དགོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་དང་ཐག་བསྐང་བ་དང་སྟོང་བ་དང་འབྲལ་བར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་དགོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་
 པའི་དགོ་བ་ནི་ཉེར་ཞི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་འགྱུབ་པའོ། །མི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་ཁམས་འདིར་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དེ་
 གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ནི། བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཉེས་སྦྱོད་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མི་དགོ་བའོ། །དེ་དག་
 དང་མཚུངས་ལྷན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བས་མི་དགོ་བ། དེ་རྣམས་གྱི་བག་ཆགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་མི་དགོ་བ། དེ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་མི་དགོ་བ། རོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་
 འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མི་དགོ་བ་གོམས་པས་ཆོ་འདིར་ཐོབ་པ་སྦྱེས་ཐོབ་གྱི་མི་དགོ་བ། ཆོ་འདིར་དགོ་བ་ལས་བརྒྲེག་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་སྦྱོར་བའི་མི་དགོ་བ། འཆོ་བའམ་ལྟ་ངན་གྱི་སྟོན་ལྟ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་མཆོད་

༡༡། སྤྱིན་ངན་པ་བྱེད་པ་མདུན་དུ་བྱས་པའི་མི་དག་ལ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་མི་དག་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དག་ལ།
 དག་བའི་གཉེན་པོ་འམ་མི་མཐུན་པ་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་སྤྱོགས་གྱི་མི་དག་ལ། དག་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བར་ཆོད་བྱེད་པའི་མི་དག་བའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱེད་
 ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་མི་དག་ལ་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་ལ་སྐྱེད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཡིན་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་དག་མི་དག་འི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དག་བའོ། །མ་ཆགས་མ་སྤང་གཏི་
 མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དག་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། དུག་གསུམ་དང་དེ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་གྱིས་རང་གར་ཞུགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་
 ནོ། །ཇི་ལྟར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། དེ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་དང་། སྤྱོག་དབང་དང་ངེས་མཐུན་པ་དང་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་

རྣམས་སོ། །འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྤང་བ་དང་དྲངས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྤང་བ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་བེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཐེས་འབྲེལ་ནི་དེས་བཟོད་
 པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེས་བསྤང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སྤོང་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། །དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་འང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། མི་དགོ་བ་
 དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་རྣམས་སོ། །སྦྱོར་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགོ་བའི་སེམས་གང་ཡང་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོད་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་སོ། །མདུན་དུ་བྱས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི།
 འཆོ་བའམ་ལྟ་ངན་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟའི་རྟེན་གང་རུང་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་རང་ག་བའི་ལས་བྱེད་པའོ། །ཕན་འདོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་བྱན་
 དང་ཁྱེུ་དང་རྩུང་མ་སོགས་ལ་སྤང་བའམ་དྲངས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །ཉི་བར་སྤྱད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །
 ཡོངས་སུ་འཇིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དཔེར་ན་བཟོ་གནས་གོམས་པས་སྤྱད་མའི་ཆོ་དེ་ལ་གོམས་པ་ཟུར་དུ་ཚྭ་གས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིན་པོས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དཔེར་ན་སོ་སོར་མ་བརྟག་པའི་སྤྲན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉི་

༡༣། །བར་ཞིབས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ་ཞིག་ནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པའོ། །རྒྱ་མཐུན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྤྱུལ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་
 ཅིག་སྤྱེས་པའོ། །བསྟུས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྤྱོད་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་གནས་དང་། སྤྱུལ་པའི་སེམས་བཞིས་བསྟུས་པ་དེ་དག་གོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་བཟོ་
 གནས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ལ། དྲི་བ་མཐའ་གང་རུང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བས་འཇུག་ལྡོག་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་པ་
 སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་དགོ་སྤྱི་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱའོ། །ཡང་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡིམས། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
 རྣམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་བསོད་རྣམས་ཆ་མཐུན། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྤྱོད་ལམ་པའི་དགོ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་
 མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ཐར་ཆ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྷ་དན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱུལ་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡང་གཡོ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ཡོན་པོ་

དང་། ཞེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་ལ་སྟེགས་མའི་ལས་ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོན་པར་ངེས་པའི་ལས་ནི་རྒྱུད་མི་བྱ
 བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པའི་ལས་དང་། དེ་དག་ཐོབ་པ་ཅན་ཆད་ལས་དེ་དག་སྤྱིང་བའི་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོན་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱིར་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཆེ་ཡོངས་བསྐྱུས་ནས་དག་མི་དག་བརྩུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་དག་བ་བརྩུ་ནི་བརྩུ་བ་སེམས་ཞེས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གང་ཞིག
 ཕ་རོལ་གྱི་བདོག་པ་ལ་རང་གིར་འདོད་པའོ། །གཞོན་སེམས་ནི་ཞེས་པ་གི་རྩ་བ་ཅན་ཕ་རོལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་འདོད་པའོ། །ལོག་ལྟ་ནི་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་
 གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ལས་གཞན་བདུན་པོའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སྟོག་བསམ་བཞིན་གཙོད་པ། གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་སོགས་བསྟོན་བྱ་མིན་པ་ལ་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་
 པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་བཞིན་མི་བདེན་པའི་རྩུན་སྒྲིབ། ཕ་རོལ་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ཕྱུ་མ། གཞན་གྱི་སྟོང་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆོག་ངན་པ་སྒྲིབ་པ་ཆོག་རྩུབ། དེ་གསུམ་མིན་པའི་ཆོག་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་

མཐུན་

ཉི་ཤུ་

ལྷན་

༡། །པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟོད་པ་དག་ཀྱལ་བ་བཞི་ནི་དག་གི་ལས་སོ། །སློག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འབྱུང་ལ། གསོད་པ་གཞོད་སེམས་ཚིག་རྩལ་རྣམས་ཞེ་
 སྐྱང་གིས་ཐོགས་པར་བྱེད། ལོག་གཤམ་བརྒྱབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་གཏི་མུག་དང་། རྩལ་ཕྱ་མ་དག་འབྱུང་རྣམས་ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་ཐོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་
 བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཚང་བས་ལས་ཐོགས་པར་བྱེད་དེ། གཞི་ནི་སློག་གཅོད་སོགས་ཞེ་སྐྱང་གིས་མཐར་བྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཆགས་པས་མཐར་བྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་།
 ལོག་ལྟ་ལེན་གཞི་ནི་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། རྩལ་སོགས་བཞི་ལེན་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྦྱ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཞིར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དེ་དག་ལ། བསམ་བཞིན་དུ་
 ལས་སོ་སོའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱུ་ཞིང་མཐར་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་གྱུ་བར་བྱས་པའོ། །དག་མི་དག་གང་ཡང་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་འདྲའོ། །མི་དག་བཅུ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ནས་བརྒྱུད་གྱི་
 བར་དུས་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་གྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་གྱུར་ཅི་མ་གཅིག་དང་། གཞོད་སེམས་དང་ལྟན་པས་སློག་གཅོད་ན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་སོགས་ནས། གཞོད་བརྒྱབ་གང་རུང་མངོན་གྱུར་གྱིས་དུག་

གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་དགྲ་དང་བཅུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དགོ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་པ་
 དགོ་བ་ལ་བརྟུན་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་མེད་པ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པས་གཅིག་ཁོན་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱུ་རྒྱུ་། །མི་དགོ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་དཔྱུལ་བ་ན་ཀྱལ་པ་ཆོག་རྒྱུ་གཞོན་སེམས་གསུམ་ལྷན་པ་དང་
 མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་ས་ཡོད། བརྟུན་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྷན་པ་ཅོམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་མེད་པ་དང་། གཞན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་མེད་
 པས་བརྟུན་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་དོ། །སྤྱི་སྒྲོན་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྷན་པ་འི་སྒྲོན་ས་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱལ་བ་དངོས་སུ་ཡོད། གཞན་མེད་དོ། །འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགོ་བཅུ་
 པོ་ལྷན་པ་འམ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དོ། །མི་དགོ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་རེ་རེའི་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་དུ་ལྟང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་སྤྱི་ག་པ་གང་བྱེད་དེ་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་སྤར་
 གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡང་བྱེད་འདོད་ལ། སྤྱོད་བརྒྱུ་མཐུན་སྤྱི་ག་བཅད་པས་ཆོ་བྱང་བ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པས་དབྱུལ་བ་སོགས་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་སྤྱི་ག་ལ་འཆོ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་རེ་

མཁའ་

ཉི་ཤེས་

ལྷན་

༡༣། །འབྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གྲང་རྒྱུ་འི་ལས་ལམ་ཐོག་ས་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་སྟོག་མི་གཙོང་པ་སོགས་བཅུ་ནི་དགོ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཐོ་
 རིས་དང་བྱང་གོ་ལ་གྱི་རྒྱ་སྟེ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་བཞི་མི་དགོ་བ་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་སྟོང་སྟངས་བའི་དགོ་བ་བཅུ་རོ། །སྟོག་གཙོང་པ་སོགས་སྟངས་བའི་ཡང་དངོས་དང་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཐུན་ཕྱ་མེའི་
 བར་དུ་སྟངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས། །འབྲས་བུ་ཐེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་མདོ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྟོག་མི་གཙོང་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་གཞན་གྱི་སྟོག་
 བསྐྱབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་གཏོང་བ། རང་ཆོངས་པར་སྟོང་ཅིང་གཞན་ལོག་གཡེམ་ལས་བསྒྲིག་པ། དང་པོར་སྒྲ་བ། ཕྱ་མས་དབྱེ་བ་བསྒྲུམ་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ། ཆོག་ཡིད་དུ་འབྱུང་བས་
 གཞན་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ། གཏོང་སེམས་གོམས་པ། བྱམས་པ་བསྒྲུམ་པ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་བ་བཅུ་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ་དགོ་བ་ཆོས་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་
 ལྡན་པའོ། །ཡང་གང་ཞིག་བྱས་པས་ཆོ་འདིར་འཕགས་ལམ་སྟེ་བའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཅིང་གཉེན་པོས་མ་བཙོམ་པར་ཉི་ན་ཆོ་འདི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མནར་མེད་དུ་སྟེ་བར་ངེས་པ་མཆོམས་

མེད་པ་ལྟའི་ལས་ནི། ས་གསོད་པ། མ་གསོད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་དབུང་བ། དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྟའོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་པ་སངས་
 རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ་དེའི་ཉན་ཐོས་བཞི་གྲར་ལོངས་པ་ཕན་ཆད་སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་ལ་བྲིད་དེ་འབྱེད་པའོ། །ལས་གྱི་དབྱེན་ནི་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་གཞན་འབྱེད་པའོ། །མཆོམས་མེད་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཉེ་བ་ལྟ་ནི། མ་ཡང་
 ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་ཕུང་བ། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་གསོད་པ། འཕགས་པ་སྟོབ་པ་གསོད་པ། དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ། མཆོད་རྟེན་བཞིག་པའོ། །མི་དག་བཙུའི་ནང་ན་ལོག་ལྟ་སྟེ་
 སྟེ་དེས་དག་ཅུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུ་ལ་དག་བ་གང་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ཆད་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ལས།
 སྟེད་པས་སྐྱུད་པ་ཅོམ་མིན་པར། ལྟ་བ་སྐྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ངེས་སོ་སྟོམ་དུ་བསམ་པ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པས་དག་ཅུ་ཆད་དོ། །ཡང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟོམ་
 པས་མཆོམས་སྟེར་ཞིང་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཆོན་དག་ཅུ་སྟེར་ཡང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཆོ་འདིར་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པའི་ལས་བཞི་ནི། སྟོན་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ།

ཕྱི

ཕྱི

ཕྱི

༡། བྱེད་པ་བཞི་པ་དེ་ལ་ཀུན་དག་པ་ལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འབྲུལ་བ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྒྲུབ་པ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྐྱེད་པ་ལོ། ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་པ་མ་དང་ནད་པ་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་སྐྱེ་མཐའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱས་པའི་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ཆེར་འཕགས་
 ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་ནི་འོག་ནས་འོག་དུ་བཀྱོན་པ་དང་ཡིད་གསལ་སྤྱི་དང་། འཇུར་འགོག་གི་ཡིད་གསལ་ལ་སྤྱོན་པ་བྱས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱི་གཤམ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ལོག་ལྟས་དག་ཅུ་
 ཆད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བསོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོན་པ་བཀྱིས་པ་སོགས་ཆེས་ལྷི་ཞིང་མི་བཟད་པ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆེས་འཕགས་ཞིང་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་
 པ་ནི། སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བཀའ་ཡང་དག་སྤྱི་གཤམ་གང་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཉམ་པར་ཞུགས་
 པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཐོབ་པ་དམག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དག་སྤྱི་གཤམ་གང་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ན་བྱེད་པོ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྱེད་ན་དག་སྤྱི་གཤམ་གང་ལ་ཡང་འཛད་པ་དང་།

ཐབས་མཁས་ན་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕྱུར་དུ་བྱང་བ་དང་། དགོ་ཅ་རྒྱུང་དུ་ཡང་ཆོད་མེད་པར་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱུང་ལ། མཐར་ཡང་སྟེད་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་གསོས་མ་བཟུང་ན་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པས་ཉོན་མོངས་ནི་གྲུ་གང་དུ་གནས་པར་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཤིང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་ས་
 པོན་དང་། མེ་འབྲས་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ལྗོན་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དུས་དང་ས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟིང་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སྟེང་པ་གཙོ་
 པོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་དུག་གམ་བཅུར་གོང་དུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཕྱ་བ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཕྱ་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉོན་
 མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཆོགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་
 དའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་ཕན་རྒྱུན་འབྲོང་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡༡། ཅིང་གནས་ཐོབ་ལ། རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་ལམ་བཤེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པ་འི་ཆོས་གཞན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ངེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དང་འགོག་པ་དང་འདུས་མ་
 བྱས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་དང་འགོག་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་མིན་ལ། ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མ་
 རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ལ། གཞོད་པ་མི་བྱེད་པས་ཞེ་སྤང་ཡང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེ་བ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་དག་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་
 མཆོག་འཛིན་སོགས་ལྟ་བ་གཞན་བཅས་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་བྱས་པ་རྩལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེ་སྤྱད་གི་རྟེན་དུ་མི་
 རུང་བས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་རྒྱས་སོ། ། དམིགས་པས་རྒྱས་རྩལ་ལ་ཡང་། སྤྱད་བཤེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཀུན་བཤེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དང་།

དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཅུ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོད་པ་སོགས་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་པོ་མཐར་དག་ལ་ཀྱན་ཏུ་དམིགས་
 ཤིང་དེ་དག་སྤྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །བརྟུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་དགུས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་དམིགས་ཏེ་རྩེ་ལ་བརྟུ་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་ལ།
 གཞན་སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་མིན་ཞིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐར་ལྟ་འང་མེད་ཅེས་ཟེར། ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བའི་སྤྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་འང་ཀྱན་འགྲོའི་མིང་ཐོགས་སོ། །ཀྱན་འགྲོ་མ་
 ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་རིས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་ནི་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་ལ་གོང་མར་ཡང་དམིགས་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལོ། །འགོག་ལམ་མཐོང་བས་
 སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དུག་གིས་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གོང་མ་དང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ནི་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་

མཐུན་པར་

ལྷན་པར་

ལྷན་པར་

༡། །སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་པ་རྣམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་མ་སྤང་གི་བར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་གང་དང་གང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་གང་དང་མི་ལྡན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི། ཁོང་ཁྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་ཆགས་སྟེམས་ལྷ་བ་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྷ་བའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཆགས་སྟེམས་ལྷ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཏེ། གོང་བཤད་དེ་དག་གི་ལྷ་གམ་གཞན་རྣམས་དང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་རོ། །ཁྱོད་པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིངས་པ་འབའ་ཞིག་སྟེས་པའོ། །དེ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེད་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཟུག་ཚོད་མ་དད་བག་མེད་ལེ་ལོ་ལྷ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་བྱུང་རོ། །ཡང་ཚེར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟེམས་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་

གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་འང་དེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས། བཞི་བ་ཡན་ཆད་བཏང་སྟོམས་ཁོན་དང་ངོ་། །འཇིག་མཐར་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ་ལྷ་བ་བཞི་ནི་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོག་ལྷ་ནི་
 འདོད་པར་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་ཆོར་བ་གང་ཡོད་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཆོར་བ་གང་
 ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་ས་གསུམ་ན་ཆོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས། དེ་ཡན་
 ཆད་རང་སར་ཆོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱོད་པ་ཤྲག་དོག་ཁྱོ་བ་རྣམ་འཆོའལོན་འཛིན་འཆོག་པ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན། སེར་སྤྲ་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན། གཡོ་རྒྱུ་འཆབ་གཉིད་བཞི་ནི། ཡིད་བདེ་མི་བདེ་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡། །གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་རུང་། རྒྱལ་ས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྷན་ལ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་དེ་ཀུན་དང་ལྷན་རུང་ངོ་། །ངོ་ཚ་མེད་ཁྱེལ་མེད་རྒྱལ་ཚོད་བཞི་ནི་ཚོར་བ་ལྷན་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་འཇུག་རུང་ངོ་། །ཡང་
 རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་རུང་ལ། ཆགས་སྤོངས་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྟེ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ངོ་། །ང་རྒྱལ་ལྷ་བ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ནོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་གསུམ་ནི་འདོད་པར་དངོས་པོའི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མའི་ང་རྒྱལ་དང་ཆགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་འང་འཇུག་རུང་ངོ་། །ཡང་ཟག་པའི་སྒོ་དུག་
 དུ་ཕྱེ་ན། ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་ལྷུང་རྣམས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེའི་བདག་རྒྱེན་མིག་སོགས་ཟག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྟེན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོན་
 ཟག་བཅས་རྣམས་ཟག་པས་བཅིངས་པ། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཟག་པ་དང་འབྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། གུན་སྦྱར་དགུ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་གུན་སྦྱར་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་བས་དགོ་བ་མི་སྦྱོད་ཅིང་མི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་གུན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའི་གུན་
 སྦྱར་དང་། ལྟ་བུ་འཛིག་མཐར་ལོག་གསུམ་ལ་ལྟ་བུ་འཛིག་གུན་སྦྱར་ཞེས་དང་། མཆོག་འཛིན་གྱི་གུན་སྦྱར་ཞེས་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སེར་སྤྲུའི་གུན་སྦྱར་ཏེ་དེ་རེ་རེས་གྲང་མི་དགོ་བ་
 སྦྱོད་པས་རྒྱ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་གུན་སྦྱར་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་དག་གིས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱིབས་ཏེ། ཆགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོས་སེམས་བཏང་སྟེ་མས་སུ་འདུག་པ་ལ་བསྐྱིབ་
 ཅིང་། ལྟ་གམ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱིབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པས་འཛིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བས་འགོག་པ་མངོན་བྱེད་ཤེས་
 པ་དང་། མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། སྤག་དོག་གིས་རྟེན་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། སེར་སྤྲུའི་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་

ཐུགས་རྒྱུ་

ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་ནས་དག་པ་ལ་མི་འདྲུག་ཅིང་མི་དག་བ་སྤྱོད་པས་འཁོར་བར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལཱ་ནི། འཛིག་ལྟ།
 ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ། འདོད་འདུན། གཞོད་སེམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཁོན་ལ་ཡོད་པ་འདོད་འདུན་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་
 བྱེད་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་མ་སྤང་ན་འདོད་ཁམས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་འཛིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན།
 ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པས། རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདི་གསུམ་ལམ་འགོད་པ་ལ་འགོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་།
 ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེས་པས་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་འདི་གསུམ་སྤངས་ན་གཞན་ཡང་སྤང་བར་དོན་གྱིས་མཆོན་ནས་གསུངས་པའོ། །ཡང་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལྟ་སྤངས་པས་
 འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ། གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། མོད་པ་དང་། མོངས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལྟའོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དུག་སྟེ།

སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཛོལ་སྟེ། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་བྲི་མར་བྱེད་དོ། །ཡང་བག་ལ་ཉལ་བདུན་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྱོའི་བག་
 ཉལ་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བག་ཉལ་ཏེ། འདི་དག་སོ་སོའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ལ་བག་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཆོལ་བ་
 མ་སྤངས་པས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོའི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཆང་ས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་
 པས་དང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུ་ཅོམ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་ཆོངས་ནས་ལོག་པའི་ཐར་པ་དང་དེའི་ཐབས་ལ་རྟོག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་བརྒྱད་དེ། རྒྱག་གཉིད་ཚོད་འགྱུར་ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་དོ་ཆ་མེད་ཁྲེལ་མེད་པའོ། །འདི་དག་གིས་ཞི་གནས་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཡང་སེམས་ལ་དགྱིས་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་
 གསུངས་སོ། །ཡང་རྒྱ་བོ་བཞི་ནི། འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་འདོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་འཕམ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་དང་། ལྟ་བའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞི་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

༡། ལ་འདོད་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་བརྗོད་དོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ། ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས། བདག་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོས་ནི་འདོད་པ་ལ་ལྟ་བུ་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་བྱིམས་པ་རྣམས་དང་རྩོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། ལཱ་ཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ནས་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་རྩོད་པ་སོགས་སོ། ལཱ་སྒྲུབ་པ་ལོག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཐ་དད་པས་སྒྲུབ་སྟེགས་ཅན་ནང་པན་རྩོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟ་བུའི་གནས་འཛིག་ལྟ་ལ་ཆགས་ནས་བདག་མེད་སྒྲུབ་དང་རྩོད་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། ལཱ་དུད་པ་བཞི་སྟེ། བརྟུག་སེམས། གཞོད་སེམས། ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། འདི་བདེན་ནོ་ཞེས་མཆོག་དུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རེ་རེའི་མཐར། ལུས་ཀྱི་ལཱ་དུད་པ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲུབ་ལཱ་དུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཡེང་བའི་རྒྱ་བཞི་ནི། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་གཡེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་ལོགས་པར་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དཔག་པོས་སྒྲུག་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་དོ། སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལྟ་གཉིད་དང་། རྟོད་འགྱུར་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་གིས་གོང་གི་

རིམ་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱལ་བ་སྐྱལ་བའི་དུས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་ན་དགོ་བའི་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཟུག་གཉིད་གཉིས། རྟོན་འགྲོད་གཉིས་བྱ་བ་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་གསུམ་ལ་རང་རྒྱུད་བཅིངས་པས་འཆིང་བ་གསུམ་ཞེས་གྲུ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 འཆིང་བ། ཞེ་སྒྲུང་གི་འཆིང་བ། གཏི་མུག་གི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོག་མ་རྣམས་སུ་འང་དེ་བཞིན་སྐྱར་བར་བྱའོ། །སྟོན་གོམས་པས་ད་ལྟར་སྟོན་ཅིང་དེ་མ་སྒྲུངས་པར་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འབྲལ་བར་
 དཀར་བའི་ཐ་བ་གསུམ་ཞེས་གྲུ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་དྲི་མ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྟེ་འཆི་སྟོང་བས་སྒྲིག་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འཁོར་ཞིང་མཆོག་
 གསུམ་དང་བདེན་བཞིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བས་བྱུག་ཏུ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འཁོར་དང་འཛིགས་པ་དང་གཡེང་བ་མང་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷུ་ཡང་སོགས་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་དག་གིས་སྟོགས་གསུམ་
 འོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཉེས་སྟོན་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པས་ཕོངས་པས་ན་ཕོངས་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ཡོངས་གདུང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་

མཐུས་

རྒྱུ་

ལྟུ་

༡༡། སྤྱིད་པའི་ནགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྒྲོལ་མེན་པས་ནགས་སྒྲོལ་གསུམ་དང་། ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པས་གོགས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲུགས་པ་གསུམ་དང་། འཐབ་པ་གསུམ་དང་། དུག་གསུམ་དང་།
 རིམས་ནད་གསུམ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཟག་པ་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕྲོ་ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ཟག་པ། མཉམ་
 བཞག་གི་ས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་སེམས་ཁ་ནད་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཟག་པ་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ། ཟག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་ཁོང་ཁྱོད་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ན་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱུར་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལམ་
 བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཞི་དང་། དེ་སྟོང་སྒྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་རིས་ལྡར་དབྱེ་བ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་སྐྱབ་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
 འདིག་མཐར་ལོག་གསུམ་མ་རིག་ཐེ་ཆོལ་ལྟ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་འབྲས་གྱུར་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བདག་མེད་ཅིང་རྟག་ཆད་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ།

མེད་ས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཏྲག་ཆད་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་ད་རྒྱལ་དང་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། བདག་དང་ཚོས་ཀྱིང་བོ་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལོག་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ད་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། དེའི་ལྟ་བ་དང་། ཐབས་མིན་པ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཏེ་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རང་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁོ་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་བདག་ཏུ་མི་ལྟ་ལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་དེ་ཏྲག་ཆད་ཏུ་མི་འཛིན་ནིང་། རྒྱ་ཀུན་
 འབྱུང་གི་ཕྱིར་པོ་ཚམ་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མིན་པས་དེའི་མཆོག་འཛིན་གྱིས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་མ་བདུན་སྤང་བར་བཞེད། འགོག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་མཐོང་
 བས་སྤང་བྱ་ལ་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ་ལམ་ལོག་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་འདིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་སྤང་བྱར་འདོད་པས་བརྒྱུད་དུ་བཟོད་དོ། །འགོག་ལམ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཡང་དངོས་སུ་
 ལོག་ཞུགས་ཡོད་དེ་འགོག་ལམ་དེ་ལ་སྒྲག་ནས་སྤང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་གྱིས་བདག་ལྟའི་དབང་གིས་སྒྲག་ཅིང་སྤང་བར་འདྲའོ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སོ་གཉིས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མེད་

ཕྱི་

ལྟོ་

ལྟོ་

༡༡། ལས་ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བརྒྱད་རེ་སྟེ་ལམས་གསུམ་ན་ཁྱོན་བསྡེམས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བྱ་བརྒྱད། འདོད་པ་ན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་། ལམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོང་གཏོགས་པ་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པས། ཁྱོན་བསྡེམས་ན་སྒྲིམ་སྤང་བཅུ་ལྔ། རྟེན་ལྟར་འདོད་པར་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཆར་བསྡེམས་པས་སོ་དྲུག་གཟུགས་ལམས་ན་སོ་གཅིག་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་སོ་གཅིག་སྟེ། ལམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་བསྡེམས་ན་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་མཛོད་གྱི་ལུགས་སོ། མཛོད་པ་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན། ལྷ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞི་ལ་བྱུང་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། གཞི་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ལྷ་བ་དང་། འདག་གོ་ལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་ཡོད་པས་སོ་སོའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་མེད་པར་བཞེད་དེ་དོན་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། རྟེན་འདྲེད་དུ་བྱས་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ། ལམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོང་མེད་པས་སོ་དྲུག་པ་ཆོན་གཉིས་ཏེ། ལམས་གསུམ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་རི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། སྒྲིམ་སྤང་ལ་འཛིག་མཐར་གཉིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་གོང་གི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་བཅས་འདོད་པ་ན་སྒྲིམ་སྤང་དྲུག་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོང་མེད་པས་ལྷ་རེ་ལྷ་རེ་སྟེ་ཁྱོན་སྒྲིམ་སྤང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་ཁམས་དང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒོམ་སྤང་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་འདོད་པར་སྒོམ་སྤང་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་
 གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྒོར་དགུས་ཕྱེ་ན་ལྷ་བརྩུང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཟུགས་གྱིས་བརྒྱད་པོར་རེར་ཡང་སྒོར་དགུར་ཕྱེ་ནས། དེ་རྣམས་སུ་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་རེ་བཅིས་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། འདོད་པ་དང་
 བསྐྱེམས་པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྒོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བརྩུང་བཞི་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ནང་གསེས་དགུ་རེར་ཕྱེ་བས་བྱ་གཅིག་ལ་སྒོམ་སྤང་ལྟ་རེ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པས་བྱ་གཅིག་པ་ཆོན་ལྷ་བཞི་བརྒྱ་དང་
 ལྷ། དེ་སྟེང་འདོད་པའི་ས་དགུའི་ཁོང་ཁྱོད་གྲུ་བསྐྱན་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྩུང་བཞི་སྟེ་ཕྱི་ལུགས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་མཛོད་གྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་བསྐྱེམས་པ་
 གོ་བརྒྱད་པོརི་སྟེང་དུ་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་ལ་གོང་ལའགད་ཀུན་དཀྱིས་བརྒྱད་ལ་ཁྱོད་དང་འཆབ་པ་བཅས་ཀུན་དཀྱིས་བརྩུར་བྱས་པ་བསྐྱན་ནས་སྤང་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དགོས་པའི་དབང་
 གིས་ཟག་པ་གསུམ་དང་། རྒྱ་བོ་བཞི་དང་། སྤྱིར་བ་བཞི་དང་། ཉེར་ལེན་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྷ་ལ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་ཕ་བའོ། །དེའི་ལྷག་མ་

༡༡། འདོད་པའི་ཟག་པ་ཞེ་གཅིག ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉེར་དུག་ཚན་གཉིས་ཏེ་སྤིང་པའི་ཟག་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་སྤིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་སྤིང་པར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྩའི་སྒོ་ནས་ཟག་པར་བྱེད་པས་ན་ཟག་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱ་བོ་བཞི་ནི་མ་རིག་པ་བཙུག་ལྟ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་ཡང་ཟེར་ལ། སྦྱར་བ་ཡང་ཟེར་རོ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་སོ་དུག་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་བོ་དང་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་གི་ལྟ་གཤམ་འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་འམ་སྦྱར་བ་ཉེར་དགུ། སྤིང་པའི་རྒྱ་སྦྱར་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྦྱེད་གྲུ་ནམས་འབྱེད་ཞིང་གནས་མིན་དུ་སྦྱར་བའི་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ལྟ་བ་ནམས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའོ། དེ་ཡང་འདི་དག་གིས་སྤིང་པའི་རྒྱ་མཆོར་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བོ་དང་། འཁོར་བའི་འདམ་དུ་ནམ་ཤེས་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་ཉེར་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་གྱོགས་མེད་རྒྱུད་པས་འདོད་པ་དང་སྤིང་པའི་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མིན་ཕྱིར་རྒྱུར་བ་སྤེལ། ལྟ་བ་དང་རྒྱུ་ལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེས་བྱིམ་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྤིང་པ་ཉེར་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། རྒྱུ་ལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་

ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དུག་གོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 མཛད་པ་གོང་མའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་གོང་ལྟར་དབྱེ་བར་འདོད་ན། མཐོང་བསྐྱོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བ་རྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་འདོད་པར་ཀུན་དཀྱིས་བཅུ་བསྟན་ཏེ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དེ་ལས། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཙོ་
 ལཱ། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་དོན་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཞིང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་བཙོ་ལཱ། ལྟ་བའི་རྒྱ་སྦྱོར་རེ་དུག་འདོད་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་ཉེར་དགུ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་ཉེར་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་སོ་
 བཞི། སྤྱིད་པ་ཉེར་ལེན་སོ་བརྒྱད། ལྟ་བ་ཉེར་ལེན་དང་བཞི། རྩལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་བསམ་སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ། ཞེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བའི་གནས་དང་། ལྟ་བ་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་དེས་ཀུན་ནས་བསྤྱང་བའི་ལུས་
 དག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་བའི་ཕུང་པོ་ལམས་སྐྱེ་མཆོད་ནི་མཐོང་བསམ་སྤང་བར་བྱའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྐྱེས་གང་ཞིག་མཐོང་བསམ་སྤང་བར་བྱ་བ་

༡༡། མིན་པ་རྣམས་སོ། །སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤྱོད་བའི་གཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
 གིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་དུ་མི་ལོན་པར་བྱས་པས། རྣམ་ཞིག་གཉེན་པོའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་བའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལོན་ཅུང་ནས་བཅོམ་སྟེ་ཕྱིས་མི་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤང་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་གྱང་དེའི་ངང་དུ་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཡིད་བྱེད་དེས་སྤང་བས་སུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
 འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཟག་བཅས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །
 གཞི་འཇུག་ཏེ་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །ཐག་བསྐྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ནི། དེའི་གོང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་བདུས་ལྟར་ཏེ་མཛོད་ན་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡོད་དོ། །ཐག་བསྐྱོད་བ་ལ་བཞི་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་
 པས་ཐག་བསྐྱོད་བ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་གྱང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་མ་འདྲེས་ཤིང་རིང་བར་གྱུར་པ་ས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ། མི་མཐུན་སྤྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ། དུལ་རྣམས་བར་

ཆད་པས་རིང་བ་ཤར་ནུབ་གི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། དུས་གི་རིང་བ་འདས་མའོངས་ལྟ་བུའོ། །སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤྱད་ཀུན་གྱི་སྤང་བྱ་བད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ འགོག་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་བད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིས་ཏེ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཅིས་གྱི་གསུམ་སྟེ་དུག་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །ཐམ་འི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་གྱི་བླ་པ་བད་པའི་ཡོངས་ཤེས། བླ་པ་ཀུན་བད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ནི་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བའི་འབྲས་བྱའོ། །གོང་དུ་ཇི་སྒྲིམ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དེ་དག་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱ་ལམ་གྱི་སྟོབས་གང་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་པའི་གོ་འཕང་རྟག་པ་དང་དམ་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བུས་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཚོག་ འགོག་པ་ནི་བ་གྲུ་ཚོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ནི་བ་ཙམ་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་འདས་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་སོ། །འགོག་པ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་ཇོགས་པའི་འགོག་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་

༡༡། སྟོགས་འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱས་བསྐྱུས་པ་མི་སྟོབ་པའི་འགོག་པ་འོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
སྤང་བྱའི་ས་བོན་རྣམས་སྤང་པས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་བརྟུན་འགོག་པ་ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གཏན་དུ་བཅོམ་པ་ལ་དོན་དམ་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱན་
མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་འོ། །རྒྱན་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་སེམས་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
རིག་པ་གསུམ་དང་མདོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པ་འོ། །ཡང་སྤང་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགོག་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་འགག་ཅིང་ལས་གཞན་དང་གཞན་མིན་
སྟོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཟབ་པ་འོ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བདུད་དང་བྲལ་བ། གནས་དང་སྤིང་དང་སྟོབ་པ་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ། ཤ་དང་ལྷའི་མིག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས། བཟླ་དཀར་བ། གཡོ་བ་
མེད་པ། འཆི་འཕོ་མེད་པ། སྤུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདེ་བ་དགོ་བ་སྟོགས་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་། སྟོན་གནས་ཟག་ཟད་འཆི་འཕོ་སྟེ་ཤེས་

གསུམ་གྱི་སྒྲོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མཐར་ལ་སྒྲོངས་པ་སེལ་བས་མི་སྒྲོབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་དུག་དང་། ཤེས་པ་བརྩ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
 སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་བེལ་གཞོན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྩ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་ལྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ལམ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་བ། འགོག་པ་མངོན་དུ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བསྒྲོམས་པ་
 སྟེ། དེ་ལ་ཆོགས་སྦྱར་མཐོང་བསྒྲོམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལྟ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ནི། རང་འབྲས་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་ལས་གང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགོངས་གཞན་དང་། འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་བྱེད་
 གྱི་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སོ་སའི་སྦྱོ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟན་པས། དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་ཞིང་ཟས་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྦྱད་ལ་མི་ཉལ་བ་སོགས་གྱིས། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་
 སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །རྒྱ་དེ་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་གྱི་སྦྱོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱང་དུར་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་

མཐུན་པར་གོང་དུ་འཕགས་ཏེ།

ལྟར་དུ་

ལྟར་དུ་

༡༡། བཞི་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་གོང་དུ་འཕགས་ཏེ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བ་དང་། ཆེན་པོར་རྩུའཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱུང་
དོ། །སྟུར་བའི་ལམ་ནི་ཆོག་པ་ལམ་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ་གོང་འཕེལ་དུ་འབད་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་ཅུ་རྣམས་ཐོབ་པ་སྟེ་གང་ཞེན་དོ་བ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དོ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་བུའི་དྲོད་ཐོབ་པའོ། །ཅེ་མོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་མཆོད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
སྟེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་དགོ་ཅུ་གཡོ་བའི་ནང་ན་ཅེ་མོར་གྱུར་པའོ། །འདི་གཉིས་སུ་རྣམ་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་འབྱུང་དོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་
གཅིག་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་སོ་སྟེ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་སྟེ་རི་རྩུལ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་པས་བདེན་པ་
རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བའོ། །དེ་ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སྟོགས་སུ་

འཕགས་པའི་ས་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་མཆོག་གཉིས་ནད་བང་པོ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བཞི་བའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་དོ། །གང་ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ལོག་ལྟས་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ནས་ཡང་མི་
 འབྱུང་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་ཕན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་རོ། །མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
 པ་རོ། །འདིར་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་དུ་སྒྲེབ་པར་འདོད་དེ། གང་ཞེན་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་། འགོག་པའི་དེ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་དེ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དུག་སྒྲེབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་
 སྒྲེས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་ཤེས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལ་
 རྗེས་སུ་བཟོད་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། བཟོད་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་པ་ནི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །བཅུ་དུག་པོ་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་དང་།

༡༡། ཅིག་ཀར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་འཛིན་ཆུང་གི་བཞེད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པ་ལ་ལྷོག་ཆས་བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་འཐད་པ་ཉིད་དོ། ། འོན་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པས་ངེས་པ་རིམ་ཅན་སྐྱེས་ནས་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ། གཞན་ཡང་ཆོས་མཐོང་བ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་གྱི་ངོང་ལ་མི་འཛིན་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྱི་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ང་རིག་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཆུང་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལམ་དེ་

120

མཐུས་

རྒྱུ་

ལྟུང་།

༡། །དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆུང་དུས་རྒྱུ་ཡག་པ་སྤྲོད་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེས་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤྲོད་བའོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་
བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཆེར་སྤངས་པས་ད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་སྦྱུས་པ་འི་སྒོ་སྒྲུབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་བརྟག་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
སྤྲོད་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟག་ན་ཉོན་མོངས་སྒྲུ་བར་མཐོང་སྟེ། སྤྲོད་བའི་ཞེན་ཞི་རྒྱུ་ལ་བསྒྲུབ་པས་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་འི་གཉེན་པོ་ཆུང་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །སྤྲོད་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
བྱེད་ནི་གོང་གི་ལམ་དེའི་རྩིས་ལ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སྤྲོད་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྲོད་ཆེའི་བར་དུ་ཞེན་ཞི་རྒྱུ་ལ་ཆུང་དུ་བཟུང་ཏེ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་རང་ལམ་དེའི་སྤྲོད་བའི་ལམ། རབ་དབེན་དགའ་སྤྲོད་སྤྲོད་མཐའ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། དཔྱོད་པ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ། སྤྲོད་འབྲས་ཡིད་བྱེད་ནམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །རབ་དབེན་
དགའ་སྤྲོད་སྤྲོད་མཐའ་གསུམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་འི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་ས་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ། བསམ་

གཏན་དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་འདོད་འདུན་གཞི་སེམས་རྣམ་
 འཆེ་སོགས་སྤྱོད་བགཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། ཁྲི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྤྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 དེ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རབ་དང་ནི་རྟོག་དཔྱོད་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། འོག་མའི་སྦྱོན་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་རང་ས་ལ་རབ་ཏུ་
 དད་པའོ། །ཕན་ཡོན་དགའ་བདེ། གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞི་འོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། སྟོམས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། དྲན་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་འོག་མའི་དགའ་བ་སྤྱོད་
 བའི་གཉེན་པོ་འོ། །བདེ་བ་ཕན་ཡོན། སེམས་ཀྱན་ནས་གནས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་རྟེན་ནོ། །བཞི་པར་བཞི་སྟེ། ས་འོག་མའི་སྦྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །སྦྱོན་བརྒྱད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པའི་དབྱུགས་འབྱེན་རྩལ་གཉིས་དང་། འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གནས་རིས་དེར་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པར་དགའ་བདེ་ཆུ་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པར་དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་དེ་དག་གི་གནས་སྟོན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རིམ་པར་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་ཡོད་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཆོ།
 གཟུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་གྱི་ཁམ་གྱི་བས་དང་། གཉིད་དང་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་
 ཁམ་གྱི་བས་མེད་ཅིང་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ན་ལུས་ཤེས་གསུམ་ལས། ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ནི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོར་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཅི་མ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་དེ་ཅི་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཅི་མའདུ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ཅི་མའདུ་གནས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱི་མོའོ། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་གྲོམས་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་
 རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་དུར་གྲོམས་པ་ལས་ཚངས་རིས། འབྲིང་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཆེན་པོ་ཚངས་ཆེན་སོགས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཟག་མེད་སྟེ་ལ་ཏེ་བསྟོམས་པ་ཀྱང་འབྲིང་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྷ་ལས་གནས་གཙང་ལྟར་སྐྱེ་བའོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ཅི་མའ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། སྟོམས་
 འཇུག་ཀྱང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མཐོན་མན་དང་བཟང་ངན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱིད་ལྟར་
 རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསྟན་པ་ཅན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན། རང་སའི་རོ་མྱང་བའི་སྤྱིད་པ་ཤས་ཆེ་བའམ། ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བའམ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའམ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ། རང་ས་ན་

ཕྱི

ལྟུང་།

ལྟུང་།

༡༡། སྤྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །དག་པ་པ་ནི་སྦྱོན་དེ་དག་མེད་པར་གྱུར་བའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་དག་ཞིང་རྣམ་པར་བྱུང་བའོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་ཅི་སྟེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་རྣམས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་ཤེས་ལ། བསམ་གཏུན་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་ཅི་ལྟ་བུར་བསམ་གཏུན་ལྟ་ག་མ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏུན་གྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཏིང་པོ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཟུགས་དེ་དག་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་ཟག་བཙས་དང་། བསམ་གཏུན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ་བདུན་པོ་ལ་བསྟེན་ནས་སྟོམ་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་སྟོམ་པ་ནི། ཟག་མེད་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། སྤྱིད་ཅེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པས་དེ་ཟག་བཙས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཙམ་པོ་པ་དང་། བྱུང་པར་ཙན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་པས་ཙམ་བྱུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་འོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པའི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏུན་ས་དུག་ནི། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོག་མི་ལྟོགས་མེད་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་བྱུང་།

གཉིས། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་བཅས་དུག་པོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་བརྟེན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མཆོག་སྟེ་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུ་ཏུ་ཅད་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་མི་
 གསལ་བ་ཡང་མིན་ལ། གསུམ་པ་སོགས་འོག་མ་ལྟར་གཡོ་བ་ཤུ་མེད་མྱོན་ཀྱང་མེད་པས་རབ་དུ་གྱུར་པ་འོ། ། ཡང་ས་དུག་པོ་འི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མ་གསུམ་བསྐྱན་པས་བསམ་ཏན་ས་དགུར་འདོད་དོ། ། འདི་རྣམས་ལ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་བརྟེན་ན་མཐོང་ལམ་ནི་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་འོ། ། སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ལམ་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དེ་ས་དགུ་པོ་འི་འདོད་
 ཆགས་བྲལ་རུས་སོ། ། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་མ་འི་ས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། ། མའོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་འི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་ས་དང་འོག་ས་འི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ནོ། །
 མའོན་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་
 དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མའོན་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། འགོག་པ་འི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱབ་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་ས་ཁམས་སུ་

ཕྱི་

ལྟ་

ལྟ་

༡༡། མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་གནས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་འབད་པ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
སྤྱིད་རྩེའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཕྱ་ཤོས་སྤྱིད་རྩེ་ཡིན་པས་དེའི་མཇུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་མཐར་དག་འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་
མི་རུས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་བས་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་སོགས་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ངེ་ཙམ་ཞིག་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟོམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེས་ངེ་ལྟར་འཕང་བ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་ལུགས་ལས་བསྒྲེག་ཏེ་མར་འོང་ནས་མཉམ་བཞག་མིན་པ་འདོད་པའི་སེམས་གྱིས་མཆོམས་བཟུང་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ལ་གཅིག་ནས་བརྒྱུད་གྱི་
བར་རིམ་པར་དོར་ནས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩལ་སྤྱང་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ལམ་དེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ས་དང་སའི་ཉོན་མོངས་
སྤྱོད་རྩལ་ལས་བཞག་པ་དང་། ཡང་སྤྱིར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བར་རྩོམ་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱོན་དུ་འགོ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤྱིར་བའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་བར་གཅད་དུ་མེད་པར་ཉོན་

མོངས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ལམ་སྤྲུལ་དེ་ལས་གོང་མར་ཉོན་མོངས་གཞན་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ལ་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བ་མིན་ཡང་ཆོས་ལ་སེམས་པའམ། ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའམ། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའམ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ལ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྒྲུལ་ན་དག་བའི་ཕྱོགས་འཕེལ་ཞིང་མི་དག་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུལ་པའོ། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དེ་དག་ནི་བྱད་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་པོར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བཞི་ནས་རིམ་པར་རྩྭ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ངོས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྤྱོད་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །པ་བུལ་ལ་དགའ་བའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་ཤེས་མུར་ལ་དགའ་བའི་དབང་རྣམ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་ཤེས་བུལ་ལ་སྤྲ་བའི་
 དབང་རྩལ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་མུར་ལ་སྤྲ་བའི་དབང་རྣམ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །འདི་བཞི་ལ་གནས་དང་དབང་པོས་ཐད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནས་
 བཞི་སྟེ། བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱང་བ་དང་། དཔལ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
 དང་། ཐམས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་འདི་བཞི་ལ་བསྐྱབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 མི་གཡང་བཞི་གནས་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ལྷན་པའི་ནི་གནས་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཆོན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེ་མཆོན་གྱི་སྟོན་པ་འབྱེད་པ་དང་། རང་མཆོན་གྱི་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་བྱེད་པར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་བཞིན་མཐོང་བའོ། །དེ་ཡང་

ཞི་གནས་ཐོབ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་མུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཆོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐོབ་ན་ཟུང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དོན་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་གྱང་གོང་དུ་མུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་རབ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གཞན་སྟུང་པའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་
 སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྟངས་ཅིག་དང་པོ་བཙུག་ལ་དབང་འབྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟངས་ཅིག་བཙུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོབ་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ནི་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། ལམ་འདི་དག་ཐོབ་པས་ལམ་གཞན་སྟུང་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་
 གྱི་ལམ་བསྒྲུལ་པ་ན་འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་ཅུ་རྣམས་ཤུགས་གྱིས་བསྒྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་དབང་འབྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་ལམ་བསྒྲུལ་པས་རང་རང་གི་འོག་མར་གྱུར་པའི་ས་རྣམས་ཀྱི་
 དགོ་ཅུ་རྣམས་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་ཀུན་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་ནི། སྤང་བྱ་རྣམས་རྒྱན་བཅད་ནས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལམ་གྱི་དོན་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་

༡༡། འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་དང་ལམ་གྱི་གནས་གྱུར་ཐོབ་ཅིང་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདག་གིས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཤེས་སོ། ཀླུ་འབྱུང་སྤངས་སོ། འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱས་སོ། ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཟེན་ཏེ་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཤེས་པར་བྱུང་མེད་སོགས་བདེན་བཞིན་ཅུ་ལ་ཤེས་སྤང་ཐོབ་བརྟེན་སྤྱར་ཡང་བྱུང་མེད་དེ་དེ་མ་རྣམས་སྤྲིས་མི་སྐྱེ་
བར་ཤེས་པའོ། རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྐྱེ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སོགས་ཟད་པའི་བྲལ་
བ་ཐོབ་ནས་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་མཛད་པ་
སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཐོབ་པའོ། རྟོན་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་གང་ཞེན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱུང་མཐར་ཐུག་འཛམས་
པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ། རྟེན་ལ་འདྲ་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྟོན་ཏིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲེན་ནུས་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི་རྟོན་ལྷ་

བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རང་ཉིད་དེ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མི་ཕྱེད་ལ་ཕར་འཛོམས་པའི་མཐུད་པ་ལྟར་པའོ། །དེའི་རྗེས་ཐོག་ལ་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཞེས་བྱའོ། །མི་སྒྲོབ་པ་དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ཉེ། གང་ཞེན་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱའོ། །བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷན་བསྐྱུས་ཏེ། དག་ལས་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དཔལ་ཉིང་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དང་།
 ལྟ་རྟོག་རྩིས་གསུམ་ཤེས་རབ་གྱི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་དེས་འབྱེན་ཉིད་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་བདེན་པ་བཞི་ལོད་ཟེན་ཏོ། །སྐྱབས་འདིར་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགྲའ་ཞིག་བརྗོད་ན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཟག་
 མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཙམ་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུར་སྤང་བ་ནི་སེམས་ཅན་པ་པའི་གཟུགས་

ལྟུང་པ་

རྒྱ་ལྟུང་པ་

ལྟུང་པ་

༡། །ལྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ཅིག་ཆར་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་སྤང་བ། ལྟར་བཅས་འཛིན་ཏེན་ཀུན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་དགོ་
ཆོས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བྱིས་པ་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མི་མངའ་སྟེ་རྟག་དུ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་།
འདུ་ཤེས་སྤྲོ་ཆོགས་མི་མངའ་བར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་མ་བྱེན་ཅིང་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་གྱི་
འདུག་པ་མ་ལུས་པ་ཉི་བར་ཞིབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སོ་སོ་རང་རིག་པས་མཐོང་བའམ་
གཟིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་ཐམས་ལ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་སྒྲེ་མ་ཆེད་རང་རྒྱུད་དུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་
པ་སྟེ་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱུ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་

བཞུགས་པའི་གནས་ཚུལ་རིག་པར་བྱས་ནས། སྐྱེ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་ཟག་ཐལ་པ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་ཐུང་པོ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཞིང་།
 དེ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་སྤང་ཚུལ་ཙམ་གྱིད་བང་དུ་བྱས་པ་གོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱིད་ཞི་ཐ་དད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་
 གང་ཡང་མ་གསུང་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་སོ་སོར་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་འཆར་བ་ནི། གནས་ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཟབ་མོ་མངའ་བའི་མཐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཅུད་མི་ཟ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གིས་འབད་རྩེལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཐྱིན་ལས་གྱི་འཇུག་པ་འབད་མེད་ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱིད་བང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོར་ང་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་གཟིགས་ནས་དེ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟེལ་བར་འབད་རྩེལ་སྤྲོ་ཆོགས་མཛད་
 པར་སྤང་བ་ཡང་སྤང་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་ལ་མི་རྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུང་པོར་ང་མཆོན་པ་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཐམས་པ་མི་མངའ་བའི་

222

川
史

८५

༡༩། བྱུང་བའི་བཞི་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། རྒྱ་དེས་གྲུབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད་དོ། ཟག་པ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་དོ། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དེ། འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་བྱུང་བའི་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གཏན་དུ་བཅོམ་པའི་བྱུང་བའི་བཞི་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ། རྟོག་བྱམ་ཐར་དག་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དག་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ལྡན་པའོ། ལྷན་པ་དུག་ནི་འདོད་དགུར་བསྐྱུར་། གྲུ་ལ་ལར་འབྱུང་ཞེས་གྲུ་གསལ། ལུང་གསལ། བའི་དབང་ཕུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་བཟང་པོ། འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པའི་དཔལ་འབྱོར། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྟོན་པར་གྲགས་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཟོད་པ་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་བ་ཞེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་འོ། ར་དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅེས་གྲང་བུ་འོ། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དག་འདུན་གཏོང་བ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལྷ་རྗེས་དྲན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་བརྟེན་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ། མཁའ་བརྟེན་ལྷ་ལྷན་གསུམ་ཆོད་མེད་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོག་པས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་མངའ་བའོ། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པས་དག་པ། ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པས་གསལ་བ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཕུན་པ་འཛོམས་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ནི་སྟོས་པས་སྟོད་ཡུལ་མིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱུལ་ས་རྟོག་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་མེད་ཞི་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱུར་བྱས་པའི་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བ་གསུམ་དང་། དོན་དང་ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དང་ཕུན་མོང་མིན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྟོང་བས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་

ཕྱི་

ཕྱི་

ཕྱི་

༡། །པས་ཡོངས་སུ་དག་པ། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ་ཆངས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའོ། །དག་འདུན་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས།
འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་པར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཐུན་མིན་ཟེ་བ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་ནས།
ཆགས་ཐོགས་དམན་སྒྲིབ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྔ་ན་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བྲན་ནས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱི་གྲོགས་མཆུངས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་
རྗེས་སུ་བྲན་པའོ། །གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ལྷ་ནི་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ལ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡང་བྲན་པར་བྱ་ལ།
ལྷ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དག་བཅུ་བསམ་གཟུགས་རྣམ་ཐར་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་བྲན་པ་སྟེ་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་བྲན་སྤྱི་མ་གསུམ་འདི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་
བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི། དད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་སྐུར་བར་བྱ་

ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདུན་པོ་འདི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནམ་ཡང་བཟང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱན་ལྗེ་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་དབང་གང་གིས་དཔག་ཆོད་
 བརྒྱནས་སྟོང་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ། ཆོ་སྤྲ་མར་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་ཆོ་འདིར་འབད་མེད་འབྱུང་བ་ལྟའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ལྟའི་སྤྱན། ཆོས་ཉིད་གྱི་
 བདེན་པ་མཐོང་བ་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱན། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་དང་དེ་ལྡན་འཕགས་པའི་གང་བཟག་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་སོགས་རྒྱད་ཆོད་ཤེས་པ་ཆོས་གྱི་སྤྱན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 སྤྱན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྩལ་བྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་གཟུངས་གྱི་རྒྱན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ། དམ་ཆོས་འཛིན་
 པ། ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཞིང་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ། ཕར་སྤྱོན་ཇོགས་པ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ། ཞིང་སྤྱང་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྟོན་ཡུལ་མཐུན་པར་གནས་པ། ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་
 པའོ། །སྟོན་ལམ་དེ་བཅུ་ལ། སྟོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབུམ་སྤྲག་གངས་མེད་ཅིང་། དེ་བཅུ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་གནས་བཅུར་སྐྱབ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་

༡༡། །ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དགུ་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་དུས་ཀྱི་མུ་མེད་པར་བྱ་བ་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུད་ནི་བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ལུས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ནམ་སེམས་ཅན་དབྱེད་པ་རྣམས་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་ལུས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ནམ་ལ་བྱུག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ལུས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ནམ་ཞིག་བདག་དབྱེད་པར་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ལུས་སྒྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྟེ་བ་དང་སྟོགས་ལུས་དང་ནོར་དང་དབང་སྤྱུག་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། །དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུབ་པ་དང་། །ནམ་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་གཤམས་བདག་ལ་སྟོན་ཅིང་བདག་གི་དགོ་འབྲས་དེ་དག་ལ་སྟོན་ནས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུབ་པ་དང་། །ནམ་ཞིག་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་ཐོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་སྒྲུལ་པ་དང་། རྣམ་ཞིག་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་འབྱེན་རྒྱས་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པའོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། གྲོག་པ་ཐོས་
 བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྤང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཁྱིམ་འདིར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཅན་གྱི་བཟང་པོའི་ཕྱིན་ལས་ཇི་སྟེད་པ་འདུས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྩ་
 ནི། མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱེལ། བདག་མེད། མི་སྤྲུག་པ། འཆི་བ། སྤང་བ། ཆགས་བྲལ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་དང་། ཟས་ལ་མི་འཕྲོད་པ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ། མཚན་མ་ཀུན་འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་
 གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྩུ་འོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་གསུངས་པ་ལས། བདག་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་།
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་འཛིགས་པ་ཀུན་གྱི་གཡང་སར་ལྷང་བ་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་
 བདེ་བ་རྟེན་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་པ་སོགས་སྟོབ་དང་དྲེགས་པ་སེལ་བ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ཁྱིམ་པའི་བྱ་བ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་

ལྷ་

ལྷ་

ལྷ་

༡༡། གྲིས་ཕྱོགས་པ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན། བྱ་བ་ངན་པ་སྤངས་སམ། བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་སམ་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཐོབ་བམ་སྒྲུལ་དུ་བརྟག་པར་བྱེད་པའི་འདུཤེས་སྒྲུ་ཚོགས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཞོན་པེ་གཞེག་ཆེན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་ནས་གུས་པ་སྐྱེ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་མར་ཤེས་ཤིང་སྒྲིང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱོལ་པའི་འདུཤེས་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུཤེས་འདི་དག་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྒྲུ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་བདེན་བཞིན་ལ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནོ། །འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནོ། །ཡང་ཉིང་ངེ་འཇིན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྤང་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་མི་གཙང་བ་བསྐྱོལ་བ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་དབེན་པའི་ཉིང་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེས་ལུས་མཉེན་ཅིང་

བྱུང་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མོ་ཡང་ཉིན་མོའི་དུས་ལྟར་སྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲུལ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པའོ། །དག་
 སྒྲིང་གི་ཆོས་བཞི་ནི། དངོས་སུ་ཆོག་ངན་པས་སྒྲིས་པ་ལ་སྒྲུར་མི་སྒྲི། བརྟེན་པ་ལ་སྒྲུར་མི་བརྟེན། རྟོག་ནས་གཤེ་བ་ལ་སྒྲུར་མི་གཤེ། བྲོས་པ་སྒྲུར་མི་བྲོ་བ་སྟེ། བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིའོ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་རྣམ་
 པར་སྒྲིང་བའི་ལམ་བསྒྲུལ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེན་མི་སྤྲུག་པ། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེན་བྱམས་པ། གཏི་སྤྲུག་ཤས་ཆེ་བས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབྱུགས་
 འབྱུང་རྟུབ་དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཉིན་མོངས་འདི་དག་ལྟག་པ་སྒྲིང་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སྤྲུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུལ་ན་མི་གཙང་བ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་དང་། ཀེང་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒྲུལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གང་ལ་
 ཆགས་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མི་གཙང་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གྲག་གི་རང་བཞིན་དུའོ། །ལུས་ལ་ཡོད་པའི་མི་གཙང་བའི་ཇུས་སོ་དྲུག་ནི། སྒྲ་དང་། ཁ་སྒྲ་དང་། སོ་དང་།
 སེན་མོ་དང་། སྤྱིས་དང་། གཅིན་དང་། རུལ་དང་། ངར་སྒྲུབ་དང་། མཆི་མ་དང་། མཆི་ལ་མ་དང་། གི་མ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། བྲག་དང་། རུས་པ་དང་། ཆོལ་དང་། ཀླང་དང་། ཅུ་དང་། རྒྱས་པ་དང་།

ཕྱི་

ཕྱི་

ཕྱི་

༡༡། ཁྲོ་བ་དང་། སྒྲིང་དང་། མཆིན་པ་དང་། མཆོར་བ་དང་། མཁལ་མ་དང་། ཐོ་བ་དང་། རྩུ་མ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། གཉེ་མ་དང་། རྒྱང་པ་དང་། ཞག་དང་། རྩུ་མེར་དང་། རྩུ་ག་དང་། བད་ཀན་དང་།
མཁྲིས་པ་དང་། གྲུང་པ་དང་། གྲུང་རྩུ་མ་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་དྲུག་གོ། །འདི་སྐབས་དྲི་མ་ཞེས་པ་མིག་གི་རྩུ་མ་དང་། རྩུ་སྐབས་དང་། སོ་དྲུག་སོགས་སོ། །གཞན་བརྒྱུད་འཕྲོད་སྒྲུའོ། །ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་དང་།
བསྐྱེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་ཞི་བར་བྱ་བྱིར། དུར་བྱོད་དུ་བོར་བའི་ཤི་རོ་གཡོ་མེད་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྦྱག་པའི་འདུ་ཤེས་དགུ་ནི། རྩུ་པར་བམ་པ་དང་།
རྩུ་པར་འབྲུས་གཞིག་པ་དང་། རྩུ་པར་དམར་བ་དང་། རྩུ་པར་སྒྲོ་བ་དང་། རྩུ་པར་གནག་པ་དང་། རྩུ་པར་བོས་པ་དང་། རྩུ་པར་འཐོར་བ་དང་། རྩུ་པར་ཆོག་པ་དང་། རྩུ་པར་རུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་འོ། །
ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་གོང་གི་ཆགས་པ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མངལ་ནས་སྦྱོས་པའི་ལུས་རྩུ་མ་ནི་ཀེང་རུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཀེང་རུས་དེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་།
པོར་རང་ལུས་རྒྱང་པའི་ཐེ་བོང་ངམ་དཔྱལ་བའི་དབྱེས་སོགས་ནས་སྦྱགས་ཏེ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་། དེ་མ་གྱིས་ལུས་དེ་ལ་པོ་ཀེང་རུས་སྦྱབ་སྐྱོམ་ཞིང་། ཀེང་རུས་དེས་གནས་ཁང་དང་མཐར་གྱིས་རྒྱ

མཚོའི་བར་དུ་བྱུང་པར་སྤྱོ་ཞིང་བསྒྲུམ་པ་དང་། ཚུར་རང་ལུས་ཀྱི་ཀའ་རུས་ཙམ་གྱི་བར་སྤྱད་ཅིང་། ཡང་སྤར་ལྟར་སྤྱོ་ཞིང་སྤྱད་པའི་ཆོ་རྒྱུང་པའི་རུས་པ་བོར་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་སྤྱད་པ་དང་། ཡང་སྤྱོ་ཞིང་ལུས་སྤྱད་དང་
 ཐོད་པའི་སྤྱད་དང་། སྤྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་སྤྱོ་བསྐྱུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཀའ་རུས་སྤྱད་མིགས་ནས་གོམས་པས་ཆགས་པ་སྤྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆགས་ཡུལ་སྤྱོགས་རེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཆགས་བྲལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་གཞོན་པས་ཆགས་བྲལ། གཉེན་པོས་སྤང་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྟ་
 ཡོད་དོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་དེའི་གནས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྲལ། འབྲིག་ཞུགས་གདུང་བ་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་གཞོད་པས་ཆགས་བྲལ། འགྲངས་པས་བས་ཞིམ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་བསྐྱུན་
 པས་ཆགས་བྲལ། བབྱང་པོ་རྒྱེད་པས་ངན་པ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དུ་བྱུང་བས་ཆགས་བྲལ། གྱིས་པ་རྣམས་སྤྱང་འདས་མི་འདོད་པ་རྫོངས་པས་ཆགས་བྲལ། འདས་དང་མ་འདས་ལམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་གཉེན་པོས་
 ཆགས་བྲལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་མི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཆགས་བྲལ། ས་ནས་སར་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བ་སྤྱོང་བས་ཆགས་བྲལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཆགས་བྲལ་གོང་མར་བཅས་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

༡༡། །པའི་ཆགས་བྱལ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་བྱལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྱལ་ལོ། །བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་
ཚུལ་འདྲ་བར་ཤེས་ཤིང་བསམ་ལ། འདི་དག་ཚེངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལེན་པ་སྤྱིང་རེ་རྗེ། འདི་ནམས་སྤོན་གྱི་ཆེ་རབས་ནམས་སུ་བདག་གི་མ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་གྲངས་མང་ལ། དེའི་ཚུལ་
གྱིས་པ་མ་དང་། སྤྱན་སྤྱིང་དང་། བྱ་བྱ་མོ་དང་། གཉེན་དང་སྤྱག་གི་གཉེན་མཆོམས་དང་ལཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་པ་བརྩམས་སེམས་ཅན་ནམས་ཡིད་དུ་སྤྱག་པའི་ནམ་པར་བསྐྱོམས་པ་ལས་དེ་དག་བདེ་བ་དང་
ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱམས་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་
དག་སྒྲུབ་མེད་པས་སྤྱོགས་བརྩེའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་ཐང་གཅིག་ཙམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མན་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པས་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེ་སྤང་ནམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ནི།

འདིས་བདག་ལ་སྒར་གཞོན་པ་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་མཛའ་བ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་འདིས་ཕན་བཀྲགས་སོ། །འདོགས་པར་
 བྱེད་དོ། །འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་པ་འོ། །བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་བྱམས་ཆོས་བརྒྱད་ནི། ལྷ་དང་མི་རྣམས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། ལུས་བདེ་བ་མང་བ་
 དང་། དུག་གིས་མི་གཞོན་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་འོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོམ་པ་ནི། གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་བྱིན་དག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་རྟག་ཆད་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་བཞིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྗེངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ད་རྒྱལ་ལས་
 ཆེན་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ད་རྒྱལ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལས་བདག་ཆེ་ལ། མཚུངས་པ་དང་མཉམ་མོ་སྟེ་མ་པ་ད་རྒྱལ་ཙམ་མམ་རྒྱུད་བའི་ད་རྒྱལ།
 མཚུངས་པ་བས་ཀྱང་བདག་ཆེ་ལ་འཕགས་ལ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཆེ་བའི་ད་རྒྱལ། ཆེ་བ་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྟེ་མ་པ་ད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ད་རྒྱལ། ངའོ་སྟེ་མ་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་བདག་བདག་གིར་ལྟ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །བ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་བོ་སྐྱམ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆེས་འཕགས་པ་བས་བདག་ཅུང་དམན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བཟང་ངོ་སྐྱམ་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་
མིན་པའི་སྐྱོན་ཉིད་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲོམ་ནས་ང་རྒྱལ་བ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་དག་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་གཞི་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལམས་དུག་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་རྣམས་
རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱད་དག་མི་དག་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆའི་བར་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་འདི་ལ་མི་
གཙང་བའི་རྒྱས་སོ་དུག་པོའི་བཀོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རས་དང་འབྲས་སོགས་བསྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟར་སྒྲོས་དབྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆ་དང་ཆར་སྤྱེན་ས་དེ་ཡང་སྐད་
ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པ་གོམས་པས་རིལ་པོ་དང་གཅིག་ཕུ་དང་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སྤོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤྱན་ཕུང་བས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོག་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ང་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འབྱུང་ཞིང་བདག་མོད་པའི་དོན་ཀྱང་མ་ཐོབ་བར་འབྱུང་རོ། །རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབྱུགས་འབྱེན་རྒྱུ་ལྡན་པ་གོམས་པས་སེམས་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་དབྱུགས་འབྱེན་

རྩལ་གྱི་གྲངས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་བར་བགྲང་བ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། དབུགས་ལུས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཇེས་སུ་སེམས་འགྲོ་བ་དང་། དབུགས་དེ་སྒྲ་ཅེནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་ནོར་བུའི་ཐག་པ་ལྟར་ནར་
 གྱིས་གནས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་རྩལ་ཐུས་བརྒྱད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་བཙས་པའི་སྤང་པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་དབྱུང་ཅིང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་།
 དབུགས་འབྱིན་རྩལ་དང་རྩོ་བ་སོགས་དགོ་བ་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་དམིགས་པ་བསྦྱར་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྩལ་དེ་དག་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུག་གི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ལ་སེམས་གཏོད་པས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལམ་བཤེན་དང་འབྲེལ་བར་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བཤེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བཤེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོས་གཞི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལུང་
 ཁམས་སྒྲེམ་ཆེད་དང་། ལམ་ཐར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མ་དོར་ན་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་དོས་ནས་བཞག་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སོ། །དོན་དམ་བཤེན་པ་

མཁུ་

དཀར་

ལྟུ་

༡། བློ་གཅིག་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བཟུང་མེད་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བྱུང་འདུག་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་བྱུང་མས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །ཡང་སྟོ་གྲོས་མི་བྱེད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྟེ་ཡང་མཐར་ཐུག་སོ་སོར་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདེན་པ་གཅིག་དུ་བྱུང་འདུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །བདེན་པ་ལ་མཁུ་པའི་སྐབས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །༥༥། ཐེག་པ་ལ་མཁུ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཏེགས་ནས་རང་འབྲས་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་མེད།
འདིས་འདེགས་པ་ལམ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱུ་དང་ས་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་དེའི་དབྱེད་ལ་ལྟ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་
དང་། ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་བྱུང་གྲོལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྟར་གསུངས་པའི། ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བཅུ་སྟོང་པས་ལྟ་དང་མིའི་སྟེ་བ་དང་བདེ་བ་

འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པས་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟེབ་སོགས་ཁམས་གོང་མ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་དག་ནི་གནས་
 སྐབས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བསྐྱབ་པ་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
 གསུངས་པའི། དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་། ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ནི་འཁོར་བའི་སྟོན་དང་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྟོན་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལྗངས་
 ཤིང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྟོབ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞི་ལ་བས་རིགས་དང་མོས་པ་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལམ་ལ་དེ་དག་གི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་རྒྱུ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་
 ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་མ་ཆགས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་ལམ་
 བསྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེན་མི་སྦྱག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེན་དབུགས་འབྱེན་རྩལ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་

ॐ नमः

༡༡། གྲུར་པ་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། ལྷུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་དེས་སྟོང་པ། མི་རྟག་པ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་སོགས་འབྱུང་སྟེ་ཆོག་ས་སྟོར་གྱི་ལམ་བབྱོད་ནས། མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་བདེན་བཞིའི་དོན་མཛོན་

۱۰۰

སྐྱུ་མཐོང་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུས་ཉོན་མོངས་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བས་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་ལྔར་རང་ལམ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒྲོམ་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་འབྲས་དག་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པ་བརྟུ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྦྱོབ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་སྤྱག་ཀུན་ཤེས་པ།

五

རྒྱུ་ལྟོས་ཤིང་མཁའ་ལོ་དེ་གཉིས་ཤིས་པ། ཟག་བཅས་སོགས་ཤིས་པ་གང་ཞིག་ཤིས་པ་གཞན་དགུ་པོ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤིས་པ། ས་རོལ་གྱི་སེམས་ཤིས་པ་གཞན་རྩུང་ཤིས་པ། འགོག་པ་སོགས་བདེན་བཞི་

ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་བཅུ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བྱང་པར་འཕགས་པ་མངའོ། །
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྤྱིད་པ་ཐམ་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ལྱུངས་ཏེ་དུར་བྱོད་སོགས་སུ་སོང་ནས་ཤི་
 བའི་རུས་གོང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ནི་རྒྱ་ཤི་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟོག་གི་རྩ་ལ་རང་གི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་ཆོས་ལས་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཕྱིད་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། འདུ་འཛི་
 ལ་མི་དག་འབས་སྐྱེ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་རྩུ་འཕུལ་སྐྱ་ཆོགས་འབྱེད་པ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུང་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བསམ་པ་དང་མོས་པ་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྲལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པར་རྫོགས་སྒྲིན་སྤང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེས། ཉམས་སུ་བྲུང་

མཐུན་

མཐུན་

མཐུན་

༡༡། །བར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་ཁས་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་ནས། སྤྱིད་ནི་ལ་སྦྱོན་ཡོན་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ས་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྤྱོད་ཚད་
 མེད་པ་དང་བརྗེད་བྱུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་
 མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་དང་སྟིང་རྗེ་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་སྦྱོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྗེགས་སྦྱིན་
 སྤྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་ལ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་ནིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ནིར་རང་གི་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྗེགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷ་པོ་ནི། འདིས་འགོ་བ་ལམ་གྱི་

ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་གཞན་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ། སྐྱབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེ་དག་
 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱ་མི་ཆད་པ་དང་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་བྱད་པར་སྐྱབ་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་
 འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བར་སྐྱབ་པ་དང་། ས་བཅུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དམིགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཟབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་དང་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྒྲ་ན་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། མེད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཚད་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པ་འགྲུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྤོན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དབུས་མཐར་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་པར་སེམས་ཅན་
 གྱི་སྟེ་དང་རིས་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་
 བའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཁྲི་ལྟ་ཁྲི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྟོན་པ་འཕགས་སོ། །
 ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་ནི་དམིགས་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། གོ་ཆ་ཆད་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་པ་དག་གི་སྟོན་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆ་བའི་ལམ་བུར་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་འབྲས་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་པར་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྤྱིད་ནི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐར་ཡས་པ་བྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་འབད་མཛད་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་གསུམ་ནི་

སེམས་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་རོ། །རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་རོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མ་བྱེན་པ་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱིས་དེ་ལ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྒྱུན་མཐའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་མན་ངག་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་རྣམ་
 གྲངས་གྱི་མཐའ་དཔག་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱང་། དེའི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྟུས་ན་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ཚུལ་དུ་འདུ་བས་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་འདུན་པ་སྟེ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རྩེ་བཟང་དུ་འཕེལ་ཏེ་སྟོང་རྩེའི་ཡུལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་ཅིང་མི་གཏོང་བའི་བསམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་

ལྷན་པ་

དུས་ལྷན་པ་

ལྷན་པ་

༡༡། བསམ་པ་གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕར་སྤྱོད་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཇུག་པ་སྟོང་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྷ་བུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་གཞན་དོན་ཁུར་ཁྱེར་དང་ལམ་ལ་ལྷག་པར་སྟོབ་པ་ནི་ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བྱ་བར་བུད་ཤིང་ལ་མེ་ལྷར་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འདི་བཞི་ནི་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྦྱར་ལམ་སྟེ་མོས་སྦྱོང་གིས་ལའོ། །ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པས་འཇུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཀུན་བསྟུ་ན། ཕར་སྤྱོད་དུག་ཆོད་མེད་བཞི། མདོན་ཤེས་ལྷ། བསྟུ་དངོས་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། རྟོན་པ་བཞི། ཚོགས་གཉིས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན། ཞི་ལྷག་གཉིས། གཟུངས་སྟོབས་གཉིས། སྟོམ་བཞི། གཅིག་པུས་བསྐྱོད་པའི་ལམ། ཐབས་མཁས་ཏེ་དོན་དུག་པོ་འདི་ཙམ་དུ་འད་ལ་གོང་གི་འདུན་བསམ་སྦྱར་བ་ལྷག་བསམ་བཞི་དང་བཅས་པས་མི་བྱད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་འདི་ནི་རེ་རེ་ལ་འད་བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་བྱད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་སྟོམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་ནི་སྤྱོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་དུག་གོ། །རང་གི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་བྱིང་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱབས་གྱི་སྤྱོད་པ་

གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡོ་བྱད་སོགས་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་དང་། བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ། རང་གི་ལུས་སྟོག་གཏོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་སོགས་ནང་གི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྒྲང་
 རོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པ། དག་བ་ཆོས་སྦྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །ཅིས་ཀྱང་མི་འབྲུགས་
 པའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་དུ་བཟོད་པ། ཆོས་སྦྱར་དཀར་སྦྱད་སོགས་སྦྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཟབ་མའི་དོན་ལ་མི་སྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་
 གསུམ་སོགས་སུ་དབྱེ་འོ། །དག་བའི་གནས་ལ་སྦྱོ་བའི་སྒྲོན་ས་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སམ་གུས་སྦྱར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས། སྦྱར་བ་མི་འགོང་པ་རྟག་སྦྱར་གྱི་
 བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དོ། །དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་ཏེ། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་།

༡༡། །དཔའ་འགོ་དང་། རྩོམ་ལྷན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རབ་དུ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ། རྩོམ་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པ་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ། གུན་རྩོམ་རྣམས་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་དབྱེ་
 བ་ཡོད་དོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤྱིན་པོ་སྤྱིན་ཡུལ་སྤྱིན་བྱ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟེན་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་སྤྱིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕར་སྤྱིན་དུ་གཤིས་འདྲེན་འདྲེན་པའི་ཕར་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སེར་སྤྱོད་སོགས་སྤང་བ། གྲོགས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ། ཐབས་དེས་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོམ་པ། དེའི་སྒྲོན་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་རྒྱལ་པ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཕར་

ཕྱིན་དེ་དག་ནི། ཕྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་པ་ལྟར། ལོངས་སྤྱོད་མི་བླ་བ་གཏེར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་། གཏིང་ནམ་ཡང་མི་འབྲུགས་པ་རྒྱ་
 མཚོ་དང་། སར་འཛོམས་ཤིང་རྩེ་མི་རྩུགས་པ་རྩེ་རྩེ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་རི་རབ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས། ཐབས་
 སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་བྱེ་བས་སར་ཕྱིན་བརྩུར་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ནི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་ནི་སར་ཕྱིན་རྣམས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟུང་མི་རྣམས་པའི་སྟོབས་སུ་
 གྱུར་པའོ། །སྟོན་ལམ་ནི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩེ་སོགས་འདུན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་སྡོད་ལོངས་སུ་གྱུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནས་རྫོང་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་སོགས་
 འབྱེད་པ་ལ་ཡང་བཤད་ཅིང་། བརྫོང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་
 སར་གནས་འགྱུར་བ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་མི་བླ་བ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོད་མེད་པ་བཞི་ལས། དུམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་

༡༡། །དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྒྲིང་རྗེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བཏང་སྒྲོམས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་
 རིང་དང་ཆགས་སྤང་མེད་པའམ། ཡང་ན་སྤྲུལ་གསུལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ཏེ་གཏན་བདེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་ཡང་
 གསུངས་སོ། །བྱམས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་
 པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་སོགས་འདི་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཕན་ཡོན་ཆོད་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་བཞི་བསྒྲོམ་པས་ཆངས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འང་འདི་བཞི་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པས་ན་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་གཞོད་སེམས། རྣམ་འཆོ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྤང་གཉིས་
 པོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དགྲ་ལྷན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་

བསྐྱེལ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞི་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་འོ། །འདི་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཤེས་གཉེན་ནམ་མཛེས་བ་
 ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་འོ། །མངོན་ཤེས་ལྡེལ་ས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་བསྐྱེལ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་པའི་སས་བསྐྱེལ་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉི་རིང་གི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་གོང་བཞིན་གོང་སས་བསྐྱེལ་པའི་རྣ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉི་རིང་གི་
 སྒྲ་དང་སྒྲ་ད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་འོ། །པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་འོ། །སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་རྣམས་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཅི་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་འོ། །རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མང་པོ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 གཅིག་དུ་མར་བསྐྱུར་བ་དང་། འོད་འབྱོན་པ་དང་མེ་འབར་ཞིང་རྩུ་འཕྱུལ་པ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པ་འོ། །འདི་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མཛད་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། འདི་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་
 ལྷོ་ལྷོ་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་པའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་བེད་སོགས་བྱིན་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོག་ཡིད་དུ་འབྱུང་པ་སྤྲོ་བས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྦྱོང་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་པར་སྦྱིན་གྱི་དོན་དེ་དག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །
 དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཕར་སྦྱིན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་མས་
 ལོ་རྟོག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོ་མ་ནོར་བར་

ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཆོས་སོསོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་བཤད་བྱའི་དོན་ནོ། །ངེས་པའི་ཆོག་སོསོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་ནི། ཆོས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་མི་སོགས་ཀྱི་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །སྒྲོབས་པ་སོསོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དང་འཆོམས་པར་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཆད་རྒྱས་པའི་སྒྲོབས་པ་མི་བྱད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དོ། །འདི་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་བའི་
 སྒྲུང་བྱངས་ལྟ་བུའོ། །རྟོན་པ་བཞི་སྟེ། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལྟར་ལེན་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་དཔྱེད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ལྟར་མི་ལེན་པར་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའོ། །དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་སོགས་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་མི་
 བྱ་བར་། ངེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་འཇུག་ཅིང་གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཆོས་འཆད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་བཟང་ངན་ཙམ་ལ་མི་རྟོན་པར་ངེས་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའོ། །རྟོན་པ་བཞི་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡༡། །འདི་ལ་དོན་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གང་ཞིག་འདི་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེས་རྩོལ་ས་གསེར་བཙག་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་བ་མོ་རྣམས་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་འདི་དང་ལྷན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་པར་ཕྱིན་ལྟམ་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་
 དགོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དེ་དག་ཟེན་བྱེད་ལའོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུལ་པའོ། །ཆོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་
 འདི་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལུས་དང་། སྤེད་པའི་གཞི་ཆོར་བ། བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་གཞི་སེམས། ཀུན་བྱང་
 སོགས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཆོས་ཀུན་ལ་མ་ཆོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞིར་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དམིགས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་ཉེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་

ཤེས་རབ་པོ། གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་གྲོགས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁི་ལྟར་སྒྲིམ་ན་ནང་གི་ལུས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནང་རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ། ཕྱི་འི་ལུས་ནི་ཕྱི་འི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་འི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་པ་དབང་པོ་འི་ཡུལ་རྣམས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལོ། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁི་ལྟར་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞིའི་རྩུལ་དུ་ལྟ་ཞིང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རོན་དམ་པར་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ལྟ་ཞིང་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ནས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པའོ། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི། མི་དགོ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ།
 དགོ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། འདི་བཞིའི་དམིགས་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་མི་དགོ་བ་དང་། གཉིན་པོ་དགོ་བའི་ཆོས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལའོ། རྟེན་པོ་བཅོམ་འགྲུས་སོ། །

ཕྱི

ཕྱི

ཕྱི

༡༡། གྲོགས་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། ཁྱི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའོ། །འབྲས་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་ཞིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འོ། །ཁྱུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞིན་ནི། འདུན་པ་ནི་ཁྱུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱང་པ། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱེད་པ་ནི་ཁྱུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱང་པ་འོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དེ་བོ་ཉིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུན་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་འདུན་པ་ནི་གུས་སྦྱོར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ལ་རེག་པ་འོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་ནི་རྒྱན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཐོབ་པ་འོ། །སེམས་པ་ནི་སྤར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དངོས་སོ། །དཔྱེད་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱུ་བ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་སྤར་གཞན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་བཞིན་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྤང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ཤེས་པ་འོ། །རྒྱ་བཞི་པོ་དེས་བསྐྱབ་པས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱང་བ་ནི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་མངོན་དུ་བྱ་བར་

འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་ལྷ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ། བརྩོན་འགྱུས། དྲན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞིའོ། །རྡོ་བོ་ནི་དད་པ་སོགས་ལྷ་པོ་རང་རང་འོ། །གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྱུས་དང་། མི་བརྗེད་
 པར་གནས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་བདེན་པ་རྣམས་སྦྱར་དུ་ཉོགས་པའི་དྲོ་བ་སོགས་བསྐྱབ་པའོ། །སྒྲོ་བས་ལྷ་ནི་དད་པའི་སྒྲོ་བས་སོགས་གོང་གི་
 སྐབས་དང་འདྲ་ལ། བྱད་པར་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱིས་བརྗེ་མི་རུས་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པ་སོགས་གོང་དང་འདྲའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བརྩོན་འགྱུས། དག་འཇག་གི་ཉེ་ཏུ་སྦྱང་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིང་
 འོ། །རྡོ་བོ་ནི་བདུན་པོ་དེ་དག་གྲོགས་ནི་གོང་ལའང་བཞིན་ནོ། །འདི་བདུན་ལས་དྲན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྤར་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་དྲན་པ་དེ་ལས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྦྱེ་ཞིང་དེས་སྤར་མ་ཞེས་ཤིང་མ་

༡། རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་རབ་རྒྱལ་འབྱེད་ནི།རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འཛེམས་པ་སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཙོད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའམ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་འདོད་དུ་བྱིན་པར་
 བྱེད་པའོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་འཕེལ་བའི་དགའ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་པར་བྱལ་བ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་གྱིས་བྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་སྤྱང་སོགས་གསུམ་ནི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནིང་། དེ་ཡང་ཤིན་སྤྱང་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་བའི་བདེ་བས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་བརྩམས་མེ་རིན་པོ་ཆེས་རིག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསམ་པའི་དོན་ཀྱན་འབྱུར་
 བ་འབྱུང་པས་བྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ནོར་ཇི་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཏང་སྒྲོམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཆགས་སྤང་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལས། དུས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་གནས་པ་

ལ་གནས་པར་བྱེད་པར་སློན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་གི་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་བུའི་བྱང་
 ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འབྱོར་བ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་སློམ་པ་ནི། རེ་རེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་དབེན་པ། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆགས་བྲལ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་
 བསློམ་པ་ཞེས་དོན་དུ་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སློན་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་སློམ་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 འཕགས་པའི་ལམ། དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག་ ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་
 པའི་ལམ་མོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ནི་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ནི་
 གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སློན་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བའི་རྟོག་པ་དེས་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ངག་དང་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ།

༡༡། །ངག་རྣམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་མཐའ་ནི་སྟོག་གཙང་སྟོགས་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཐོབ་པས་ལས་ཀྱི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་འཆོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བས་འཆོ་བ་ཡང་དག་པ་དེས་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་
 པའོ། །རྟག་མ་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཚུལ་བའི་ཉེ་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་ དྲན་པ་ནི་ཉེ་ཉེ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་ ཉིང་དེ་འཛིན་དབང་སྟོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
 གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་དག་བསྟུས་ན་བསྟུབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་སྟེ། ལྟོག་གཉིས་ཤེས་རབ། དག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དྲན་ཉིང་ཚུལ་གསུམ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ནོ། །སྟོགས་ནི་གོང་ལའད་བཞིན་དང་། སྒྲོམ་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཡན་ལག་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙང་པ་སྟོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱུང་སྟོགས་འདི་དག་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་
 བདེན་བཞིན་སྐབས་སུ་ལའད་པ་བཞིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱུང་སྟོགས་སྒྲོམ་རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་གིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གཙོ་བོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སྟོགས་ལ་

དམིགས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐེག་དམན་པས་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱལ་བདག་མེད་སོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱལ་མི་བསྐྱལ་བདག་བདག་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པས་ཐེག་དམན་ལས་རྟོགས་རིགས་ཆེས་འཕགས་ཤིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་མཆོན་ན་འཛིན་པ་པོ་ལ་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད། གཟུང་བྱ་ལ་འཇུག་ལྡོག་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་དག་གི་བྱང་པར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཙས་ཏེ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་
 བྱའི་རྟོག་པ་ཡུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ལ། བཏགས་པས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་ལྡོག་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་གྱི། མཉམ་བཞག་ཏུ་ནི་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ལྡོག་ལ། དག་པའི་སར་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་ལྡོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ན་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

༡༡། རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཅུང་མི་ཟ་བར་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ། །འཕྲོབ་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་ལུས་སོགས་ཟག་བཅས་དམན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པས་
འབྲས་བུ་སྤིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པས་བྱང་པར་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒྲོམ་པ་བྱང་པར་འཕགས་པས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་ལ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་
པར་དོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱང་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གྱི་སྒྲོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྤྱོད་པ་སོ་བདུན་པོ་འདི་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་
འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་གྱི་ཞི་གནས་ནི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའོ། །ཉེས་པ་ལྟ་ནི་ལེ་ལོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་གཉིས་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲིབ། ནང་དུ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བས་ཆོད་པ་གཉིས་གྱིས་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་

སྒྲིབ། བྱིང་རྒྱུང་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཞིན་ཡང་ཉ་ཅང་འདུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །དེ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། ཚུལ་བའི་གནས་
 འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེའི་རྒྱུད་དང་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཚུལ་བ་དང་། ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྤྱང་སྟེ་དེ་ལྟར་དང་འདུན་ཚུལ་བ་ཤིན་སྤྱང་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པར་དྲན་པས་
 གདམས་ངག་བརྟེན་པ་སྤྱོད་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒྱུང་བ་རྟོགས་ནས། སེམས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་། བཏང་སྟོམས་
 ཀྱིས་བྱིང་རྒྱུང་ཞི་ཆོ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སྤྱང་ནས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞི་གནས་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་འཛོག་པ། དེའི་རྒྱུན་སྤྱོད་བ་རྒྱུན་དུ་འཛོག་
 པ། བརྟེན་ནས་ཡོངས་ན་སྒྲུབ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཇེ་ཆེར་བྱས་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ། དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་དགའ་བས་དུལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཡོང་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་གཡོང་བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉེ་ཉོན་བརྒྱབ་སེམས་རྒྱལ་གཉིད་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། །ལྷོ་བ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཐོབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ནས་འབད་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་དང་གིས་གནས་པ་ཐོབ་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། དེ་དག་སྟོབས་དུག་གིས་སྐྱབ་པ་སྟེ། གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛོག་པ་འགྲུབ། བསམ་པས་རྒྱན་འཛོག་དཀ་པས་སྒྲན་འཛོག་ཉེར་འཛོག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ་གཡེངས་ན་བསྟུ་ཞིང་དེ་གོམས་པས་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་ངོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་རྣམ་ཞི་གསུམ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ཤེས་བཞིན་དུ་དག་འཛིང་རྣམ་ཏྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་འཕྲོར་མི་སྟེར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་ཅེ་གཅིག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཏྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱུང་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་སྤངས་སྟེ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྲིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་རུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་ཐམ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ་སེམས་གནས་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ན་བསྐྱེམ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་ནས་ལྷའི་བར་དུ་བྲིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་བཅད་ནས་རྒྱན་རིང་པོར་སྦྱོང་མི་རུས་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། བརྒྱད་པ་ལ་ཚུལ་བམ་བཏང་ན་བྲིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་བཅད་མི་རུས་པས་ཐུན་གྱི་རྒྱན་རིང་པོར་སྦྱོང་བྱུང་པ་

ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དགུ་པར་འབད་མེད་དུ་རྒྱུན་འཇུག་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངང་དུ་
 གོམས་པ་ལས་ལུས་སེམས་རང་དབང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་ཅིང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤིན་སྤྱང་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྤྱང་དེ་ཡང་དང་པོར་རགས་པ་དང་། རིམ་པས་དེའི་ཤུགས་བཟང་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 ཤིན་སྤྱང་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་འཛིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 བསམ་གཏུགས་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་བསམ་གཏུགས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་འདས་ལམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གཡེང་བ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གཡེང་བ་ཁ་ཕྱིར་བ་ལྟས་སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་སྤྱོད་པས་ཏིང་འཛིན་ལས་ལྷང་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་སྤྱོད་པའི་གྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྱོ་བ་སྤྱོད་པའི་གྱི་གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་
 སྤྱང་བ་དང་བྱིང་ཚོད་ནི་ནང་གི་གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པ་མཚན་མའི་གཡེང་བ་སྟེ་དེ་དག་སྤྱངས་པའི་ཡིད་ཤེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ངར་འཛིན་པའི་

༡༡། ལྷན་པ་གཞན་ལས་འཕགས་པར་འཛིན་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་འབྲེས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་གཡེང་བ་སྟེ་དུག་པོ་དེ་སྤང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་གནས་མི་གཡེང་བ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ནི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་མ་ཙོར་བར་མཐོང་བ་གང་
 ཡིན་པའོ། །ནི་ལྷག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུངས་སྟོབས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ནི། དཔལ་དང་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་འཛིན་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ། ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་བརྟེན་པ་དང་།
 དོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྐྱེ་མེད་གྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་དེ་བོ་ནི་ཆོག་གི་གཟུངས་དང་དོན་གྱི་
 གཟུངས་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་སོགས་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཅིང་ཡང་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པའོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་འབྲས་

བུའམ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་འབྱུང་སྟེ། གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ན་སྤྲུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ལས་བྱེད་པའོ། །གཟུངས་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 དང་། ཐོས་པ་གོམས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་རྒྱུང་བ། མ་དག་ས་བདུན་པའི་འབྱིང་པོ། དག་ས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཟུངས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་དེ། གཟུངས་དབང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེན། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཡི་གེ་ཨ་གཅིག་གིས་བསྒྲུལ་པ་དུ་མར་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་དོན་དང་ཡི་གེ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་མ་ཆད་པས་བསྟན་ཀྱང་ཨ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟེ།
 གཟུངས་འདི་ལ་གནས་པས་སྒྲོགས་སུ་མང་སྟེན་དུག་སོགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་གསུངས་སོ། །མི་བྱད་པའི་བམ་ཏྲུག་གི་གཟུངས་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་
 བསྟན་པ་བསྒྲུལ་པའི་མཐར་ཡང་བྱད་མི་ཤེས་པའོ། །འབྲིལ་བ་མཐར་ཡས་པའི་གཟུངས་ནི། མཐར་རྟག་ཆད་དང་། འབྲིལ་བ་རྟོན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་མཐར་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་ལེན་འདོར་མཐར། མི་ལེན་མི་འདོར་བ་

༡༡། །འབྲིལ་བ་སོགས་མཐའ་དང་འབྲིལ་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་དབྱས་སུ་འང་མི་དམིགས་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་མི་བྱད་པའོ། །རྒྱ་མཚོའི་ཕུག་རྒྱའི་གཟུངས་ནི།
 རི་ལྟར་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་རི་སྟེང་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་དེའི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལྟར། ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་རི་སྟེང་པ་ཡང་ཨ་ར་པ་ཅན་སོགས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུག་རྒྱས་
 ཐེབས་པའི་སྒོ་ཡི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་སྒོ་གསུམ་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་ལྷག་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །པར་བཀོད་པའི་གཟུངས་ནི།
 གཟུངས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་པར་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱུང་པ་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མི་སྒྲུ་ཡང་། པར་འི་ཆར་བབ་པ་དང་། དེའི་བ་སྒྱའི་ཁྲུང་བྱ་ནས་འོད་ཟེར་ལས་པར་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱུང་བས་
 ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་དུ་བཅའ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པར་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་སྒོ་བསྟན་པ་གཅིག་ནས་ཞིང་གསྒྲུའི་གྲུང་གི་དུལ་སྟེང་གྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 ཆགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུལ་སྟེང་གྱི་གྲངས་རྣམས་བསྟན་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དང་དེས་ཆོག་ལྟར་པར་སྟོན་གྲུང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འཇམ། རྣམ་པར་གདོན་མི་བྱ་བའི་གཟུངས་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བསྟན་པ་མི་བྱད་པ་སྟེ། བྱོན་པ་བཞི་འི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པས་རིག་པ་བཞི་པོ་དེས་སོ་སོར་དྲིས་ན་བྱུང་
 སེམས་དེས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱེད་པ་འོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་གཟུངས་ནི། བྱུང་སེམས་དེ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པའི་སྟེ་
 གཙུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་མདོག་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་བཞག་པའི་མོད་ལ་བྱུང་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འཁོར་
 རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཆོས་སྟོན་ལ། ཞག་གཅིག་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་ཆོས་བསྟན་གྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་མི་བྱད། ལུས་སེམས་མི་ངལ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་པ་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུང་བར་ཤེས་པ་རྒྱུར་བའི་སྟོབས་པ། རག་ཅོག་དང་

༡། །འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་བའི་སྤྲོ་བས་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བས་པ། སྤྲུལ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་ཤེས་པ་རྣེ་བའི་སྤྲོ་བས་པ།
 མཆོད་ཀྱི་ཞི་བ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པའི་སྤྲོ་བས་པ། ཅི་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་བཅད་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྤྲོ་བས་པ་ལྟ་བུས་མཆོད་ནས་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོ་གསལ་སྤྲུལ་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་མི་
 བརྗོད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྤྲོ་བས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྤྲོ་བས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་གསུམ་ལས། དྲན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་
 ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བས་པ་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། དཀོན་མཆོད་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཙོ་བོ་པ་དང་། སྤྲུལ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཟུངས་སྤྲོ་བས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་གཟུངས་ཀྱིས་མི་བཅད་པ་དང་། སྤྲོ་བས་པས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་བས་པ་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་བཞི་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ།
 འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཞིང་བདག་མེད་པ། རྒྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་འདི་བཞི་ལ་འདུས་པས་འདི་བཞི་བརྗོད་ན་

ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྗེད་པར་མཛོལ་ས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཀུན་དགའི་སྒྲ་སྒྲན་པོ་དང་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་ཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་ནི་གང་ནས་
 ཞུགས་ཀྱང་འདིར་མཐར་ཐུག་པའི་འཇུག་ངོགས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཐུན་མོང་དུ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྟར་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དམ། མཐར་ཐུག་ནི་བའི་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་རྗེས་ཏིང་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ལ་
 འཇུག་པ་པོ་ལ་སྦྱར་ན་གཅིག་པུས་འགྲོད་པ་ཞེས་བདག་གཅིག་པུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྲིན་པར་བྱའོ་སྒྲ་པ་སོགས་ཇོགས་སྦྲིན་སྦྱང་བ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་ཁོ་ནས་བྱེད་པའི་དོན་
 འོ། །འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆུ་པོའི་ཀླུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ལྟར་མཐར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་གཞིལ་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཆོགས་རྒྱུ་དུས་དོན་ཆེན་པོ་དང་བྱུང་ཀྱང་བ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་
 སྦྱབ་པའི་རྒྱུར་སྦྱིན་པའི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གུས་ཤིང་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ཇོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོགས་རྣམས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྗེས་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་བསྟོབས་

༄༅། །རྒྱལ་གདུང་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བས་པར་སྤྱོད་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྤྱོད་པ་བཅུ་འཇུག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཞིང་སྤྱི་གཤམ་པ་ལག་ལུགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་
 ཆོག་པ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ཚད་མེད་པར་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཆོག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདེ་སྤྱོད་ཏེ་ཆོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་དང་དུས་མིན་ཐབས་དང་
 ཐབས་མིན་སོགས་ཤེས་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་ཐབས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་དབང་གིས། ལ་ལ་ཚར་གཅོད་པ། ལ་ལ་ཐེས་སུ་འཛིན་པ། ལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པས་འདུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་པ།
 རྩེད་མོ་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་སྤྱོད་ཆོག་པ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ། བདུད་བཞི་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 ཏེ་གསུམ་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་མཐར་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་མཐར་ཤེས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་ནས་འཇུག་པ་དང་། སྒོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དག་པའི་

ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་མཁས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་དག་བའི་ལོ་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། སྤྱོད་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཀྱིས་པོ་
 དབང་བསྐྱུར་གྱི་གནས་ནས་ངན་སོང་དག་གི་བར་དུ་རྣམ་པ་སྤྲེལ་གསུམ་པའི་བཀོད་པ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་ཅུ་པའི་དང་པོ་བཞི་ནི་མོས་སྤྱོད་དུ་ལོ། །ཕྱིན་དུ་གནི་གཙུག་ཆེར་ས་དུ་གཤེད་ན་རིམ་པ་བཞི་ན་ལོ། །ས་
 བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་ཆོད་མེད་བཞི། མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་མཛོན་ཤེས་ལྟ། སེམས་ཅན་སྤྱོད་བསྐྱུར་དངོས་བཞི། གྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི།
 རྒྱུད་མི་བྱ་བ་རྟོན་པ་བཞི་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་མི་བྱ་ན། སྤྲེལ་གསུམ་གྱིས་ལུང་གི་ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱུད་མི་བྱ་བར་དབང་བསྐྱུར་བར་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་བདུན་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་གནས་
 སྐབས་སོ། །ས་བརྒྱུད་པར་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཆོགས་གཉིས། དེས་པར་འབྱོན་པ་བྱུང་སྟོགས་སོ་བདུན། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོན་ནི་ལྷག་དང་གསུམ་མོ། །ས་དགུ་པར་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བས་འཛིག་
 རྟོན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གཏུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱ་གཞུང་ས་སྟོབས། བཤད་པའི་ངོ་བོ་སྟོམ་བཞི་ལོ། །དག་པས་གསུམ་ནང་འཛིན་མེད་པས་རྒྱུད་ཐ་དང་

ཕྱི་

ཕྱི་

ཕྱི་

༡༡། །དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བགྲོད་གཅིག་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་གཅིག་ཕུས་བགྲོད་པ་ཞེས་གྲུང་རུང་ངོ་། །ས་བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་དུ་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་པའི་ས་གསུམ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་བའོ། །སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ངོ་། །འདི་དག་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་མདོར་བསྡུས་ན། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུ་བའི་དོན་གསུངས་པ། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་
དང་། སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་ལྷ་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དང་
པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་མོས་སྦྱོད་ཀྱིས་ས་བསྡུས་པའོ། །སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ས་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྦྱོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འོ། །ཐམ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཞེས་པ་གང་ཞེན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་གདོད་ནས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ལ། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་གྱི་ཁམས་དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་སའོག་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་པོས་བསྐྱེད་ནས་རིགས་མ་སད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་
 བྱུང་བ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་མི་སྤྱང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཕལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བསྐྱེད་ན་རིགས་དེའི་བྱེད་ལས་འཁོར་བ་སྟོང་འདོད་
 དང་མྱུང་འདས་སྐྱུ་བ་འདོད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་པ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་དེ་

༡༡། རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སློང་བཅེ་བ་དང་བཞི་འོ། །དེ་བཞི་དང་ལྷན་ན་རིགས་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བ་ཡང་
 དག་པར་ལེན་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐོབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱི་ཡི་ཡོངས་
 འཛིན་ཐེག་ཆེན་ཚུ་ལ་བཞིན་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་འཕྲོབ་པ་
 ལ་ཉེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ། མཐར་འཛིན་དང་དམིགས་པ་ཅན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་
 པའི་གདམས་ངག་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ནོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་པ་ཐུན་ཚོགས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས། སྦྱོར་བ་ཐུན་
 ཚོགས་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཉིད་མོས་བསྟོ་ཡི་རངས་སོགས་ཐབས་མཁས་དང་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མི་སྦྱོར་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་

ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་འཁོར་བ་ལས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་མངོན་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་མཚམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་མཐོང་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བ་གྱུར་ཏེ། རི་
 སོགས་མི་སྤང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་རྫོགས་པའི་མཐུས། སྤང་བྱའི་སྦྱོན་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཞུགས་ནས་ཚད་མེད་དང་བསྐྱུད་དོས་མངོན་ཤེས་ལྷ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱང་བ་དང་།
 ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱུང་དུ་ཞུགས་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་མདོར་ན་རྫོགས་སྦྱིན་སྤྱང་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ས་བདུན་དུ་སེམས་ཅན་སྦྱིན་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་གསུམ་རྒྱུ་དུ་དང་དག་ས་གསུམ་དུ་སྐྱུ་གསུམ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་སྤྱིད་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཞིང་དག་པ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་མངོན་དུ་སྤྱང་ཞིང་། རང་བལྟས་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་སྤྱིད་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

༡༡། ཁྱིམ་མི་གནས་པའི་མཉམ་ཉིད་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཚད་མེད་པས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རེལ་སྒྲུ་ཆོག་གས་གྱིས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱང་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་དུ་གཟུགས་གྱི་སྒྲུ་སྒྲོགས་བཅུ་འཛིན་ཏེ་ཀུན་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ནི་ལམ་ལྷ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྷ་པོ་བྱང་སྒྲོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བཟོད་པ་གོང་ལའད་ལྟར་ལ། བྱང་པར་འཕགས་ཚུལ་གོང་དུ་ལའད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོར་བ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་པ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་འཛིན་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྒྲོར་དགུ་སྤང་བས་རིམ་པ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྤྱང་དགའ་བ། དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་སྟེ་ས་འདི་དག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱ་
 པོ་འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁུན་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་པས་བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་བྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་འོ། །དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་
 མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་གཟུང་འཛིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྐྱབ་དུ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་སོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་
 པའི་རྩ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་ལ། ཆོས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཤེས་
 སྐྱབ་སྟོངས་སུ་རྒྱག་གྱུང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཤེས་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་སྟོང་རུས་སྟམ་ན། ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་རྣམས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཚྭ་ངས་པས་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡༡། །སེམས་བསྐྱད་པ་དེ་ཉིད་སྤང་ན་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རབ་རིབ་དག་ན་གཟུགས་ཇི་སྟེད་པ་
 གསལ་པོར་ཤེས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོག་གྱུར་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགོ་བར་མ་རྟོགས་
 པའི་ཆོངས་པ་བསལ་བས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའའབད་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མ་ཆོངས་པོའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པས་མཆོན་ཀྱན་ཆོངས་བཅུ་ས་བཅུས་སྤངས་པར་དབྱས་མཐའ་
 ལས་གསུངས་པས་མཆོན་ནས་ས་ནམས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་ཆོངས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྟོང་བའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན་རང་རང་གི་སྐབས་དང་འཆོམས་པར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་སྟོན་སྤང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ས་ནམས་
 ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ཤེས་བྱའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་རོ། །ས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་གང་དང་གང་སྤོང་བ་དང་། ཕར་བྱེད་གང་དང་གང་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དང་ཇི་ཐོབ་པ་
 དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ཇི་ལྷར་སྤང་བ་དང་། གནས་གྱུར་པ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་དང་། ས་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་གཞན་ལས་ཏྲོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་དང་སར་ཚོད་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་མ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དུས་ན་སྤང་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་རིམ་པས་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་
 གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་ན་ཐུན་མོངས་སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ལུས་སུ་སྤང་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པས་ཞིང་དང་ལུས་དག་པ་ཉིད་དུ་སྤང་སྟེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པ་ཡང་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་དགོས་པས་
 དེ་གནས་གྱུར་པས་ཇི་ལྷར་འདོད་པའི་འབྱོར་པས་མཛེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་སྤང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐོབ་བོ། །རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་གནས་གྱུར་པས་དབང་པོ་རེ་
 རེ་འང་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཀུས་པ་དང་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲིག་པའི་ཚོར་བ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་ཤིང་བྱད་མེད་མཐོང་ན་ཉོན་

༡༡། མཛེས་མི་སྐྱེ་བའི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ན་རྣམ་མཁའ་ལས་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རི་བྱག་སོགས་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱོར་
 དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པ་འབྱུང་བོ། ཐམས་པའི་དག་དང་མདོ་སྡེ་སོགས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ཡི་སྒྲ་བ་གནས་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱེད་ས་མི་བཟད་པ་འདོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་
 ཀྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དུས་རྟག་རྟ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དབང་
 ལྷན་ཐོག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཉོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན། མི་གནས་པའི་མྱེད་ན་
 ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱིས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་གནས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྷན་མདོར་ན་མ་དག་པའི་དུས་ན་རི་ལྷན་སྒྲ་བ་སྒྲ་བ་སྒྲིད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་དང་ཐ་མི་
 དད་པར་རང་རང་གི་སྒྲ་བ་གནས་གྱུར་པའི་ཆོན་དེ་སྟེན་གྱི་གནས་གྱུར་གྱི་སྒྲ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབྱོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ན་ཐོག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་གྱིས་

གྲུས་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཀྱང་དེས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་འབྱོར་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱོར་པ་ནི་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་པར་
 གསུངས་སོ། །ས་བརྩའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མར་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་སྟོབ་ལམ་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཐ་སྟོན་དུ་མ་འདྲེས་མ་ནོར་བར་ཤེས་
 ཤིང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འདུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཚུལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར།
 ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཡོ་ཤེས་སྟོན་ཅིག་མ་དེས་སྟོབ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཙོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དང་ས་བརྩ་གཅིག་པ་ཀུན་དུ་འོད་ཐོབ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་

མཐུན་

ཡུལ་

ཡུལ་

༡༡། འོ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དེ་ནི་སྐྱབ་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བསྐྱུས་ཏེ། དང་པོ་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ནི། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་རོ། འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲིང་སྒྲིང་བྱུང་འདྲུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིང་བའི་ཆ་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྒྲིང་པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབྱིངས་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ། ཡེ་ནས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བབ། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། འདི་ནི་གཞིའི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། བསྐྱུན་ཀྱང་རུང་མ་བསྐྱུན་ཀྱང་རུང་། རྟོགས་ཀྱང་རུང་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྐྱུ་ཕྱིའི་བྱུང་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། འདི་ཡོད་པ་དང་རྟོགས་ཤིང་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐར་འབྲས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་

གྱིད་བྱིངས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གྲང་བུ་འོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འབྲུབ་པའི་རྟེན། ཆོས་
 ཉིད་མཉམ་པ་འདི་ཉག་གཅིག་གོ། །གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་གྲང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་
 གྱི་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་གདུལ་བུའི་སྒྲོ་རིམ་པར་སྤྱང་ནས། མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཇིགས་མེད་རྟག་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བུར་གྱིད་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་
 བ་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྩི་ལྟ་བུའི་སྒྲ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ། མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་མཐར་ཐུག་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་མཁྱེན་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དག་པའི་གདུལ་བྲལ་གཟུགས་སྒྲར་སྤང་བ་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྒྲ་དང་།
 མ་དག་པའི་གདུལ་བྲལ་གཟུགས་སྒྲར་སྤང་བ་སྒྲལ་པའི་སྒྲ་སྟེ་སྒྲ་བཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱསྟེ་གང་

༄༅། ཁྱེད་ཀྱི་གཞི་གནས་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཅིང་རྗེས་སུ་སོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ། ཀྱེད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཤེས་གནས་གྱུར་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་ང་དང་ང་ཡིར་མེད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་མ་ཆད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ།
 མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀྱེད་ལ་མ་ཆོངས་པར་གསལ་གྱིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གདགས་པ་ཀྱེད་གྱི་འབྱུང་གནས། ལོངས་སྤྱོད་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ། ཁྱེད་ཡིད་གནས་གྱུར་བ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གིས་མོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྟོན་པར་བྱེད་པའོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་འདྲ་བ། འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཀྱེད་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་གཅིང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། སྒྲིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་བ་བྱུང་བྱུང་

པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱུགས་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱུལ་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྡེ་ཚན་ཉིར་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ནི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་སྤྲུལ་བཤད་ཟེན་ལ་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོར་རང་རྒྱུད་པ་མིན་པར་གོ་དགོས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དོན་གྱང་སྤྲུལ་བཤད་ཟེན་ལ་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི། རང་བྱེད་པ་པོར་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མི་སྤྱུག་པར་ལྟ་བའོ། །སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གཟུགས་མི་སྤྱུག་པས་སྦྱོར་ལས་ཐར་པའི་སྤྱུག་པར་མོས་ཤིང་དེ་འདྲ་སྤྱུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པས། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །རྣམ་མཁར་མཐར་ཡས་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བཞི་ནི་

ཡུལ་

ཡུལ་

ཡུལ་

༡༡། །གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་རང་ས་འོག་མ་དག་གི་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་ཚོར་བ་དང་
 འདུཤེས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་བདུན་ནི་འཛིན་ཏེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་ལ། འགོག་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་སྟེ་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ཡོད་པ་སྟེ་
 འོག་མ་བེལ་གཞོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་
 དང་དགུ་སྟེ། འདི་དག་སྒྲུབ་པ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐར་ཐུག་པའོ། །ལྷ་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆེད་བརྒྱུད་ནི། བྱང་གཟུགས་སུ་འདུཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
 རྒྱུད་དུ་བེལ་གཞོན་དང་། ཆེན་པོ་བེལ་གཞོན་གཉིས། བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཏེ་དབྱིབས་བེལ་གཞོན་བཞིའོ། །ནང་གི་འདུཤེས་གཉིས་གོང་བཞིན་དང་གཟུགས་རྒྱུད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས།

ཆེན་པོ་སྤྲོད་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །ཁ་དོག་དག་གི་བེལ་གཞོན་བཞི་ནི་སྤྲོ་བེར་དཀར་དམར་བེལ་གཞོན་བཞི་འོ། །འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་སྤྲོད་བས་གཞན་
 བེལ་གྱིས་མཉན་ནས་རང་ཡིད་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱིབས་བཞི་ལ་མི་སྤྱད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་དོག་བཞི་སྤྱད་པ་འོ། །དུག་པ་བཟད་པར་བཅུ་ནི་བཟད་པར་ས་ཆུ་མེ་སྤྲོད་ནས་མཁའ་ལྔ་དང་། སྤྲོ་སེར་དཀར་དམར་རྣམ་
 ཤེས་ལྔ་སྟེ་བཅུ་འོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟད་པར་བསྐྱབ་པས། སྤྲོད་བ་ཐམས་ཅད་གང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་བ་སྟེ། བཟད་པར་ཞེས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་སྤྲོད་བ་ལ་བརྟེན་དོ། །
 དེའི་ཕྱིར་སར་དམིགས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སར་སྤྲོད་བ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཐར་དང་བཟད་པར་དང་བེལ་གཞོན་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་སྤྲོད་བའི་དོན་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྔ་ན་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་སྤྱུལ་པ་འབྱོངས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་
 སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་བ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་བཞག་པ་དེ་དག་རྣམས་ཆ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་གྱུང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་ནི་ཐུན་མོང་

ཕྱི་རྒྱུ་	༡༡། མིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོན་ཐོས་དག་	
ལྷན་	བཅོམ་པ་རྣམས་གྲོང་སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་ཐོག་མར་དེར་སོང་ན་བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འཕྲོལ་མི་སྐྱེ་མཛོད་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་དེར་མི་འགོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་རྗེས་སུ་	
ལྷན་	བསྐྱུང་བ་ཅོམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་བརྟག་པར་ཞུགས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྐྱུང་མ་རུས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་གི་	
ལྷན་	ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་གཅོད་པར་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །བརྒྱུད་པ་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་སྟོགས་གྱུར་དང་། གཞན་གྱིས་བྲིས་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་	
ལྷན་	ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ནས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་མོ་ཁུ་གལ་གྱི་བྱས་ལྟ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་ཐོས་དེ་དག་གིས་དོན་ཅི་རིགས་	
	ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་ནི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་།	201

མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་གྱི་མ་བཞག་ན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དྲི་བ་མཐའ་དག་གི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པས་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་ཟག་ཟད་དང་དུག་གོང་དུ་བཤའ་པ་བཞིན་ནོ། །བརྩ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན་ནི་སྤར་བཤའ་ཟེན་
 ཏོ། །བརྩ་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞིན་ནི། ལུས་དང་དམིགས་པ་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ། ལུས་གང་འདོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེས་པ་དང་པོ། ཡུལ་གང་འདོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་མངའ་
 དབང་བརྟེས་པ་གཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་གསུམ་པ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བ་བཞི་པའོ། །བརྩ་གཉིས་པ་དབང་བརྩ་ནི། ཆོ་ལ་དབང་བ་སྐྱེ་ཆོ་གཏོང་བའམ། བཞུགས་པར་
 འདོད་ན་བསྐྱལ་པ་ཆོད་མེད་པའི་མཐར་ཡང་བཞུགས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་སྦྱིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་
 པར་དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ། ཡོ་བྱུང་ལ་དབང་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་བཞེས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་སྦྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ལས་སུ་བྱ་

ཕྱི་ལོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡། བ་གང་དང་ཅི་བཞེད་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་གནས་གང་དང་གང་དུ་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གས་ཅི་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། ཁོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་གང་དུ་ལྟ་བུའི་གང་མོས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབ་ལམ་དུ་གང་དུ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུའོ། སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་སྟོན་
ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བཙོན་པའི་འབྲས་བུའོ། རྩུ་འཕུལ་ལ་དབང་བ་རྩུ་འཕུལ་གང་དང་ཇི་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུའོ། ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མངའ་དབང་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གང་དུ་ལྟ་བུའི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། སྟེ་ཆོན་བརྩུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བརྩུ་ནི། དགོ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ཞིང་སྐྱག་བསྐྱུལ་
འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་སྟོགས་བརྩུ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་གང་གནས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་ལ་མཁྱེན་པ་ནི།

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆོད་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་མི་དག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཆོད་པ་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་མཆོད་པའི་
 སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་རིགས་གྱི་ཁམས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཁམས་ཇི་སྟེད་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམ་པ་སྣ་
 ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་པ་དང་།
 ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་མཆོད་པའོ། །སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལྟ་བུར་མི་སྟེད་པ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཆོད་པ་སོགས་དུག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འབྱེད་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཆོད་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་བཞག་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཆོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་བག་ཆགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་གཙོད་པའི་སྟེར་དང་། ཡང་

མཐུས་

ལྡན་

ལྡན་

ལྡན་

༡༡། །གནས་གནས་མིན་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལ་མྱོངས་ནས་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བདུད་འཛུམས་པར་བྱེད་ཅིང་། །ལས་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བདུད་འཛུམས་ཏེ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱིད་བང་གིས་བདེ་སྤྱད་མྱོང་བ་ལས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བྱེད་མི་རུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བསམ་བློན་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ལ་དག་པར་ལྷ་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་བདུད་འཛུམས་ཏེ། །བསམ་བློན་གསལ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་བདུད་འཛུམས་ཏེ། །ཁམས་མཆོད་པས་རིགས། མོས་པས་དད་པ། དབང་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ལས་སྦྱོད་ཀྱི་བྱུང་པར་མཆོད་ནས་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆོད་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཟག་ཟད་མཆོད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མཆོད་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་ཆོན་བཅུ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། བདག་གིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་ཏེ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་བ་ཕྱན་ཆོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་

འཇིགས་པ་ནི། བདག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་སྤངས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་ལམ་འདི་དག་གིས་ཐར་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལམ་གྱི་གོགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཞན་དོན་དུ་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞི་པ་དེ་ལ་ལྷ་འཕྲུལ་བདུད་དང་ཆོངས་པ་དང་བྲམ་བེ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བ་སུས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་བམེད་པས་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སེང་གོ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཆ་བམེད་པར་སེང་གོའི་སྤྱད་ལྟ་བུ་སྒྲོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་ཆོན་བཙོ་ལྷ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི།
 སྒྲུ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ། འདུ་ཤེས་སྒྲུ་ཆོགས་མི་མངའ་བ། མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་
 མངའ་བ་སྟེ་སྟོད་པས་བསྐྱས་པ་དུག་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་གདུང་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལ་སྟོབའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཀྱན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་

ཕྱི

ལྷ

ལྷ

ལྷ

༡༡། །པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཆོས་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་སོ་སོར་དང་རིག་པ་མངའ་བ་ནི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་སྒྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་གོ། །སྒྱུ་རི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྱང་བའམ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྒྱུར་ཏེ་དེ་གསུམ་ནི་མཛད་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་
 ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་གསུམ་ནི་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱེན་པའོ། །དེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་
 གཞན་ས་བརྩའི་སེམས་དཔར་རྣམས་ལ་འང་མེད་པས་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྱང་བ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་མཁའ་རང་གི་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ནི་བྱུང་ཆོས་སྒྱུ་ཆད་
 མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ། སྒྲིབ་ཚུགས་བཟླ་བ་མི་མཛོན་པ། ཅི་སྒྲུན་ལྟར་མ་ཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་ཞི་བར་བྱེད་པ། ན་བཟུང་སྒྱུ་ལ་སོར་གཅིག་གིས་མ་རིག་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་

མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཤེར་སྤྱོན་རྒྱན་ན་མདོའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་མ་འདྲེས་པ་འདི་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །སྡེ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས། སྐྱུ་ལ་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི། སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་ལ་བཅབ་པར་བྱ་བྱུ་འི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་གཞན་ལ་འཛེམ་པའམ་བསྐྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །སྡེ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། གུས་པས་ཚོས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་
 དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་གུས་ཤིང་མི་ཉན་པ་ལ་སྤྲང་བ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པའོ། །ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤྲང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པའོ། །བཙེ་བརྒྱད་པ་བསྐྱེལ་བ་མི་
 མངའ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་དུས་ལས་འདའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བས་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་དུས་སུ་འགྱུང་ནས་སྤྱི་བསྐྱེལ་མི་མངའ་བའོ། །བཅུ་དགུ་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙེམ་པ་ནི།
 སྐྱོག་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་ཤེས་ཀྱིས་བོན་ཕྱ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཙམ་ཡང་གཏྱན་ནས་མི་མངའ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱིས་གད་མོ་རྟ་གད་དུ་བོད་པ་
 ལྟ་བུ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །ཉི་ཤུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་རྟག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའོ། །

ཐུང་

ཐུང་

ཐུང་

ཐུང་

༡༡། །སྒྲེ་ཚེན་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཁོ་ན་ནི་མ་ཁྱེན་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་མ་ངོན་སུམ་དུ་མ་ཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ལྟོག་ཆ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་གྲུང་གསུངས་སོ། །སྒྲེ་ཚེན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་
 གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། སྟོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མ་ནི་མཐའ་མ་ཁྱེན་པ་ནི་རིག་པ་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གསུམ་
 དང་། སྐྱ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོ་འཕུལ། གསུང་ཀུན་བརྗོད་པ། ཐུགས་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕུལ་གསུམ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོངས་སྟོང་ཐོགས་པ་ནི་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་
 ཐུག་པ་དག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་ནི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤྲང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ལ་ཐོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱ་འོ། །དེ་ཉིད་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་
 མིན་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། སྐྱ་ངེས་པ་མཆོན་དཔེ་གསལ་ལ་ཐོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་ནི་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་

བསྐྱལ་པ་ཇི་སྟེད་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ནི། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྒྱ་
 ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་དོད་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས་རུས་སྤུལ་གྱི་ལྟེ་བ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོང་པ་ལྟར་བས་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་
 གཞོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེ་ཡི་གནས་བདུན་མཐོ་བ་སྟེ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྱག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་དང་བདུན་པོ་འོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་སྟེ་མཐོ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་རྟིང་པ་
 བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་ཤིང་ཡངས་པ་དང་། བལ་པ་ལས་བྱུ་བདུན་ཙམ་དུ་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་དང་བརྗེ་ཆེ་ལྟར་མཁྱེགས་ལ་སྟེད་མེད་བུའི་སྟོབས་མངའ་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ལྟ་བུ་བཙས་པའི་འབྱུང་མི་མངོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱུ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་སྟོགས་པར་སྦྱེས་པ་དང་། ཕྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨོན་ལ་དང་འབྲ་བར་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ་དང་། སྐྱུ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་བརྒྱངས་པ་བུས་མོའི་ལྟ་བུར་སྟེབ་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། སྤང་
 པོ་འམ་ཏྲ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྤྱབ་སྟེ་གསང་བ་སྤྱབས་སུ་རྩལ་པ་དང་། བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུར་དྲངས་གསལ་སྤུམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བགས་པ་སྤྱབ་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱ་ཞིང་

ཡུལ་

ལྷ་

ལྷ་

ལྷ་

༡༡། །འཇམ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་གཡས་སྐྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཞལ་གྱི་སྒྲིན་མཆོམས་ན་མཉེན་འཇམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་བྱ་གང་ངམ་གསུམ་ཙམ་པ་གཡས་སུ་འབྱེལ་། ཞིང་སྤྱར་རའི་འབྲས་
བུའི་ཆོད་ཙམ་དངུལ་གྱི་འབྲུར་ལྟ་བུས་བརྒྱན་པ་དང་། རོ་སྟོད་སེང་གོ་ལྟར་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བ་དང་། དབྱང་པ་གཉིས་གྱི་མགོ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟར་རྒྱུམ་པ་དང་། ཐལ་གོང་གཉིས་གཤོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤོང་གང་བ་དང་།
ལྷགས་ལ་རོ་གང་གྲང་བ་རོ་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱ་ཤིང་རྩ་གོ་རྩ་ལྟར་རྩ་ཞིང་གའ་པ་སྟེ་གྲོན་འཕྲེད་ཆ་སྟོམས་པར་མཛེས་པ་དང་། རྒྱུམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་སྐྱོགས་སུ་འབྱེལ་བའི་གཙུག་
ཏོར་བལྟར་མི་མཛོད་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཙམ་གྱི་ལྷགས་རིང་ལ་མཛེས་པ་དང་། གསུང་ཆོངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ནི། ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ། མཉེན་པར་
འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པ། བཏང་མི་བྲ་ཞིང་རྣ་བར་ཉན་པ། མ་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པའམ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཏེ་དུག་རྩར་བགྱང་བའམ། ཡང་ན་གསུང་དབྱངས་
ཡན་ལག་དུག་རྩ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །འགྲམ་པ་གཉིས་སྤྱག་ཅིང་རྒྱུམ་ལ་རྒྱས་པ་མེ་ལོང་གི་ངོས་སམ་སེང་གོའི་འགྲམ་པ་འདྲ་བ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་སོགས་ཆོམས་ཐམས་ཅད་མདོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་།

ཆེམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་མན་རིང་བྱང་གི་ཚད་མཉམ་པ་དང་། ཆེམས་ལ་བར་མཆམས་མ་བྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཡས་དང་མན་ན་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཆེམས་ཀྱི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། སྤྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རི་
 མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་ཞེས་གཙོ་བོར་སྟོས་པ་སྟེ། ནང་གསེས་སུ་དབུས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་རྒྱུ་པོ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པའི་དབུས་ན་རྩོམ་མིག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་དང་བཅས་པ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྱན་ཆེམ་
 དཀར་བ། དེའི་གྲ་ཟུར་གཉིས་དམར་བའི་བག་དང་ལྗན་པ། སྤྱན་དབུས་ཀྱི་ཁ་སོ་སྟོ་བ། གཏིང་དུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སེར་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། །སྤྱན་གྱི་རྩི་མ་བ་མཆོག་སྟེ་བ་ཡི་བྱ་མཆོག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྤྱན་གྱི་ཡ་ལྷིབ་མ་
 ལྷིབ་ཀྱི་སྤྱ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞི་ལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པ་བྱ་མཆོག་དང་བེད་འཛིན་རྩི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཆོན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གང་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཤེས་ཤིང་། (འཛིན་རྟེན་པས་སྤྱན་མ་ལ་རྩི་མ་ཟེར་
 གྲང་འདིར་དེ་མིན་ནོ། ། མཆོག་།) དང་བ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པས་འདི་དག་སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པས་མཆོན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མར་བ་སྤྱི་གཉིས་དང་། བགས་པའི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅུས། ཉིང་པ་ཡངས་པ་དང་།
 ལོང་བུ་མི་མདོན་པ་ཁོང་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེའི་ཚབ་ཏུ་མགྱིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དུང་དང་འདྲ་བའི་རི་མོ་གསུམ་པ་དང་། སྤྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གྱི་དྲིལ་ལ་ཁོར་དང་ལྗན་པ་དང་། དབུ་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་

ལྷོ། །གསུམ་གསུངས། སྒྲ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བའི་དོད་དུ་སྐྱེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་པར་མདོན། མགིན་པ་བྲི་མེད་དུང་ལྟ་བུ་ནི་གསུང་ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང་
 བའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་མཆོན་བཟང་གི་སྒྲ་བས་སུ་མ་བགྱངས་ལ་ཆངས་དབྱངས་ཉིད་བགྱངས་བ་མང་ངོ། །དཔེ་བྱད་ནི་མཆོན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མེ་ཏོག་གི་ཆ་ཤས་ཟེའུ་འབྱུ་
 ཡིན་པ་ལྟར་མཆོན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཟེའུ་འབྱུས་མཛེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། སེན་མོ་བྱངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ། སེན་མོའི་མདོག་སྒྱུ་མ་པ། གཤོད་བྱ་དང་ལེབ་མོ་མིན་པར་དབུས་མཐོ་
 བ་གསུམ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་ལྷུ་མ་པ། རྒྱས་པ། བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་མི་མདོན་པ། རྩ་མདུད་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་མི་མདོན་པ། ཞབས་རིང་བྱང་མེད་པར་མཉམ་པ་གོམ་པ་ཆེ་རུང་སྟོམས་
 པར་འདོར་བ་གསུམ་དང་། མི་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སེང་གའི་སྟོབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ལྷ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྒྲང་ཆེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མཁའ་ལ་བྱ་དང་པའི་སྟོབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གང་འདོད་
 པའི་གནས་སུ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་དྲང་བ་བྱུ་མཆོག་གི་སྟོབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་སྟོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གཤེགས་པ་དང་། མ་གཡོ་བར་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་སྟེ།

གཤེགས་སྤངས་བདུན་དང་། དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་པ། སྒྲ་མཚམས་ལེགས་པར་འབྲེས་པ། དབྲལ་བ་རྒྱས་ཤིང་དབྲེས་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། དབུ་སྒྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ། ཡིད་དུ་སྤྱུག་པ། འཇམ་པ། མ་འཇིང་
 བ་སྟེ་མ་འཕྱིང་བ། མི་གཤོར་བ་མི་རྩུབ་པ། དྲི་ཞིམ་པ་དུག་དང་། སྤྱན་ལྷན་ལ་གྱི་འདབ་མ་འདྲ་བ་ནི་དགྲུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ། དཀར་ནག་འབྲེས་པ་སོགས་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་པར་འདྲེས་འདྲ་བ། སྤྱན་ལ་རི་མོར་རི་
 སོགས་གྱི་སྒྲོན་མེད་པས་སྤྱན་གཉིས་དག་པ། སྤྱན་གྱི་ཡུལ་གཟིགས་པ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ། སྤྱན་གྱི་ཇི་མ་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྤྱུག་པ་སྟེ་སྤྱན་གྱི་ལྷོ། །སྤྱན་གྱི་སྟེང་གི་སྒྲིན་མ་གཉིས་གྱི་སྒྲིན་
 རྩུགས་རིང་བ། སྤྱ་འཇམ་པ། མདོག་སྤུམ་པ། སྤྱ་རིང་ཐུང་མཉམ་པ་བཞི་དང་། སྤྱན་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མཉམ་པ། སྤྱན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤང་བ་གཉིས་དང་། ཤངས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་།
 སྤྱ་བས་སོགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། ཞལ་ཉ་ཅང་མི་རིང་བར་ཆེ་ཆུང་འཚམས་པ་དང་། མཆུ་ཤིང་ཐོག་བེམ་པ་ལྟར་དམར་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བ་ཙམ་དུ་དང་བ་གཉིས་དང་། ལྷགས་པར་ལྟར་མཉམ་པ།
 སྤྱབ་པ། དམར་པ་གསུམ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་རྒྱུ་པ། ཅེ་རྫོག་མདོག་དཀར་བ། རིང་ཐུང་མཉམ་པ། བྱིན་གྱིས་ཐུབ་ལྷ་དང་། གསུང་འབྲུག་སྤྱ་ལྟར་བཟིང་ཆེ་བ། གསུང་ལ་རད་རོད་གྱི་འཇོར་བག་མེད་པས་མཉམ་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། ཞིང་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ། ཞིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་མདངས་ཡོད་པ། གཏིང་ཟབ་པར་དོད་པ། མ་ཆད་པར་རིང་དུ་དོད་པ་གསུམ་
 དང་། སྐྱུ་མཉེན་ཞིང་འབྱིངས་ལེགས་པས་འབྲིལ་བག་ཆགས་པ། རིང་ཐུང་སྒྲོམ་ཕྱ་སོགས་མ་འཆོལ་བས་རིམ་པར་འཆོམས་པ། མཆོན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གསལ་མཐའ་དག་གསལ་ཞིང་ཚོགས་པ། སྐྱུ་ཁྱོན་ཆེ་བས་ཁོ་ལག་
 ཡངས་ཞིང་བཟང་བ། སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤུཅན་དུ་གྱུར་པ། སྐྱུ་ལ་རྒྱབ་པའི་བག་མེད་པས་འཇམ་པ། སྐྱུ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་མེད་པས་ཁུམ་པ་མེད་པ། སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གིམ་པ། སྐྱུ་མི་ལྟོད་པར་ཤིན་ཏུ་གིམ་པ། སོར་མོ་དང་ཡན་
 ལག་རྣམས་སྒྲོམ་ཕྱ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཐུང་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་བཅུ་ནི་སྐྱུ་སྤྱི་འོན་ཏན་དང་། སྐྱུ་ལ་སྒྲེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ། སྐྱུ་མི་མཛེས་པའི་སྐྱུ་ཁྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། མིག་རྣག་སོ་དྲུག་སོགས་དྲི་མས་
 གཙང་བ། བྱས་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་བཞི་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དཀྱུ་རྒྱུ་པ་ཞེས་པ་དཔྱི་འི་སྐྱུ་བྱུར་གྱིས་མཆོན་པའི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་པ། སྐྱེད་སྐྱབས་འཆོམས་
 པས་སྐྱབས་ཕྱིན་པ། སྐྱེད་པ་ཏ་ཅང་མི་རིང་བས་མ་རྟོང་པ། སྐྱུ་འི་ཕྱལ་ཏེ་ལྟོ་བ་མཐོང་མན་མེད་པས་ཕྱང་ངེ་བ་བཞི་སྐྱུ་སྤྱད་ཀྱི་རོ། །ལྟོ་བ་གཏིང་ཟབ་པ། ལྟོ་བའི་རི་མོ་གསལ་སུ་འབྲིལ་བ་གཉིས་དང་། སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་

སྤྱོད་གཙང་བ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོས་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱག་ཞབས་གྱི་མཐིལ་སོགས་ལ་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རི་མོས་མཚན་པ་གཅིག་ཏུ་
 བརྩིས་པས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ཉ་མོ་། །དེ་ལ་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རི་མོ་ནི། དཔལ་ལེན་དང་། གཡུང་དྲུང་འབྲེལ་བ་དང་། གྲུ་བཞི་པ་དང་། རྩེ་དང་། བཟླ་དང་། དུང་དང་། ཉ་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་
 གྱི་རི་མོ་བརྒྱད་ཅུར་གསུངས་པ་བཞི་མོ་། །མཚན་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆོག་འདྲ་བ་རྣམས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་དང་། དཔེ་བྱད་དུ་དེའི་བྱད་པར་ཕྱ་མོ་ཆོགས་པའི་ཆ་ནས་གོ་བར་བྱའོ། །གཙུག་ཏྲར་བ་ལྟར་མི་མངོན་པ་སོགས་
 བྱད་པར་འགའ་མ་གཏོགས། མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཁོར་བསྐྱར་སོགས་ལ་ཡོད་མོད་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་ནི་དག་ཅིང་གསལ་ལ་ཆོགས་པས་ཆེས་བྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ་གཞན་པས་ཆ་
 ཙང་ཡང་འགྲན་དུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་བ་སྤྱུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆོད་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཆོད་དཔེས་སྤྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཛིག་རྟོན་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སྦྱེ་ཉ་རང་ཐམས་ཅད་
 གྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པ་བཅུར་བསྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་བ་སྤྱུ་འདྲི་དངོས་པོ་གཅིག་འགྲུབ་པོ། །དེ་འདྲ་བར་བ་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པོ། །དེའི་ཚུལ་

ཕྱི་	<p>༡༡། །བྱིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྐྱར་བས། མཛོད་སྤྱད་དང་གཙུག་ཏྲར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོའི་རེ་རེ་འགྲུབ་བོ། །མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་</p>	
ལྷ་	<p>འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་བྱིས་མཛོད་སྤྱད་འགྲུབ་བོ། །མཛོད་སྤྱད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབྲུམ་འགྱུར་བྱིས་གཙུག་ཏྲར་འགྲུབ་བོ། །གཙུག་ཏྲར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཐུག་བརྒྱས་མགྱིན་པ་ཆོས་</p>	
ལྷ་	<p>ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །གསུང་དབྱུངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ནི། སེམས་ཅན་བྱིས་ཐོས་ན་དགོ་ཅུ་བསྐྱེད་པས་མཉེན་པ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་རེག་པར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །</p>	
ལྷ་	<p>བྲང་དོར་བྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་བཛོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཛོད་བྱེད་ཡི་གེ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་སྟེ་འདི་བཞི་དབྱུངས་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འང་རུང་ངོ། །འཛིག་ཏྲན་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་</p>	
ལྷ་	<p>ཀུན་སྟོང་དགོ་བས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཉལ་སྤངས་པས་ཀུན་སྟོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀུན་སྟོང་གི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་སྟེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་མེད་པར་ལ་ཡང་གོ་རུང་ངོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་ལ་</p>	
ལྷ་	<p>བས་གསལ་བ་ནི་སྟོར་བའི་སྟོན་པ་སོ། །ལྟ་ངན་སེལ་བས་སྟན་ལ་འཛེབས་པ། དེས་འབྱུང་གི་ཐབས་སྟོན་པས་མཉེན་པར་འོས་པ། ཕ་རོལ་བྱི་དབྱས་བྱུ་མིན་ཞིང་ལོག་པར་སྤྲོ་བ་སེལ་བས་མི་ཚུགས་པ། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་</p>	

ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་སྒྲན་པ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལྟ་ནི་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་སྟེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་རུང་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དལ་དུ་བ་ལ་
 མི་སྦྱོར་བས་མི་རྩུབ་པ། ལྟང་བ་ལས་ལྟང་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་སྐྱེད་མི་དགའ་བ་མི་བརྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྦྱོར་བའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པས་རབ་ཏུ་དུལ་བ། གོགས་རྣམ་གཡེངས་སེལ་བས་རྣ་བར་
 སྒྲན་པ། ཤིན་སྐྱེད་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་གདུལ་བྱའི་ལུས་དང་སེམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བཅུས་པ་དེ་བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་སེལ་བས་སྦྱིང་དགའ་བ། འོག་ཏྱིག་དང་མ་ངེས་པ་
 སེལ་བས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དོ། །འགྱོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་གདུང་བ་མེད་པ། ཐོས་པས་ཤེས་རབ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པས་ཀྱན་ཤེས་པ།
 བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟོན་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་གསུམ་ནི་སེམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དཔེ་མ་བྱུང་མེད་པར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་གསལ་བ་ནི་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རང་
 གིས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྟེལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བས་དགའ་བར་བྱེད་པ། མ་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བས་མངོན་པར་དགའ་བ། ཟབ་པ་སྟོན་པས་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་

༡། །སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚད་མ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པས་རིགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྟོན་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པས་དེའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་ཐ་དང་མེད་པ་ཡང་སྒྲིམ་པའི་
 སྟོན་དང་བྲལ་བ་མ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཤེས་པས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞོལ་བ་སྦྱག་པར་བྱེད་པ་སེང་གའི་དབྱངས་དང་། འཁོར་ལ་བྱལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱང་པའི་དབྱངས་དང་། གདངས་ཟབ་པ་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་།
 གཟུང་བར་འོས་ཤིང་འདའ་བྱ་མིན་པ་སྒྱུ་དབང་གི་དབྱངས་དང་། སྟན་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་བའི་དབྱངས་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་ལ་གོ་བྱེད་དང་སུན་འབྲིན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཀ་ལ་ཕིང་ཀའི་དབྱངས་དང་།
 ཐག་རིང་པོར་གྲགས་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷས་སུ་གྱུར་པས་བཀྲ་ཤིས་པ་ཤང་ཤང་ཏེ་བྱུང་བའི་དབྱངས་དང་། ཚིག་བཅུན་པ་ལྷ་དབང་གི་དབྱངས་དང་། བདུད་སོགས་ལས་རྒྱལ་བ་
 ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆེ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་བཅུ་ལྔ། །ཉོན་མོངས་མེད་པས་བསྟོན་གྲང་མ་ཁེངས་པ། སྤྲད་གྲང་མི་དམའ་བ། ཇི་སྤྲད་གསུངས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའམ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་
 སྒྲ་ཀུན་གྱི་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་སྒྲ་ཀུན་བྱུར་མ་ཆགས་པ། དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ཅིང་གནས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་

སྲེད་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཞུས་པ། འཁོར་དུ་བག་ཚ་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་ཞན་པ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་བ་མེད་པས་རབ་དུ་དགའ་བ། རིག་པའི་གནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་པས་དོན་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པ།
 དགོ་ཅུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་གྱིས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་མཛད་པས་ཐ་བ་མེད་པ། རྟག་པར་གསུང་བའམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཆགས་པ། བརྗོད་
 བྱའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་འབེལ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་འབེལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྤྱོད་ཅིག་ལ་ཡང་ལྟའི་སྒྲིད་སོགས་དང་སྤྱའི་རྣམ་རིག་དུ་མ་གནས་པས་སྤྱོད་ཀུན་རྗོགས་པར་བྱེད་པ། སོ་སོས་གང་ཤེས་
 པར་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་སྤངས་པས་དབང་པོ་ཆོས་པར་བྱེད་པ། དམ་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་གཞོད་པས་མི་བསྟོད་པས་མ་སྤྲད་པ། དུས་མིན་མི་འདོམས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པར་སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ལས་མི་འབྱུར་བ།
 ཏྲ་ཅང་ལྟར་བས་སྤྱོད་པ་མི་ཕྱིན་པ་སོགས་རྟབ་རྟབ་པོར་མི་གསུང་བས་མ་རྟབས་པ། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་བྱེད་མེད་པར་མཚུངས་པར་ཐོས་པས་འཁོར་ཀུན་དུ་བྲགས་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་
 རུས་པས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་སྟེང་ཆགས་སྤང་རྗེས་གསུམ་བདུད་དང་བཞི་འཛུམས་པ་བསྒྲུན་ཏེ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །

༡༡། ལངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི། སྤྱི་པ་ཇི་སྤྱི་དུ་སྤྱོགས་དུས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱོལ་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེན་སྟོན་པ་ལངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷ་བུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཇམ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་དེ་ཟེར་བ་དག་འའདུལ་ཕྱིར་དེ་ཟེར་བའི་པུ་ལེན་པར་སྤྱལ་པ་ལྷ་བུ་སོགས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྤྱོལ་པ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྱལ་པ་བཟོ་སྤྱལ་སྤྱི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེར་ན་བཟོ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོར་དེ་དང་དེར་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཟོ་དེ། ཁ་ཅིག་ལངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་བཟོ་སྤྱལ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོལ་པ་སྤྱལ་སྤྱིར་གཏོགས་སོ། སེམས་ཙན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱེན་དང་རི་དྲགས་རུ་རུ་སོགས་སྤྱི་གནས་སྤྱོལ་པ་སྤྱི་བར་སྟོན་པ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་ལ། གཞན་ཡང་རིང་བསྐལ་དང་པར་དང་མོར་བྱ་དང་ཟས་གོས་ཤིང་རྟ་སོགས་སེམས་ཙན་ཕན་བདེ་ལ་སྤྱོར་བའི་གཟུགས་སྤྱོལ་པ་ལ་སྤྱོལ་པ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ལངས་རྒྱལ་དེའི་སྤྱི་ལས་ནི་རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཙན་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་

མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕྱིན་ལས་འདུག་སྟུང་ན། སྐྱེ་སྤང་བ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། གསུང་གྲགས་པ་ལྟའི་ར་བོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བཅེའི་བྱེད་པ་སྤྱིན་དང་། སྤྱུལ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྟོན་པ་ཆངས་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོབ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་དང་། གསུང་གི་སྤང་བ་སྤྱོད་བརྟན་དང་། སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་དོན་མཛད་པ་ས་གཞིའི་དཔེ་དགུས་བསྟན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་།
 རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཕྱིན་ལས་དེས་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པན་པ་མཐའ་དག་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་སྤྱོད་ཆོད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྟུན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མ་གྱི་
 ཉོན་མདོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་སྤྱོད་པ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོད་མེད་
 ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་སྟེ། མདོར་བསྟུན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏུག་བྱེད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་རྩལ་གྱིས་གཟུགས་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་བྱང་བུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་བསྐྱལ་བའི་མུར་ཐུག་པར་གསུངས་ཀྱང་བཟད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སོ་སོར་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་རྩལ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་

འཕྲུལ་

འཕྲུལ་

འཕྲུལ་

༡༡། རྒྱལ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱལ་ཕྱུ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བསྐྱེལ་པའི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 འབྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཐིན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རྒྱལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སོ། །འདུས་བྱས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདུས་བྱས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་དོ་བོ་ལ་སྐྱེ་གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ་མཆོན་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྷས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་
 ནི་དེ་ལས་བསྐྱེག་སྟེ་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའོ། །འདུས་བྱས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་དུག་དང་། རྒྱེན་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། རྒྱ་དུག་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ།
 སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱའོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བྱེད་བྲག་སྐྱ་བས་འབྲས་བུ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་
 ཁོངས་སུ་འདུའོ། །བྱེད་རྒྱ་ལ་རུས་བཅས་རུས་མེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ལྷ་གྲུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལྷ་གྲུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་དཔྱུ་ལ་བ་པའི་

སུང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། དེ་དག་གིས་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པ་འདྲ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་གྲུང་། བྱེད་རྒྱུ་རྣམས་བཅས་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་དགོས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱུ་
 ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཤིང་། བྱེད་རྒྱུ་འདིའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུ་ཡི་ཚུ་ལ་ལ་མི་ཚོང་སྤྲེལ་པར་བྱ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྣམས་གངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 དང་པོ་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ། ལྟུ་གུ་ལ་ས་རྒྱ་སོགས་དང་། ཤེས་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ལྟུ་གུ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་དང་།
 ལྷན་ཁང་གི་བུམ་པ་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་འདྲ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ཡང་བཤད་དེ། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པ་
 ལྟ་བུ། ཉེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། བསྟན་པར་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་གི་གཟུགས་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ། འགྱུར་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་བསྟེན་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 རྒྱུ་རྒྱ་བར་བ་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པ་མགར་བས་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གདུ་བུ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བ་ལས་མེར་ངས་པ་ལྟ་བུ། གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་གཏན་

༡༡། ཚིགས་ལས་བསྐྱབ་བྱའོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུ། འཕྲོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ་མདུང་ཁྱིམ་བཞིན་
 དུ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ནི་ཚིགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་
 རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་རྗེས་འཇུག་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་རྗེས་འཇུག་དེ་དག་དུས་སྟེ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་
 པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་གུ་ལ་ས་བོན་དང་རྒྱ་སོགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་འོང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དུ། ས་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རོལ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ནོ། །སྐྱབས་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་མཉམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་

ཚམས་ལས་རྒྱུར་བཞག་པའོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དག་སེམས་ལས་དག་བ་སྟེ་བ་སོགས་དང་། ནས་ལས་ནས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་རི་སྒར་
 བུང་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་གཙོ་ཆེར་རང་གི་རིགས་དང་སར་གཏོགས་པ་ལ་བཞག་པའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནི་སེམས་སེམས་བུང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་འབྱུང་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་པ་ལྟས་
 མཚུངས་ཏེ། སེམས་སེམས་བུང་གཉིས་ཀ་རྟེན་བདག་རྒྱེན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས། ཡུལ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས། དུས་སྤྱི་མེད་པར་གཅིག་པར་མཚུངས། རྣམ་པ་སྤྲོ་སོགས་གྱི་
 འཛིན་སྤངས་གཅིག་པར་མཚུངས། རོ་བོ་ཐུས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའོ། །འདི་ནི་སེམས་སེམས་བུང་པན་རྒྱུན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བཞག་འཛིན་གི་ཚུལ་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །
 ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཞེས་པ། ཀུན་འགྲོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྟེད་བྱེད་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཚམ་མོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དུ་ཡང་འགྲོའོ། །དེ་
 ཡང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟེ་བ་རྣམས་གྱི་སྟེད་བྱེད་འབྲས་བུ་རི་སྒོན་དུ་བུང་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་སྟེད་པའི་ཆ་ནས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་སྟེ། ཟག་བཙས་གྱི་དག་བ

༡༡། །དང་མི་དག་བཞུགས་པོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུག་གོ། །འབྲས་བུ་ལྷ་ཡི་དང་པོ་རྣམས་སྤོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱད་གི་མྱོང་བ་སྦྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འི་ཆ་རྣམས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་
 བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་སྤོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱེད་
 རྒྱུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ཆོད་ལ་བརྟེན་དོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྟེན་དོ། །སྦྱོས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་
 ཅིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྦྱོས་བུས་བུ་མ་པ་བུས་པ་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལ་དཔེར་བུས་ནས་འདྲ་བ་ལས་མིང་བཏགས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་བུས་
 སོ། །སྤྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སྦྱོལ་པ་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བུ་ལ་བའི་ཆས་འགོག་པ་སྟེ། འདི་རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བུས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་བསྦྱེད་པ་མེད་ཀྱང་
 འདིའི་གོགས་སྤང་བྱ་སྤང་བ་ལས་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ནོ། །བརྟག་འགོག་མ་གཏོགས་འདུས་མ་བུས་གཞན་ལ་རྒྱུ་མི་བཞག་ཟེར་ཀྱང་། ས་བོན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བུ་མེད་པའི་བརྟག་

མིན་འགོག་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་ཚལ་དུ་འདྲ་སྟེ་མ་མོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་འབྲས་སུ་བཟོད་རུང་ངོ། །རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་
 བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་བཟོད་པའང་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་འདྲ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་དང་བསྟན་ཏེ་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུར་བཟོད་པའང་ཡོད། འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་རྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་བུ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྔས་བསྐྱེད་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཀུན་
 འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ལྔས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་བཟོ་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་
 གཞན་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ནི་གོང་གི་རྣམ་སྒྲིན་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེའོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རང་གི་སྟོན་དུ་རིགས་འདྲའི་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞན་ལྔ་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་

ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་རྒྱུ་འབྲེལ་སྤྲུལ་ཐུན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་གནས་པ་མིན་པར་རྒྱུ་ལས་
 སྒོ་བུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་གོགས་བྱས་པས་སྤྲོད་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པའི་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་རིལ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་བཤེས་སྟེ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་སེམས་ལ་
 རིལ་པོ་དང་རྟག་གཅིག་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་བཤེས་སྟེ་ཆོས་དུ་མ་ཆོགས་པས་སྤྲོད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་རྒྱས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་རྣམས་སྤྲུལ་འདུས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྤྲོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དུག་པོ་དེས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་ཚུལ་གོ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་འི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་འདི་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་མ་བྱུང་བ་འགོག་
 པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་དཀར་ནག་གི་ལས་སོ་སོར་སྤྲིན་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་དང་རྟེན་སྤྲུལ་ཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན། གཙུག་བུ་
 པ་སོགས་སྔོན་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་པ་བསལ་ཕྱིར་སྔོན་ལས་ཁོ་ན་མིན་ཡང་སྤྲོས་བུས་བུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ད་ལྟའི་རྒྱ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པ་འི་ཆེད་དུ་སྤྲོས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ནོ། །

ལྟུང་པ་

ལྟུང་པ་

ལྟུང་པ་

ལྟུང་པ་

༡༡། །དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཆོད་བདག་འབྲས་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་འདུས་བྱས་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཐར་པ་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་བྱལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་དུག་ཏུ་སྤྱོད་བེད་ཡང་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་
གཉིས་ལོགས་སུ་སྤྱོད་བས་རྒྱུན་བཞིན་པོ་འདི་དག་གིས་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་རྣམས་སྤྱོད་ཚུལ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིན་
གོང་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཐད་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་དབྱེ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྟོབས་བྱལ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་།
དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་སྟོན་པ་གཉིས་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་དང་། རྒྱ་མཚན་མ་མེད་པ། ངོ་བོ་
སྟོང་པ་ཉིད། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གི་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སོགས་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་

མཐར་ལྟ་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དང་དུ་ལེན་ཞིང་འཛིན་པ་སོགས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་བསྒྲུན་ཏེ་རྣམ་
 ཐར་སྟོབ་ཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རི་སྟེ་མཆེད་དུག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་སྟོང་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟེ་
 མཆེད་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྒྲུན་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཕྱོགས་དེ་དག་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་
 བོ་སྟོང་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྒྲུག་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁམས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་
 ཉིད། སྟེ་འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལ་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པ་ནི་མཐའ་
 ལས་འདས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་སྤུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་
 བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྟག་སྤྱི་མཆོག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐོབ་
 བྱའི་མཆོག་མྱང་འདས་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་གང་ལ་འབོར་བའམ་འདོར་བ་མེད་པ་ནི་འདོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དོ། །འདི་བདུན་ནི་གཉིས་པོ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་མཐའ་བྱལ་དང་། །རང་བཞིན་དང་། །མི་དམིགས་པ་དང་། །དོན་དམ་པ་དང་། །དོར་བ་མེད་པ་དང་། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདྲ་བྱལ་བ་

ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཆོད་ལ་མི་སྟོང་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་གོང་གི་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་སུ་གདགས་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བཏགས་དོན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡི་ཆ་བདང་རྒྱུ་གཤེད་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་མཆོན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་ཆོས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད་
 གྱུར་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་འདི་དག་གཉིས་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གནས་
 པའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ནས་སྒྲུར་ཡང་དེ་དག་བཞིར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།འདུས་བྱས་ཕྱང་པོ་ལྷས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་
 པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་བབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་ནམ་

༡༡། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡོངས་སྟོང་པ་པོ་
 བྱེད་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། སྟོང་བྱ་བྱེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། བྱེ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ནས། ལུས་སམ་གཞི་རྣམས་དང་། གནས་གྱི་གཞི་སྟོང་རྣམས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བཞི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ནི། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་
 གསུངས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་དེ་རང་དོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད།
 སྟོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་གང་གི་བྱེར་དུ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དགོ་རྩ་དག་པ་ཐོབ་བྱེར་དེ་གཉིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་ཞེས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མཐའ་ལས་
 འདས་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་འཁོར་བ། དོར་མེད་མུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་དགོ་རྩ་མི་ཟད་པ། རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། སངས་རྒྱས་གྱི་མཆོད་དཔེ་ནི་སྐུ་བས་འདིར་རང་མཆོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྐུ་བས་འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་། ལམ་དང་མྱང་འདས་གྱི་དགོ་རྩ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེམ་མེའིས་གསུངས་ནིང་། དེ་བཅུ་བཞིའི་སྟངས་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྤྲུལ་རྣམས་བཅད་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་བསྐྱེད་པས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཙང་དུ་གྱུ་བ་པའི་སྒྲོམ་ནས་བསྐྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་སེལ་བར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བཞི་པོ་བསྐྱེམ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ལྔ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འཇུག་ རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཐ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཙམ་ཁེགས་པའི་མེད་དགག་སྟེ། སྒྲོས་པ་སྒྲོགས་རེ་བཅད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོས་བྲལ་མཐའ་
 དག་མ་རྟོགས་པ་ལོ། །འདི་ནི་དོམ་དམ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དངོས་མིན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་དགོས་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཁེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་འདི་རྣམས་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི། བརྟེན་ནས་སྒྲེ་

༄༅། །བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་འོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཡང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་རང་གིས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་
 འགྲུབ་པ། ཐོགས་རེག་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། སྤང་བྱ་ཟད་པ་ལ་བརྟག་འགོག་དང་། གང་ན་གང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་མིན་འགོག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་འདྲའི་འདུས་མ་བྱས་འདི་དག་ནི་དངོས་
 མེད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་སྒྲོས་གཞིག་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་གང་ཡང་
 མེད་པས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐར་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་མེད་ཀྱང་།
 ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡོ་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་སྤྱང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཆོག་ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། གང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་གདགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སོ་སོ་རང་ས་ན་མ་འདྲེས་པར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སྤང་དང་སྟོང་པ་འམ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཐ་མི་དད་
 པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་གདགས་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་བབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་གནས་ཤིང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པ། སྟོས་བཏགས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དེའི་ངང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲུབ་མེད་པའི་མཐའ་ཐུག་པའོ། །བྱང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་པ་འདི་
 ནི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་དངོས་དངོས་མེད་གང་གི་མཐའ་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད། སྟོས་ནས་བཏགས་པས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་

༡༡། ལའི་ཐ་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྲུ་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཟླ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །
 ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། ལེམས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། ལམ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ། ཆོས་ཉིད་ཟླ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲུ་ནས། སྤུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངོར་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཐད་དུ་སྟེབ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་རྗེ་རྣམ་མཁའ་དེ་དྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ན། འདི་ལ་བསལ་བྱ་མི་ཡང་མེད། བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་བཅད་མེད། །
 ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནསྟོན་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་གཉིད་སྟེབ་པར་འགྱུར་རོ། འོན་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་སྟེབ་དོན་མེད་ཅིང་བདེན་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེབ་ནི་བདེན་པ་གཅིག་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དོན་ཡོད་ལ། མཐར་

རྒྱལ་བ་དེ་ན་པ་གཅིག་པུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ནི་ཞིང་མ་སྐྱེས་ལ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟུབས་ཟེན་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་ན་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲུག་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོ་མ་སྐྱུང་ཞིང་ཆོགས་བསགས་པ་དམན་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་སྒྲུག་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་མོད་གྱི། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟན་ཏྲུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་དང་
 ལྟན་པ་རྣམས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་གང་ཞེན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལྟ་བུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྱིས་པའི་སྟོ་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྐྱུང་ཡང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རོར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བརྟག་ན་དབེན་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་གྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་
 སྙད་དུ་འགག་པ་ཡོད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟེན་པ་འགག་པ་ལ་ཟབ་པ། སྟོ་བ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། སྟོ་རྒྱུད་བ་དག་

༡༡། །གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དཀར་ལ། སློ་ལྡན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབའ་ཞིག་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལ་སྦྱོར་སོགས་སྐྱབ་དུ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་ཐ་སྟོད་དུ་སྦྱོར་སོགས་ཚད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་། བལ་པའི་སློ་ལ་སྐྱབ་དུ་མེད་ན་སྦྱོར་སོགས་སྐྱབ་པར་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་སློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་དུ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྟོད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་དེའི་འབྲུས་བྱ་འགྲུབ་པ་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པས་མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སློ་དམན་པ་དག་གིས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་དམ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མཐོང་བ་དམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་འགལ་བར་འཛིན་ལ། ཟབ་མོའི་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་

དངོས་མེད་གྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བའམ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་སྲིད་ལ། དམིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་དོན་སོ་སོར་ང་གིས་རིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཚོས་གང་
 ཡང་སྦྱོང་དུ་མེད་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ནི་སྦྱོང་པའི་མཚོགས་སྟེ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་སྦྱད་པར་གསུངས་པ་ལའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཟབ་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་
 སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ལམ་སྐྱབ་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཚོགས་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་། གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་འདྲར་བབྱང་ནས། སྒྲིའི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པར་རྣམ་བཞག་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཆད་པར་
 སེམས་ཀྱང་། ཟབ་མའི་སློང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཐོབ་དུ་ཡོད་པ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཉི་ཚེ་བས་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཉི་ཚེ་

༡༡། །བའོ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་ལུགས་ནི་བསྐྱབ་ཐོབ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་སློབ་བྱུར་གྱི་བྱི་མ་དག་གྱེད་ཆོགས་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་མེད་དང་ཐོབ་མེད་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཐོབ་པ་བསྐྱབ་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་ཟབ་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་སྟོང་རྟོན་འབྱུང་འགལ་མེད་བྱུང་འཇུག་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟན་འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །ཟབ་མོའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པ་ནམས་ལའང་ཆ་འདྲ་བ་འབྱུང་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སློབ་ལྟན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སློབ་སྦྱོང་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཡང་དག་པ་འདི་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱབས་སོ། །།དེ་ལྟར་མཁས་པར་
 བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ནས། །དེ་དག་གི་རྟོགས་བྱའི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞིའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། །མདོ་ལས། །འདུ་གྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱུག་

བསྐྱུལ་བའོ། བྱུངན་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་བའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དང་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་ནམ་འདུས་བྱས་སུ་
 གཏོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་མ་སྐྱེས་ལ། གང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཆོགས་པའི་སྤྱ་
 རོལ་ན་མེད་ཅིང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཆང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འགག་ཅིང་། རིམ་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་མ་ལོག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱ་
 མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འརྟུག་པ་དེ་ལ། གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་བྱུང་ནས་མ་ཞིག་བར་དུ་རྟག་པའོ་སྟེ་མ་དུ་འབྱུལ་བར་བྱེད་གྱི། དོན་ལ་འབབ་རྒྱ་དང་མར་མེའི་མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། བཅའ་པོར་
 བྱུར་པ་སྤྱི་སྟོན་དང་ནང་གི་ལུས་དང་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོག་དང་རྒྱ་བྱུར་སྤྱིན་སོགས་ནས་ལྷན་པོའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པའི་
 ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་དག་མཐར་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་མཐོང་བས་ཤེས་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་དང་

༡། ཤོའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན། མཐར་འཛིག་པ་དང་། བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གཞན་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་ད་ལྟར་བྱུང་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བུམ་པ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ནས་ངེས་པའི་དུ་ཐོབ་སོགས་འཛིག་པའི་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་བར་དུ་བུམ་པ་དེ་ཉིད། ཏྲག་པར་གནས་སོ་སྟུང་ན། བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་མི་འགག་པར་གནས་ན་གནས་སྐབས་སྤྱི་མའི་བྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བུམ་པ་ལ་ནི་སོ་སྟེང་དང་། རི་མོ་དང་མདོག་དབྱིབས། ནང་དུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། སྐྱེས་བུའི་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པ་རང་གི་དུལ་ཇུས་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། མེ་རྒྱུ་མགར་བ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐོང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བུམ་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལས་མ་བསྐྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་རྒྱེན་གཞན་དང་མ་

འཕྲད་པའི་དུས་ན། དེ་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གཞན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་འཇུག་མེད་པ་མི་སྤྱི་པས་བུམ་པ་བྱུང་ནས་ཞིག་པའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཅི་ཙམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲེའགག་
 ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གྲིས་པ་རྣམས་གྱིས་བུམ་པ་རྟག་པར་གནས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་བྱེད་གྱི་དེ་དང་མ་འཕྲད་བར་དུ་རྟག་གོ་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་
 རང་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་ཚད་རང་གི་ངང་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་པས་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་སོ། །ཐོ་བས་བུམ་པའི་རྒྱན་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་བུམ་པ་རྟག་པ་ཐོ་བས་གཞོན་པའི་གཞི་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟག་ན་པའི་མི་རྣམས་སོ། །འོན་ཀྱང་བུམ་པ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་འཛིག་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ལ། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་གྲོ་མའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བ། དཔེར་ན་འཛིམ་
 པའི་རྒྱ་དང་ལག་པའི་འདྲ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལས་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་གྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་བས་བུམ་པ་པའི་གཞི་ལ་རྒྱུར་ཐ་སྐད་བྱེད་
 པ་ཙམ་མོ། །རགས་པ་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པའི་སྤང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་བས་བུམ་པ་པའི་གཞི་ལ་སྐད་ཅིག་འདི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་མོད་གྱི། སྤང་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པར་བུམ་པ་རེ་ཤིག་རྟག་ཀྱང་འཛིག་རྒྱུ་

༄༅། །གཞན་གྱི་དབང་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་བྱས་སོ་སྐྱམ་པ་ནི་འབྲུལ་བའོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཆོག་ས་པ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་ངང་རྩྱལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིང་བ་རིམ་པར་བཀོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་རི་འཕེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་ལོག་པའི་ཆོ་མཐར་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གྱང་འགག་པའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཅན་དུ་སྒྲུང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར། རང་ཉིད་ངང་གིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་ན་ཕྱི་རོལ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་དང་རྒྱ་དང་ས་དང་། རི་རབ་དང་རྩྭ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་སྟེ་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་རྣམས་གྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྲོན་བཞིན་གསར་དུ་ཆགས་ལ། རེ་ཞིག་གནས་པ་དང་། མཐར་མེ་སོགས་ཀྱིས་ལའིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟར་གནས་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་བ་བཞི་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་

དང་། སྤོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་བཞོན་པ་སྟེ་ག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། མེ་སོགས་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྒྱིང་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 རང་གི་སེམས་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བ་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་ན། སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱང་མདོག་དབྱིབས་རིག་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་
 འདྲ་བ་གཞན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྤྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ་རྟག་པར་སྒྲོམ་པར་བྱ་དོ། ། རང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་དབང་པོའི་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཆོགས་པ་ནི་གསལ་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་ལ།
 རིས་མཐུན་པར་གནས་པའི་མཐར་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འགག་པ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དང་པོ་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། བཙམ་པ་དང་། གྱིས་པ་ནས། རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་ཏེ་འཆི་བའི་མཐར་ཐུག་
 པའི་བར་དུ། ར་ཆོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིམ་པས་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རིམ་པས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བར་ཆོར་བས་ཟེན་པ་དང་བཙམ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། སྤོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་དང་མཐུན་པར། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེལ་འགྱིབ་དང་། མཆོག་དམན་དང་། བདེ་སྤྱད་

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

ལྟོ

༡༡། །དང་། ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་དུ་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་ནི།
 རིས་འདྲ་བར་རྒྱན་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་འཇམ། མི་འདྲ་བ་འདོད་པའི་སེམས་གཡེང་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་མགྲོགས་པར་འབྱུང་ནིང་འབྱུར་བ། དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་སོགས་རྒྱུན་བཞི་པོ་སྒྲ་ཆོགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་ནས་སོ་སོའི་ཆོ་ཆད་ཐོགས་གྱི་བར་
 ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྤང་བ། སྐྱེ་འགག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་
 པས། བསྐྱེད་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་གྱི་སྐྱེ་འགག་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན། འདུས་བྱས་གྱི་སྟོད་ཡུལ་
 ཀུན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་མེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྟོན་དུ་བྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ན། མདོ་ལས་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་

དུ། འདུཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན། མི་རྟག་པའི་འདུཤེས་མཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་པའམ། འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་དེལ་འང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་
 ཉི་ལྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ལྟག་བསྐལ་མིན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟག་བསྐལ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྟག་བསྐལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་
 མི་འདོད་པ་སེམས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཟག་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་ལྟག་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་འམ། དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འདྲེས་ལ། དེ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གི་ལྟག་བསྐལ་དང་། མཐོ་རིས་ན་ཡང་
 སྐྱེ་ཤིང་འཆི་དང་། ལྟག་པ་དང་བྲལ་བ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ། འདོད་པ་བཅས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟག་བསྐལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཙམ་ནས། དུད་འགོ་རྒྱུ་ཆད་ཆད་ཀྱིས་མི་འདོད་ཅིང་ལྟག་བསྐལ་
 བར་ཤེས་པ་ནི་ལྟག་བསྐལ་གྱི་ལྟག་བསྐལ་ཏེ། ལྟག་བསྐལ་གཞན་གཉིས་ལས། འདི་ནི་ངོ་བོའི་ལྟག་བསྐལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ལྟག་བསྐལ་གྱི་མིང་གཉིས་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
 མདོ་ལས་ལྟག་བསྐལ་གྱི་ལྟག་བསྐལ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་བ་ན་ལྟག་བསྐལ་། གནས་པ་ན་ལྟག་བསྐལ་ལ། འགྱུར་བ་ན་བདེ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟག་བསྐལ་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ནི། དཔྱུལ་བར་ཆ་གང་

ཕྱི

ལྟ

ལྟ

ལྟ

༄༅། །སོགས་གྱིས་མཚོན་ཏེ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མདོན་པ་ཀུན་ཏུ་སྲུ་སྲུག་པ་བྲལ་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྲུག་བསྐལ་དུ་བསྐུ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་ནམ་ཞིག་འབྲལ་བར་འགྱུར་པའི་
 དོན་ལ་དགོངས་གྱི། འདིར་ནི་བྲལ་བ་སོགས་གྱི་སྲུག་བསྐལ་ཕྱིར་བཞིན་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་པའོ། །འགྱུར་བའི་སྲུག་བསྐལ་ནི་མཐོ་རིས་སོགས་འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་ཁམས་གང་ན་ཡང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་
 སྟོང་བདེ་བའི་ནམ་པའི་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏྲག་མི་བྱལ་པར་མཐར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ་མཐར་བཞིས་བསྐུས་པ་ལས་མ་འདས་པའོ། །འགྱུར་བའི་ཆོན་སྤར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གདུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནི།
 ལུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུ་མ་བྱུང་ན་དེ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ཡང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། འགྱུར་བའི་སྲུག་བསྐལ་ནི་སྦྱེ་བ་ན་བདེ། གནས་པ་ན་བདེ་ཡང་འགག་པ་ན་སྲུག་བསྐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ཆེ་ཕྱ་གང་ཕྱིར་ཡང་སྤྲུམ་རིམ་པས་འགག་ནས་སྦྱེ་མ་རིམ་པས་སྦྱེ་ལ་མཐར་རྒྱན་འགག་པས་མ་བསྐུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྟོན་དུས་གྱི་སྦྱོན་དཀར་མཛེས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདོད་
 ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོན་ས་ངན་སོང་སོགས་གྱི་སྲུག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་མང་པོ་འགྱུ་བ་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་ནི་མཚོན་གྱི་

རྒྱུད་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཉེན་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཆད། གནས་སྐབས་བདེ་ཡང་རུང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་། བཏང་སྒྲིམས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་། འབྲས་གྱི་ནད་གཞོན་སྒྲིམ་འབྱུར་དང་། གསོད་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་
 གྲངས་བཞིན་འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ང་ཉེར་སོང་བ་ལྟར། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གནས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ན་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་མི་
 མངོན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཆར་མཐའ་དག་ལ་འདིས་མ་བྱབ་པ་མེད་པས་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལ་བསམ་ན། འཁོར་བ་
 ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ཡང་། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེའི་འོབས་དང་སྤྱོད་མེའི་སྤྱིང་ལྟ་བུར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་
 གཟིགས་ལ། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་ལོངས་སྟོན་སོགས་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འབྱུན་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐར་འབྱུང་ངེས་པའི་འཆི་བ་

མཁའ་

མཁའ་

མཁའ་

མཁའ་

༡༡། །སོགས་ལ་བསམ་དབྱང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། །འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དག་གྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅིང་བའི་
 ཕྱིར། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་འཇུག་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་
 གིས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ལའང་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་གཉེན་པོས་སྤང་བ་ལས་ཟག་བཅས་རྒྱ་འབྲས་གཏན་དུ་ལོག་པའི་ཐར་པ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་བ་ཡིན་
 ཏེ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་འདི་དག་
 ཏུག་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ངེས་འགའ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་དཔོགས་རུས་ལ། རྒྱ་དེ་ཡང་དབང་སྤྱག་སོགས་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་

ཡོད་ཅིང་། ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་བ་ལ་རིགས་པས་འཐད་པ་མཐོང་བས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བརྟེན་བཤུགས་ཀྱི་ལོག་པར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་
 བྱུང་པར་ཅན། ཚད་མའི་སྒྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ན། གང་ཞིག་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་
 ཤིང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ངའམ་བདག་ཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའི་ཆོ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱུལ་བཞིན། གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོ་ལྷ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་བས་སྒྲོམ་པ་
 ཅུང་ཤིངས་པ་རྟེན་ནས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩད་ནས་སྤངས་པ་ལས། ཐག་བཅས་རྒྱ་འབྲས་གཏན་དུ་ཁེགས་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཐར་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་རྗེས་པ་རེ་ཞིག་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐེག་དམན་མྱུང་འདས་དང་། ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟིང་
 ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་སྤྲན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྗེས་པ་

ན། སློཾཉིད་ངང་གིས་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སློཾའདོགས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་དུ་བེན་གྱང་བསྒྲེག་མི་རུས་ཏེ། སློཾམ་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་མི་
 གཏོང་བར་འཛིན་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་མེད་ཤེས་པའི་སློཾལ་སྤྱལ་འཛིན་གྱིས་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་བེན་གྱང་
 མི་སྒྲེག་སྟེ། །སློཾཉིད་ཕྱོགས་འཛིན་སྤྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལ། དེ་མ་སློཾའབྱུར་བ་མཐར་དག་སྤངས་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 སྤངས་ཏོགས་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སློཾཉིད་ལོན་ཏན་ཆོད་མེད་གྱང་མདོར་བསྟུན། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་སློཾའབྱུར་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱར་མི་སྒྲིབ་བར་བཅོམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་
 གྲོལ་གྱི་སྤྱུང་མ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ལྟ། །སྤྱག་ཀུན་གྱི་ཉེས་པར་གསལ་པ་ལྟ་ཅི་སློཾཉིད་རང་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་སྤང་བར་མ་རུས་པ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་རྣམ་པ་

༡༡། །ཀུན་ཏུ་སྤང་བས། །འགྱུར་བའི་བྱག་རྩ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ནི་བདེ་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྒྲུའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཐང་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་
དངོས་དངོས་མེད་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་རྟག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་རྟོག་པ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་བྱུང་བའི་སྒྲུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཆད་ནས་གསལ་དུ་སྒྲུབ་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་སྤོང་ནས་ཐུགས་
པའི་རྒྱ་བ་དང་། །ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ན་བ་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པས་ན་རིམ་པ་ལྟར། །རྟག་བརྟན་ནི་བ་འཕོ་མེད་གཡུང་དུང་གི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་བའོ། །བདག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། །བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་དངོས་མེད་ཉི་ཆོ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོས་པ་ཉི་བར་ནི་བ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྱིད་ནི་ཁྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
དུ་གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ནི་བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བ། །སྟོབས་བརྩུ་དང་དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་བླག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མཆོག་ལ་དུ་མེད་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོན་དམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི། །འགོག་པ་ནི་བ་བསིལ་བ་གྲུ་མས་

པ་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཆོག་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མྱུང་འདས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །ཁའི་པ་འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པས་ཆོས་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན།
 ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བདེ་སྤྱད་སྟོང་བ་པོར་བཏགས་པ་བདག་གམ་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་སོགས་སུ་སྒྲེམ་པ་དེ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་སྒྲེམ་པར་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ། སྤང་པོ་དང་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་ལ། ཐད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སྤང་པོ་རྣམས་ཐད་དུ་བཞུགས་དུ་བདག་གྲུང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་པོའི་བྱེད་བྱ་
 གཟུགས་བདག་ཡིན་ན། རྟལ་ཕྱན་གྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་གྲུང་དུ་མའི་ཕྱིར་བདག་གྲུང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཞིང་
 སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བདག་གྲུང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་ན་རྟལ་ཕྱར་བ་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཅན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྤང་པོ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་ལྷ་ལས་ཐད་དུ་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་ཡོད་ན་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༄༅། །དམིགས་སྤྱད་པ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཡོད་ན། ལས་བྱེད་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་ཕྱིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟེ་ནམ་
མཁའ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པན་གཞི་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གནས་མ་བྱའི་སྡེ་པ་དག་གིས་བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་
དེ། ཚད་མས་དབྱུད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ནི་འདིར་ལོག་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་དངོས་
པོར་ཡོད་ཚུལ་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་བདག་པན་ཚུན་ལྡན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་མི་གནས། བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཆོར་བ་སོགས་
ལ་སྤྱར་བས་ཉི་ཤུ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་དག་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་བཏགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེས་འཛིག་ལྟ་བཅོམ་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་།
གཞན་ཡང་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའི་ནམ་པ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཚངས་པ་ བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བདག་རྟག་པ་དང་། གཅིག་ཕུང་དང་། དབང་སྤྱར་བ་

དང་། བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། བུམ་པའི་ཆ་བྱུང་ལའོར་ལོ་དང་དབྱིག་གུ་སོགས་མཐོང་བས་ཐུམ་ཁན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། བདག་གི་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་མལ་ཆ་དང་ཟས་གོས་སོགས་
 མཐོང་བས་བདག་ཡོད་པར་དཔོགས་པ་དང་། བདག་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དེ་སྤྱི་ཡི་ཆེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་མེད་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་སོགས། བདག་ཡོད་སྐྱབ་བྱི་རོལ་པས་གང་སྐྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་ཅན་བདག་མེད་པ་ལ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྟག་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་པ་དང་། བདེ་སྤྱུག་མཐོ་
 དམན་དག་མ་དག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་མི་སྤིད་པ་དང་། གཅིག་ཕྱི་ཡིན་ན་བྱུང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་མི་སྤིད་པ་དང་། ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་མི་འདོད་པ་རུང་བ་དང་
 འབྱུང་མི་སྤིད་པ་དང་། བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ལྡན་པ་ལ་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་བདག་གཞན་དགོས་པ་སྤིག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཉི་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཐོད་དོ། །བདག་གི་དོ་བོ་ཆོད་མས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་དེའི་
 ཕན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མོ་གཤམ་བྱའི་གོས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །མལ་ཆ་སོགས་བདག་གི་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཀྱང་ཕྱང་པའི་ཆོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་

ལྷོ་། བྱིད་པའི་སྤྲིར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཐར་པའི་ལམ་མི་སྤྲིད་དེ། བདག་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤོང་བྱིད་ཀྱི་ལམ་མི་སྤྲིད་ལ། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བར་ཆགས་པའི་
སློན་ས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ལེན་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་སྤྲིད་དོ། །བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་ལ་ཐར་པ་ཡོད་དེ་གོང་ལས་བསྒྲེག་པ་འདོར་ལེན་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་སློན་ས་ཁམས་
གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲིང་འདས་འགྲུབ་གོ། །ཕན་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གཞོད་པ་སྤོང་བ་ནི་བདག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་སྤྲིང་པོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིད་པོ་དང་སྤྲིད་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་
སྤྲིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ཞེས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚྭ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཤིང་རྩ་གཉིས་གཅིག་པ་མིན་ཞིང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
མེད་ལ་དེའི་སྤྲིར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྷན་པའང་མིན། ཡན་ལག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གནས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་ལ་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་གནས་པའང་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཚྭ་སྒྲུབ་པ་
དང་ཚྭ་སྒྲུབ་པའི་དབྱིབས་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྲིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱེད་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་

ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱུང་ན་མི་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་གྱི་སེམས། བྱིད་
 བྱི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཙན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་
 ཙན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་ཁེགས་གྲང་། དེའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་
 གྲུབ་བོ་སྟམ་ན་འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྒྲུང་བར་བཅད་གྱི། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་ན་དེ་དང་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཟུགས་བརྒྱན་
 དང་རྩི་ལམ་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྩི་ཆེ་གཟེགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་ དོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ། ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་
 ཚིགས་བཞིའི་རྩྱུ་ལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དབང་གིས་སྒྲུང་བར་ཁས་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

ལྟུན་པ་

༡༡། །ལེན་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སམ། གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བདག་གིས་འདོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྤང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅི། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ལིན་པས། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཀག་པའི་སྟོང་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤྱང་བ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ནི། སྤྱང་སྟོང་བྱང་འཇུག་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་ནང་གསལ་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དབྱེ་མ་སྤྱིའི་གནད་རྣམས་ལའད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་སྟེ་མོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་སྤྱོད་བ་མི་དམིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་མིན་པ་རྒྱུ་མེད་དེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་གོས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ལས་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུ་བ་ཟེན་པ་

སྒྲུང་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པ། བུ་བཙུང་ཟེན་པ་ལ་ཡང་བཙུང་སྒྲེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲེ་ན། ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲེ་ཞིང་། སྒྲུ་གུ་དང་སྒྲོང་བུ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་རིམ་པས་
 འགྱུར་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་བདག་སྒྲེ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། འཛིམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྒྲེ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལྟར་ས་བོན་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་གྱུང་།
 ས་བོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྤངས་ནས་སྒྲུ་གུ་འི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གོ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ས་སྒྲུ་གུ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ད་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་མདོག་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་དམིགས་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མེ་ཆུ་
 དང་དགེ་སྤྲིག་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱུང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་གནོད་དོ། །ས་སྒྲུ་གུ་སོགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་མེ་ཆུ་སོགས་དང་མི་འབྲེལ་སྟུང་ན། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་འབྲེལ་བར་མ་ཆད་པ་ལ་
 བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །བསྟན་བཙུང་སྒྲེ་མ་ཟད་འཛིག་ཏེན་པས་གྱུང་རྒྱུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་མདོན་སྒྲུམ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཅེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་བདག་སྒྲེ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཆར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་སྒྲེ་མི་རིགས་མེད་ཀྱི། མ་ལས་བུ་བཙུང་པ་དང་། ས་བོན་ལས་སྒྲུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་གཞན་སྒྲེ་བ་ཁོ་ནའོ་སྟུང་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཞན་དུ་བཏགས་པ་ཡོད་མེད།

༡༡། །རིགས་པས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་བཞིན་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་ཟེན་གཉིས་པན་ཚུན་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མར་མེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། གཞན་ཡིན་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིན་ཚད་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། བན་འདོགས་བྱེད་དང་འདོགས་བྱུར་འབྲེལ་ཞིང་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེ་ན། བན་དང་མེ་ཏོག་རྩོལ་སོགས་པ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ནས་རང་གི་ས་མུག་གཉིས་ཀྱང་། གཞན་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་བས། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱ་དགེགས་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ་ན་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱ་དགེགས་པའི་རྣམ་བཞག་རུང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཉེན་འབྱུང་གི་ངང་ཚུ་ལ་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ས་མུག་གཉིས་གཅིག་གི་དུས་ན་གཅིག་མེད་པས་ཕན་གདགས་བྱེད་འདོགས་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་སྤང་མདའི་མཐོང་མན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཐུན་པ་མི་འགྲུབ་པས། སྤང་མདའི་དཔེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་

དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུར་རྒྱ་འབྲས་སུ་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གོང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་བརྟགས་
 ན་སྐྱེ་བཞིས་པ་རུང་བཟོད་མི་དམིགས་ཀྱང་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་འགག་པར་གདགས་གྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་
 བྲལ་བ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་འགལ་མེད་གྱི་སྒྲུང་བ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དེ་བཟོད་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུ་
 བདག་དང་གཞན་གང་གི་དོ་བོར་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྐྱེ་བ་གཞན་གསུམ་བཀག་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཁས་མ་སྒྲུང་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དཔྱད་
 ན་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བཞིས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་དེ་དམིགས་ན་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་
 བ་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་དབུ་མ་པས་

ལྟོན་ལ། དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་འགལ་བར་བཟུང་ནས་ཚུད་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བཀག་པ་ནི་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་
 དཔྱོད་པས་མ་བཀག་སྟེ་དགག་གཞི་ཐ་སྟོང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ན་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་ཀུན་བཏགས་པའམ། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དགག་གཞི་སྒྲུང་བ་གཉིས། རི་བོང་རུ་མེད་དང་
 གནག་གི་རུ་ཡོད་ལྟར་བྱང་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ་མཐར་དཔྱད་ན་དངོས་སྒྲུབ་ལས་མི་འདའ་ཞེས་སྟོན་གྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་ཟེན་ཏེ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཅར་
 ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་འབབ་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྒྲུབ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲུབས་སུ་
 བཀག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐར་བཞི་སྒྲུབ་འགོག་གི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཚོས་གང་ཡང་སྒྲུབ་མེད་ལ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་སྒྲུང་ཅུ་མ་འགག་ལ་སྒྲོས་པ་ཉི་
 བར་ནི་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མས་དུ་མ། གཅིག་གིས་དུ་མ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྒྲུབ་པའི་མུ་བཞི་པོ་

གང་དུ་ཡང་དཔུང་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སྒྲུང་བ་སོགས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་དོ་སྟེ་མ་ན། རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མི་དད་གཅིག་སྐྱེད་པས་ན། ཐ་མི་དད་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་མེད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པ་མི་སྐྱེད་པས། ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་པའམ་དུ་མ་དང་གཅིག་ནི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་མ་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱས་སོ་ཙམ་
 ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་གང་དུ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་ཡང་དུ་མ་སྐྱེད་དེ། ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པས་མིག་ཤེས་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ལ། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཅན་དང་།
 ཡུལ་གྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་ལྗན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། རྒྱ་སོ་སོས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་བྱ་དེ་དག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ནི་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱེ་
 བྱ་སོ་སོར་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ཅན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་བྱ་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེ་ན། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པར་བཏགས་པ་དོན་མེད་དེ་གཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་དེར་
 སྐྱོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ནས། རྣམ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར་རོ། །

ལྷོ། །འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཏྲོག་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གཅིག་གིས། རང་གི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་མིག་
 ཤེས་སྐྱེད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་གཅིག་བུ་དེ་ཁོ་ནས་བྱེད་དམ། གཞན་དང་བཅས་ནས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཅིག་མི་བྱེད་པས་གཅིག་དང་
 དུ་མ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་དེས་ཀྱང་། སྤང་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུས་ན། གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་དེ་ཟེར་ན། བསྐྱེད་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་གཅིག་ཤུར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱས་བྱེད་པར་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་དེ་ཟེར་ན། མིག་དབང་ལྟ་བུས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པ་ཙམ་ལས། མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་པའི་
 བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་འོན་ལྟང་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་ན། འབྲས་བུ་ལ་ཆོས་
 དུ་མ་མེད་པར་རིགས་ན་ཡང་དུ་མ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་དོ། །དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་དུ་མ་ཆོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་

ཡང་རྒྱ་གཅིག་ལུ་ཆ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། རྒྱ་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་པ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོག་པ་བྱེད་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་གཅིག་བདེན་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེས་བརྩམ་པའི་དུ་མ་འང་མེད་མོད། ཆོས་དུ་མ་ལ་འང་རིགས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ལས་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་
 དང་། གཅིག་ལ་འང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛོག་པ་ཙམ་ལས་དཔྱད་ན་སྤྱ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟག་མི་བཟོད་པ་མི་ལམ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་སྤྱ་བཞི་སྐྱེ་འགོ་གཅིས་གཏན་ཆོག་པ་ལྷ་ཡི་གངས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་འདི་རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་གཏན་ཆོག་པ་བཞིར་བྱས་ན་ཡང་
 འཐད་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ། དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་སྟེན་འབྲས་བུ་དེ་འདས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ལ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་
 སྐྱེ་ཞིང་། ད་ལྟ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་འམ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་སྐྱེད། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་འོ་སྟམ་ན་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་ནི་རང་གི་དོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། ཁོ་གྲུབ་ཟིན་པས་ད་གཟོད་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། རས་སྒྲིན་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། ཡོད་ཀྱང་སྐྱེད་གོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། མེད་པ་ནི་སྐྱེད་མི་རུས་ཏེ་རི་བོང་གི་རུ་བཞིན་ནོ། ཁག་ཏེ་སྤར་མེད་པ་ཉིད་
 རྒྱས་གསར་དུ་ཡོད་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤང་སྟེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དོན་ལ་སྤར་མེད་པ་ཉིད་ཕྱིས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བཞིས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
 སྤང་བ་ལ། སྤར་མ་སྤང་བ་དང་ད་ལྟ་སྤང་བ་གཉིས་སྒྲོས་སྟེ་ལ་ནས། སྤར་མེད་སྐྱེའོ་ཞིས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་མེད་པ་ཡང་སྤྱི་བསྟོམ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 དབང་གིས་སྤང་བ་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་མེད་པར་གོ་འཕྲོས་པ་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་གོ་འཕྲོས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་། བདག་ཡོད་པ་དང་བདག་མེད་སོ་གས་ཀྱང་དེ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྤང་ཙམ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་གོ་འཕྲོ་བ་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་། འཕྲེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཚུལ་མི་སྤྲིད་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་སྒྲུལ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་བ་སྤྱི་མེད་ཙམ། ཡོད་མེད་དུ་དབྱེད་ན་

མགུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འང་མི་སྲིད་དེ་དངོས་འགལ་བར་ན་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་འདི་སྐབས་གཉིས་མིན་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་འང་མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་བྱུང་པར་མ་སྐྱར་བར་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན།
 དངོས་འགལ་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མགོ་བ་དང་། གང་ཡང་མིན་པ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་གོ་རྒྱུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལས། རང་ལུགས་འདི་ཞེས་ངས་
 པ་མི་རྟེན་དོ་སྐྱུ་མ་དུ་བྱེས་པ་ལས་དང་པོ་བསྟོར་རྒྱུ་རྣམས་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་མཐའ་བཞི་ཅིག་ཆར་ལོག་པའི་འཛིན་སྐྱད་ས་མི་སྲིད་པས། བྱུང་པར་སྐྱར་ནས་གང་རུང་
 དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་འཛིན་སྐྱད་ས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ནི་མཐའ་བཞི་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་ཁས་
 ལེན་མེད་མོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོག་གིས་མ་ཆོན་པར་དཀའ་བ་སྐབས་མ་བཟོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་རབ་དུ་དབྱེ་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡༡། །བལ་ཐེ་ཆོས་གྱི་དབྱང་ཐག་ཆད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ནི།
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་ལ། ཐོག་མར་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་དབུས་གྱི་ཆར་སྐྱེ་བས།
 བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་བརྟགས་པ་ཅོམ་ལས། གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལུས་དང་ཡན་ལག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་སུ་གསེལ་ཏེ། མདོར་ན་
 གཟུགས་ཅན་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྩལ་སྤྱོད་པར་གྱི་བར་དུ་བཞག་ནས། སྤྱོད་པ་དེ་ལ་སྟོགས་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཆེ་ངོས་སོ་སོ་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་བྱུག་མེད་དང་། མེད་ན་སྤྱལ་ཇི་ཅོམ་ཆོགས་ཀྱང་ཇི་ཆེར་མི་
 འགྱུར་བའི་རིགས་པ་སྤྱར་ལཤད་པ་བཞིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོ་ཅོག་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་དམ་དུག་པོ་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཆོགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་
 ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། རྩལ་སྤྱོད་བའི་སྐྱེ་འགག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་སྤྱོད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་པས། ཐེམས་

ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བེམས་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་བས་ལ་བའ་
 ཆ་ལ་བཏགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས། མདོར་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པས་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་པའི་དུ་མའང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གཅིག་
 དང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཚེས་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབྱེ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་
 ཅད་ལ་སྒྱིར་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཆོག་གས་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཆོག་གས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲིང་བའི་དུས་ན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིང་བ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བཙོས་མ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་དང་འགྲོ་འོང་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་དང་
 མཐུན་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞལ་ན་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེད་ཙམ་ལས། མཐུར་བཞི་དང་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། ཁ་ཐ་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་མི་རུང་བས་ཐ་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་ཐ་
སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྒྲིལ་དང་། བདེན་བཞི་དང་མཆོག་གསུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་
ཆེན་མོའི་ཁོངས་སུ་རྩོམ་གཟེགས་མ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཇི་སྟེད་པ་འདུ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མ་བརྟག་ཉམས་དག་འབ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གང་
ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་རྣམས་གངས་རྒྱས་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ལྟར་
ཐ་སྒྲིལ་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྟོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོགས་བྱའི་མཆོག་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་ཉིད་དོ། །སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་མཁའ་འཁོར་དཀྱིལ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་རྣམ་

ཕར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་བཞེད་དང་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་དང་རིག་པའི་རྩལ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། རྗེས་སྐྱོབ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ག་བྲུགས་བརྟན་
 དང་སྐྱུ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མ་ཚོངས་པར་རྟོགས་ཤིང་
 སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐལ་པ་སོ། །
 །དེ་ལྟར་གནས་བཅུ་དང་སྟོམ་བཞིའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་སྟོ་ལྡན་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོན་སྐུ་པའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 བཞི་དང་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་རྩལ་བཞིན་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གོང་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཁས་
 བུའི་གནས་བཅུ་དང་། ཟབ་པ་སྟོམ་བཞིའི་དོན་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཤེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་

ལྟུང་། །ངག་རྣམ་དག་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་བྱུང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་སྤྲོ་བ་སོགས་
 ཀྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱུད་པ་ཙམ་སྟོས་པ་མདོ་ཡི་སྟེ་དང་། བར་མཐའ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་འདས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་
 བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསུང་བ་དང་། གང་ལ་ཡི་རང་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་བསྟན་པ་གང་བཅས་ཚུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གཞི་དང་ལྟན་པ་དང་། དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 སྟོན་གྱི་སྟོར་བ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟེས་རབས་བརྗོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་པར་ཕྱིན་སོགས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ། འདི་ལ་རྣམ་
 པར་འཐག་པ་དང་མཚུངས་བྲལ་གྱུང་བེར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་མཆོར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་དང་
 བོ་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན། དེ་རྗེས་སྟེང་གཞི་སོགས་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་རྗེས་རྒྱས་ཆད་བྱུང་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན། གཏན་དབབ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་ཞེས་ཀུན་བཏུས་སུ་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་

བསྐྱུན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱུན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་འང་འདུའོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མདོན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་སྡོད་པ་ངན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ་བདེ་མ་
 ཅན་སྡོད་བ་དང་། བསྐྱུན་པ་རྩུལ་བྱིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གསུམ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་འཇམ། ཡང་ན་མདོ་སྡེས་བསྐྱུན་པ་གསུམ་ཀ། འདུལ་བས་རྩུལ་ཏིང་གཉིས། མདོན་པས་ཤེས་རབ་སྟོན་ནས་ཀྱང་གསུངས། ཡང་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་སྟོན་ས། མདོ་སྡེ་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་། འདུལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་། མདོན་པས་དེ་གཉིས་འབེལ་གཏམ་གྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་འོ། །གང་དུ་གསུང་བའི་ཡུལ་དང་
 གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྟངས་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་དང་དོན་དུ་ལྡན་པ་དགོངས་པ་ཟབ་མོས་བསྐྱུན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལྟེ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །སྟངས་གཞི་དང་ལྡན་པར་བཅས་པ་མཛད་ནས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྷ་དང་བ་དེ་ལས་ལྷ་དང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་འདུལ་བ་འོ། །སྡེ་སྡོད་གང་དུ་བདེན་པ་བྱང་སྟོགས་རྣམས་ཐར་སོགས་ངེས་པར་བསྐྱུན་པས་མྱུང་འདས་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་རྣམ་དབྱེ་སྡེ་ཆོགས་སྟེན་ས་ཡང་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ལྟེ་དོན་རྣམས་རིགས་པའི་ངེས་པས་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྩད་པའི་སྟོན་ས་པ་རོལ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མདོན་པའི་དོན་ནོ། །

༡༡། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚེས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚེས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུས་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཚོ་ལ་ཞེན། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་ཡུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་ནས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོ་བོར་འདོགས་པ་དང་། བུམ་པའི་ལྟོ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་པར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་འདུག་ཅིང་། དེ་ལས་ཐ་སྐད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་བཞི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་མིང་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་འབྱུང་རོ། །དེ་དག་ག་དམས་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་དེའི་མིང་གི་སྒྲ་སྒྲིལ་སེམས་འཛིན་པ་རྩ་བའི་སེམས་དང་། གཞུང་དེར་རྗོད་བྱེད་ལེན་དང་སྒྲིག་སོགས་གྲངས་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གི་རབ་དབྱེ་ལ་དཔྱེད་པ་དང་། ཚིག་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་རྣམས་ལ་རིགས་པ་བཞིས་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དེ་ཀུན་རྩ་བའི་མིང་གི་དོན་ཙམ་ལ་འདུས་པར་བསྐྱོམ་ནས་བསམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་དུག་གི་སྒྲོན་ས་འདུག་

ཅིང་། དོན་དེ་དག་ལ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རྒྱན་ཆགས་སུ་བཅུལ་བའམ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྩལ་དེ་ལྟ་བུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་བར་གྱི་ཞི་
 གནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དུ་སོན་པ་ན་རྟོག་པ་མེད་པའི་དཔྱད་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཕན་ཆད་དུ་ནི་
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མིང་སྟོམ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་གནས་དང་། དེའི་དོན་འབྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་ནས་
 འཛིན་པ་ནི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྩལ་གྱིས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་གནས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ལམ་ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་དུ་ནི་ལྷག་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་
 བ་སྟུང་ལམ་བཞི་ཐོབ་ནས། དེ་ལས་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྟུན་དངོས་པོའི་མཐའ་ངེ་ལྟ་ངེ་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་།

༡༡། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པས་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ངས་པའི་ཚིག་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ལྷ་ཀླ་གནོད་སྦྱིན་མི་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དོན་ལ་བརྟེན་སྤྱད་པའི་ཚུལ་རིམ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་མཚོན་ན། འཕགས་བོད་རྒྱ་ནག་ལམ་གྱ་
 ལ་སོགས་ཀྱི་སྐད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྩ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལེགས་སྦྱར་དུ། ཨ་སོགས་དབྱེངས་བཅུ་དྲུག་ཀ་ནས་ཀླའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་
 བཞི་བསྐྱེམས་པས་ཨ་ཀླ་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་མིང་ཚིག་མཐའ་དག་རྩུམ་གཞི་འཕྱེ་མོའི་ཡི་གེར་འདོད་དོ། །བོད་འདིར་ནི་ཀ་ནས་ཨ་འི་བར་ཀ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ། དབྱེངས་ཨ་ལི་མཚོན་པ་གི་གུ་སོགས་བཞི་ནི་རྩ་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་
 ལ། ཀ་ལིའི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དེ་ལས་སྔོན་འཇུག་ལྷ་དང་། ས་དང་ར་སོགས་ཀྱི་མགོ་ཅན། ཡ་སྟར་སྟར་སོགས་ཞབས་འདོགས་རྣམས་དང་དབྱེངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བཞི་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བ་ལས་མིང་ཚིག་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་ཡིག་འབྲུ་སིལ་བུ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུ་སྟོན་པའི་མིང་འབྱུང་ལ། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་རིང་པོ་ལྷ་བུ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་

སྟོན་པའི་ཆོག་འབྱུང་ངོ་། ཆོག་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བཟོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་ཐོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལེན་དང་། རབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་སྒྲུ་ཆོགས་ཅན་འབྱུང་པའོ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ངག་འདི་དག་ལ་
 ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ན་རང་བཞིན་དང་རྒྱེན་དང་རྣམ་འབྱུར་གསུམ་གྱི་ཁོག་ཕུབ་ནས་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་བྱིངས་དང་མིང་གི་རང་བཞིན་གཉིས་བྱིངས་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བའི་རྒྱེན་ལ། གྱིང་རྒྱེན་དང་ཀུན་
 ལགད་ཀྱི་རྒྱེན་གཉིས། མིང་གི་མཐར་སྦྱར་བའི་རྒྱེན་ལ་རྣམ་དབྱེད་དང་དེ་ཕན་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་ལ། རྒྱེན་དང་རྒྱེན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲད་པ་ལས། ས་ར་རྣམ་བཅད་དང་། ཤ། ར། ལ། སྟོན་སོགས་སྦྱ་འབྱུར་པ་དང་། ཡི་གེ་དབྱེ་
 བསྟན་གྱི་སྟོན་སྦྱ་མ་ལས་གཟུགས་གཞན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱུར་སྒྲུ་ཆོགས་བརྒྱ་སྟོད་པའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའོ། ཁོད་སྒྲུང་ལ་བྱིངས་སོགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྒྲུང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཕྲད་ཀྱི་རྒྱེན་
 སྦྱར་བ་དང་དེ་ཡང་འདས་མ་འོངས་སོགས་སྟོན་བྱེད་སྟོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲ་གཟུགས་འབྱུར་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། བཙམ་པ་དང་གཞིམ་པ་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ལྷན་ཅས་པ་དེ་དག་རྒྱུང་པས་དོན་མི་སྟོན་
 ཀྱང་། མིང་དང་སྦྱར་ན་ཆོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་བྱུར་པ་རྣམ་དབྱེད་ལྟ་བུ་བཙས་སྦྱད་སྒྲ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་རུང་ངོ་། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུང་ལ་གཅིག་ཆོག་གཉིས་ཆོག་མང་ཆོག་གིས་དབྱེ་བས་རྣམ་དབྱེ་ཉེར་གཅིག་བོད་པའི་

བྱས་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔོན་འཇུག་གི་རྣམ་པས་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་སྟོན་ཚུ་ལ་འདི་ནི་རྒྱ་སྐད་གྱི་ཀུན་ལའད་དང་སྟོགས་མཐུན་ལ་འདི་ནི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇུག་གུང་མཁོ་བའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤར་གསུངས་ཟིན་ཏོ། །ད་ལྟ་གསུང་བཞིན་པ་འོ། །མ་འོངས་པ་ན་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི་ཚིག་གྲོགས་མང་པོ་སྤྱར་མི་དགོས་པར། གསུངས་སོ། །གསུང་རོ། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ།
 ལྟ་བུས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱབ་དང་སྐྱུ་ལ་ཚིག་སོགས་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་འཇུག་གུང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། མིང་གི་སྐབས་སུ་གཙན་གཟན་གཟིག་དང་། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ལྟ་བུ་ལས་མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་
 བྱས་པ་ནི། བརྫོད་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་དོན་མི་ནོར་བའི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་ལག་ལྟན་དང་། ཏྲ་ལ་མཁྱོགས་འགྲོ་ཞེས་སྔོན་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་
 ཡོད་པ་དང་མཁྱོགས་པར་འགྲོ་བ་སྟོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡོད་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཞེས་མི་རྩོད་པར་སྔོན་གྱི་བརྫ་བྱེད་དག་གི་ལུགས་བཞིན་མཁས་པ་སུས་གུང་དེ་ལས་འདས་ཏེ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར། སྤྱི་རིང་རོ་ཚུ་ལ་
 བཞིན་མཐོན་པའི་བརྫོད་པ་རྣམས་ལ་ར་མགོ་དང་ས་མགོ་སོགས་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་ཡང་། ཡིག་གཟུགས་གྲིས་པ་ལ་ནི་བྱུང་ཆེ་སྟེ། དག་ཡིག་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ངས་པ་འདྲེན་རྣམས་པ་ཡིན་ལ།

༡༡། །དེའི་ཕྱིར་ད་དུག་གི་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ས་མཐའ་འཇུག་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཆེ་བས་ས་མཐའ་མ་བསྐྱས་པ་སོགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཐུ་མིའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་སྔོན་གྱི་བར་སྔོན་མཁན་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་བྱེད་གྱི་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན། ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བརྗོད་པ་མཛེས་པ་དང་། བར་སྔོན་མཁན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དོན་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྔོན་མ་གསུང་
 ར་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་བར་སྔོན་མཁན་པོ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་འཇུག་པར་བྱའོ། །རྣམ་དབྱེ་
 སོགས་ཐུད་རྣམས་གནས་སྐབས་གང་དུ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱས་ནས་ཆོག་བཟོར་ཡང་བར་བྱས་པ་ནི་ཆོག་སྟུང་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཨུཊྲལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་བྱང་གཞི་དང་བྱང་ཆོས་གཞི་
 མཐུན་པར་བསྐྱས་པ་ཨུཊྲལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ། བབྱང་གཞི་དང་བབྱང་བྱའི་བར་གྱི་ཆོག་བསྐྱས་པ་ལམ་ལྷ་ལྷ་བུ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱབ་ཞེས་མིང་དེ་ཉིད་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་མཆོན་པའོ། །
 ཆོག་སྒྲུ་མར་མི་བླ་པའི་སྒྲེ་ཆོན་དུ་བཞག་པ་གང་རུང་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་ལ། མི་བླ་པའམ་བྱངས་མེད་པའི་བསྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་མི་བླ་པའི་སྒྲེར་ལག་པ། སྤྱི་སོགས་ཉེ་བསྐྱར་རྣམས་དང་། སུ་སོགས་

གྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སོར་རྟོག་ ཀུན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཀུན་ཕན་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རེ། །བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྗོད་པ། ཟླ་བ་དང་འདྲ་བའི་བྱ་དང་བཞིན་
 ཅན་ལ་ཟླ་བའི་གདོང་ཅན་དང་། མེ་མཚམས་ལ་ཤར་སྟོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། །འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྤྱད་ཅེས་དཔེ་འདྲ་དེས་བྱས་པ་རེ། །ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གང་རུང་བསྐྱས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུའི་བསྐྱབས་སྟེ་གཉིས་
 པ་ནས་བདུན་པའི་བར་བསྐྱས་པའི་དཔེ་རིམ་པ་ལྟར་བྲང་འགོ་རྒྱང་འཐུང་འཐུང་གཏོར་ཆུ་སྐྱེས་རྒྱུ་སྐྱས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུ་རེ། །ནམ་དབྱེ་སོགས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་འདུག་པ་བསྐྱས་ནས་མཐར་ནམ་དབྱེ་གཅིག་སྐྱར་བ།
 སངས་རྒྱས་དམ་ཚེས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལྟ་བུ་ཟླས་དབྱེའི་བསྐྱབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚོན་ནས་ཚིག་སྤྱད་མིན་ཡང་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྐྱས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན་ཚིག་དེ་ལྟར་སྐྱར་ཏེ་གོ་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་སྐྱར་རྒྱུ་ལ། བཅུན་མོ་ནམས་གོང་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་མཚིག་གུའི་ལུས། བུ་མ་པའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པའི་བུ་མ་པ། ནམ་
 མཁའི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་གདང་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ལ་ཁ་གདང་ནས་ཉལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དོན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡། གིས་བར་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་རྣམས་གནས་སྒྲུ་བས་སོ་སོར་གོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲུ་དེས་ཡུལ་དུས་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྱུལ་བར་སྒྲུ་བས་སྒྲུ་
གང་ཡོད་པའི་ཤིང་ལོན་པ་དང་། མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། མིང་འདི་དག་གིས་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། མིང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུ་བ་བར་ཆད་བྱས་
པ་བཞིན་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུ་བ་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་འདྲིས་པ་དང་། མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་ཞོར་པར་ལེགས་པར་སྒྲུར་ཏེ་བརྗོད་པ་ལས་ལུང་སྟོན་ལུས་ཀྱི་བསྒྲེག་ན་མ་
ཡིན་ནོ། རྟོན་མཚན་པའི་མིང་དེ་ཡང་ས་དང་རྩེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་ལ་ཆེར་དོན་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བརྗོད་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བཤད་དུ་འང་ཡོད་པ་
རྩེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་ལ། ཡང་དང་པོར་གང་གི་མིང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅི་མ་སེང་གོ་ལྟ་བུ་རང་རང་ལ་དངོས་མིང་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཞན་པ་དེ་དང་བསྟན་ཏེ་བཏགས་པ་བཏགས་མིང་དུ་འབྱུར་
པས་གཉིས་སྒྲུ་དབྱེ་ལ། བཏགས་པ་ལ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པ་ལ་བྲམ་བེ་མེ་ཞེས་དང་། སྒྲུར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུ་བ་ཉི་མ་ཞེས་དང་། རྩལ་ལྡན་ལ་སེང་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་

པ་ལས་འབྲས་མིང་རྒྱལ་བཏགས་པ། ཀྱང་ནད་བསྐྱེད་པའི་ལྷེང་ཀ་ལ་ཀྱང་ནད་ཅེས་དང་། རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་ཤེས་པ་ལམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡང་ན་ལོ་ཐོག་ལ་ཕན་པའི་ཆར་བབ་པ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འབྲུ་བབ་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ། ར་སྒྲུལ་ནས་ཀྱི་ལྷུ་གུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲུ་དང་ལྷུ་གུའི་ཚོགས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་བཞིན་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ལོ། །ཡ་གྲུལ་ལ་
 ཚོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་ཅེས་དང་། ཁང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་ཁང་པ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་ཕ་མ་ཉི་དྲུ་
 ལས་དྲས་ཏེ་མིང་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ལས་བཏགས་པར་ལྟ་ལོ། །དཀར་མཚན་མེད་པའི་བྱིལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། གཟུར་མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་
 ལས་བསྒྲིག་པ་ནམས་ནི་བསྟེང་ཚོགས་ཅེས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིག་པའི་མིང་སྤྱར་བ་འདི་དག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་མོད། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འཕྱུ་བའི་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདྲ་འབྲེལ་
 ལས་འབྲེས་ཏེ་བཏགས་རྒྱལ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྒྲིམ་པ་སེལ་བའི་བཏུང་བ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་ནམས་ལ་སྒྲུབ་ཤིང་འཕྱག་གི་ལྷུ་བཞི་ཡོད་དེ།

ཕྱི

ལྷ

ལྷ

ལྷ

༡༡། མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་སྐམ་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ཏྲག་ལ་འཇུག་གྱུང་བཤད་དུ་མེད། མཚོ་ནང་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏྲག་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། མཚོ་ནང་གི་ལྷ་མ་བུ་དང་སྟོན་ཆགས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་གྱུང་མི་
 འཇུག་པས་དེའི་མིང་ཞེས་མི་བྱ། སྐམ་སའི་རྫོང་དང་སྤྲོང་དུ་མ་སོགས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱར་ལ། བྱིན་གཤོལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་མིང་དུ་བློགས་ནས་འཇུག་ན་ཡང་བཤད་ན་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུ་ལ། ལོག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྦྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དགའ་ན་ཉ་ཉ་ཞེས་སམ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་དང་། སྦྱེན་གྱི་རྩད་གྱི་རྩད་ཅེས་སམ།
 རའོ་རའོ་ཞེས་དང་། རོ་མཚར་ན་ཨ་ལ་ལ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གཉིས་བརྗོད་པ་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྟག་པའི་སྦྱ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྦྱ་ཞེས་འདོད་ལ། བྲལ་བྲལ་དར་དིར། ཅལ་ཅལ་སོགས་སྟོགས་
 གཅིག་དུ་ངས་མི་རྣམས་པ་འདྲེས་པ་འཕམ་མི་གསལ་བ་ལ་སྒྲོས་སྦྱ་ཅན་འཇུག་པ་སོགས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་གང་ལ་མིང་གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་ན་སྤར་གྲགས་པ་འཕམ་དོན་དང་མཐུན་པར་གསལ་དུ་
 བཏགས་པ་ལས་མཚོན་བྱེད་གྱི་མིང་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཅི་རིགས་པ་མངོན་བརྗོད་གྱི་བསྟན་བཅས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚིག་གི་དོན་བསྟན་པའི་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སམ་རང་བཞིན་ནི་ཚིགས་

བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟེལ་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་གནས་ལ། ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་མངའ་ས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་ཀ་ར་ཆའི་ལུགས་བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་།
 ཚིགས་བཅད་རྣམས་སྟེབ་སྦྱར་དང་ལྷན་པ་དང་། ངག་གང་ཡང་མེད་བྱེད་ཡི་གེ་འཇམ་རྩལ་སོགས་རན་པ་དང་། རག་ཞོག་མེད་པར་དོན་གསལ་བ་དང་། བཟློལ་གྱང་རང་བཞིན་ནམ། དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་
 དང་ཕུལ་བྱང་དང་རབ་བརྟག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ས་སྟེག་པ་སོགས་ཉམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བྱང་འཕགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་སྦྱེད་རུས་པའི་ངག་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྒྲོན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངག་ཕུན་སུམ་
 ཚིགས་པའི་སྒྲོན་ས་བཤད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་ཚུང་ཚུམ་གསུམ་གང་བྱེད་གྱང་། དགོས་མེད་སྤང་ཞིང་དགོས་པ་སྦྱོང་ངེས་སུ་བཟློལ་པ། རྒྱས་གྱང་སྒྲོས་སྦྱོན་མེད་ལ་བསྐྱུས་གྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཇི་ལྟར་
 འཆོམས་པར་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་ས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཚིག་བྱུར་སྦྱོན་པས་བཟློལ་པ་དག་ཅིང་། བཟློལ་མ་ཁས་པས་དོན་བདེ་སྟག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 སོགས་ངག་ཚིག་གི་མ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་བསྐྱུས་དོན། ཚིག་དོན་དང་མཆོམས་སྦྱར་དོགས་སྦྱོང་ལ་མ་ཁས་ཤིང་། སྦྱ་གཅིག་གྱང་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཚིག་གི་གཅོད་མཆོམས་དང་།

ཡུལ་

ལྷོ་

ལྷོ་

ལྷོ་

༡༡། རྒྱུགས་གཉིས་སུ་གོ་རུང་བའི་སྒྲིའི་ཤན་རྣམས་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ཚོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བྱའི་དོན་མོར་འབྱུང་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབ་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
 སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ཚོས་དོན་ངེས་ཚིག་གསུམ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུད་ཚུམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཐོབ་པས་སྐལ་ལྷན་རྗེས་
 སུ་འཛིན་པ་དང་། ལོག་སྒྲུ་ཚར་གཙོད་པའི་མཐུད་པ་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚིག་དང་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བཤད་ཀྱང་སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གསུང་
 རབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོབས་པ་མཚོག་ཐོབ་པའི་ཐབས་རིགས་པ་ཡང་དག་པཤད་པ་ལ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་འཇིག་
 ཏེན་ཀུན་ཚོར་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་རྩུབ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་རིགས་པ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་

བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེའིང་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་པ་སྒོ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ནས་བོན་དང་རྒྱ་དང་དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་སྒྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
 བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་
 ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཐན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྒྱུ་རུང་བས་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ལས་
 གྱིས་བདེ་འབྲས་དང་། མི་དགོ་བས་སྒྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའམ། འབྲས་གྱིས་བོན་ལས་འབྲས་གྱི་སྒྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལས་ལྟོག་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ། དགོ་བས་སྒྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་། མི་དགོ་བས་བདེ་བ།
 རས་གྱིས་བོན་ལས་འབྲས་གྱི་སྒྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་པོ་འདི་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་དང་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོ་ཡི་
 གནས་སོགས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་ལ་ར་དཔྱོད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡༡། ཚམ་མཁས་པ་དེ་ཚམ་དུ་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་རྣམས་པར་དག་ཅིང་བཟང་བར་འགྱུར་རོ། ཁོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ས་སྤ་བ་དང་། རྩ་གཤེར་བ་
 དང་རྣམ་མཁར་མི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ། བཅ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་དང་། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 སེལ་བའམ་དགག་པའི་ཆ་རྣམས་བཞག་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཆོན་ཐུས་ཡོད་བུམ་པ་ལྟ་བུལ། གཞན་བསལ་བའི་སྒོ་རྣམས་བཏགས་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཐ་
 དང་པའི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་པར་རྟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐུས་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེ་ལས། རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག། འགལ་འབྲེལ་དང་མཆོན་
 མཆོན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཐ་སྐད་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་
 གསུམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དབྱུད་ན་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པ་མི་དམིགས་ལ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གིས་དབྱུད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་།

གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན། སྤྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། རྩུ་མ་ཚན་མ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མེད་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་
 དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །བྱ་བྱེད་ལྟོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུ་སྟེ་མེ་ཆ་བ་དང་མེས་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། མེ་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་ནས་རྩུ་མ་ཚན་གཞན་ཆོལ་དུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་མེའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྟོན་མི་རུས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུས་ན་ཐ་སྟོད་
 དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩུ་མ་ཚན་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་ཆོས་ཉིད་དང་། རྩུ་མ་ཚན་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་ཆོས་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རིགས་པ་སྤྲུལ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའམ་དེ་དང་
 མཐུན་པར་གཞལ་བ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའང་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཞོར་བར་རྗེས་སུ་གཞལ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཐད་པ་སྟུབ་པའི་རིགས་པ་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡། ཁེས་བྱ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་གང་ཞིག་ཡང་དག་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འཐད་པ་དེ་གང་གི་སྒོ་ནས་སྐབ་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་དང་། ཇི་ལྟར་གནས་པ་དོན་དམ་པའི་དོན་གཉིས་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྟོག་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་དཔོག་རུས་གྱི་རྟགས་མངོན་པར་སྐྱང་བ་ལས་མི་སྐབ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ནི་མིག་ཤེས་མ་འབྲུལ་བས་ཡུལ་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ཐ་སྟོན་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དུ་བ་ལས་མེད་དང་བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པར་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། དོན་དམ་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུའོ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་བཞི་སྟེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། མ་འབྲུལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དབང་པོ་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་གཅིག་སྒྲ་གཉིས་སུ་སྐྱང་བ་སོགས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྐྱང་བ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །

དབང་པོ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་གསལ་པའི་ཡིད་རྟོག་མེད་དང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་འོ། །མི་སྤྱོད་པ་གོ་མས་པའི་ཀེང་རུས་གྱི་གསལ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ནི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོད་པ་སོགས་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་
 བཅས་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བར་རང་རིག་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ།
 འབྱུང་བའམ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་རང་ཉིད་རང་གསལ་དུ་རྟོཾ་བ་ཙམ་ལ་མ་འབྱུང་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བའང་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་རང་
 མཚན་ཉིད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་འདི་དག་མེད་ན། རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་འབྱུང་བས་དམིགས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་
 ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྩུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འགག་པ་སོགས་སྒྲུང་ཚོད་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་

ཕྱི

ལྷ

ལྷ

ལྷ

༄༅། །པར། །ཁྲམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་གཏུང་བ་དང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་། ཡིད་མངོན་མེད་ན་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མོང་
 དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་ན་ཕལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པས་དེ་གསུམ་དུ་རྣམ་བཞག་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་རང་རང་གི་
 ཡུལ་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རང་རིག་པ་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་སྤྱོད་བའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པ་ནི། རང་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་རང་གསལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས་ཐེ་
 ཚོམ་ཚོད་བ་ཡིན་པས་རང་རིག་འདི་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མཐར་མངོན་སུམ་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཐའ་རང་རིག་གིས་ངེས་ཏེ་མ་འབྲུལ་པའི་སློ་
 ཡི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་ཐུག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བཅའ་མི་དགོས་པ་བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་སློ་གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་
 ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཙམ་ཡིད་སློར་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་མིང་དང་བསྐྱེས་ཏེ་འཛིན་པ་དཔེར་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འམ་ཡིད་ཀྱིས་བཟོད་

པ་ནི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཞེས་བྱའོ། །བད་བྱེད་མི་ཤེས་པ་འི་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་དང་། ཏ་སོགས་དུད་འགོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒོ་ལ་བས་སྒྲོམ་སོགས་གྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་སྤྱང་བ་དེ་མིང་དང་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་། འདྲེས་སུ་རུང་
 བ་འི་དོན་སྤྱི་འི་རྟོག་པ་དེ་འི་སྒྲོ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་དོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། རྒྱུ་ཤག་ཤག་འབབ་པ་འི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན། སྒྲོམ་པས་གདུང་བ་འི་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་འི་རྣམ་པ་སྒོ་ལ་ཤར་ནས་དེ་
 འདོད་པ་འི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། རྒྱུད་རིང་པོ་འི་རྒྱ་ཡི་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་ཤེས་པ་ལྟ་བུས་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་རྟོག་བཅས་འདིས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འདྲེས་པ་འི་རྒྱུ་གྱིས་དོན་རྣམས་གྱི་སྤྱི་ཙམ་བཟུང་
 ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྟོན་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་འི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་འི་གནས་གང་ཡང་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། མཛོན་སུམ་ལ་ནི་རང་དུས་གྱི་རང་
 ཡུལ་དེ་འི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་མཚན་སིལ་བུ་པན་རྒྱུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཙམ་སྤྱང་བ་དེ་ནི་མིང་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་སྤྱུར་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་འདིས་ནི་ད་ལྟ་མཐོང་བ་འི་
 ཡུལ་ལ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྟོག་པ་འམ་བད་རྟོན་ཙན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་མ་བཟད་གྱི། འདས་པ་ལ་དཔན་པ་འི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མཛོན་པར་

མཁུ་

མཁུ་

མཁུ་

མཁུ་

༡༡། །འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟོན་རྟགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་དེ་ལས་རྟགས་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་
 རྣམས་ཀྱང་གཞལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ན། བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱ་ཆུང་མེ་སོགས་ལ་འཛིགས་མི་ཤེས་པ་ལྟར། སྒང་དོར་འཇུག་ལྟོག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་ཡིད་འདི་ལ་ཡང་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོག་རྒྱུ་ལ་སྟོག་རྒྱུར་རྟོག་པ་ལྟར་མ་འབྱུང་བ་ཞིག་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྱུང་དང་། སྟོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་རྟོག་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། མ་འབྱུང་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མ་ཞོར་བར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་དེས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
 གཞན་གང་ཞིག་གོ་རུས་པ་དེ་ནི་རྟགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེད་གཞི་གང་ལ་རྟགས་དེ་མ་གྱུབ་ན་བྱུབ་པ་དབྱུད་པ་དོན་མེད་པས་
 དང་པོར་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་མེད་དབྱུད་པར་བྱ་རོ། །རྟགས་གྱུབ་ནས་རྟགས་དེ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་དབྱུད་པར་བྱས་པས། རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་

གྲུའགོ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་འགོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཆོད་མས་ངེས་པས་ན། རྟགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལོག་པ་འཇམ་
 མེད་པར་གྱུར་ན། རྟགས་དེ་ཡང་ལྷོག་པ་སྟེ་ཡོད་མི་སྲིད་པ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོད་མའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་
 པ་ངེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དཔེས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་ལའད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་བའི་བསྐྱབ་བྱུ་འགྲུབ་
 རུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། མ་ཆོད་བའི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྤང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་དོ། །རྟགས་ཡང་དག་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།
 འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱས་རྒྱུ་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རྟགས་དེས་ཆོས་གཞན་བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་
 གཉིས་ནི་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་ལ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་འཇམ་འགལ་སྒྲེད་མིགས་པས་གཞན་ཁེགས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་དགག་བྱའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་

མཁའ་

ལྷ་

རྒྱུ་

ལྷ་

༡༡། ཁ་ནི། འབྲས་ཏྲགས་ལ་སྒྲུབ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་སྟེ། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བུ་རྒྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ། དེ་བཞིན་དུ་བར་སྒྲུབ་གི་དུ་བ་སྒྲོ་
 ཡོད་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྒྲུབ་སྒྲོན་སོང་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་སྒྲོན་སོང་བསྒྲུབ་པ། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ།
 རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ། སྒྲོར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་བྱུང་པར་བསྒྲུབ་པ། ཁ་ནང་གི་བུར་གོང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་བུར་རོ་ད་ལྷ་བ་ལས་སྒྲུབ་དང་ད་ལྷ་འི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཆོགས་པ་གཅིག་པར་རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་འབྲས་བུས་རྒྱ་སྒྲུབ་
 ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་འདིས་རྒྱ་མི་གཡོ་བ་ལས་རྟོན་བརྟོན་པ་སོགས་འབྲས་བུས་རྒྱ་དཔོག་པའི་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན།
 མི་ཏྲག་སྟེ། བུས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བུ། བྱུང་པར་སྒྲོས་པ་བ་དང་། ཚུད་གཞི་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་འདྲ་ལ། ཏྲགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ། བྱུང་པར་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་སྒྲུབ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྤྲུལ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མར་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོས་པས་མི་སྟོས་པར་དག་པ་ཞེས་རྣམ་བཞག་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་བྱང་
 པར་མེད་དོ། ཁ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟུར་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཙན། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་བ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་
 མི་ངེས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྣང་མི་རུང་དང་། སྣང་རུང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། དུལ་དུས་ངོ་བོས་བསྐྱལ་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དམིགས་མི་རུས་ཏེ། ཤ་བ་དང་བར་སྤིང་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བསྟན་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
 པས་ནི་ཡོད་ངེས་མེད་ངེས་སུ་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་པར་སྟོན་ལ་དེ་ལས་གཞན་སྣང་རུང་ཡིན་ནམ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཞེས་བྱུང་ཕྱི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་རྟགས་སྟུར་དུ་འགོ་ཚུལ་ཡོད་ངེས་སམ་མེད་ངེས་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་མོ། །འདིའི་རྟགས་སྟུར་འགོད་ཚུལ་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་མི་འབྱེད་རོ། །མི་སྣང་བ་མ་

ཕྱི

ལྷ

ཕྱི

ཕྱི

༡། །དམིགས་པ་འདིས་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་ཟེན་པ་སོགས་མདོར་ན་དཔོག་མ་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་མི་བྱ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བྱིས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། སྤང་རུང་ཚོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་བྲག་རྫོང་པ་གི་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྩིག་སྒྲོར་དུ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་རུང་གི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་པ་གིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་རྩོད་གཞི་དང་། མེས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། གྲང་རེག་མེད་པ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་པ་རྣམས། བསྐྱབ་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་རང་བཞིན་

དམིགས་པའི་རྟགས་སྒྲུར་རོ། །ཡང་རྩོད་གཞི་གོང་ལྟར་ལ། རྟགས་དུ་བརྟག་དུ་ཕྱུར་བས་བྱབ་པར་ཚོན་པ་བཀོད་ནས་གང་རེ་ག་སོགས་གོང་གི་བཞི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རོ། །ཡང་རྩོད་གཞི་འདྲ་ལ། རྟགས་ཚན་དན་གྱི་མེས་བྱབ་པར་ཚོན་པ་བཀོད་ནས་གང་རེ་ག་སོགས་བཞི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རོ། །ཡང་བོད་གྱི་མཁས་པ་
 དག་མེད་དངོས་རྒྱ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཚོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། སྤྲུལ་ལྟར་བཞི་པོ་འགོག་པ་བསྒྲུན་ཏེ་འགལ་དམིགས་གྱི་སྒྲུར་བ་བརྟུ་བུ་བཞི་དཔ་ལ། མཁས་པ་གཞན་གྱིས། མེད་དངོས་རྒྱ་མེ་མིན་ལ་དངོས་
 འབྲས་བསྐྱེད་མ་རག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་ངེས་མི་རྟུས་ཞེས་ནན་ཏན་བཀག་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུར་མེད་དངོས་རྒྱ་རྟུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡོད་པར། གང་རེ་ག་གི་དངོས་རྒྱ་མེད་པས་གཞན་གསུམ་
 ཡང་མེད་པར་གྱུར་བས་ན་སྒྲུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་གྱི་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུལ་ལྟར་སྒྲུར་བ་བརྟུ་གཉིས་སུ་བཞི་དཔ་འཇུག་པ་བདེ་བས། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལས་
 དངོས་འགལ་ལ་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་པ་མེད་དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་འམ་རྩོལ་བུང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་འགལ་གྱིས་བྱབ་བྱ་བཀོད་པ་

ཡུལ་

ཡུལ་

ཡུལ་

ཡུལ་

༡༡། །ལས། བྱེད་གྱི་འགལ་ལྷ་འགོག་པ་འདི་ལ་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ཞེས་གྲང་བེད་ཏེ། འགལ་ལྷ་རྣམ་བཙད་གྱི་ཆ་ནས་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྟོན་ཙམ་རུང་མོད། ཏྲག་པ་རྣམ་བཙད་ལ་ཁེགས་པས་མི་ཏྲག་
 ཡོངས་གཞོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བསམ་ན་མི་དམིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་སུ་འདུ་རུང་ངོ། གཞན་ཡང་སྟོ་འགལ་སོགས་གྲང་འདིའི་མཚོན་ནས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དངོས་སུ་ཏྲགས་སུ་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་
 མ་མཛད་དེ་དངོས་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ཕལ་པས་ངེས་དཀར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚད་གི་གཏན་ཚིགས་གྲང་རང་བཞིན་དུ་འདུ་བ་སོགས། ཏྲགས་གསུམ་གྱི་རིགས་ཙན་གྱི་སྟུར་བ་གཞན་རྣམས་གྲང་འདི་
 གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་སྟུང་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་བདེན་པའི་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་ས་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་རང་གིས་ཚུལ་
 བཞིན་ཏྲགས་པ་ནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟུབ་པ་དང་། དོན་དང་མི་མཐུན་པར་སྟུབ་པ་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་
 དཔག་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཚེ། རྩོད་པའི་གཞི་སྟོགས་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་སྟེ། མེ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ངོར་ཚད་མས་གྲུབ་བྱེན་པ་དང་། མེ་གྲང་བ་

ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་བསལ་ཟེན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་དཔག་བཞིར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོག་མཆོག་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་
 གཙུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་ཆོག་མཆོག་རང་རྒྱུད་པ་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ་རྟག་པ་བྱུང་བ་ཚད་མས་སྒྲུབ་དགོས་གྱི། ཁས་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །སུན་འབྱོན་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་བའི་དག་གཉིས་ཀའང་ཡོད་དོ། །སྒྲུབ་
 རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་སུན་འབྱོན་ཕྱིར་སྒྲུབ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་པ་དང་། རྟོལ་བ་དེ་ལ། སྒྲུབ་ཆོས་ཙན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟག་པ་ཁས་སྒྲུང་གི་གྲུབ་པ་བཀོད་ནས་མི་
 འདོད་པར་ཐལ་བའི་འཕེན་པའང་རུང་བས་ན་རྟག་པ་བྱུང་བ་ཚད་མའམ་ཁས་སྒྲུང་གིས་གྲུབ་ཆུལ་ལས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྣམ་དུ་སྒྲུབ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འབེལ་བའི་གཏན་ཆོག་པར་དེས་པས་གཞན་དང་ཆུང་པར་
 བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་གིས་བསྟན་བྱའི་ཆོག་དོན་དང་འདྲི་ཞིང་ལན་གདབ་པ་དང་དུའུ་བསྒྲུབ་སོགས་གྱི་གནས་ཆུལ་བཞིན་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་མཁས་པ་དང་། མི་འཛིན་པའི་སྒྲོབས་པ་བརྟན་པས་ཆོག་
 ཟུར་ཕྱིན་ཅིང་བརྟེན་འབྱེད་ལ། ཆོག་ངན་སོགས་དགོས་མེད་དོར་ཞིང་དགོས་པ་སྒྲོང་བར་བརྟེན་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ལྟེ་བའམ་དཔང་པོ་དོན་དང་དོན་མིན་ཤེས་ཤིང་རྒྱལ་འཕམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆུལ་

ཐུ

ཐུ

ཐུ

ཐུ

༡༡། །བཞིན་འབྱེད་རྒྱས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲ་མའམ་ཁྱོམ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ། སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡང་དག་སྟེ་ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བྱར་ཕྱིན་པར་བརྗོད་པས། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་དེའི་མིང་ཕྱོགས་སུ་བྱེར་ནས་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་
 གནས་བརྒྱ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དགོ་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་དང་བརྩུད་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དམ་པའི་ཚེས་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་འདོད་གྱི་
 བསམ་པས་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཚིགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་དགོན་ལ། ཕྱོགས་ངན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པས་ཡིད་འབྱུག་ཅིང་བྱུང་གསོད་གཡོ་སྤྱོད་ཚིག་ངན་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་། འབྱུག་པ་མེད་
 པ་དང་། གཞན་སེམས་སྤང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཇུག་གི་སེམས་དེ་དག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དགོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཇུག་ན་ཀུན་ཉོན་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་བྱུང་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དགོ་
 ཚེས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དགོ་ཚེས་མི་སྐྱོམ་པ་སེམས་མཉམ་པར་འཛིག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དགོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཆགས་སྤང་གི་ཉེས་པ་ཅི་ལས་དོན་ཇི་བཞིན་

འབྱེད་པ་ཉུང་ལ། སྒྲོན་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་ས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་འབེལ་གཏམ་དང་ཚུང་པ་བྱས་ན་ཆོས་མིན་འགོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་
 ཏུ་བསྟན་པའི་རིགས་བཞི་ལས་སྤྱི་མ་འཐད་པ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོན་ས་སྤང་བ་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དང་། སྟོང་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་སམ། བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མ་དང་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་རུང་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན་ཡིན་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་འམ། གནས་སྐབས་སུ་
 དགག་སྐྱབ་གཉིས་དང་། མཐར་ཐུག་དགག་སྐྱབ་ལས་འདས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོད་མ་གཉིས་སམ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་
 བཞིན་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོན་རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། གང་ཟག་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདག་གྲོལ་དུ་
 མི་བྱེད་གྱི། དེས་གང་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་དོན་དང་ལྡན་ན་གཟུང་རུང་གི་མི་ལྡན་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱ་ལོ། །ཆོས་དེ་ལ་ཡང་རྫོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ནི་མཛུབ་མོས་ཟླ་བ་བསྟན་པ་

ཨྲ	༡༡། །ལྷར། རོན་གོ་བྱེད་གྱི་སྤྲད་དུ་སྦྱར་བ་ཙམ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོག་ལས་སྐབས་གྱི་དོན་གོ་ན། ཆོག་གི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བྱད་པས། སྦྱར་ཡང་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།	
ཨྲ	ཆོག་གི་སྟོས་པ་ལྷར་སྤང་ན་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་བྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །གསུང་རབ་གྱིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་	
ཨྲ	གནས་སྐབས་དང་བའི་དོན་དང་། དང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་ཙམ་མིན་པ་ངེས་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྟོག་འོག་	
ཨྲ	གི་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ་གཟུང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་དགོངས་གཞི་གཞན་ལ་དགོངས་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་	
ཨྲ	སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་ང་དེའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དང་གཟུགས་མེད་ཆོར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཐ་སྟོན་	
ཨྲ	ཙམ་དུ་ནིམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དགོངས་པའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གང་གི་མཆོན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ཆོའདི་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ནམ་ཞིག་སྦྱེ།	39

དེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ལོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་སྒྱུན་པ་ཙམ་གྱི་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ཙན་ལ། སྒྱུན་པ་ལ་དམན་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱིས་སྒྱུན་པ་ལས་
 ཚུལ་བྲིམས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་རང་རང་གི་དོན་ཙན་ནོ། །ཡང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་པ་ལ་ཆེར་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་བབྱང་བྱ་མིན་པར་ནམ་པ་གཞན་དུ་འབྱོགས་པར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཙན་བཞི་ནི།
 གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་པ་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་གཟུགས་སོགས་གྱིས་ཚོས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ལོ། །མཚན་ཉིད་
 ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་སམ། དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གདོད་ནས་སྤངན་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་
 གདུལ་བྱ་གང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤང་བྱ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མཚོག་དམན་དུ་བབྱང་ནས་བརྟན་པ་སྤང་བྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་ལ་རྗེད་སྤྲོའི་
 སྒྲུམ་དུ་བརྟན་པའི་གཉིན་པོར་སངས་རྒྱས་གང་གྲུའི་ཀྱང་གི་བྱེམ་སྟེད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཞོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སེམས་པ་སྤྱོའི་ཞེས་ཏེ་གསུངས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལོ། །བདག་གིས་ལམ་ལ་སྟོབ་མི

ཐུ

ལྷ

ལྷ

ལྷ

༡༡། ཁུས་སྒྲུལ་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གོང་ལྟར་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་སྤྲད་ནས་དགོ་
 རྩ་གཞན་བསྟོད་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་གོང་ལྟར་ཏེ་དེ་བཞི་དགོངས་པའི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་བསམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སམ་དགོངས་ནས། རིགས་གཟུགས་
 འབྱོར་བ་སོགས་གྱིང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཞིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བསྒྲུགས་པ་བརྗོད་པས་རང་ལ་དམན་པར་འདུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 འབྱོར་བ་བྱུང་པར་དུ་བསྒྲུགས་པ་དང་། ཡུལ་དམ་པ་ལ་གཞོད་པ་སོགས་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པས་འབྱོད་ནས་སེམས་ཏེ་ཅང་གཏུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ།
 ལུགས་པའམ་ཉེས་པ་ཟད་ནས་མམ་ཞིག་བདེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་འདོད་ཅན་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ། གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་
 སོར་ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟན་པས་བར་ཆད་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ཆོག་སྟོ་ལ་འཛིན་པའམ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་

རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་མ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཟུང་ན། སེམས་ཅན་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མཚོག་དེས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་རིགས་གྱི་ཁམས་ཐོགས་པར་བཟླས་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚོག་ཐོབ་པ་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི།
 ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བའི་ལུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆོ་རབས་དྲན་པའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཏྲན་གསུམ་དང་།
 ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་པ་དེ་ལ་མོས་པ་གང་ཞིག་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དག་པའི་སར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 གཟུངས་གྱི་སྒྲོ་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་བཟུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱང་འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ་ཆོས་མཐར་དག་
 འཛིན་པ་དང་དེའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏྲོགས་པར་སྤྲོའོ་ཞེས་དམན་པར་

ཨྲྀ

ཨྲྀ

ཨྲྀ

ཨྲྀ

༡༡། །འཛིན་པ་སོགས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་བར་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་ལྷེ་མ་དགོངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་ལག་ད་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དཔེར་ན། སླིང་པོ་མེད་ལ་སླིང་པོར་ཤེས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་
 ཉོན་མོངས། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་གནས་ན། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཅི་ལ་དགོངས་པའི་དོན་ལག་ད་ན། ས་ར་ཞེས་པ་སླིང་པོ་དང་རྣམ་གཡེང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་གཡེང་མེད་པ་ལ་ནན་ཏན་སླིང་པོར་ཤེས་ནས་འབད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བགྱི་བར་དཀར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཛིན་པ་
 ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ན་ཚུ་དེས་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ས་དང་མ་ནི་གསལ་ད་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་སྟེད་པ་དང་མ་རིག་པ་
 སྟོང་བ་ལ་དགོངས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྷེ་མ་དགོངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་ལྷེ་མ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གསུང་རབ་གང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་གཞི་
 དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་

གསུངས་པ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་མཉེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་བརྟན་པ་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྤྲིང་བ་ཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ལ་ལས་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ནས་མི་མང་འཕོང་གསུལ་བྱུང་བུ་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བརྟན་པ་འདི་དགོངས་ཅན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདི་མཛོལ་ས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་བརྟན་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤེས་ནས་མཐར་སྤྱུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། ། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། ། དེས་པའི་དོན་དོན་དེ་ལ་འང་དོན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དག་ག་པ་དང་སྤྱུག་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ལ། དག་ག་སྤྱུག་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་དོན་མཛོན་པར་གསལ་བའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་དམ་པ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སྟེན་པ་ཡིན་པས། རྣམས་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། ། ཇི་སྐད་ལའང་པ་ལྟར་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་ན་འོ་མ་ལས་མར་དང་། མར་ལས་མར་གྱི་ཉིང་བྱ་ལེན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཐར་སྤྱུག་པ་ཁོང་

222.

ॐ

八五

五

༡༡། ཁུ་རྒྱུད་ནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ་དབང་འབྱུང་བས་སྒྲོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བརྗེད་པ་མེད་པས་བླན་པའི་གཏེར་དང་། སྒྲོས་རབ་རྩ་འབྱེད་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་རྟོགས་པའི་གཏེར་དང་། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྩ་འཛིན་པས་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་། ལེགས་པར་བཤའ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་སྒྲོབས་པའི་གཏེར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བབྱེད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབ་པའི་གཏེར་ཏེ་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏེར་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ལ་མཐར་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་དོན་རྣམ་པར་དེས་པ་ཤེས་རབ་ལ་གྱི་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞིའི་སྐྱབས་སོ། །།དེ་ལྟར་མཁའ་བྱའི་གནས་བཅུ་དང་། སྡེ་མ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། བཤའ་པ་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་

ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་དོགས་དམ་པ་ཡིན་པས་གུས་ཤིང་ནན་ཏན་གྱི་བརྩོན་པས་བཟུང་བར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་ཡོན་
 ཏན་མི་བྱད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུལ་གྱི་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པས་མཁས་ཤིང་། ཆོས་བཞིན་བྱེད་
 པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་པ་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་བཟང་བོའི་ཕྱིན་ལས་ལྡན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟུན། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་མ་ནོར་བ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་
 དག་ཆོག་ཉུང་དུས་བདེ་སྒྲག་གསལ་པོར་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་རྟོགས་ནས་སྦྱར་བ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཛོད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན།
 འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྲགས་པ་ཆད་མེད་པའི་དཔལ་ལ་དབང་

ལྷོ་མཁའ་

ལྷོ་མཁའ་

ལྷོ་མཁའ་

ལྷོ་མཁའ་

༡། འབྲུང་བར་འབྲུང་རོ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡི་མཛོད། རྩུ་ལ་འདིར་བཏེན་ན་འབད་པ་རྩུང་དུས་ཀྱང་། བཟུང་ཆུ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ། ལུ་མཐའ་མེད་པར་རོལ་ཞིང་དག་འབར་འབྲུང་། རྩེད་
 བཀུར་གྲགས་འདོད་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པར། བསྟན་ལ་དད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། དམ་ཆོས་གཟུང་ཕྱིར་ལྷ་མཆོག་མཉེས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སྒྱུར་འདིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་གྱིར་ཅིག འདི་འཛིན་རྣམས་
 ཀྱི་ཡིད་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས། ལུགས་ནས་གཟུངས་སྟོབས་སྟོ་གྲོས་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་། འདི་ཡི་དག་བས་མ་ལུས་འགྲོ་བ་ཀུན། མཁུན་རབ་བདག་པོའི་གོ་འཕང་གྲུབ་གྱིར་ཅིག བདག་ཀྱང་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར། ཆོར་བས་ཀུན་ཏུ་བཟུང་ཆུ་ཆེ་བའི། སྟོ་གྲོས་མཆོག་ལྷན་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་གྱིར་ཅིག བདག་དང་ཆོས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས། སྐྱེ་ཀུན་ལུས་སེམས་རྗེ་རྗེ་
 ལྷ་བྱ་ཐོབ། བདུད་དང་བར་ཆད་ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། འོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཤོག། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ནས་བྱི་འདུན་ཡོད་པས་རྩོམ་གཞིའི་ས་ཁོངས་ཙམ་བགྱིས་ནས། ལོ་སྟོར་གཅིག་ལྷག་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲུངས་
 ལ། ཕྱིས་སུ་ནད་སོགས་གཞན་དབང་གིས་ལུས་པར་དོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅག་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ཐོས་ནས། རང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཤིས་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་པོས་ནན་ཏན་བསྒྲུལ་བ་ལ་སྟོང་བཅེ་བས། ནད་ཀྱིས་མནར་བ་བཟོད་པར་དག་འཡང་བཅོམ་པ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲ་སྟོད་བཀྲ་

ཤིས་ཚེས་གླིང་དུ་ལྷགས་སྒྲིང་ནག་པ་རྒྱ་བར་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་ཚང་བར་གྱུ་བཅིང་། སྒྲར་ཡང་རུ་དམ་དུ་སློབས་ནས་མཁུན་རབ་དང་ལྷན་པ་དགུ་རོང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་དཔར་དུ་སྤྱུབ་བཞེད་ཀྱིས་སྤྲུམ་པའི་འཕྲོས་ཚུམ་པར་བསྒྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བཤད་སྤྱུབ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱེ་ཆེན་པོ་དུ་དམ་ཆོགས་
 ཆེན་པ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཚེས་གླིང་གི་སྤྱུབ་བྱེད་ཅེར། ཕྱིན་ལས་དོན་ཡོད་ཞགས་པས་བསྟན་འགྲོའི་དགོ་མཚན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་ཆེན་མཚོ་གསུལ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁང་བཟང་བཟ་གིས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བསྟོག་གནས་སུ། མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུམ་མཚོ་གསེལ་དོན་ཀྱི་
 རྒྱུ་མཚན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་མིང་དུ་གནད་བཅི་པམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱུ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པས། རབ་དཀར་བཟ་གིས་བརྒྱད་ཀྱི་སློབས་མཛེས་པ་དགོ་བྱེད་རྒྱུ་སྟག་གསར་ཚེས་རྒྱ་སྒྲར་བདག་པོ་ཉི་མའི་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཉི་མའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པ། རྒྱལ་དང་ཕུར་བུའི་འགྲུབ་
 སྤྱོར་བཟང་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགོ་མཚན་དུ་མ་གསར་དུ་ངོམས་པ་ལ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། མཛྲ་ལྟོ། །
 པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ནི། ༄། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་གྲོང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སླིང་རྗེའི་སྒྲར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲུམ་བཅས་
 དགོངས། །རམགས་བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཕྱིར་འཕུལ་པར་གསར་སྤྱོད་ཀྱིས། །ལྷག་བསམ་དགའ་པས་སྤེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཚེས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །

༡༡། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྡོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་བྱུང་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་བའི་ཆོགས་ལས་རབ་གྲོལ་
ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག། །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྟུལ་བའི་ངོར་ཡོད་པལ་སྟུལ་པས་མོར་བུས་སྟོན་པའོ།

༡༢། །སྡེ་འགྲུར་མཐོ་སྟོབ་མདོ་སྟགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་སྤིང་དུ་གསུང་རབ་པར་སྟུན་གནང་སྐབས། །ཁུ་དག་གང་ཐུབ་བྱས་གྱུར་མོར་འབྲུལ་མང་ཙམ་ཡོད་ངེས་པས། །གསན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བཅོམ་དང་མོར་བཅོས་མཛད་པར་འཆོལ། །ཀམ་པི་ཁུ་གར་ལ་སྟུག་མཁན་ཐུབ་བསྟན་
དབང་ཐུག་དང་། །ཁུ་དག་པ་དེ་མེད་དབང་ཐུག་པས་སྟེ་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོར་གྲིས་པ་དགའོ། །

